

AVOCATUL POPORULUI

RAPORT

de activitate pentru anul 2021

București
2022

Raportul a fost transmis
președintelui Camerei Deputaților și
președintelui Senatului
pentru a fi discutat în ședința Parlamentului,
conform art. 60 din Constituția României

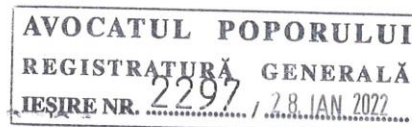
ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Telefon +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

*Domnului Florin-Vasile Cîțu,
Președintele Senatului
Parlamentul României*

Stimate Doamnele Președinte al Senatului,

*În conformitate cu prevederile art. 60 din Constituție și ale art. 5 din
Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul
Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă
înaintăm alăturat, **Raportul de activitate pentru anul 2021**, cu rugămintea
de a fi prezentat celor două Camere ale Parlamentului.*

Cu deosebită stimă,

Avocatul Poporului,

Renate Weber

București, 28 ianuarie 2022

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vrca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Telefon +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Ion-Marcel Ciolacu,
Președintele Camerei Deputaților
Parlamentul României

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 2296 / 28. IAN. 2022

Stimate Domnule Președinte al Camerei Deputaților,

*În conformitate cu prevederile art. 60 din Constituție și ale art. 5 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă înaintăm alăturat, **Raportul de activitate pentru anul 2021**, cu rugămintea de a fi prezentat celor două Camere ale Parlamentului.*

Cu deosebită stimă,

Avocatul Poporului,

Renate Weber

București, 28 ianuarie 2022

CUPRINS

<i>Cuvânt introductiv</i>	3
Instituția Avocatul Poporului.....	6
Volumul general de activitate.....	7
CAPITOLUL I. Domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale	11
CAPITOLUL II. Domeniul drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap	18
CAPITOLUL III. Domeniul apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului	24
CAPITOLUL IV. Domeniul armată, justiție, poliție, penitenciare	31
CAPITOLUL V. Domeniul proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe	39
CAPITOLUL VI. Domeniul privind prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție	47
CAPITOLUL VII. Activitatea birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului	64
CAPITOLUL VIII. Serviciul contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analiză acte normative, relații externe și comunicare	121
<i>Secțiunea 1. Activitatea Biroului contencios constituțional și recurs în interesul legii</i>	122
<i>Secțiunea a 2-a. Activitatea Biroului contencios administrativ și juridic</i>	126
<i>Secțiunea a 3-a. Activitatea Biroului analiză acte normative, relații externe și comunicare</i>	127
CAPITOLUL IX. Resurse umane, materiale și bugetare	133
<i>Secțiunea 1. Resurse umane</i>	133
<i>Secțiunea a 2-a. Resurse materiale și bugetare</i>	134
CAPITOLUL X. Audit și managementul riscurilor	137

Cuvânt introductiv

**Domnule Ion-Marcel Ciolacu, Președinte al Camerei Deputaților,
Domnule Florin-Vasile Cîțu, Președinte al Senatului,
Doamnelor și domnilor deputați și senatori,**

Un an al paradoxurilor

Pentru Avocatul Poporului, anul 2021 a fost un an al paradoxurilor. Pe de o parte, instituția, prin conducere și prin personalul său de execuție, a continuat cu consecvență să-și îndeplinească mandatul constituțional de apărător al drepturilor și libertăților. În ciuda pandemiei și a restricțiilor care au fost impuse pe întreg parcursul anului, au fost rezolvate **12692** de petiții, **1984** de sesizări din oficiu, au fost acordate **1835** audiențe, au fost efectuate **183** de anchete, astfel încât beneficiarii activității noastre să simtă prezența Avocatului Poporului alături de ei. Au fost, de asemenea, realizate **4** Rapoarte speciale, au fost formulate **11** sesizări către Curtea Constituțională, și au fost trimise către Înalta Curte de Casație și Justiție 2 solicitări de recursuri în anulare, din care a fost admis unul. O activitate chiar mai bogată decât în anii anteriori, din toate punctele de vedere.

Pe de altă parte, anul 2021 a fost pe cât de dur, pe atât de nedrept pentru instituția Avocatul Poporului din cauza declarațiilor și acțiunilor politicienilor din coaliția aflată la guvernare și a deciziilor Parlamentului României de a respinge Rapoartele de activitate ale Avocatului Poporului pe anii 2018, 2019 și 2020 și de revocare a Avocatului Poporului.

Într-o acțiune fără precedent de la înființarea instituției, deranjați de demersurile Avocatului Poporului de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale, unii politicieni au pornit o campanie de denigrare a Avocatului Poporului, de amenințare cu revocarea, ajungând până acolo încât Prim-ministrul de la acea dată să declare că scopul câștigării alegerilor din decembrie 2020 ar fi fost realizarea unei majorități parlamentare care să revoce Avocatul Poporului.

Așa se face că la data de 25 mai 2021, Avocatul Poporului în funcție din iunie 2019 a fost chemat în fața Comisiilor juridice reunite ale Senatului și Camerei Deputaților pentru a prezenta Rapoartele de activitate ale instituției pe anii 2018, 2019, și 2020. Această solicitare a fost făcută în disprețul prevederii constituționale clare, privind prezentarea rapoartelor de activitate în Plenul reunit al Parlamentului. La finalul unei discuții de nici o oră, Comisiile reunite au votat respingerea celor trei rapoarte, procedură inexistentă în Constituție sau în Legea nr. 35/1997 de organizare a instituției.

De la acea dată, 25 mai și până la data 15 iunie, când rapoartele au fost respinse de Plenurile reunite ale Parlamentului, în spațiul public, în mass-media, prin nenumărate declarații ale unor politicieni, s-a acreditat ideea că instituția Avocatul Poporului nu a acționat conform legii, dimpotrivă, că nu și-a îndeplinit mandatul dat de Constituție.

Pe baza votului de respingere dat de Parlament, în aceeași seară a fost depusă o cerere de revocare a Avocatului Poporului, iar în ziua următoare, într-o procedură de urgență nejustificată de nimic, a avut loc revocarea. Întregul proces a durat mai puțin de 24 de ore, inclusiv publicarea în Monitorul Oficial a Hotărârii Parlamentului nr. 36/16.06.2021, prin care s-a dispus revocarea Avocatului Poporului.

Președintele Comisiei de la Veneția a reacționat, și în data de 17 iunie 2021, a trimis președinților celor două camere ale Parlamentului o scrisoare prin care a solicitat „bazele și elementele juridice” care au dus la demiterea Avocatului Poporului, catalogând-o ca o „decizie grea”.

Condițiile legitime pentru întreruperea mandatului unui Ombudsman sunt, clar stipulate de Principiile de la Veneția: «11. Ombudsmanul poate fi revocat din funcție numai în conformitate cu o listă exhaustivă de condiții clare și rezonabile, definite de lege. Aceste condiții se referă numai la criteriile esențiale de „incapacitate” sau „incapacitate de a îndeplini atribuțiile”, „conduită necorespunzătoare” sau „culpă”, care trebuie interpretate îndeaproape. Majoritatea parlamentară necesară pentru revocarea din funcție a Ombudsmanului - chiar de către Parlament sau de către o instanță la cererea Parlamentului - trebuie să fie cel puțin egală cu, și de preferință mai mare decât cea stabilită pentru alegerea sa. Procedura de revocare este publică, transparentă și prevăzută de lege.»

Decizia de revocare a fost atacată la Curtea Constituțională de un grup parlamentar. Prin Decizia nr. 455/29 iunie 2021, Curtea Constituțională a constatat că „Hotărârea Parlamentului României nr. 36/2021 pentru revocarea doamnei Renate Weber din funcția de Avocat al Poporului încalcă dispozițiile constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) și (5) care consacră principiul statului de drept și principiul legalității și al supremației Legii fundamentale, precum și dispozițiile art. 9 alin. (2) din Legea nr. 35/1997.” De asemenea, constatând că „actul de revocare, care constituie cauza de încetare a mandatului Avocatului Poporului, este neconstituțional” și că „acesta încetează să mai producă efecte juridice”, Curtea Constituțională a constatat și că de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial, Avocatul Poporului își reia calitatea „urmând a-și exercita mandatul constituțional pentru care a fost numită prin Hotărârea Parlamentului României nr. 18/2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 524 din 26 iunie 2019.”

Dar dacă în ceea ce privește revocarea Avocatului Poporului, aceasta a fost declarată neconstituțională, nu același lucru s-a putut întâmpla și cu Hotărârea Parlamentului de respingere a celor trei Rapoarte de activitate, pentru că nu există nicio procedură legală prin care cineva să poată sesiza Curtea Constituțională sau o instanță de judecată pentru anularea acestei hotărâri a Parlamentului. Și nu există o astfel de procedură pentru că nici Constituția, nici Legea de organizare a Avocatului Poporului nu prevăd posibilitatea unui asemenea vot din partea Parlamentului, singura prevedere expresă fiind cea referitoare la **dezbaterea în ședința comună a celor două Camere**.

Din păcate, acest abuz flagrant al Parlamentului din vara anului 2021, total nedrept față de activitatea tuturor de la instituția Avocatul Poporului, nu a putut fi sancționat. Doar considerentele din Decizia nr. 455/2021 a Curții Constituționale au clarificat raporturile Parlamentului cu Avocatul Poporului:

„Analizând statutul *sui generis*, independent, al Avocatului Poporului, Curtea constată că în sarcina acestuia se naște obligația de transparență cu privire la activitatea desfășurată în scopul apărării drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice. Această obligație se manifestă față de persoanele fizice/cetățeni/popor în numele cărora acționează, fiind inerentă răspunderii pe care o are față de aceștia. Prezentarea raportului privind activitatea Avocatului Poporului în fața Parlamentului nu este expresia controlului parlamentar autentic, care este exercitat asupra executivului (Guvern și celelalte

organe ale administrației publice), întrucât nu derivă din raportul instituțional stabilit între o autoritate de control și o autoritate controlată, ci reprezintă modalitatea în care autoritatea națională care deține misiunea de a promova și de a apăra drepturile și libertățile persoanelor fizice informează poporul, prin intermediul "organului reprezentativ suprem", despre demersurile sale legale în raporturile cu autoritățile publice ale statului (...) Grație naturii juridice a instituției Avocatul Poporului, controlul parlamentar este unul difuz și nu permite injoncțiuni în activitatea acestei instituții. Așa fiind, Curtea constată că, față de normele constituționale și legale în vigoare, înaintarea către Parlament a raportului anual care vizează activitatea instituției pe un an calendaristic nu plasează instituția Avocatul Poporului sub un control parlamentar autentic, ci reprezintă un act de colaborare loială, întemeiat pe normele constituționale, între două autorități publice independente (...) De altfel, această concluzie este susținută și de dispozițiile art. 60 din Constituție, care, referindu-se la conținutul rapoartelor anuale - care "pot conține recomandări privind legislația sau măsuri de altă natură, pentru ocrotirea drepturilor și a libertăților cetățenilor" -, subliniază tocmai raportul de colaborare și dialog instituțional între cele două autorități sub aspectul politicilor legislative în materia drepturilor și libertăților omului."

Avocatul Poporului, conducerea instituției și personalul său, rămân hotărâți să continue mandatul încredințat și să apere drepturile și libertățile constituționale ale persoanelor.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

București, ianuarie 2022

INSTITUȚIA AVOCATUL POPORULUI

Domeniul drepturile omului egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale

Domeniul drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap

Domeniul apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului

Domeniul armată, justiție, poliție, penitenciare

Domeniul proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe

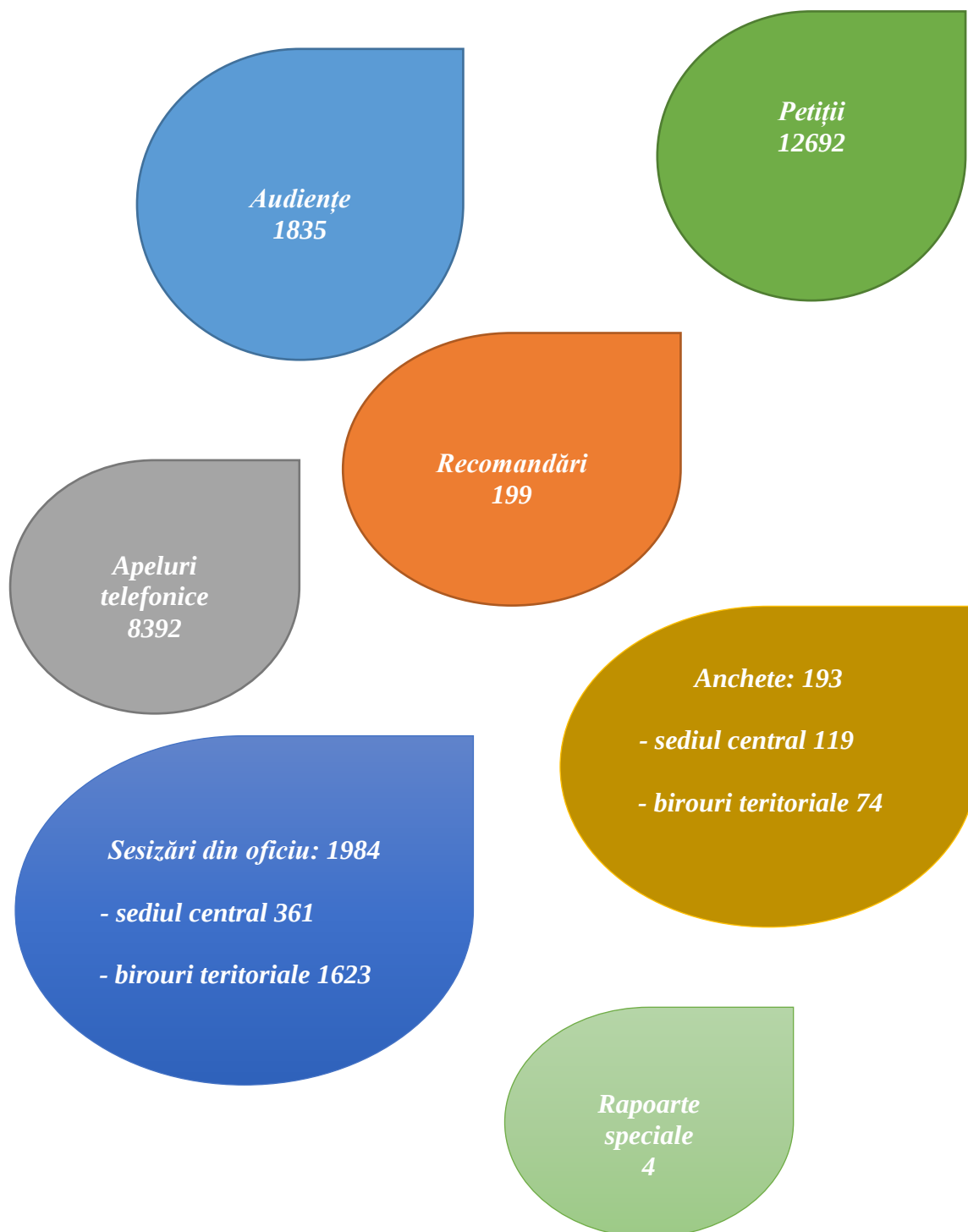
Domeniul privind prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție (Mecanismul Național de Prevenire): Centrul Zonal București, Centrul Zonal Alba, Centrul Zonal Bacău, Centrul Zonal Craiova

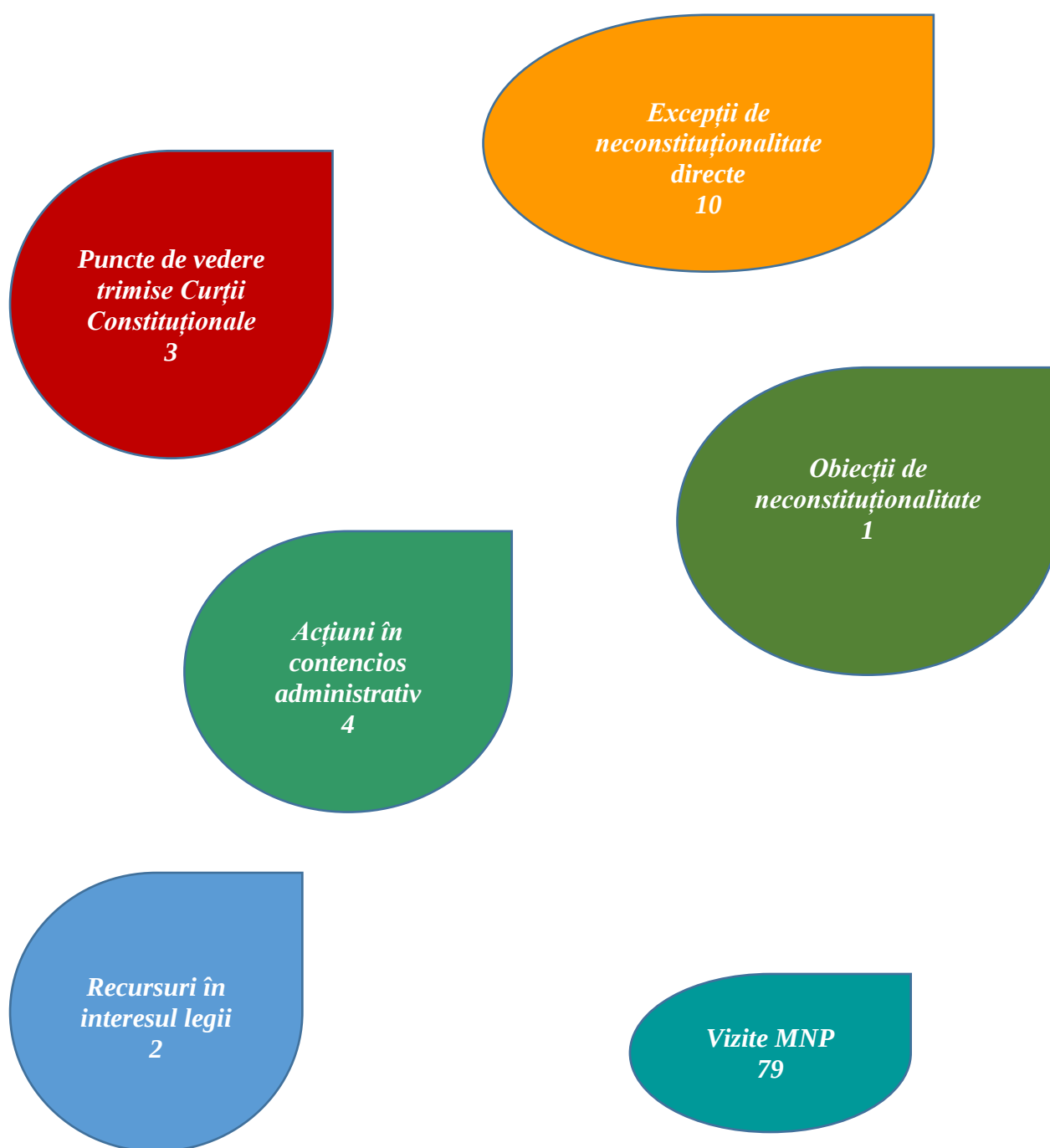
Birouri teritoriale:
Alba-Iulia, Bacău, Brașov, Cluj-Napoca, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Slobozia, Suceava, Târgu-Mureș, Timișoara

Biroul financiar, salarizare și resurse umane,
Biroul administrativ

Audit Public Intern

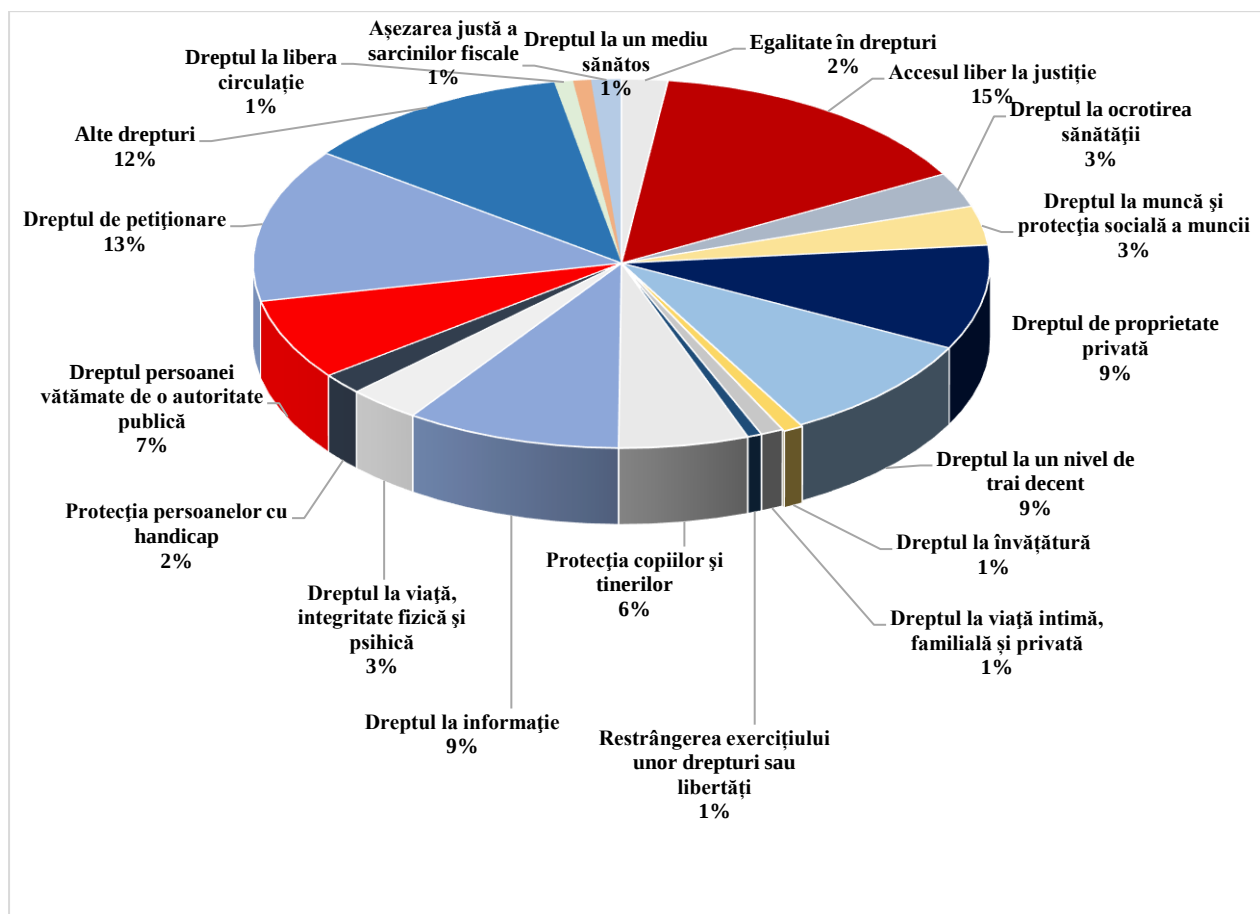
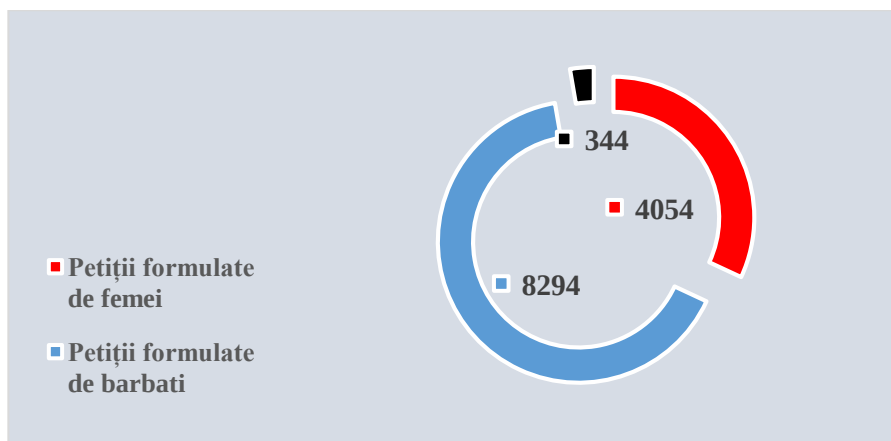
Serviciul contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analiză acte normative, relații externe și comunicare: Biroul contencios constituțional și recurs în interesul legii, Biroul contencios administrativ și juridic, Biroul analiză acte normative, relații externe și comunicare

VOLUMUL GENERAL DE ACTIVITATE

**PETIȚIILE ÎNREGISTRATE ÎN RAPORT CU DREPTURILE ȘI
LIBERTĂȚILE ÎNCĂLCATE**

Nr. crt.	Drepturi constituționale	Nr. petiții
1.	Egalitatea în drepturi (art. 16)	256
2.	Dreptul de azil, extrădare, expulzare (art. 19)	3
3.	Accesul liber la justiție (art. 21)	1896
4.	Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică (art. 22)	403
5.	Libertatea individuală (art. 23)	5
6.	Dreptul la apărare (art. 24)	9
7.	Dreptul la libera circulație (art. 25)	105
8.	Dreptul la viață intimă, familială și privată (art. 26)	126
9.	Inviolabilitatea domiciliului (art. 27)	1
10.	Secretul corespondenței (art. 28)	1
11.	Libertatea conștiinței (art. 29)	1
12.	Libertatea de exprimare (art. 30)	16
13.	Dreptul la informație (art. 31)	1199
14.	Dreptul la învățătură (art. 32)	112
15.	Accesul la cultură (art. 33)	5
16.	Dreptul la ocrotirea sănătății (art. 34)	386
17.	Dreptul la mediu sănătos (art. 35)	99
18.	Dreptul de vot (art. 36)	10
19.	Dreptul de a fi ales (art. 37)	12
20.	Dreptul de a fi ales în Parlamentul European (art. 38)	1
21.	Libertatea întrunirilor (art. 39)	3
22.	Dreptul la asociere (art. 40)	2
23.	Dreptul la muncă și protecția socială a muncii (art. 41)	436
24.	Dreptul de proprietate privată (art. 44)	1136
25.	Libertatea economică (art. 45)	12
26.	Dreptul la moștenire (art. 46)	12
27.	Dreptul la un nivel de trai decent (art. 47)	1185
28.	Familia și dreptul la căsătorie (art. 48)	5
29.	Protecția copiilor și tinerilor (art. 49)	722
30.	Protecția persoanelor cu handicap (art. 50)	235
31.	Dreptul de petiționare (art. 51)	1712
32.	Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52)	899
33.	Restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți (art. 53)	80
34.	Așezarea justă a sarcinilor fiscale (art. 56)	168
35.	Dreptul la un proces echitabil (art. 6 din CEDO)	22
36.	Alte drepturi	1417
	TOTAL GENERAL:	12692

CAPITOLUL I

DOMENIUL DREPTURILE OMULUI, EGALITATE DE ȘANSE ÎNTRE BĂRBAȚI ȘI FEMEI, CULTE RELIGIOASE ȘI MINORITĂȚI NAȚIONALE

Domeniul acoperă problematica drepturilor omului în general, fapt ce se reflectă într-un număr mare de petiții, cu o cazuistică complexă în ceea ce privește drepturile și libertățile persoanelor. Din numărul total de **1889** petiții repartizate domeniului, au fost efectuate demersuri la autoritățile publice de resort pentru un număr de **195** dintre acestea, iar pentru restul petițiilor, persoanele fizice au fost îndrumate către instituțiile responsabile, abilitate de lege, fiindu-le indicată calea legală de urmat, sau precizându-le condițiile în care instituția Avocatul Poporului poate interveni în soluționarea cazurilor sesizate. Dintre petițiile repartizate acestui domeniu, în care au fost semnalate încălcări ale drepturilor și libertăților fundamentale, la fel ca în anii trecuți, cele mai multe au vizat încălcarea dreptului de petiționare și a celui la informație, dar și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică. Din analiza realizată la nivelul domeniului a rezultat că majoritatea dosarelor se soluționează favorabil petentului, în sensul obținerii informației solicitate sau obținerii răspunsurilor la petițiile adresate instituțiilor de către petenți.

În cursul anului 2021, au fost efectuate **5 anchete** la mai multe instituții publice, iar, în unele situații, au fost stabilite, prin procesul-verbal de anchetă, dispoziții cu caracter de recomandare, pe care autoritățile vizate și le-au însușit în cea mai mare parte, astfel că nu s-a mai impus emiterea unor recomandări în temeiul art. 24 din Legea nr. 35/1997, republicată.

Domeniul s-a **sesizat din oficiu în 69 de situații**, folosind această atribuție instituțională în sensul identificării problemelor de sistem cu tematică specifică departamentului. Acestea au vizat, printre altele aspecte din domeniul sănătății și al educației, mediu sănătos, egalitatea în drepturi etc.

De asemenea, au fost emise **8 recomandări**.

Domeniul a contribuit la elaborarea *Raportului special privind lipsa medicilor de familie din zona rurală și din zonele defavorizate sau greu accesibile*.

Au existat situații unde, ca urmare a unor demersuri realizate în acest sens, instituții publice centrale au analizat oportunitatea reformării actelor normative, fără a fi necesară emiterea de recomandări, aspecte ce fac obiectul monitorizării instituției Avocatul Poporului.

Subliniem **buna colaborare** interinstituțională, în vederea soluționării cazurilor semnalate de către petenți sau mass-media, în special cu Autoritatea Națională Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA), Direcția de Sănătate Publică a Județului Iași, Administrația Străzilor - Primăria Municipiului București, Autoritatea Națională pentru Cetățenie etc.

Dintre **autoritățile care nu au acordat sprijinul** necesar în exercitarea atribuțiilor instituției Avocatul Poporului, se evidențiază următoarele: Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, Primăria Municipiului Târgu Jiu, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Institutul Național de Sănătate Publică etc.

Exemple de cazuri rezolvate cu succes, de autorități care au fost deschise colaborării:

Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică

Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu**, în contextul prevederilor art. 22 și art. 34 din Constituție privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică și dreptul la ocrotirea sănătății, în baza informațiilor prezentate în mai multe surse mass-media, care aratau faptul că, în ultima perioadă, au avut loc o serie de tragedii, cu înregistrări de pierderi de vieți omenești, la nivelul mai multor unități sanitare din țară, unde au izbucnit incendii, care ar fi putut fi prevenite prin luarea unor măsuri concrete, iar numeroase unități sanitare nu au autorizație de securitate la incendiu.

În context, a fost emisă **Recomandarea nr. 13/2021**, adresată Inspectoratului General pentru Situații de Urgență (IGSU), prin care s-a solicitat depunerea, în regim de urgență, a tuturor demersurilor necesare în vederea respectării reglementărilor tehnice și dispozițiilor legale de apărare împotriva incendiilor și aplicarea măsurilor privind activitățile de apărare împotriva incendiilor, la nivelul tuturor unităților sanitare din țară.

IGSU ne-a comunicat că a dispus unităților teritoriale, executarea controalelor de prevenire la toate unitățile sanitare cu paturi cu spitalizare continuă și/sau de zi. Ulterior, ne-a informat că „*Ministerul Afacerilor Interne a informat Ministerul Sănătății cu privire la concluziile controalelor de prevenire executate de personalul inspectoratelor pentru situații de urgență județene și București-Ilfov, precum și cu privire la o serie de propuneri care pot conduce la creșterea nivelului de securitate a acestei importante categorii de obiective*”. Implementarea măsurilor de remediere propuse Ministerului Sănătății de către IGSU este în continuare în atenția și sub monitorizarea instituției Avocatul Poporului. **Dosar nr. 22123/2021**

Dreptul la ocrotirea sănătății

Instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** în legătură cu lipsa sau cantitatea insuficientă, în farmacii, a anumitor medicamente necesare pentru tratarea unor boli cronice grave (diabet, cancer, boli autoimune). Conform legii, farmaciile cu circuit închis și deschis au obligația să raporteze zilnic Ministerului Sănătății și Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale din România, folosind sistemul electronic de raportare (SER), situația privind stocurile și operațiunile comerciale, inclusiv eliberarea pe condictă, după caz, efectuate cu medicamentele de uz uman. În practică, s-au semnalat însă disfuncționalități și întârzieri de raportare ale platformei SER.

Urmare demersurilor întreprinse, Serviciul de Telecomunicații Speciale a luat măsuri pentru dezvoltarea și implementarea integrală a funcționalităților SER în etape, două funcții fiind deja operaționalizate în luna iulie și august 2021, iar celelalte specificații urmând a fi implementate pe parcursul a 12 luni, astfel încât SER să devină un instrument real și viabil de monitorizare a stocurilor de medicamente. **Dosar nr. 1342/2021**

Instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu**, cu privire la respectarea dreptului la viață și la integritate fizică și psihică și a dreptului la ocrotirea sănătății, ca urmare a știrilor apărute în spațiul public, dar și a aspectelor semnalate de petenți, din cuprinsul cărora a reieșit că procedura de sesizare, analiză și constatare a cazurilor de malpraxis este anevoioasă, costisitoare și de lungă durată. Astfel, analizând situațiile de fapt sesizate, în contextul cadrului legal existent, am apreciat că dispozițiile în vigoare nu prevăd cu claritate condițiile în care o acțiune constituie, fără echivoc, malpraxis, fiind dificil, între altele, a se face diferența între o greșeală medicală și o eroare produsă din cauza unui echipament medical. Prin urmare, ne-am adresat Ministerului Sănătății, Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate și Colegiului Medicilor, cu solicitarea furnizării informațiilor utile față de acest subiect. **Dosar nr. 25075/2021 - în curs de soluționare**

Instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** cu privire la posibila încălcare a dreptului la viață și la integritate fizică și psihică și a dreptului la ocrotirea sănătății, în

contextual calității serviciilor de sănătate în materia controlului fenomenului infecțiilor nosocomiale la nivelul spitalelor din România.

Astfel, a fost emisă **Recomandarea nr. 87/2021** adresată ministrului sănătății, prin care s-a solicitat identificarea de soluții pentru: elaborarea de politici publice care să asigure eficientizarea procesului de combatere a fenomenului infecțiilor asociate asistenței medicale (IAAM), identificarea cauzelor care duc la amplificarea fenomenului și formularea unor soluții inovatoare pentru combatere, prin concursul specialiștilor în domeniu, dar și prin consultarea partenerilor comunitari, schimb de experiență și partajare de bune practici la nivel european și internațional, remedierea situației subraportării infecțiilor asociate asistenței medicale din țara noastră, inclusiv prin încurajarea sectorului sanitar în vederea unei corecte monitorizări și raportări, încurajarea recrutării de cadre medicale specializate în controlul infecțiilor, în conformitate cu prevederile Recomandării Consiliului Uniunii Europene din 9 iunie 2009 privind siguranța pacienților, inclusiv prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale; efectuarea de acțiuni în baza legislației în vigoare pentru asigurarea unei respectări stricte a normelor în vigoare de supraveghere, prevenire și limitare a infecțiilor și punerea în aplicare a recomandărilor și legislației adoptate la nivel european, în ceea ce privește prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale (IAAM); dezvoltarea unei strategii naționale complementare strategiilor care au ca obiectiv utilizarea prudentă a agenților antimicrobieni, care să includă prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale în obiectivele naționale de sănătate publică și care să aibă ca scop reducerea riscului infecțiilor asociate asistenței medicale în cadrul instituțiilor care oferă asistență medicală, în conformitate cu prevederile Recomandării Consiliului Uniunii Europene din 9 iunie 2009 privind siguranța pacienților, inclusiv prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale; perfecționarea procesului de instruire profesională a lucrătorilor din domeniul asistenței medicale privind prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale și încurajarea punerii la dispoziția pacienților de informații accesibile și clare privind sistemele de reclamații și de despăgubire, așa cum prevede Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 9 iunie 2009 privind siguranța pacienților, inclusiv prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale. Implementarea recomandării emise cu această ocazie se află în monitorizarea instituției în acest moment. **Dosar nr. 22605/2021**

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în legătură cu faptul că în luna mai 2021, în 339 de comune din țară nu erau încheiate contracte cu medicii veterinari, animalele fiind comercializate fără documente și fără să se cunoască dacă sunt sau nu bolnave. Ne-am adresat Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA), care ne-a comunicat faptul că a solicitat Ministerului Finanțelor suplimentarea prevederii bugetare a ANSVSA. Prin art. 16 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2021 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2021, ANSVSA a fost autorizată, în anexa nr. 3/38/15 "*Sinteza bugetelor centralizate ale instituțiilor publice finanțate parțial din venituri proprii*", să majoreze, la partea de cheltuieli, creditele de angajament cu suma de 403.598 mii lei, suma fiind suficientă pentru atribuirea contractelor de concesiune vacante. La sfârșitul lunii decembrie 2021, ANSVSA ne-a informat că în urma celor două rectificări bugetare realizate conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2021 și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 122/2021, s-a acoperit parțial necesarul, fiind acordată suma de 34.600 mii lei. Din acest motiv, în luna decembrie 2021 ANSVSA a adresat Ministerului Finanțelor o nouă solicitare de suplimentare a bugetului său. **Dosar nr. 10041/2021**

Dreptul la informație

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în urma constatării faptului că niciuna dintre cele douăzeci de hotărâri adoptate de la începutul anului 2021 și până la data de 30.03.2021 de către Comitetul Național pentru Situații de Urgență (CNSU) nu a fost publicată în Monitorul Oficial al României.

Având în vedere că publicarea în Monitorul Oficial este o condiție de intrare în vigoare a unui act normativ și că prin această operațiune se asigură accesul publicului la conținutul acestuia, am solicitat CNSU să ne comunice motivele de fapt și de drept pentru care, pe de o parte, hotărârile adoptate de acest organism de la începutul anului 2021 nu au respectat condiția publicării în Monitorul Oficial și, pe de altă parte, anumite hotărâri adoptate tot în anul 2021 de către CNSU (nr. 12/2021, nr. 13/2021 și nr. 14/2021) nu au fost publicate nici pe site-urile www.gov.ro și www.stirioficiale.ro.

CNSU nu a dat curs solicitărilor noastre, însă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2021 pentru modificarea art. 15 alin. (4) din Legea nr. 136/2020 privind instituirea unor măsuri în domeniul sănătății publice în situații de risc epidemiologic și biologic, precum și pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență au fost modificate anumite prevederi legale cu incidență în problema ce a făcut obiectul sesizării din oficiu, fiind instituită obligația publicării de îndată în Monitorul Oficial al României a hotărârilor cu caracter normativ adoptate de CNSU. **Dosar nr. 6614/2021**

Dreptul la învățătură

Dosar nr. 10040/2021 Avocatul Poporului a luat act prin intermediul mass-media de faptul că studenții Universității de Medicină și Farmacie (UMF) „Gr. T. Popa” din Iași nu pot participa la examene dacă nu prezintă adeverința de vaccinare sau un test Covid negativ. Decizia a fost luată în consiliul de administrație al UMF și îi include și pe profesori și supraveghetori.

Urmare demersurilor realizate, unitatea de învățământ ne-a comunicat toate argumentele de fapt și de drept care au condus la luarea acestei măsuri, accentul fiind pus, în principal, pe autonomia universitară, astfel cum este aceasta garantată prin Constituție, dar și prin Legea nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare. Însă, pentru a nu crea o presiune financiară asupra studenților, prin Decizia UMF nr. 528/18.05.2021 s-a luat hotărârea de a se efectua în mod gratuit testarea antigen rapid exudat-nasofaringian.

Dosar nr. 24277/2021 Avocatul Poporului a luat act prin intermediul mass-media, dar și urmare unei sesizări formulate de Comisia pentru cercetarea abuzurilor, combaterea corupției și petiții din cadrul Senatului României de faptul că studenții Universității de Medicină și Farmacie (UMF) „Gr. T. Popa” din Iași nu pot participa la cursuri și laboratoare dacă nu prezintă adeverința de vaccinare, dovada trecerii prin boală sau rezultatul unui test Covid negativ, al cărui cost este suportat de către aceștia.

Astfel, prin Decizia nr. 1082/15.09.2021, conducerea Universității de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași (UMF) a luat hotărârea să condiționeze accesul la activitatea didactică în format față în față în noul an universitar, de vaccinarea anti-COVID, trecerea prin boală sau testarea PCR/ antigen. Studenții care refuză să se vaccineze vor fi testați săptămânal, urmând să suporte costurile.

Din informațiile prezentate în mass-media, conduita universităților de medicină și farmacie din țară diferă, nefiind una unitară, mai ales în contextul în care anumite decizii luate la nivelul acestora au fost contestate în instanță de organizațiile de studenți.

În România există 12 universități/facultăți de medicină și farmacie și este unanim acceptat faptul că lipsa contactului cu unitățile sanitare și cu pacienții le va afecta negativ studenților competențele practice necesare în profesia aleasă.

Astfel, am solicitat unităților de învățământ să ne comunice cum abordează activitatea didactică în noul an universitar. În situația în care accesul la cursuri și laboratoare este condiționat, dacă intenționează să susțină din punct de vedere financiar costurile necesare testării, astfel încât acestea să nu devină o povară pentru studenți. Nu în ultimul rând, am solicitat și Ministerului Educației un punct de vedere față de aspectele semnalate. Dosarul este în curs de soluționare.

Dreptul la un mediu sănătos

Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** în contextul prevederilor art. 33 alin. (3) și art. 35 din Constituție privind sprijinirea culturii naționale, promovarea valorilor culturale ale României în lume și dreptul la mediu sănătos, cu privire la demersurile aflate în responsabilitatea autorităților publice, pentru includerea Roșiei Montana în patrimoniul UNESCO și protejarea acestui sit cu valoare culturală deosebită.

Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 98/2021**, adresată Ministrului Culturii și Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor, prin care a solicitat: efectuarea demersurilor necesare, în baza atribuțiilor care le revin, pentru efectuarea tuturor procedurilor necesare implementării Convenției Patrimoniului Mondial în cazul sitului Roșia Montană, propus de statul român pentru includerea în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO, având în vedere faptul că nominalizarea era la acel moment în procedură de evaluare la nivelul UNESCO; respectarea prevederilor art. 33 alin. (3) și art. 35 din Constituție privind sprijinirea culturii naționale, promovarea valorilor culturale ale României în lume și dreptul la mediu sănătos, prin protejarea integrității sitului Roșia Montană nominalizat pentru includerea în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO și asigurarea continuității valorilor culturale găzduite de acest peisaj, care datează încă din epoca romană, fiind o dovadă a continuității multimilenare.

Ulterior emiterii recomandării, în perioada 16-31 iulie 2021, a avut loc întrunirea Comitetului Patrimoniului Mondial, care, la data de 27.07.2021, a decis adăugarea în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO a 13 situri culturale din lume, printre care și Peisajul Minier Roșia Montană (România). Roșia Montană a fost simultan înscrisă în Lista Patrimoniului Mondial în Pericol, în perspectiva înlăturării amenințărilor la adresa integrității acesteia, reprezentate de planurile de reluare a exploatarei miniere, care ar deteriora o mare parte a peisajului minier înscris.

Așadar, rezultă că autoritățile responsabile din România și-au îndeplinit obligațiile în vederea bunei desfășurări a procedurilor prealabile pentru includerea sitului Roșia Montană în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO, dovadă fiind rezultatul pozitiv al demersurilor efectuate. **Dosar nr. 2663/2021**

Dreptul la libera circulație

Instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu**, cu privire la respectarea dreptului la libera circulație și dreptului la ocrotirea sănătății, ca urmare a informațiilor apărute în spațiul public, potrivit cărora persoanele care nu s-au vaccinat sau nu au trecut prin boală nu mai pot intra în sediul unor instituții/autorități publice. În acest context, în vederea verificării, în mod concret, a modului în care autoritățile publice locale au pus în aplicare prevederile art. 12 alin. (8) din Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1130/2021, prin organizarea activității în mediul online, în spații deschise, la ghișee dispuse direct în exteriorul clădirilor sau în orice alte condiții care să asigure respectarea măsurilor de prevenire a răspândirii SARS-CoV-2, Avocatul Poporului s-a adresat atât Ministerului Afacerilor Interne, în calitate de organ central, dar și tuturor instituțiilor Prefectului din țară. Astfel, au fost solicitate situații centralizate ale măsurilor concrete dispuse de primăriile de pe raza lor teritorială, în vederea asigurării accesului persoanelor care nu fac dovada vaccinării, testării sau vindecării de

infecția cu virusul SARS-CoV-2 la serviciile publice oferite, în conformitate cu reglementările legale, dosarul fiind în curs de soluționare.

Dosar nr. 10166/2021 Instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de o petentă cu privire la măsura carantinării, dispusă de Direcția de Sănătate Publică Iași, petenta solicitând suspendarea măsurii, prin invocarea unor motive medicale. În urma demersurilor efectuate de Avocatul Poporului, autoritatea implicată a soluționat cererea petentei, informându-ne că a aprobat o Decizie cu caracter individual privind suspendarea temporară a măsurii carantinei, astfel încât petenta să poată părăsi temporar țara.

Drepturile minorităților naționale

Testele PISA măsoară competențele generale dezvoltate de sistemul educațional și constituie un instrument indispensabil pentru compararea și evaluarea internațională a elevilor. În urma procesării și interpretării rezultatelor din testarea principală, se realizează un profil de bază al cunoștințelor și deprinderilor elevilor testați. Aceste informații (indicatori contextuali referitori la relația dintre rezultatele elevilor și caracteristicile școlii lor, precum și indicatori ai tendinței, care ilustrează modul în care se schimbă rezultatele/performanțele elevilor de-a lungul timpului) sunt puse la dispoziția factorilor de decizie și a opiniei publice.

Cu toate acestea, situația minorităților care au un sistem separat de educație este la fel de importantă. Ei au posibilitatea de a învăța în limba lor maternă, un fapt care îi ajută enorm să reproducă identitatea și cultura acestora.

În multe țări cu sisteme educaționale separate din punct de vedere lingvistic, sunt utilizate subeșantionări reprezentative. În acest context, din analiza realizată la nivelul instituției Avocatul Poporului, pentru evaluările care urmau să debuteze în cursul anului 2021, a rezultat utilitatea introducerii unui subeșantion pentru elevii învățământului preuniversitar cu predare în limba maghiară, dar și evaluarea defalcată a cunoștințelor și deprinderilor elevilor aflați în această grupă.

Urmare demersurilor realizate, Ministerul Educației a dat asigurări că va întreprinde toate demersurile în vederea asigurării fondurilor necesare pentru costurile naționale pe care le implică această opțiune. Dosarul se află în monitorizare până la implementarea celor de mai sus.

Instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu** cu privire la inexistența normelor metodologice care reglementează folosirea limbii materne în cadrul acordării serviciilor medicale și de asistență medicală, în sensul respectării prevederilor art. 8 din Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului, coroborate cu cele ale Legii nr. 110/2017 pentru completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și ale art. 41 din Legea asistenței sociale nr. 292/2011.

Au fost solicitate Ministerului Sănătății informații referitoare la numărul de posturi de personal de specialitate de asistență medicală sau socială necesar pentru a facilita implementarea art. 8 din Legea nr. 46/2003, în unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii minorităților naționale au o pondere de peste 20% din nr. locuitorilor, fie numărul lor este de cel puțin 5000, impactul bugetar estimat al ocupării acestor posturi și dacă au fost întreprinse demersuri în vederea includerii acestora în bugetul Ministerului Sănătății pe anul 2020-2021.

Astfel, a fost emisă Recomandarea nr. 36/2020 și trimise adrese către toate direcțiile de sănătate publică din țară pentru a ne comunica măsurile întreprinse, în vederea respectării prevederilor legale referitoare la angajarea în unitățile sanitare de personal de specialitate de asistență medicală, cunoscător al limbii minorităților naționale.

Urmare informațiilor transmise a fost întocmită o situație statistică a numărului de angajați din sistemul de asistență medicală vorbitori ai limbilor minorităților, defalcăt pe

unități administrativ-teritoriale și limbi cunoscute, numărul de posturi de personal de specialitate de asistență medicală. Astfel, am constatat că o serie de unități sanitare nu respectă prevederile legale menționate mai sus, aspecte care au reieșit din corespondența purtată cu cele 42 de direcții de sănătate publică din România.

În ceea ce privește corespondența cu Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, am fost informați că Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială are în atribuții monitorizarea respectării și aplicării unitare a legislației în domeniul asistenței sociale, ocazie cu care ne-a fost învederat faptul că nu deține date privind numărul de angajați din sistemul de asistență socială vorbitori ai limbilor minorităților, dar și faptul că Legea asistenței sociale nr. 292/2011 este o lege cadru care nu are norme metodologice de aplicare și nu prevede în conținutul acesteia dispoziții referitoare la adoptarea unor acte normative secundare pentru implementarea de către autoritățile administrației publice locale a prevederilor art. 41 alin. (6). Dosarul se află în curs de soluționare.

CAPITOLUL II

DOMENIUL DREPTURILE FAMILIEI, TINERILOR, PENSIONARILOR, PERSOANELOR CU HANDICAP

În anul 2021, domeniului Drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap i-au fost repartizate **960** de petiții. Din acest total au rezultat **150** dosare, celelalte **810** petiții fiind soluționate fără deschidere de dosar. Conform specializărilor domeniului, cele **960** petiții au fost structurate astfel:

- Drepturile tinerilor și familiei: 102 petiții
- Drepturile pensionarilor: 475 de petiții
- Drepturile persoanelor cu handicap: 383 de petiții

Drepturile tinerilor și familiei

Cele mai multe cereri adresate Domeniului drepturile familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap, cu privire la protecția drepturilor familiei sunt transmise de către petiționari fără venituri, cu venituri ocazionale foarte mici, fără locuință sau având condiții de locuit improprii și ale căror demersuri întreprinse pe lângă autoritățile competente să le acorde sprijinul necesar, au rămas fără niciun rezultat. De regulă, autoritățile administrației publice confirmă dificultățile cu care se confruntă petiționarii și îi consideră îndreptățiți să beneficieze de diferite forme de asistență socială, dar, că, din lipsă de fonduri, acestea nu se pot acorda.

Petițiile cu privire la drepturile tinerilor au fost analizate, cu precădere, în contextul dreptului la educație, al dreptului la informație și al dreptului tinerilor la un regim special de protecție.

Ca în anii precedenți, petițiile având ca obiect încălcarea drepturilor familiei și a tinerilor au fost soluționate fără deschiderea unui dosar, petenții solicitând consiliere juridică cu privire la: tergiversarea soluționării cererilor pentru obținerea unei locuințe sociale și măsuri de prevenire și combatere a marginalizării sociale; dificultatea de integrare socială a tinerilor majori crescuți în instituții rezidențiale; neacordarea în termenul stabilit de Senatul universității a burselor de studiu; obligația de întreținere a rudelor față de persoana internată într-un azil privat; obținerea sau indexarea pensiei de întreținere; indemnizația de văduvă de veteran de război; regimul juridic al bunurilor dobândite în timpul căsătoriei, ori dreptul la moștenire. Au mai fost adresate petiții referitoare la dreptul familiilor la un venit minim garantat, ca formă de asistență socială, potrivit Legii nr. 416/2001. Pentru a veni în sprijinul cetățenilor, instituția Avocatul Poporului a transmis îndrumări atât în privința prevederilor legale, cât și în ceea ce privește constituirea dosarului pentru obținerea acestui venit de la serviciile de asistență socială ale primăriilor de care aparțineau.

S-au înregistrat mai multe plângeri care au ca obiect violența familială. Mulți petiționari preferă să ceară sprijinul Avocatului Poporului pentru rezolvarea unor litigii de familie, decât să se adreseze în justiție. Uneori, se solicită intervenția directă în relațiile de familie, alături doar informații privind modul de soluționare a conflictului respectiv. Majoritatea petiționarilor ezită introducerea unor acțiuni în justiție și speră că problema lor va fi soluționată mai repede și mai eficient prin intervenția unei alte autorități decât cea judecătorească.

Dosar nr. 5406/2021 Avocatul Poporului a luat cunoștință despre cazul unui tânăr, student la domeniul Matematică al Facultății de Matematică-Informatică din cadrul Universității București, încadrat în grad de handicap pentru deficiență de auz, care, deși a obținut media 9,26 la admitere, concurând pe aceleași locuri cu tineri fără handicap (printre

care și fratele său geamăn), nu a putut fi admis la domeniul care constituise prima sa opțiune (Informatică), media de admitere fiind 9,32 (pe care fratele fără handicap a reușit să o obțină). Tânărul cu handicap s-a văzut astfel lipsit de sprijinul fratelui care îl ajutase, pe tot parcursul său școlar, să înțeleagă ce se predă la cursuri și nu putea ține pasul cu colegii fără dizabilități, iar transferul între domeniile aceleiași facultăți nu era posibil.

Instituția Avocatul Poporului s-a adresat Universității București. Rectorul Universității București ne-a răspuns că soluționarea punctuală a problemei studentului „nu se poate realiza, cu respectarea prevederilor legale privind încadrarea în capacitatea de școlarizare dată prin Hotărâre de Guvern”. Cât privește locurile dedicate persoanelor cu dizabilități la admiterea în învățământul universitar, din răspunsul conducerii Universității București reiese că „ar putea fi o soluție într-un context mai amplu” și că „Universitatea din București ar susține un astfel de demers, incluzând alocarea unor locuri suplimentare dedicate.”

Instituția Avocatul Poporului a continuat demersurile și s-a adresat secretarului de stat pentru probleme ce țin de învățământul universitar din Ministerul Educației, solicitându-i să analizeze posibilitatea de a se prevedea locuri destinate tinerilor cu dizabilități și la admiterea în învățământul superior, așa cum au fost dedicate la admiterea în învățământul preuniversitar, prin OMEC nr. 5.574/2011, pentru elevii cu CES. Am subliniat că un argument în plus îl reprezintă faptul că, la admiterea în universități, există deja locuri dedicate tinerilor romi sau tinerilor proveniți din mediile rurale sărace, iar tinerii cu dizabilități ar trebui să se bucure și ei de protecția specială a statului.

Ministerul Educației a răspuns demersurilor noastre și ne-a informat că în exercitarea atribuțiilor sale, ministerul, în consultare cu organismele consultative prevăzute de lege (Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior-CNFIS, Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior-CNSPIS), va avea în vedere analizarea posibilității de alocare de locuri speciale în vederea accesului la învățământul universitar pentru persoanele cu cerințe educaționale speciale/dizabilități și, unde se impune, va formula propuneri pentru modificarea/completarea Legii educației naționale nr. 1/2011.

Dosar nr. 20661/2021 Petenta, născută în anul 1999, a crescut fără mama naturală, fiind îngrijită în plasament maternal. Dorea ca asistentul maternal care a crescut-o de la vârsta de 4 ani, să devină mama sa adoptivă și a solicitat Avocatului Poporului informații privind procedura de adopție a persoanei majore. Petentei i s-a prezentat, pe scurt, procedura adopției, reglementată de Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată, iar pentru informații complete cu privire la procedura de adopție, a fost îndrumată să se adreseze unui avocat înscris în baroul de care aparține, pentru o consultație juridică privind constituirea dosarului. Totodată, a fost informată că, dacă nu realizează venituri sau realizează venituri foarte mici, poate întreba la Baroul București ce acte sunt necesare pentru a dovedi acest aspect și a beneficia de asistența unui avocat din oficiu, pe care îl va plăti Ministerul Justiției.

Drepturile pensionarilor

În cele 475 de petiții referitoare la drepturile pensionarilor, petenții au solicitat informații și explicații despre condițiile legale de acordare a pensiilor, calcularea acestora, legislația din domeniul asigurărilor sociale și modul în care casele de pensii înțeleg să pună în practică această legislație.

Petițiile adresate instituției Avocatul Poporului au vizat, în esență, următoarele aspecte:

- nemulțumirea față de prorogarea aplicării indexării cu 40% a pensiilor, așa cum era prevăzută în Legea nr. 12/2019;

- critica Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, sub aspectul „modului de creștere al pensiilor în plată” și solicitarea îndreptării erorilor;

- lămuriri privind modul de obținere de la fostul angajator a unor adeverințe care să ateste activitatea în grupa a II-a de muncă, precum și alte sporuri;

- modul de soluționare a dificultăților întâmpinate în recunoașterea activității profesionale desfășurate în grupa a II-a de muncă;

- nemulțumiri legate de neplata contribuțiilor de asigurări sociale de către fostul angajator;

- nemulțumiri legate de recalcularea pensiei militare;

- dificultăți întâmpinate în valorificarea perioadei de ucenicie;

- calculul drepturilor de pensie și verificarea dosarului de pensionare de către instituția Avocatul Poporului, ca entitate independentă;

- explicații referitoare la condițiile de pensionare;

- criticarea modului de eliberare adeverințelor de către fostul angajator sau a condiționării eliberării acestora, în vederea recalculării pensiei;

- neluarea în considerare de către casele de pensii a tuturor documentelor depuse de petenți în vederea recalculării pensiilor;

- faptul că aplicarea Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, nu se face corect de către Casa de Pensii Sectorială a Ministerului Apărării Naționale, întrucât pensiile militare nu se actualizează cu toate elementele care depind procentual de solda de funcție;

- recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale fără explicații clare;

- întâzieri în soluționarea cererilor de revizuire a pensiei recalculate ori de stabilire a drepturilor de pensie sau de trecere de la un tip de pensie la altul și chiar lipsa de răspuns la unele petiții;

În ceea ce privește problemele de natură legislativă, remarcăm o accentuare a atitudinii critice a asiguraților și a pensionarilor față de reglementările în vigoare. Dintre problemele referitoare la aspecte legislative reclamate instituției Avocatul Poporului, amintim: critica stagiului minim de cotizare sub aspectul încălcării dreptului la un nivel de trai decent, deoarece nu se pot valorifica anii de contribuții, dacă sunt mai puțini decât stagiul minim de cotizare de 15 ani; nemulțumiri legate de unele condiționări impuse de fondurile private de pensii clienților lor în legătură cu dreptul de dispoziție asupra sumelor depuse.

Recomandare implementată cu succes:

Dosar nr. 15358/2021 Petentul ne-a sesizat că nu i s-a virat pensia de invaliditate pe lunile iunie și iulie 2020 de către Casa Locală de Pensii a Sectorului 1 București, el aflându-se la acea data în Penitenciarul Găești. Instituția Avocatul Poporului s-a adresat Casei Locale de Pensii Sector 1 în mai multe rânduri pentru soluționarea problemei ridicate de petent, pe parcursul a 5 luni, fără niciun rezultat. Din aceste motive Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 14/2021**, prin care se cerea încetarea tergiversării nejustificate a rezolvării cererii. În urma acestei recomandări, Casa Locală de Pensii a Sectorului 1 București a soluționat favorabil cererea petentului, virându-i în cont pensia de invaliditate.

Dosar nr. 3448/2021 Petentul, rezident în străinătate, ne-a sesizat în legătură cu faptul că a adresat o solicitare Casei Județene de Pensii Prahova pentru recuperarea unor drepturi restante, la care nu a primit răspuns în termen legal. În acest sens, am considerat necesar să solicităm Casei Județene de Pensii Prahova clarificările necesare, cerând să ni se comunice

soluția adoptată în acest caz. În urma intervenției, Casa Județeană de Pensii Prahova a achitat petentului drepturile restante.

Dosar nr. 6926/2021 Petenta ne-a sesizat că a solicitat în mai multe rânduri de la Casa Județeană de Pensii Gorj revizuirea pensiei, fără a primi răspuns în termen legal. În urma demersurilor efectuate de instituția Avocatul Poporului la autoritatea respectivă, aceasta a procedat la revizuirea pensiei petentei.

Dosar 22798/2021 Petenta, persoană cu dizabilități, se plângea de nivelul scăzut de trai al său și al altor persoane cu dizabilități, în contextul condiționării acordării pensiei de invaliditate de realizarea unui stagiul de cotizare în sistemul public de pensii. Criticile vizau faptul că, în anumite cazuri, tocmai din cauza handicapului persoana cu dizabilități a fost pusă în situația de a nu lucra nicio zi.

Petenta a fost informată că, în urma demersurilor efectuate de instituția Avocatul Poporului pe lângă autoritatea de resort, în cazuri similare, aceasta a comunicat că persoanele care nu au fost cuprinse în sistemul de asigurări sociale de stat și nu au realizat un stagiul de cotizare, în condițiile legii, nu pot beneficia de pensia de invaliditate, aceasta fiind bazată pe principiul contributivității. Pensia de invaliditate este acordată în baza Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, are natura juridică a unei prestații de asigurări sociale, reglementate de art. 47 alin. (2) din Constituție, nu este o prestație socială așa cum este indemnizația de handicap, acordată în baza Legii 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap și care ține de dreptul fundamental la protecția specială a persoanei cu handicap, prevăzut de art. 50 din Constituție. Ca urmare a acestei distincții, și pensia de invaliditate este supusă condiționării realizării unui stagiul de cotizare în sistemul public de pensii. În acest sens s-a pronunțat Curtea Constituțională, arătând, în Decizia nr. 680/2012, că sistemul public de pensii are la bază principiul contributivității. Fiecare categorie de pensie acordată în temeiul acestei legi are în vedere acest principiu.

Drepturile persoanelor cu handicap

În cursul anului 2021, instituția Avocatul Poporului a participat la sesiunile de consultări ale Comitetului Interministerial pentru Asigurarea Implementării Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități, inițiate de Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții (ANDPDCA). Multe dintre subiectele care au fost discutate în acest cadru interinstituțional sunt cuprinse în Strategia națională a persoanelor cu dizabilități din România 2021-2027, dar și în petițiile cu care persoanele cu dizabilități s-au adresat, în acest an, instituției Avocatul Poporului.

Petițiile au vizat drepturile și facilitățile cuvenite prin lege persoanelor încadrate în grad de handicap și încălcate de autoritățile publice care ar trebui să le acorde. Au fost semnalate probleme în dinamica angajării de către primării a asistenților persoanelor cu handicap grav cu drept de asistent personal și a plății salariilor sau concediilor acestora, autoritățile publice locale invocând, în esență, bugetele locale insuficiente. Petenții s-au mai plâns de întârzierea plății unor beneficii sub formă de stimulente lunare, acordate la nivelul Municipiului București, adulților încadrați în grad de handicap. Alte petiții au vizat dezinteresul autorităților publice față de condițiile în care se realizează în România transportul urban și cel interurban, cu încălcarea legislației în vigoare privind accesibilitatea la mediul fizic al persoanelor cu dizabilități, sau față de cererile de locuințe sociale pentru persoanele cu dizabilități.

Evaluarea complexă a adultului cu handicap a constituit și ea obiect al multor petiții primite de instituția Avocatul Poporului, petiționarii cu dizabilități exprimându-și nemulțumirea față de respingerea nejustificată a încadrării în grad de handicap, modificarea gradului de handicap în unul inferior deși nu a avut loc o îmbunătățire a stării de sănătate sau

menținerea gradului de handicap, în ciuda înrăutățirii stării de sănătate, dovedită prin acte medicale. Mai multe petiții au făcut referire la situația persoanelor cu dizabilități care au fost puse sub interdicție judecătorească și la modul cum le afectează drepturile acest statut juridic.

Dosar nr. 4945/2021 Avocatul Poporului a fost sesizat de o petentă, persoană încadrată în grad de handicap grav cu asistent personal, conform certificatului de încadrare în grad de handicap eliberat de Comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap Constanța, cu privire la faptul că primăria comunei, angajator al asistentului său personal, nu i-a acordat indemnizația de asistent personal cuvenită conform legii, pentru perioada în care asistentul său personal s-a aflat în concediu medical. Petenta se plângea că din această cauză nu a dispus de suma necesară pentru acoperirea cheltuielilor cu plata unui alt asistent pentru perioada indicată, și solicita Avocatului Poporului să dispună măsurile necesare pentru recuperarea acestei sume. În urma demersurilor întreprinse de instituția Avocatul Poporului, primarul comunei ne-a comunicat că petentei i-a fost acordată indemnizația pentru perioada în care asistentul personal al acesteia s-a aflat în concediu medical.

Dosar nr. 18568/2021 Petentul ne-a sesizat că are în îngrijire o persoană cu handicap grav cu drept de asistent personal și că s-a adresat primăriei comunale, în vederea angajării sale ca asistent personal al acesteia. Petentul se plângea că deși petiția a primit număr de înregistrare la primărie, nu a primit niciun răspuns de la autoritatea publică locală până la data când s-a adresat instituției Avocatul Poporului. În urma demersurilor Avocatului Poporului, primarul ne-a comunicat că din conținutul cererii constituind solicitare de înscriere pentru angajare, nu a reieșit faptul că trebuie să îi dea petentului un răspuns scris.

Constatând că a fost încălcat dreptul de petiționare prin faptul că nu i s-a comunicat petentului, în termenul legal și în condițiile legii, un răspuns scris la cererea sa și apreciind că o autoritate a administrației publice locale nu se poate prevala de necunoașterea legii, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 176/2021**, prin care a solicitat primarului comunei Valea Mare, județul Dîmbovița, formularea unui răspuns scris către petent, în care va indica acestuia măsurile legale care vor fi luate în vederea soluționării cererii sale, precum și dispunerea măsurilor necesare angajării și salarizării asistentului personal al persoanei cu handicap grav.

Dosar nr. 9426/2021 Petenta s-a adresat Avocatului Poporului în calitate de persoană adultă cu handicap, plângându-se că îi este afectat dreptul la stimulentele lunare de 500 de lei (cuvântat ca persoană cu handicap) și nivelul de trai, întrucât în loc de 500 de lei/lună, cât ar fi trebuit să primească, a încasat doar 250 de lei lunar. În urma demersurilor întreprinse de instituția noastră și a răspunsului DGASMB în legătură cu cele sesizate, petentei i s-a răspuns, arătându-i-se, în esență, că: dreptul privind acordarea stimulentei nu constituie un drept cuvenit persoanei adulte cu handicap în baza Legii nr. 448/2006, ci niște beneficii instituite pe plan local, în favoarea unei categorii sociale, HCGMB 330/2017 fiind „o inițiativă administrației publice locale a municipalității, cu caracter unic în țară, dezvoltată tocmai pentru a veni în întâmpinarea nevoilor acestei categorii și a contribui la îmbunătățirea calității vieții acestora”; în condițiile crizei intervenite pe fondul pandemiei, aceste drepturi nu au fost diminuate, nici suspendate, ci s-a căutat o soluție de acordare în continuare a lor, aceasta fiind soluția eșalonării, din rațiuni socio-economice de ordine publică, pentru a fi posibilă continuarea plăților stimulentei pentru mai multe categorii vulnerabile (stimulent financiar pentru nou născuți, ajutor social comunitar pentru familia monoparentală, stimulent copii cu handicap, sprijin financiar pentru prevenire abandonului școlar în Municipiul București și voucher maternă). S-a subliniat că natura juridică a acestui stimulent financiar acordat ca măsură de sprijin asumată de administrația capitalei diferă de aceea a prestațiilor sociale definite și stabilite prin Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea persoanelor cu handicap.

Dosar 17074/2021 Petenta a sesizat instituția Avocatul Poporului, plângându-se de faptul că întâmpină dificultăți din partea angajatorului (primăria localității) în legătură cu

acordarea drepturilor legale cuvenite asistentului personal al persoanei cu handicap grav și arata că nu a beneficiat de concediul de odihnă la care era îndreptățită potrivit legii. În urma demersurilor inițiate de Avocatul Poporului, primarul comunei ne-a răspuns arătând că neajunsul a fost cauzat de lipsa fondurilor necesare la primărie și că va acorda retroactiv drepturile cuvenite persoanei cu handicap grav, potrivit art. 43 alin. (l) din Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată.

Dosar nr. 15041/2021 Petenta a sesizat Avocatul Poporului, arătând că o perioadă îndelungată, a fost încadrată ca asistent personal al fiului său, în vârstă de 26 de ani (în prezent), persoană cu handicap grav permanent, cu drept de asistent personal, conform Certificatului de încadrare în grad de handicap, iar contractul i-a încetat din cauze care nu-i sunt imputabile.

În urma demersurilor pe lângă primarul comunei, acesta a răspuns arătând că prin hotărâre a Consiliului local, din cauza bugetului insuficient, s-a aprobat un număr de doar 4 posturi de asistenți personali pentru copiii cu handicap grav (din cele 41 necesare pentru copiii și adulții cu handicap grav cu drept de asistent personal), fiind nevoiți să acorde prioritate asistenților personali ai copiilor cu handicap grav, nu ai adulților cu handicap.

Ca urmare, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 114/2021**, adresată primarului comunei Reviga, județul Ialomița, pentru a dispune măsuri de conformare la dispozițiile legale în vigoare vizând efectuarea unei anchete sociale, obligația de angajare a asistentului personal al persoanei cu handicap grav și asigurarea salarizării acestuia. Totodată, primarului i s-a pus în vedere faptul că instituirea unei priorități la încadrarea în muncă a asistenților personali ai copiilor cu handicap grav cu drept de însoțitor, față de asistenții personali ai adulților cu handicap grav cu drept de însoțitor, constituie o discriminare, în condițiile legii. Recomandarea a fost însușită de autoritatea publică locală care ne-a informat că a fost efectuată o anchetă socială la domiciliul petentei și, în baza celor constatate, s-a luat măsura urgentă a asigurării indemnizației de handicap cuvenite, în sumă echivalentă salariului unui asistent personal, urmând încheierea unui contract individual de muncă, imediat ce va fi bugetată mărirea numărului de asistenți personali.

CAPITOLUL III

DOMENIUL APĂRAREA, PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI

În anul 2021, la nivelul Domeniului Apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului au fost înregistrate un număr total de:

- **625** de petiții;
- **1106** de sesizări din oficiu;
- **37** de anchete;
- **74** de recomandări;
- **148** de participări la dezbateri, conferințe, simpozioane având ca tematică promovarea și respectarea drepturilor copiilor.

Dintre acestea, la sediul central au fost înregistrate 507 petiții, 219 de sesizări din oficiu, au fost efectuate 8 anchete, au fost emise 7 recomandări și 51 participări la dezbateri, conferințe, simpozioane, iar din activitatea birourilor teritoriale, detaliată la Capitolul VII, rezultă: 118 petiții, 887 de sesizări din oficiu, 29 de anchete, 67 de recomandări, 97 de participări care au vizat posibile încălcări ale drepturilor copilului. Exemple din cazuistica domeniului se regăsesc la capitolul menționat.

Totodată, au fost realizate activități de mediatizare, având ca obiect prezentarea atribuțiilor Avocatului Copilului, precum și alte teme incidente protecției și promovării drepturilor copilului, rezultând un număr total de **38** de astfel de acțiuni.

De asemenea, a fost efectuată o vizită de monitorizare, împreună cu Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție (MNP), la Centrul de plasament destinat protecției rezidențiale a copiilor Târgu Cărbunești, din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Gorj.

Petițiile și sesizările din oficiu au vizat, în principal, următoarele categorii de problematice: solicitarea de informații privind stabilirea/tăgăda paternității minorilor; exercitarea autorității părintești și menținerea legăturilor personale cu minorii în urma desfacerii căsătoriei; neplata pensiei de întreținere; fenomenul alienării parentale; exercitarea formelor de violență verbală, fizică, psihică și sexuală asupra minorilor; accesul la tratamente medicale sau modul în care acestea sunt acordate în unități medicale pediatrice; transcrierea actelor de stare civilă emise de autoritățile altor state; acordarea drepturilor bănești cuvenite copiilor cu cerințe educaționale speciale, care sunt încadrați și în grad de handicap; acordarea burselor școlare; acordarea alocațiilor de stat; închiderea unităților de învățământ din cauza lipsei unor condiții (căldură, apă, canalizare); situația mamelor minore; fenomenul bullying-ului (cyberbullying-ul); situația copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate, precum și în orice situație în care drepturile copiilor nu sunt respectate.

Și anul 2021 a fost caracterizat de pandemia de COVID-19, astfel că au fost înregistrate sesizări din oficiu și au fost formulate petiții privitoare și la aspecte în legătură cu această pandemie, ca de exemplu: purtarea măștilor de protecție în sălile de clasă/de sport și în perimetrul unităților de învățământ; testarea elevilor în școli; lipsa măștilor/testelor în unitățile de învățământ; vaccinarea copiilor; respectarea măsurilor de protecție sanitară pentru prevenirea pandemiei; suspendarea cursurilor în format fizic din cauza apariției unor cazuri de COVID-19 și desfășurarea activității școlare în format on-line; păstrarea legăturilor personale dintre părintele nerezident și copil în contextul restricțiilor impuse de pandemie.

O altă acțiune relevantă desfășurată în perioada stării de alertă a constat în sesizarea de către Avocatul Poporului a Ministerului Educației pentru a solicita informații suplimentare privind chestionarele de exprimare a intenției de vaccinare în rândul elevilor, precum și cu privire la înființarea de centre de vaccinare în școli sau constituirea de echipe mobile în acest sens, ca urmare a înregistrării unui număr de peste 180 petiții cu conținut similar, prin care au fost aduse critici unor aspecte referitoare la începerea anului școlar 2021-2022.

De asemenea, pentru informații privind organizarea campaniei de vaccinare în școli, Avocatul Poporului s-a adresat și Secretariatului General al Guvernului.

Din răspunsurile comunicate de către autoritățile sesizate, rezultă că procesul de vaccinare în școli este organizat astfel încât să nu afecteze actul educațional, vaccinarea elevilor minori se face numai cu acordul informat, exprimat în scris, în prezența părintelui/tutorelui legal al copilului, iar chestionarul de exprimare a intenției de vaccinare în rândul elevilor minori nu este obligatoriu. **Petiție colectivă nr. 16970/2021**

S-a extins domeniul de activitate al departamentului și cu privire la situații care au vizat: accidentele rutiere în care sunt implicați minori, atât autori ai unor infracțiuni, cât și victime, situația migranților minori care tranzitează România însoțiți/neînsoțiți de părinți, situația familiilor nevoiașе, minori victime ale unor infracțiuni sau care comit infracțiuni și care răspund penal, dispariții ale copiilor.

A fost elaborat un amplu raport special: *Raport special privind impactul pandemiei de Covid-19 asupra sănătății mintale a copiilor – măsuri recomandate în vederea îmbunătățirii accesului copiilor la servicii medicale de specialitate psihiatrică și psihologică*, raport însoțit de Ministerul Educației. Conținutul raportului se regăsește integral pe site-ul instituției, la adresa <https://avp.ro/wp-content/uploads/2021/06/Raport-impact-pandemie-Covid-sanatate-mintala-SITE-cu-anexe.pdf>.

Ca urmare a celor constate, Avocatul Copilului a făcut 19 propuneri, dintre care amintim:

a) Reducerea graduală a numărului de elevi desemnați unui consilier școlar, astfel încât în fiecare școală să existe cel puțin un consilier școlar, iar elevii să poată beneficia efectiv de aceste servicii, lucru care, în prezent, este aproape imposibil de realizat, întrucât sunt situații în care un consilier școlar este nevoit să gestioneze peste 1000 de elevi.

b) Considerând o prioritate formarea viitorilor consilieri școlari care își desfășoară activitatea în mediul preuniversitar, Ministerul Educației și Cercetării să întreprindă demersuri pentru asigurarea pregătirii unui număr corespunzător de specialiști de către unitățile de învățământ, respectiv derularea unor programe de studii universitare de masterat care să aibă în vedere specializarea absolvenților pentru a acționa în calitate de consilieri școlari specializați în psihologie educațională, consiliere școlară și vocațională și specialiști în integrare educațională.

c) Asigurarea de către Ministerul Educației și Cercetării a unor programe educaționale preventive, care să crească capacitatea de adaptare emoțională la neprevăzut, să ofere elevului pregătirea necesară pentru a face față schimbărilor, situațiilor neprevăzute, precum și unor situații de criză.

d) Extinderea rețelei de servicii de sănătate mintală pentru copii și adolescenți la nivel național, prin înființarea de centre de sănătate mintală (pentru copii sau mixte), staționare de zi sau ambulatorii de specialitate, în care să funcționeze echipe multidisciplinare, în special în județele în care nu există niciun tip de structură prin care să poată fi accesate serviciile de sănătate mintală, dar și în mediul rural.

Raportul special a fost înaintat prim-ministrului, președinților celor două camere ale Parlamentului, ministrului sănătății, ministrului educației, președintelui Autorității Naționale

pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități Copii și Adopții și Organizației Salvați Copiii România.

De asemenea, a fost elaborată o cercetare privind *Copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate*.

În anul 2021, a fost înființat Biroul Teritorial Slobozia al instituției Avocatul Poporului, la nivelul căruia își desfășoară activitatea un expert, aflat în directă subordonare a Avocatului Copilului.

Au fost promovați 3 experți, din cadrul Domeniului de la nivelul Birourilor teritoriale, în funcția de consilier.

Domeniul de activitate Apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului - Avocatul Copilului a contribuit la creșterea vizibilității instituției și la promovarea imaginii acesteia atât în media, cât și în conferințe de presă, dar și prin participarea la activități de promovare și prin organizarea de webinarii/lunar, pe diverse teme vizând drepturile copilului, dintre care amintim: *Prevenirea bullyingului; Modalitatea de păstrare a legăturilor personale cu minorii de către părinții acestora ulterior desfacerii căsătoriei; Școala on-line: Provocări și incertitudini în contextual pandemiei actuale; Abordarea pluridisciplinară a cauzisticii minorilor dispăruți; cauze și efecte pe termen lung. Limite actuale ale sistemului legislativ, propuneri de îmbunătățire a acestuia; Efectele diferitelor forme de abuz asupra dezvoltării copilului. Necesitatea îmbunătățirii sistemului de prevenire, intervenție și combatere a acestui fenomen; Dezbateri cu privire la modalitatea de implicare a autorităților publice locale în susținerea familiilor nevoiașe; Gestionarea la nivelul unităților administrativ-teritoriale a situațiilor de plecare voluntară, din familie, a minorilor; Aspecte actuale privind respectarea drepturilor copilului de către instituțiile publice din domeniul învățământului, sănătății sau poliției.*

Și în acest an se mențin colaborările inter-instituționale cu reprezentanții Organizației Salvați Copiii, UNICEF România și alte ONG-uri.

Pe parcursul anului 2021, Avocatul Poporului a acordat ajutoare financiare din fondul pus la dispoziția conducătorului instituției, pentru familii cu mai mulți copii, care se confruntă cu o situație financiară și socială precară.

Exemple de cazuri rezolvate cu succes:

Dosar nr. 10698/2020, soluționat în anul 2021 - **Sesizare din oficiu**, în urma articolului *O investigație Dela0.ro determină Consiliul Superior al Magistraturii să dispună verificarea cauzelor de infracțiuni sexuale cu minori din ultimii șase ani*.

Investigația jurnalistică detalia mai multe cazuri în care, deși victimele au fost minori cu vârste cuprinse între 10-15 ani, instanța de judecată a schimbat încadrarea faptelor din viol în act sexual cu minor, motivate de lipsa probelor directe, respectiv urmele de violență fizică, și apreciind că victimele au consimțit raportul sexual.

Urmare sesizării din oficiu, au fost transmise adrese următoarelor instituții:

- Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), pentru a ne comunica rezultatul verificărilor efectuate;

- Institutului Național al Magistraturii (INM), cu solicitarea ca, în activitatea de pregătire a magistraților să se acorde o atenție sporită problematicii abuzurilor sexuale asupra minorilor;

- Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (PÎCCJ), pentru a ne comunica date statistice deținute privitor la infracțiunile contra libertății și integrității sexuale cu victime minori, precum și un punct de vedere referitor la oportunitatea introducerii în Codul penal a unor dispoziții privitoare la lipsa discernământului minorilor victime ale infracțiunilor, similare celor prevăzute pentru minorii care comit fapte penale.

În plus, prin adresele transmise, a fost exprimată disponibilitatea instituției Avocatul Poporului de a colabora și a participa la eventuale proiecte comune cu cele trei instituții mai sus menționate, privitor la identificarea și sancționarea infracțiunilor contra minorilor.

În urma demersurilor întreprinse, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ne-a comunicat date statistice privind infracțiunile la viața sexuală a minorilor prevăzute de art. 218-222 din Codul penal, pentru perioada 2014-2019 și semestrul I/2020. De asemenea, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție opinează că actuala reglementare oferă suficiente posibilități și garanții pentru stabilirea consimțământului victimei minore a unei infracțiuni.

De asemenea, PÎCCJ își exprimă disponibilitatea pentru colaborare instituțională pe teme de interes comun.

Institutul Național al Magistraturii ne-a comunicat că implementează în parteneriat cu INM, Școala Națională de Grefieri și Administrația Instanțelor din Norvegia proiectul *Formarea profesională și consolidarea capacității la nivelul sistemului judiciar*, iar, pentru a veni în întâmpinarea propunerilor instituției Avocatul Poporului de colaborare cu INM, **se va avea în vedere invitarea reprezentanților Avocatului Copilului în cadrul acestui program.**

Consiliul Superior al Magistraturii ne-a transmis *Raportul privind practica instanțelor de judecată și a parchetelor de pe lângă acestea în investigarea și soluționarea cauzelor privind infracțiuni la viața sexuală cu victime minore* și o sinteză a acestuia, în care sunt menționate vulnerabilitățile constatate, atât în ceea ce privește activitatea de urmărire penală, cât și activitatea de judecată, cu referire specială la încadrarea juridică a faptei și modalitatea de audiere a minorilor, în cauzele privind infracțiuni la viața sexuală cu victime minore, precum și indicarea unor măsuri concrete.

Dosar nr. 13264/2021 Petentul ne-a sesizat cu privire la dificultățile întâmpinate în ceea ce privește plata alocației de stat pentru copii cuvenită fiului minor, născut în Municipiul Chișinău, Republica Moldova. Astfel, petentul arată că deși a întreprins mai multe demersuri în acest sens, Agenția Județeană de Plăți și Inspecție Socială Iași (AJPIS) refuză acordarea alocației de stat pentru copii începând cu luna următoare nașterii, plata fiind făcută prin raportare la data eliberării cărții de identitate a tatălui, depusă la dosar, dată de la care prezumă că petentul și-a stabilit domiciliul în România.

Întrucât în urma demersurilor scrise efectuate aspectele supuse atenției de către petent nu au fost soluționate, Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei **anchete** la nivelul AJPIS Iași. În urma acestui demers, AJPIS Iași a hotărât revenirea asupra deciziei privind acordarea dreptului la alocația de stat pentru minorul în cauză, stabilind acordarea dreptului începând cu luna următoare nașterii copilului.

Astfel, deși situația punctuală a petentului a fost soluționată, am apreciat ca fiind necesară adoptarea de măsuri pentru evitarea unor astfel de situații viitoare, **sens în care am supus atenției Ministerului Muncii și Protecției Sociale analizarea oportunității completării actelor normative existente care să clarifice activitatea de soluționare a cererilor de acordare a alocației de stat pentru copii, cetățenilor Republicii Moldova care au re/dobândit cetățenia română și inițierea unei proceduri de lucru în acest sens.**

Ministerul Muncii și Protecției Sociale ne-a adus la cunoștință că propunerile Avocatului Poporului au fost reținute și vor fi avute în vedere la următoarele modificări legislative care reglementează acordarea alocației de stat pentru copii.

Dosar nr. 2087/2021 - Sesizare din oficiu În urma articolului *Bebelușul de șase săptămâni din Suceava, înecat la botez, a murit*, Avocatul Poporului a inițiat un dialog cu

reprezentanții Bisericii Ortodoxe Române, ulterior adresând solicitări în scris Patriarhiei Române și Parchetului de pe lângă Judecătoria Suceava.

Patriarhia Română ne-a comunicat că apreciază rolul activ al instituției Avocatul Poporului în apărarea drepturilor și libertăților persoanelor, precum și asigurarea că Biserica Ortodoxă Română, fidelă învățaturii de credință, disciplinei canonice și tradiției apostolice, **va adopta cele mai potrivite măsuri pentru a preîntâmpina orice afectare a sănătății sau vieții credincioșilor săi.**

Parchetul de pe lângă Judecătoria Suceava ne-a adus la cunoștință că, privitor la cauza indicată a fost constituit un dosar penal, având ca obiect comiterea infracțiunii de ucidere din culpă, urmărirea penală desfășurându-se *in personam*.

Dosar nr. 11368/2021 - Sesizare din oficiu În urma articolului *Un elev din București, umilit și bătut de colegi, s-a aruncat pe geamul clasei*, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a fost efectuată o **anchetă** la nivelul unității de învățământ pe care o frecventa minorul, ocazie cu care s-au purtat discuții și cu mama minorului în cauză. De asemenea, au fost întreprinse demersuri la nivelul Inspectoratului Școlar al Municipiului București și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 4.

În urma verificărilor efectuate, a rezultat că incidentul în cauză nu se înscrie în sfera fenomenului de bullying, însă s-a constatat că este necesară adoptarea unor măsuri la nivelul unității de învățământ. Astfel, a fost emisă **Recomandarea nr. 91/2021** adresată directorului școlii gimnaziale, referitoare la: prelucrarea personalului didactic pentru a nu permite rămânerea elevilor nesupravegheați în sălile de clasă/laboratoare; introducerea în Regulamentul de Ordine Interioară a obiectivului „școală cu toleranță zero la violență”; înființarea unui grup de acțiune anti-bullying.

Unitatea de învățământ și-a însușit Recomandarea emisă de Avocatul Poporului.

De asemenea, DGASPC Sector 4 ne-a comunicat că monitorizează situația minorului și atât acesta, cât și mama fiind incluși într-un program de psihoterapie.

Dosar nr. 9094/2021 Petenta ne-a supus atenției situația fiicei sale minore pe care nu a mai putut să o vadă de aproximativ un an în cadrul programului de vizită, tatăl nerespectând programul de păstrare a legăturilor personale stabilit de către instanță.

Instituția Avocatul Poporului a sesizat următoarele autorități: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 4, Ministerul Administrației și Internelor - Secția 26 Poliție, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 București, Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adoptii.

Ca urmare a intervenției Instituției Avocatul Poporului, s-a dispus monitorizarea programului de legături personale mamă-copil stabilit în sentința civilă pronunțată de Judecătoria Sectorului 4 București, pe o perioadă de 3 luni, prin asistarea reprezentanților Direcției la preluarea/înapoierea minorei de la domiciliu.

De asemenea, Direcția, a solicitat instanței de judecată, care a admis cererea, următoarele: monitorizarea relațiilor personale ale mamei, în calitate de părinte, cu minora; obligarea tatălui să permită reprezentanților Direcției să monitorizeze relațiile personale ale mamei cu minora; obligarea tatălui la respectarea dreptului minorei de menținere a legăturilor părintești cu mama sa, ținând cont de interesul superior al copilului; obligarea părinților la consiliere parentală de lungă durată în cadrul Direcției în vederea conștientizării de către aceștia a responsabilităților ce le revin în creșterea și îngrijirea copilului lor, pentru a-i asigura o dezvoltare armonioasă fizică, morală, psihologică și socio-afectivă.

Dosare nr. 19466/2020 și nr. 9352/2021 Petenții ne-au sesizat asupra neacordării burselor de merit fiicelor acestora, deși erau îndeplinite condițiile legale, cu motivarea **lipsei**

frecvenței la cursuri, respectiv că minorele nu mai sunt eleve ale unităților de învățământ, acestea optând în continuarea studiilor pentru alte unități de învățământ.

S-au efectuat demersuri la unitatea de învățământ pe care o frecventa minora din primul caz, și la Ministerul Educației pentru ambele cazuri.

În urma corespondenței purtate cu Ministerul Educației, acesta, ne-a comunicat:

- în primul caz:

- la începutul clasei a VI-a, an școlar 2020-2021, ca urmare retragerii minorei de la unitatea de învățământ, *aceasta își pierde calitatea de elevă a sistemului de învățământ preuniversitar de stat din Romania;*

- evaluarea și aprobarea dosarelor de burse școlare pentru elevii din clasa a VI-a care au obținut în clasa a V-a rezultate ce le permit acordarea burselor, au avut loc la începutul semestrului I din anul școlar 2020-2021, moment în care eleva mai era înscrisă într-o unitate de învățământ de stat din Romania;

- având în vedere cele menționate *eleva nu poate primi bursa de merit, deoarece nu mai frecventează cursurile unei unități de învățământ de stat din Romania,*

or, în corespondența purtată cu ministerul, am transmis conducerii că, **perioada pentru care petentul solicită bursa de merit este aferentă perioadei în care fiica sa a fost înscrisă și a frecventat cursurile unei unități de învățământ de stat din Romania**, fapt adus la cunoștința acestei instituții și de către petent în mod direct, minora pierzându-și calitatea de elev după absolvirea anului școlar pentru care s-a solicitat bursa;

- în al doilea caz:

- *dacă eleva a îndeplinit condițiile de a beneficia de bursă în clasa a VIII-a, bursa trebuie să fie acordată de către autoritatea locală în care se găsește unitatea de învățământ la care eleva era înscrisă în clasa a VIII-a, pe parcursul clasei a VIII-a*, lucru comunicat și petenților, **or, din cele transmise de către aceștia, până la data formulării petiției, respectiv 7.05.2021, aceștia nu intraseră în posesia bursei aferente anului școlar 2019-2020**, deși au început demersurile din luna ianuarie 2021.

Având în vedere că în situația celor două eleve se pot afla și alți elevi și în considerarea faptului că un drept constituit la înscrierea unui elev într-o unitate de învățământ trebuie respectat pe toată perioada studiului elevului în cadrul acesteia, în condițiile în care acesta întrunește condițiile legale de acordare a aceluși drept, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 101/2021**, adresată ministrului educației, care, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislația în vigoare, să dispună măsurile legale pentru respectarea prevederilor art. 82 din Legea educației naționale nr. 1/2011, respectiv:

a) analizarea și modificarea OMECTS nr. 5576/2011 privind aprobarea Criteriilor generale de acordare a burselor elevilor din învățământul preuniversitar de stat, în calitate de emitent al acestuia, sau,

b) transmiterea către toți factorii responsabili cu acordarea burselor elevilor, de clarificări, precizări, precum și instruirea personalului implicat în această activitate, astfel încât aplicarea prevederilor acestui act normativ să nu mai genereze anularea unor drepturi câștigate, discriminarea elevilor, sau întârzieri majore în acordarea dreptului respectiv, prin cuprinderea pe listele întocmite de către unitățile de învățământ, a tuturor elevilor eligibili pentru acordarea bursei, indiferent dacă aceștia vor mai fi sau nu elevi ai acelorași unități de învățământ, în anul școlar următor.

Până la data întocmirii raportului, Ministerul Educației nu și-a însușit Recomandarea, deși s-a transmis acestei instituții o adresă de revenire.

Raportat la lipsa de răspuns a Ministerului Educației în aceste cazuri, precum și în alte spețe, la nivelul instituției s-a întocmit o adresă către prim-ministru, pentru aducerea la cunoștință a situației. Acest demers se află în termenul legal de răspuns.

CAPITOLUL IV

DOMENIUL ARMATĂ, JUSTIȚIE, POLIȚIE, PENITENCIARE

În anul 2021, Domeniului de activitate armată, justiție, poliție, penitenciare i-au fost repartizate 3317 de lucrări, după cum urmează:

- Armată: 33 de petiții
- Justiție: 1509 de petiții
- Poliție: 251 de petiții
- Penitenciare: 1449 de petiții
- Altele: 75 de petiții

Petițiile soluționate în cadrul domeniului au vizat în principal următoarele aspecte:

- nemulțumiri ale cadrelor militare privind drepturile salariale și pensiile;
- nemulțumiri ale cadrelor de poliție privind dotarea logistică a poliției, salarizarea și pensiile;
- modul și termenul de soluționare a cauzelor aflate pe rolul instanțelor sau în instrumentarea parchetelor, punerea în executare a hotărârilor judecătorești, modul de îndeplinire a atribuțiilor de serviciu de către executorii judecătorești;
- măsurile luate de autorități pe perioada stărilor de alertă;
- condițiile de detenție din penitenciare, în special cele privind hrana, violențele exercitate asupra persoanelor private de libertate de către cadrele din penitenciare, violențele dintre deținuți, utilizarea echipamentelor de monitorizare video în incinta locurilor de detenție, neacordarea liberării condiționate și transferul în alte penitenciare.

Urmare unora dintre aceste petiții, a fost constituit un număr de 976 dosare (armată - 4, justiție - 92, poliție - 63, penitenciare - 810, altele - 7). De asemenea, un număr de 36 de dosare au fost constituite în urma sesizărilor din oficiu.

În anul 2021, anchetele efectuate, în special în locurile de detenție, au vizat, în principal, condițiile de cazare ale deținuților, hrana și asistența medicală acordată acestora în penitenciare. În anchetele derulate s-a recurs la audieri online, folosindu-se aplicația Skype.

Exemple de acțiuni derulate prin Domeniul armată, justiție, poliție, penitenciare Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 4481/2021 - Sesizare din oficiu ca urmare a informațiilor apărute în presă, referitoare la faptul că, în Municipiul Onești, *Un bărbat a sechestrat într-un imobil doi muncitori care făceau reparații la o locuință ce i-a aparținut. (...) Până să intervină forțele de ordine, individul i-a înjunghiat mortal pe muncitori, a confirmat IPJ Bacău.*

Având în vedere informațiile apărute în presă, ne-am adresat Inspectoratului General al Poliției Române, cu solicitarea de a ne fi comunicate date cu privire la circumstanțele producerii incidentului, măsurile concrete dispuse de cadrele de poliție trimise la fața locului, protocolul aplicabil în asemenea situații și modalitatea de selectare și instruire a negociatorilor.

Prin adresele primite din partea autorității sesizate ni s-a comunicat, în principal, că în urma verificărilor efectuate în scopul evaluării competenței și capacității manageriale a conducerii Inspectoratului de Poliție Județean Bacău, s-a dispus declanșarea cercetării prealabile, și că față de caracterul nepublic al procedurii disciplinare, nu pot fi puse la dispoziție informații cu privire la aceste aspecte.

De asemenea, urmare solicitărilor repetate de comunicare a Procedurii privind constituirea echipei de negociere și activitățile specifice acesteia în situații de criză ce implică

luări de ostatici sau răpiri de persoane, ni s-a comunicat că aceasta „face obiectul unui dosar penal al Parchetului de pe lângă Tribunalul Bacău fiind transmisă către unitatea de parchet în cauză”, la solicitarea acesteia.

Față de aspectele comunicate, precum și împrejurarea că cererile adresate Inspectoratului General al Poliției Române au vizat comunicarea conținutului unei reglementări normative și a rezultatului unei proceduri disciplinare, iar nu chestiuni ce ar putea constitui obiectul unui dosar de urmărire penală, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 111/2021**, referitoare la necesitatea elaborării de proceduri privind constituirea echipelor de negociere și activitățile specifice în situații de criză ce implică luări de ostatici sau răpiri de persoane.

În esență, din datele comunicate de Inspectoratul General al Poliției Române a rezultat că au fost luate măsuri pentru reanalizarea, revizuirea sau abrogarea unor proceduri contradictorii sau care generau confuzie referitor la modul de acțiune, iar pentru prevenirea unor moduri neunitare de acțiune în rândul polițiștilor s-a intervenit la nivel instituțional pentru standardizarea intervenției polițiștilor în anumite proceduri de lucru. Având în vedere că intervenția polițiștilor poate să varieze în procedurile de lucru, și că s-a dispus luarea de măsuri în ceea ce privește procedurile contradictorii, s-a solicitat ministrului afacerilor interne să ia măsurile necesare pentru elaborarea unei proceduri unitare privind constituirea echipelor de negociere și privind activitățile specifice în situații de criză ce implică luări de ostatici sau răpiri de persoane, care să definească în mod expres modul de constituire a echipelor de negociere, condițiile de pregătire profesională pe care trebuie să le îndeplinească membrii acestor echipe și protocolul de acțiune în situații de criză ce implică luări de ostatici sau răpiri de persoane.

Urmare recomandării emise, Ministerul Afacerilor Interne ne-a comunicat că la nivelul Inspectoratului General al Poliției Române au fost inițiate activități de elaborare de noi proceduri care să asigure atât un răspuns eficient în situații ce implică luări de ostatici sau răpiri de persoane, cât și aplicarea uniformă. S-a mai arătat că se depun eforturi constante pentru consolidarea capacității operaționale a structurilor de specialitate și îmbunătățirea nivelului de pregătire (tactică și a modului de intervenție) a personalului, prin activități de pregătire la nivelul unității și în străinătate, încă din etapa formării profesionale inițiale fiind predate teme referitoare la eficientizarea comunicării în context profesional și abordarea/soluționarea conflictelor prin comunicare, cu accent pe rezolvarea unor situații conflictuale prin mediere și negociere.

Având în vedere informațiile transmise, s-a solicitat comunicarea de date concrete cu privire la implementarea Recomandării nr. 111/2021, respectiv:

- stadiul elaborării noilor proceduri aplicabile în situații ce implică luări de ostatici sau răpiri de persoane, cu referire inclusiv la mecanismele reglementate pentru asigurarea aplicării uniforme a acestor norme;

- măsurile concrete dispuse pentru consolidarea capacității operaționale a structurilor de specialitate și îmbunătățirea nivelului de pregătire (tactică și a modului de intervenție) a personalului - activitățile de pregătire, tematica acestora, numărul de participanți.

Ministerul Afacerilor Interne ne-a comunicat că în prezent, se află în curs de avizare și aprobare o procedură de sistem care stabilește modul de acțiune în cazul situațiilor de criză ce implică lipsirea de libertate în mod ilegal a unor persoane sau folosirea de arme albe sau de foc pentru comiterea unor infracțiuni grave.

S-a mai precizat că în luna octombrie 2021 a fost aprobată *Procedura de sistem privind constituirea echipei de negociere și desfășurarea activităților specifice acesteia în situații ce implică amenințarea cu sinuciderea, violență domestică (intrafamilială), baricadare/izolare*

în scopul săvârșirii de infracțiuni, lipsire de libertate în mod ilegal și răpiri de persoane, document ce urmează să fie aplicat la nivelul structurilor care au în componență negociatori, având ca principal scop stabilirea unui set unitar de reguli ce urmează a fi respectate de către personalul specializat în tehnici de comunicare, pentru desfășurarea activității de negociere.

Referitor la pregătirea personalului de intervenție în situații de criză, s-a arătat că un accent deosebit se pune pe intensificarea pregătirii în domeniul tacticii și intervenției polițienești, prin care se urmărește dezvoltarea și consolidarea abilității specialiștilor din cadrul unităților de acțiuni speciale, în vederea îmbunătățirii nivelului de pregătire tactică și a modului de intervenție în diferite situații. Pregătirea inițială și dobândirea competențelor în domeniul negocierii se realizează pe baza curriculumului în vigoare destinat pregătirii viitorilor agenți de poliție, care are drept scop asigurarea abilităților profesionale necesare pentru soluționarea conflictelor prin comunicare, respectiv prin prevenirea conflictelor prin comunicare asertivă, rezolvarea unor situații conflictuale prin aplicarea tehnicilor de convingere, rezolvarea unor situații conflictuale prin mediere și negociere. În cadrul pregătirii continue, pentru creșterea capacității operaționale a Poliției Române, sunt organizate sesiuni de instruire atât cu personalul structurilor pentru activități speciale, cât și cu personalul structurilor de combatere a criminalității organizate, ce vizează dezvoltarea competențelor profesionale în materia tragerilor speciale, a modului de intervenție în situații de criză și a tehnicilor de imobilizare și control a persoanelor agresive și necooperante.

Implementarea Recomandării nr. 111/2021 este în continuare monitorizată.

Dosar nr. 13367/2021 Instituția Avocatul Poporului a fost sesizată în legătură cu un posibil caracter discriminatoriu al dispozițiilor art. 1 alin. (4) din Anexa nr. 2 la Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 177/2016 privind activitatea de management resurse umane în unitățile militare ale M.A.I., cu modificările și completările ulterioare.

În fapt, petentul, cadru militar activ, considera că dispozițiile art. 1 alin. (4) din Anexa nr. 2 la Ordinul nr. 177/2016, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost ele modificate prin Ordinul M.A.I. nr. 10/2019, care prevăd faptul că „Recrutarea în vederea încadrării directe are drept scop identificarea și atragerea persoanelor care îndeplinesc condițiile legale, criteriile specifice și cerințele pentru ocuparea posturilor vacante, altele decât cele care au calitatea de cadru militar/polițist” au caracter restrictiv, încălcând dreptul la muncă al militarilor din alte structuri de apărare, care doresc să devină ofițeri în cadrul M.A.I.

Urmare solicitării pe care am adresat-o Ministerului Afacerilor Interne, acesta ne-a comunicat că din punctul său de vedere, alin. (4) al art. 1 din Anexa nr. 2 la Ordinul M.A.I. nr. 177/2016 respectă prevederile legale de ordin superior, în baza cărora a fost emis, și nu creează o îngrădire a dreptului de a participa la un concurs privind încadrarea posturilor vacante de ofițeri prin încadrare directă.

Având în vedere cele de mai sus, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 122/2021**, prin care s-a recomandat Ministerului Afacerilor Interne să identifice soluții în vederea acordării oricărei persoane, fie ea cadru militar sau nu, posibilitatea de a participa la concursurile organizate pentru posturile vacante din minister, desigur cu îndeplinirea condițiilor necesare, specifice, pentru fiecare post în parte.

În acest sens, Ministerului Afacerilor Interne i s-a recomandat să opteze, fie pentru revenirea la forma inițială a art. 1 alin. (4) din Anexa nr. 2 la Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 177/2016 privind activitatea de management resurse umane în unitățile militare ale M.A.I., cu modificările și completările ulterioare, anterioară Ordinului M.A.I. nr. 10/2019, fie să procedeze la o nouă modificare a dispozițiilor art. 1 alin. (4) din Anexa nr. 2 la Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 177/2016 privind activitatea de management resurse umane în unitățile militare ale M.A.I., cu modificările și completările ulterioare, cu prevederi care să

respecte dispozițiile constituționale mai sus menționate.

Urmare recomandării emise, Ministerul Afacerilor Interne ne-a comunicat că la prima intervenție legislativă asupra actului normativ, va avea în vedere reevaluarea dispozițiilor art. 1 alin. (4) din Anexa nr. 2 la Ordinul M.A.I. nr. 177/2016, cu modificările și completările ulterioare, din perspectiva respectării dispozițiilor constituționale menționate, astfel încât să fie înlăturată orice posibilă interpretare cu privire la caracterul discriminatoriu al acestora. Până în prezent, prevederile legale supuse discuției nu au fost modificate.

Dosar nr. 6648/10487/2021 Mai mulți deținuți din Penitenciarul Mărgineni au reclamat, printre altele, condițiile degradante existente în cadrul secției în care erau cazați și au solicitat efectuarea unei anchete pentru a fi verificate susținerile acestora. În fapt, petenții au reclamat: supraaglomerarea camerelor (15-30 de persoane cazate în camere de 30 de m²); supraetajarea paturilor pe trei rânduri; camerele murdare, pline de igrasie, de gândaci și ploșnițe; existența unui singur grup sanitar într-o singură cameră.

Pentru verificarea aspectelor reclamate, a fost dispusă efectuarea unei **anchete** la Penitenciarul Mărgineni, ocazie cu care s-a constatat că paturile sunt poziționate pe trei rânduri, fiind 30 de paturi într-o cameră care permite instalarea a doar 12 paturi, iar în cameră erau cazate 30 de persoane. Camera dispunea de un singur grup sanitar aferent celor 30 de deținuți cazați, iar programul aferent îmbăierii este de o oră și jumătate (ora 16.00 - ora 17.30), de luni până sâmbătă. În acest context, fenomenul de supraaglomerare era evident, iar timpul de îmbăiere, raportat la numărul deținuților, era insuficient. De asemenea, deținuții s-au plâns de faptul că igiena lasă de dorit în spațiile de deținere, iar din actele puse la dispoziție de administrația penitenciarului rezulta că ultima dezinsecție a fost făcută în data de 24 martie 2021.

Ca urmare a concluziilor rezultate în urma verificărilor efectuate, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 88/2021**, referitoare la modificarea programului de îmbăiere în camerele supraaglomerate dotate cu un singur grup sanitar, precum și la intensificarea operațiunilor de igienizare a camerelor, pentru combaterea igrasiei și pentru dezinsecție, astfel încât penitenciarul Mărgineni să asigure normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, aprobate prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 772/C/2017. Prin documentul mai sus menționat, am recomandat Penitenciarului Mărgineni:

- modificarea programului de îmbăiere în camerele supraaglomerate dotate cu un singur grup sanitar, astfel încât timpul alocat igienei pentru fiecare deținut să fie suficient;
- intensificarea operațiunilor de igienizare a camerelor, pentru combaterea igrasiei și pentru dezinsecție, astfel încât penitenciarul Mărgineni să asigure condiții conforme cu Anexa nr. 4 din Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, aprobate prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 2772/C/2017.

Dosar nr. 18292/2021 - Sesizare din oficiu Având în vedere datele prezentate în mod constant de către autorități privind evoluția pandemiei COVID-19 în contextul tulpinii Delta și a specificului acesteia, precum și datele publicate în mass-media, potrivit cărora 20 de deținuți din Secția Arestați Preventiv din Penitenciarul Craiova au fost testați pozitiv pentru virusul SARS-CoV-2. A fost transmisă o adresă către Administrația Națională a Penitenciarelor pentru comunicarea datelor relevante cu privire la măsurile ce se preconizează a fi luate în sistemul penitenciar atât pentru deținuți, cât și pentru angajați, în contextul evoluției pandemiei COVID-19, pe fondul noilor tulpini/variante ale virusului, având în vedere că se prognozează creșterea numărului de cazuri. Autoritatea sesizată ne-a comunicat că la Penitenciarul Craiova a fost înregistrat în perioada 15 septembrie - 15 octombrie 2021, un număr de 106 cazuri de infecție SARS-CoV-2 (deținuții fiind internați pentru monitorizarea stării de sănătate și asigurarea tratamentului), iar măsurile implementate au făcut posibil ca în

perioada 16-22 octombrie 2021 să nu se mai înregistreze noi cazuri la acest penitenciar. La 15 octombrie 2021, a fost înaintată unităților penitenciare Decizia Directorului general ANP nr. 1021 pentru aprobarea completării și îmbunătățirii Planului de măsuri pentru sistemul penitenciar pentru perioada stării de alertă și a Metodologiei de testare rapidă Ag SARS-CoV-2 a persoanelor private de libertate și a personalului angajat din sistemul administrației penitenciare, fiind adaptate noului val pandemic noi măsuri privind activitățile din penitenciare ce ridicau un potențial grad de risc epidemiologic. Campania de vaccinare s-a derulat din luna aprilie 2021, 7072 de deținuți fiind imunizați prin vaccinare (75% din deținuți).

Dosar nr. 15905/2021 Un deținut din Penitenciarul Brăila a criticat, între altele, nerespectarea dreptului de a efectua convorbiri telefonice prin eliminarea tuturor numerelor de telefon inițial aprobate. Față de aspectele invocate, am solicitat Administrației Naționale a Penitenciarelor comunicarea datelor relevante cu privire la aspectele sesizate. Urmare demersului întreprins, autoritatea ne-a comunicat că dreptul deținuților la convorbiri telefonice este reglementat de art. 65 din Legea nr. 254/2013 și art. 133, alin. (1) și (3) 9 din HG nr. 157/2016 (pentru regimul semideschis). Deținutului i-au fost aprobate 10 numere de telefon ale persoanelor cu care a solicitat efectuarea de convorbiri telefonice (inclusiv ale Administrației Naționale a Penitenciarelor, APADOR - CH (și unei persoane civile - cu care deținutul avea interdicția de a comunica).

La datele de 3 și 23 august 2021, deținutului i-au fost eliminate din lista predefinită cu numere de telefon aprobate, numerele aparținând Administrației Naționale a Penitenciarelor, APADOR - CH, respectiv unei persoane civile. S-a apreciat că dispoziția a fost dată în acord cu prevederile art. 2, lit. m) și art. 133, alin. (1) din HG nr. 157/2016 și că petentul a beneficiat de dreptul la convorbiri telefonice în acord cu prevederile legale menționându-se că anterior, printr-o adresă a Administrației Naționale a Penitenciarelor, s-a precizat că prin sintagma „de alte persoane cu atribuții oficiale” legiuitorul a avut în vedere persoanele cu profesii liberale din categoria celor enumerate anterior, care nu pot fi evidențiate exhaustiv în conținutul textului legal și că legiuitorul a făcut referire în mod expres la modul în care deținuții pot contacta instituțiile guvernamentale sau neguvernamentale în aceste situații neinterferând cu modul de exercitarea a dreptului la vizită a apărătorului sau a dreptului la convorbiri telefonice, ci referindu-se strict la exercitarea dreptului la petiționare.

Față de răspunsul primit, constatându-se că interpretarea dată de către Administrația Națională a Penitenciarelor unor dispoziții cuprinse în Regulamentul din 10 martie 2016 de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal restrânge în mod nejustificat posibilitatea, recunoscută, de altfel de lege persoanelor private de libertate de a sesiza autoritățile /organismele ce desfășoară atribuții de apărare a drepturilor omului, reglementarea dreptului de petiționare - exclusiv prin cereri scrise, neputând conduce în orice situație și orice condiții la realizarea efectivă a acestui drept, spre exemplu în cazul deținuților care nu știu/sunt din orice motiv în imposibilitatea de a scrie, sau când circumstanțele specifice unei situații urgente impun sesizarea de îndată a unor asemenea organisme, a fost emisă **Recomandarea nr. 129/2021**, adresată directorului general al ANP, prin care s-a solicitat luarea măsurilor care se impun pentru a asigura exercitarea dreptului persoanelor private de libertate de a sesiza în orice mod, inclusiv telefonic, autoritățile, instituțiile sau organizațiile ce au atribuții în materia apărării drepturilor omului, prin includerea pe lista de numere de telefon ce pot fi apelate a numerelor acestora.

Recomandarea a fost însușită de Administrația Națională a Penitenciarelor, care ne-a comunicat că pentru asigurarea aplicării unitare și eficientizarea modalității în care persoanele

private de libertate pot sesiza autoritățile, instituțiile sau organizațiile ce au atribuții în materia apărării drepturilor omului, s-a dispus administrațiilor locurilor de deținere subordonate ca, în situația în care persoanele private de libertate solicită introducerea numerelor de telefon ale autorităților, instituțiilor sau organizațiilor ce au atribuții în materia apărării drepturilor omului, să fie adăugate în lista persoanelor cu care pot lua contact telefonic, cu condiția ca numerele de telefon să se regăsească pe pagina de internet oficială a instituției sau să fie făcute cunoscute publicului prin orice altă modalitate. S-a mai arătat că persoanele private de libertate vor avea posibilitatea neîngrădită de a apela autoritățile, instituțiile sau organizațiile ce au atribuții în materia apărării drepturilor omului oricând, în timpul programului de telefonie aprobat la nivelul unității.

Dosar nr. 3488/2021 - Sesizare din oficiu ca urmare a informațiilor apărute în presă, potrivit cărora, la un incendiu care a avut loc în Municipiul Constanța la începutul anului, și în care o femeie și-a pierdut viața, *Nu a fost montată o scară pentru a salva femeia pentru că nu exista așa ceva în dotarea echipei de pompieri. Scara a ajuns prea târziu, la două minute după ce femeia s-a aruncat de la etaj, înspăimântată, și a murit. Doar trei autoscări există la nivelul județului Constanța, au menționat cei de la ISU. Cât despre existența unei saltele sau a unui alt obiect în dotarea echipei de pompieri, care ar fi atenuat impactul în cazul femeii, nu a fost menționat în primul comunicat post-eveniment. Potrivit surselor B1.ro, pompierii din Constanța nu au în dotare saltele pentru intervenții, din cauza subfinanțării.*

Din informațiile care ne-au fost transmise ca urmare a demersurilor întreprinse la Inspectoratul pentru Situații de Urgență Dobrogea și, ulterior, la Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, rezulta că la data respectivă, în județul Gorj nu exista nici o autospecială de intervenție și salvare de la înălțime, (repartizarea acestora pe celelalte județe fiind în medie de 2-5 autospeciale), iar în ceea ce privește pernele pneumatice, la nivel național exista un număr de 8 perne pneumatice de salvare de la înălțime repartizate astfel: câte una la inspectoratele pentru situații de urgență din județele Brăila, Dolj, Ialomița, Iași, Sibiu și Timiș și două la inspectoratul pentru situații de urgență din județul Dâmbovița. De asemenea, exista o intenție de donație către MAI-DSU, fiind întreprinse demersuri în acest sens. Ulterior, ca urmare a solicitării unor date actualizate, Inspectoratul pentru Situații de Urgență Dobrogea ne-a informat că, la data întocmirii răspunsului (august, 2021) singura modificare privea autospecialele de salvare și intervenție la înălțime, inspectoratul având în intervenție 5 (cinci) astfel de autospeciale, din care, una era dislocată din cadrul I.S.U. Iași până la finalul sezonului estival.

În acest context, considerând că atât numărul autospecialelor dotate cu scară de intervenție la înălțime, cât și numărul pernelor pneumatice de salvare de la înălțime este insuficient, raportat la numărul de locuitori aferent fiecărui județ în parte (un număr de doar 8 perne pneumatice de salvare de la înălțime la o populație de aproximativ 22 milioane de locuitori, este total insuficient), a fost emisă **Recomandarea nr. 132/2021**, prin care am recomandat Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și Ministerului Afacerilor Interne să identifice soluții și să întreprindă demersuri în vederea sporirii numărului de echipamente necesare intervențiilor pe care I.G.S.U. le desfășoară la înălțime sau cele pe care le efectuează în vederea protejării vieții persoanelor care pot suferi vătămări prin cădere de la înălțime (autospeciale destinate intervențiilor la înălțime dotate cu scară telescopică, respectiv, perne pneumatice de salvare de la înălțime).

Alte activități

În cadrul domeniului a fost redactat **Raportul special privind deficitul de personal din cadrul Poliției Române și dotarea logistică a polițiștilor**, înaintat prim-ministrului, președinților celor două camere ale Parlamentului, ministrului afacerilor interne, inspectorului

general al Poliției Române, președinților Comisiilor pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din Camera Deputaților și Senat, Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, Școlii de Agenți de Poliție „Vasile Lascăr” Câmpina și Școlii de Agenți de Poliție „Septimiu Mureșan” Cluj Napoca, Sindicatului Național al Agenților de Poliție, Sindicatului Național al Polițiștilor și Personalului Contractual și PROLEX. Prin acest document au fost avansate o serie de propuneri care să contribuie la îmbunătățirea activității polițiștilor, după cum urmează:

1. Prevederea din art. 21 alin. (11) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia, persoanei care dobândește statutul de polițist prin reîncadrare, încadrare directă sau transfer (...) nu i se poate modifica raportul de serviciu, prin delegare, detașare, mutare sau transfer, timp de cel puțin doi ani de la numirea în prima funcție, cu excepția situației în care intervine reorganizarea unității, ar trebui extinsă atât la persoanele încadrate direct în calitate de specialiști, cât și la ofițerii care provin din rândul agenților de poliție. De asemenea, apreciem că ar trebui analizată posibilitatea de majorare a perioadei de timp în care să opereze interdicția de modificare a raporturilor de serviciu, inspectoratele județene de poliție opinând în acest sens pentru o perioadă mai mare, până la 5 ani, calculată de la numirea în prima funcție, cu excepția situației în care intervine reorganizarea unității.

2. Interzicerea mutării și detașării absolvenților instituțiilor de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne în alte unități decât cele în care au fost numiți în prima funcție, pentru cel puțin 3 ani.

3. Înființarea unei școli de agenți de poliție, care să funcționeze pe linia formării și pregătirii agenților de poliție și într-unul dintre județele din Moldova.

4. Suplimentarea funcțiilor de agenți de poliție din structurile de ordine publică, atât pentru mediul urban, cât și rural, prin creșterea numărului polițiștilor operativi raportat la numărul de locuitori, în vederea asigurării permanenței la posturile și secțiile de poliție, dar și a eficientizării activității poliției.

5. Creșterea cifrei de școlarizare în cadrul instituțiilor de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne.

6. Sprijinirea polițiștilor nou încadrați, inclusiv cu sprijinul autorităților locale, la integrarea în comunitate, prin atribuirea unei locuințe de serviciu, precum și alte facilități pentru creșterea atractivității locurilor de muncă în aceste comunități.

7. Sprijinirea Ministerului Afacerilor Interne printr-o legislație adecvată, care să permită desfășurarea activității structurilor de poliție din România, astfel încât să se atingă un nivel maxim de eficiență și dezvoltare, în special în ceea ce privește sporirea numerică a corpului polițienesc.

8. Instruirea corespunzătoare a polițiștilor, mai ales în ceea ce privește modul de interacționare a acestora cu cetățenii (în special cu minorii). În acest sens, considerăm că se impune și elaborarea unor proceduri adecvate pentru instruirea generală, dar și specială a polițiștilor (de exemplu, cu privire la violența domestică, dispariția minorilor, abuzul sexual asupra minorilor și adulților, intervenția negociatorilor)

9. Dotarea logistică adecvată a polițiștilor, aspect care să vină în consonanță cu atribuțiile, responsabilitățile și cu obligațiile pe care România le are în calitate de membru al Uniunii Europene. În acest sens, apreciem că se impune atât achiziționarea de echipamente care să fie distribuite de urgență în teritoriu, cât și asigurarea unor spații adecvate funcționării unităților de poliție, scop în care este necesară întocmirea unei evaluări generale reale și obiective cu privire la situația dotării logistice a polițiștilor. De altfel, parte din aceste aspecte au fost înserate și în cuprinsul Recomandării Avocatului Poporului nr. 95/2020, adresată

ministrului afacerilor interne.

10. Efectuarea de demersuri pentru ocuparea prin concurs a posturilor de conducere care, în prezent, sunt neocupate sau sunt ocupate de către persoane împuternicite. Considerăm că aceste demersuri ar putea contribui la o mai mare implicare și asumare din partea persoanelor cu funcții de conducere din cadrul inspectoratelor județene de poliție în ceea ce privește solicitările formulate de polițiștii din subordine referitoare la îmbunătățirea activității lor zilnice. Menționăm că potrivit art. 1 alin. (2) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Internelor și Reformei Administrative (n.n. actual Ministerul Afacerilor Interne), Ministerul Internelor și Reformei Administrative exercită, conform Constituției și legilor țării, atribuțiile ce îi revin cu privire la apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, a proprietății publice și private, iar potrivit art. 1 alin. (3) din Constituție, România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.

De asemenea, reprezentanții domeniului au desfășurat, și activități care excedează soluționării petițiilor, respectiv au participat la serviciul de audiențe și dispecerat al instituției, au reprezentat instituția la diverse evenimente interne și internaționale, au urmat cursuri de pregătire profesională și au avut participări la diverse seminarii cu teme specifice domeniului.

CAPITOLUL V

DOMENIUL PROPRIETATE, MUNCĂ, PROTECȚIE SOCIALĂ, IMPOZITE ȘI TAXE

În cadrul domeniului se examinează petițiile privind încălcări ale drepturilor și libertăților cetățenești prin acte sau fapte administrative, de către autorități ale administrației publice și regii autonome, care au ca obiect aspecte legate de proprietate, muncă și protecția socială a muncii, impozite și taxe.

Au fost examinate **2181 de lucrări**, au fost efectuate **81 de anchete** la mai multe instituții publice și au fost emise **4 recomandări**. Totodată, domeniul s-a **sesizat din oficiu în 32 de cazuri**.

Proprietate

Sesizările examinate în cadrul activității subdomeniului au avut ca obiect aspecte legate de încălcarea dreptului de proprietate privată, acestea vizând, în principal: modul de aplicare a legilor cu caracter reparatoriu în materia proprietății; tergiversarea punerii în posesie; tergiversarea eliberării/modificării titlurilor de proprietate; lipsa de răspuns din partea autorităților la cererile formulate de beneficiarii legilor de restituire a dreptului de proprietate; dificultăți în constituirea dreptului de proprietate asupra terenului aferent construcției, din prisma modificărilor aduse Legii nr. 18/1991, prin Legea nr. 213/2018 și Legea nr. 87/2020; tergiversarea adoptării soluțiilor în dosarele constituite în temeiul Legii nr. 10/2001 de către entitățile responsabile cu soluționarea notificărilor (menționăm cu titlu de exemplu că, **în urma sesizărilor repetate ale instituției raportat la numărul mare de notificări nesoluționate, formulate în temeiul Legii nr. 10/2001, A.N.R.P. a efectuat un control la Primăria Municipiului București, constatându-se tergiversarea nejustificată a soluționării notificării persoanelor îndreptățite¹, cu aplicarea unei sancțiuni contravenționale în cuantum de 5.000 de lei**); nemulțumiri cu privire la acordarea tranșelor/titlurilor de plată de către A.N.R.P. pentru deciziile de compensare emise de C.N.C.I. în baza unor hotărâri judecătorești; tergiversarea adoptării soluțiilor în dosarele care au ca obiect cererile formulate în temeiul Legii nr. 9/1998, precum și a Legii nr. 290/2003; tergiversarea/refuzul A.D.S. de a pune la dispoziția comisiilor locale de fond funciar, prin proces-verbal de predare-primire, a terenurilor necesare în vederea punerii în posesie a persoanelor îndreptățite la reconstituirea dreptului de proprietate; solicitarea unor informații cu privire la procedura obținerii certificatului de atestare a construcției.

În vederea soluționării situațiilor sesizate, au fost efectuate demersuri la entitățile implicate/responsabile, inclusiv anchete, prin intermediul cărora au fost clarificate aspectele prezentate de petenți, fiind emise procesele-verbale de punere în posesie și, ulterior, titlurile de proprietate, au fost eliberate actele solicitate, inclusiv comunicarea hotărârilor comisiilor județene în cauză, în vederea exercitării dreptului de a formula contestație împotriva soluțiilor adoptate de acestea, după caz.

De asemenea, o altă problemă apărută în reorganizarea activității instituțiilor prefectului, cu implicații în materia reconstituirii dreptului de proprietate, a fost generată de înființarea funcției de secretar general al instituției prefectului², în atribuțiile căreia a fost

¹ Conform prevederilor art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 10/2001 constituie contravenție „tergiversarea nejustificată a soluționării notificării persoanei îndreptățite”

² Conform pct. 4 al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2021, care a completat dispozițiile art. 265 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ

inclusă și cea de secretar al Comisiei județene de fond funciar, prin modificările aduse de pct. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 66/2021³, fapt ce a creat un blocaj la nivelul activității tuturor comisiilor județene.

Față de această situație, instituția Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu (Dosar nr. 10042/2021)**, ulterior acesteia fiind adoptată Legea nr. 155/2021 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2021, pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 4 iunie 2021, în baza căreia **prefectul, prin ordin, poate delega, motivat, atribuțiile secretarului general, conducătorului compartimentului juridic din cadrul instituției prefectului până la momentul ocupării funcției respective, fiind astfel complinită această lipsă.**

Raportat la dificultățile rezultate/constatate din modul de aplicare a legislației în materie funciară, principala cauză o reprezintă implicarea/comunicarea/colaborarea deficitară dintre autoritățile responsabile (comisii locale, comisii județene, ocoale/direcții silvice, centre de cercetare și dezvoltare, O.C.P.I., A.N.C.P.I., A.N.R.P., A.D.S.), la care se adaugă documentația complexă care trebuie întocmită pentru constituirea unui dosar, un impediment major, în acest sens, fiind constituit de ritmul lent de realizare a planurilor parcelare/cadastrale, atât din punct de vedere al accesării fondurilor necesare realizării, includerii în bugetul U.A.T.-urilor, cât și din cauza lipsei expertului cadastrist din schema organizatorică a acestora. O altă cauză importantă este reprezentată de nefinalizarea situației terenurilor aflate în rezerva comisiilor locale, fiind constituite, în unele cazuri, inclusiv din suprafețe neidentificate sau/și cu mențiunea „poziționare incertă”.

În acest sens, Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu (Dosar nr. 17330/2021)**, solicitând entităților sus-menționate informații cu privire la aspectele vizate, în vederea analizării oportunității elaborării unui raport special.

În cazul sesizărilor adresate instituției Avocatului Poporului, care au excedat sferei de competență, petenții au fost îndrumați să se adreseze entităților/autorităților competente, fiind informați și cu privire la prevederile legale incidente.

Recomandări: au fost emise 4 recomandări, din care 3 însușite favorabil, respectiv **Recomandarea nr. 1/2021**⁴, adresată conducerii Inspectoratului Regional în Construcții București Ilfov, **Recomandarea nr. 9/2021**⁵, adresată conducerii Consiliului Județean Mehedinți și **Recomandarea nr. 10/2021**⁶, adresată conducerii Primăriei comunei Pristol, județul Mehedinți, precum și **Recomandarea nr. 141/2021**, adresată președintelui Comisiei județene de fond funciar Satu Mare⁷, din cadrul Instituției Prefectului Județul Satu Mare și președintelui Comisiei locale de fond funciar Livada, județul Satu Mare⁸, din cadrul Primăriei comunei Livada, în care dosarul se află încă în lucru. Conținutul acestora poate fi consultat pe site-ul instituției Avocatul Poporului.

Anchete: În cursul anului 2021, în cadrul subdomeniului, au fost efectuate **48 de anchete** la mai multe entități/instituții publice, fiind consemnate, prin procesul-verbal de anchetă, dispoziții cu caracter de recomandare, pe care acestea și le-au însușit în cea mai mare parte sau sunt în curs de aplicare/implementare.

³ Hotărârea Guvernului nr. 66/2021 privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 906/2020 pentru punerea în aplicare a unor prevederi ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ

⁴ <https://avp.ro/wp-content/uploads/2021/01/Rec-1-2021.pdf>

⁵ <https://avp.ro/wp-content/uploads/2021/01/Recomandarea-9.pdf>

⁶ <https://avp.ro/wp-content/uploads/2021/01/Recomandarea-10.pdf>

⁷ <https://avp.ro/wp-content/uploads/2021/09/Recomandarea-141.pdf>

⁸ <https://avp.ro/wp-content/uploads/2021/09/Recomandarea-141-1.pdf>

Dosar nr. 19968/2020 Petentul a reclamat Primăria comunei Victoria, județul Iași, în ceea ce privește tergiversarea soluționării cererii formulate în temeiul Legii nr. 18/1991 privind fondul funciar, pentru un teren agricol în suprafață de 0,5 ha. Au fost efectuate demersuri la Comisia locală de fond funciar Victoria, județul Iași, urmate de o **anchetă**, în data de 6 mai 2021. Ulterior, am fost informați că documentația aferentă întocmirii titlului de proprietate pentru suprafața de 0,5 ha teren agricol, solicitată de petent, a fost întocmită și transmisă către Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Iași, în vederea scrierii titlului.

Dosar nr. 14970/2021 Petenta a reclamat faptul că nu a fost pusă în executare o sentință civilă a Judecătoriei Buftea, prin care Comisia locală de fond funciar Cernica a fost obligată să întocmească documentația necesară, în vederea rectificării titlului de proprietate, pe care să o înainteze Comisiei județene Ilfov. În urma demersurilor efectuate la cele două comisii de fond funciar responsabile, Primăria comunei Cernica, județul Ilfov, ne-a informat cu privire la faptul că documentația a fost înaintată, iar, ulterior, Instituția Prefectului Județul Ilfov, ne-a informat că aceasta a fost analizată de către Comisia județeană de fond funciar Ilfov în ședința din 30 septembrie 2021, fiind adoptată Hotărârea nr. 110 prin care a fost validată propunerea de rectificare a Titlului de proprietate respectiv.

Dosar nr. 15129/2021 Petentul a reclamat faptul că, prin cele două titluri de proprietate emise (în anul **1999**, respectiv în anul **2007**), nu i s-a reconstituit dreptul de proprietate pentru întreaga suprafață solicitată după autorul său (34,75 ha.). Având în vedere că din răspunsul Comisiei locale de fond funciar Oprișor, județul Mehedinți, transmis petentului, nu rezulta dacă au fost comunicate soluțiile celor două comisii de fond funciar, au fost efectuate demersuri în vederea clarificării acestui aspect. Inițial, prin răspunsul formulat, comisia locală a precizat că nu intră în sarcina sa comunicarea soluției comisiei județene, însă, ulterior în vederea prevederilor legale raportat la obligațiile ce îi incumbă, ne-a informat că, în data de 24 noiembrie 2021, a comunicat hotărârea în cauză petentului, acesta fiind astfel repus în termenul de contestare a hotărârii (după aproximativ 15 ani de la emitere).

Muncă și protecția socială a muncii

În activitatea desfășurată, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată de petenți, în numeroase cazuri, cu privire la dificultățile pe care aceștia le întâmpinau din partea angajatorilor, atât instituții publice, cât și societăți comerciale referitor la executarea contractelor de muncă.

La instituțiile publice, Avocatul Poporului a întreprins demersurile legale în conformitate cu Legea nr. 35/1997, republicată, însă în ceea ce privea problemele întâmpinate de petenți din partea societăților comerciale, aceștia au fost îndrumați să se adreseze instituțiilor cu atribuții de control în relațiile de muncă.

Pentru soluționarea petițiilor cu care am fost sesizați în cadrul subdomeniului muncă au fost efectuate **16 anchete și 19 sesizări din oficiu**.

Cu titlu de exemplu, precizăm că problematica supusă atenției instituției, a vizat, printre altele, următoarele: neplata drepturilor salariale, uneori urmate de imposibilitatea obținerii ajutorului de șomaj din diverse motive, inclusiv, neplata contribuțiilor legale de către angajator; sistarea plății indemnizației de sprijin COVID-19 pentru profesioniștii și persoanele care au beneficiat de indemnizația prevăzută la art. XV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2020; acordarea unor zile libere părinților din familii monoparentale altele decât familiile monoparentale formate din angajații sistemului național de apărare, ordine publică și securitate națională, angajații din penitenciare și personalul din unitățile sanitare publice; dificultățile întâmpinate de personalul din unitățile de învățământ aflate în grupele de vârstă la risc și/sau având afecțiuni cronice și/sau dizabilități; acordarea pensiei de urmaș pentru copiii personalului medical decedat în urma complicațiilor medicale cauzate de

infectarea cu coronavirusul COVID-19; neacordarea stimulentei de risc persoanelor îndreptăţite etc.

Demersuri realizate în perioada stării de alertă:

O particularitate a acestui an, au fost petiţiile/sesizările din oficiu prin care se semnală **condiţionarea prezenţei la locul de muncă a angajaţilor de vaccinare ori de testare din surse proprii, ori condiţiile de desfăşurare a raporturilor de muncă.**

Dosar nr. 3064/2021 - Sesizare din oficiu În ceea ce priveşte **obligativitatea vaccinării** ca cerinţă a păstrării locului de muncă, Avocatul Poporului a sesizat Ministerul Sănătăţii, care ne-a comunicat următoarele: *Potrivit Strategiei de vaccinare împotriva COVID-19, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 1031/2020, în România vaccinarea este voluntară (neobligatorie) şi gratuită. Referitor la aspectele prezentate în adresa dumneavoastră legate de obligarea angajaţilor de către angajatori de a efectua vaccinul, menţionăm faptul că, potrivit dispoziţiilor Legii nr. 53/2003 - Codul muncii - accesul la locul de muncă a persoanei încadrate nu poate fi condiţionat de vaccinarea împotriva SARS-CoV-2, persoana angajată are dreptul la egalitate de şanse şi de tratament (art. 53 — lit. d), în cadrul relaţiilor de muncă funcţionează principiul egalităţii de tratament fată de toţi salariaţii şi angajatorii (art. 5 alin. (1), iar angajatorul are dreptul să dea dispoziţii cu caracter obligatoriu pentru salariat, doar sub rezerva legalităţii lor (art.40 - lit. c). Aşadar, niciun angajat nu poate fi condiţionat de către angajator să se vaccineze împotriva COVID-19, vaccinarea este un act medical preventiv bazat pe consimţământul persoanei, iar impunerea vaccinării împotriva COVID-19 de către angajator o apreciem în afara cadrului legal.*

Adresa a fost comunicată Ministerului Muncii şi Protecţiei Sociale cu rugămintea de a recomanda Inspecţiei Muncii ca, prin intermediul inspectoratelor teritoriale de muncă, să mediatizeze, în rândul angajatorilor, aspectele mai susmenţionate.

Dosar nr. 13969/2021 - Sesizare din oficiu Cât priveşte **testarea angajaţilor din surse proprii a unor categorii de angajaţi**, în urma demersurilor efectuate, Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale a precizat că a retras proiectul de ordonanţă de urgenţă pentru modificarea şi completarea Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea şi combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 din procedura de avizare şi, prin urmare, acesta nu a ajuns să fie publicat pe site-ul MMPS în transparenţă decizională.

Totodată, a menţionat că Ministerul Justiţiei *a recomandat elaborarea unui proiect de lege pentru modificarea şi completarea Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea şi combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, care a fost publicat pe site-ul MMPS şi pentru care au putut fi formulate şi transmise propuneri, sugestii şi opinii.*

Dosar nr. 18429/2020 - Sesizare din oficiu În contextul pandemiei, în cursul anului 2020, în presă, au apărut mai multe articole referitoare la numărul semnificativ de pacienţi aflaţi la secţiile de terapie intensivă şi la faptul că există un deficit de personal medical specializat ATI.

Cu acest prilej, au fost abordate aspecte legate de: numărul de personal, pe categorii şi locuri de muncă; detaşările de personal medical; concursul de rezidenţiat, în vederea gestionării deficitului de medici specialitatea anestezie şi terapie intensivă; modul în care s-a concretizat sprijinul psihologic pentru medicii de la terapie intensivă, dar şi modul în care autorităţile au acţionat în vederea gestionării situaţiei privind lipsa personalului medical.

Ca urmare a răspunsurilor primite de la Ministerul Sănătăţii, de la Departamentul de Stat pentru Situaţii de Urgenţă şi ca urmare a **rezultatului demersurilor efectuate la 185 de spitale** care asigurau asistenţa medicală pacienţilor testaţi pozitiv cu virusul SARS-CoV-2, doar un număr de **14 spitale** au transmis că se confruntă cu unele probleme, parţial soluţionate (detaşări, reîncadrarea unor medici ieşiţi la pensie).

Cu luarea în considerare a constatărilor demersurilor efectuate, **în scopul clarificării aspectelor semnalate și a identificării unor soluții în problematica medicilor ATI, instituția a adresat atât reprezentanților a două asociații profesionale în domeniu, cât și Colegiului Medicilor din România, solicitarea de a participa la o întâlnire, aceștia nedând curs invitației.**

Având în vedere cele de mai sus, aspectele privind modul în care se derulează raporturile de muncă ale medicilor de la terapie intensivă implicați în prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, rămân în atenția Avocatului Poporului.

Dosar nr. 21203/2020 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Revoltă la Spitalul Witting din capitală*. Instituția Avocatul Poporului a efectuat demersuri atât la nivelul conducerii spitalului, cât și la Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, în subordinea căruia se află unitatea spitalicească.

Încă de la data primului demers, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii a încercat să remedieze deficiențele organizatorice ale acestui spital, astfel:

- a dispus efectuarea unui control tematic, despre care autoritatea a evitat să ne informeze cum a fost finalizat, însă, potrivit informațiilor obținute, lucrurile ar fi luat o turnură penală;

- a fost pusă în discuție situația medicilor chirurghi, acestora oferindu-li-se posibilitatea de a se transfera în secția de chirurgie a Spitalului CF2, de asemenea, aflat în subordinea Ministerului Transporturilor.

Urmare mai multor demersuri, inclusiv o **anchetă**, dosarul a fost închis întrucât, conflictul de muncă a fost suspus în parte controlului judecătoresc, respectiv, medicii chirurghi din Spitalul Clinic Nr. 1 Căi Ferate Witting care au dorit să își desfășoare activitatea în Secția de chirurgie a Spitalului CF2, au fost detașați la Spitalul CF2, iar în urma controlului efectuat de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, o serie de aspecte au fost soluționate sau supuse atenției organelor competente.

Dosar nr. 21393/2021 Petentul ne-a adus la cunoștință că în calitate de angajat, i-a fost interzis accesul în sediul unei instituții publice de învățământ superior, întrucât nu a putut prezenta dovada certificatului digital COVID-19. În urma sesizării scrise și a unei **anchete** efectuate la instituția publică reclamată, am fost informați că nu a fost interzis, niciun moment, accesul angajaților nevaccinați în instituție. Dintr-o eroare de redactare a Comunicatului s-a prevăzut efectuarea telemuncii, până la dovada vaccinării. Această mențiune a fost inclusă în sensul că, persoanele care se vaccinau facultativ puteau reveni fizic și în perioada în care activitatea se desfășura în regim de telemuncă. Totodată, conducerea universității a luat act de eroarea cuprinsă în comunicat iar, Consiliul de administrație al instituției de învățământ superior, prin Hotărârea nr. XXX/2021 a hotărât, la alin. (1) „*constatându-se ca fiind erată, se elimină paranteza «până la dovada vaccinării» din Comunicatul Consiliului de Administrație din data de 24 octombrie 2021, această mențiune neproducând niciun efect, nefiind luată nicio măsură prin care să fie condiționată activitatea de existența vaccinării*”.

Dosar nr. 18448/2021 Petentul ne-a sesizat cu privire la faptul că directorul general al Filarmonicii „X” a impus angajaților să se vaccineze sau să se testeze PCR cu 72 de ore înaintea concertului, testul fiind plătit de angajați. În urma sesizării, Filarmonica „X” ne-a informat, că „*dintr-o regretabilă eroare, s-a strecurat în cuprinsul Deciziei nr. XXX/2021, o eroare cu privire la accesul inclusiv al personalului propriu (angajat) în incinta Ateneului Român, în sensul în care acesta se putea face în baza unui certificat digital verde*”. De asemenea, a precizat că „*cu toate acestea, nici un moment angajații instituției nu s-au aflat în situația de a li se limita accesul în instituție pentru desfășurarea activităților zilnice, iar*

eroarea identificată (...) a fost înlăturată imediat aspect care se poate observa prin simpla vizualizare a documentului de interes aflat pe site-ul instituției(...)”.

Dosar nr. 5776/2021 - Sesizare din oficiu privind protestele angajaților de la sucursalele de exploatare a uraniului, ca urmare a neplății drepturilor salariale, a fost întreprins un demers la Ministerul Energiei, care, în data de 14 aprilie 2021, ne-a informat că **a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 345/2021** privind acordarea unor ajutoare de urgență pentru sprijinirea angajaților din Compania Națională a Uraniului S.A. București, care prevede (art. 1) acordarea de ajutoare de urgență din credite bugetare aprobate cu această destinație în Bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale pentru anul 2021, în valoare de 4.050 mii lei, care vor fi destinate achitării restanțelor la plată a tichetelor de masă.

În context, evidențiem **buna colaborare** cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Inspekția Muncii și Inspectoratele teritoriale de muncă, care ne-au sprijinit în activitatea desfășurată.

Acte normative adoptate în urma demersurilor specifice întreprinse de instituția Avocatul Poporului:

a. Legea nr. 59/2021 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 182/2020⁹ (**Sesizare din oficiu nr. 21256/2020** *privind acordarea unor zile libere părinților din familii monoparentale, altele decât familiile monoparentale formate din angajații ai sistemului național de apărare, ordine publică și securitate națională, angajații din penitenciare și personalul din unitățile sanitare public. Prin actul normativ susmenționat s-au reglementat și situațiile prezentate de instituția Avocatul Poporului cu privire la situația familiilor monoparentale care beneficiază de prevederile Ordonanței de urgență nr. 147/2020*).

b. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2021¹⁰ (**Sesizare din oficiu nr. 2565/2021** *privind acordarea stimulentului de risc pentru medicii de familie, în calitate de reprezentanți ai propriilor cabinete medicale, pentru personalul medical, medico-sanitar și auxiliar-sanitar care își desfășoară activitatea în baza altor tipuri de contracte în afara contractelor individuale de muncă, precum și pentru asistenții medicali din medicina primară*);

c. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2021¹¹ (**Sesizare din oficiu nr. 22012/2020** *privind acordarea pensiei de urmaș pentru copii personalului medical decedat în urma complicațiilor medicale cauzate de infectarea cu coronavirusul COVID-19 - Legea nr. 56/2020*);

d. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2021¹² (**Sesizare din oficiu nr. 3578/2021** *cu privire la protestele angajaților de la sucursalele de exploatare minieră sau*

⁹ pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 147/2020 privind acordarea unor zile libere pentru părinți în vederea supravegherii copiilor, în situația limitării sau suspendării activităților didactice care presupun prezența efectivă a copiilor în unitățile de învățământ și în unitățile de educație timpurie antepreșcolară, ca urmare a răspândirii coronavirusului SARS-CoV-2, precum și a art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 132/2020 privind măsuri de sprijin destinate salariaților și angajatorilor în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, precum și pentru stimularea creșterii ocupării forței de muncă;

¹⁰ privind modificarea și completarea art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2020 pentru aprobarea unor măsuri de sprijin decontate din fonduri europene, ca urmare a răspândirii coronavirusului COVID-19, care a reglementat situațiile sesizate de instituția Avocatul Poporului

¹¹ privind modificarea și completarea Legii nr. 56/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului medical participant la acțiuni medicale împotriva COVID-19

¹² privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 69/2019 pentru aplicarea unor măsuri de protecție socială acordată persoanelor disponibilizate prin concedieri colective efectuate în baza planurilor de disponibilizare din cadrul operatorilor economici pentru care s-a aprobat acordarea ajutoarelor de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive în perioada 2019-2024, precum și pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor Publice, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene

sucursalele de electrocentrale ce aparțin Complexului Energetic Hunedoara, ca urmare a întârzierii plății drepturilor salariale).

Impozite și taxe

În materia impozitelor și taxelor, în cursul anului 2021, au fost analizate petiții prin care petenții au sesizat, în principal, probleme referitoare la: modul de calcul al impozitului/taxei pe clădiri, respectiv al impozitului/taxei pe teren; conținutul deciziilor de impunere privind impozitul/taxa pe clădiri; impozitul/taxa pe teren, respectiv impozitul asupra mijlocului de transport; nemulțumiri legate de respingerea contestațiilor formulate împotriva deciziilor de impunere; popriri, titluri executorii și somații privind executarea silită; taxe speciale (taxa de habitat, taxa de salubritate - persoane fizice, persoane fizice autorizate, persoane juridice); condiționarea eliberării anumitor documente de achitarea obligațiilor fiscale; necomunicarea deciziilor emise de toate administrațiile publice de sector, ce au ca obiect cererile de restituire a sumelor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2017 privind restituirea sumelor reprezentând taxa specială pentru autoturisme și autovehicule, taxa pe poluare pentru autovehicule, taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și timbrul de mediu pentru autovehicule, aspect ce a avut ca efect imposibilitatea contestării deciziilor respective în instanță de către persoanele interesate; nerestituirea taxei Oxigen etc.

Anumite petiții au făcut obiectul demersurilor instituției Avocatul Poporului la direcțiile de impozite și taxe locale, administrațiile finanțelor publice, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice București, primăriilor etc. Cu privire la cazurile care nu intrau în competența instituției, petenții au fost informați în legătură cu procedurile ce puteau fi urmate, cu indicarea bazei legale incidentă în cauză și a autorității la care se puteau adresa pentru soluționarea problemelor întâmpinate. Două dintre dosare au făcut obiectul unor anchete.

De asemenea, pornind de la **Dosarele nr. 2982/2019 și nr. 4823/2019**, în urma unei recomandări însușită parțial, adresate directorului general al Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice București, autorității i s-a solicitat luarea măsurilor în vederea finalizării procedurii de comunicare a deciziilor de soluționare a cererilor privind restituirea sumelor reprezentând taxa specială pentru autoturisme și autovehicule, taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și timbrul de mediu pentru autovehicule, raportat la activitatea Administrației Sectorului 1 a Finanțelor Publice și, dacă este cazul, la cea existentă la nivelul tuturor administrațiilor finanțelor publice de sector. Recomandarea a fost însușită parțial, în sensul că a fost finalizată comunicarea deciziilor emise la nivelul Sectorului 1. În vederea efectuării demersurilor de comunicare a deciziilor la nivelul tuturor administrațiilor finanțelor publice de sector, s-a revenit cu noi demersuri la Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice București. Dosarul este în lucru.

Dosar nr. 207/2021 Petenta a reclamat că nu a primit răspuns la solicitările sale de a i se restitui două sume de bani: diferențe de impozit anual și contribuție de asigurări sociale de sănătate. În urma demersurilor întreprinse, am primit, din partea A.F.P. Sector 1, un răspuns prin care ni s-a transmis că a fost soluționată cererea de restituire, prin care i s-a virat petentei, în contul bancar, suma de 4.895 de lei. Întrucât răspunsul primit face referire la o altă sumă, am revenit la autoritate. În urma revenirii, am fost informați că a fost soluționată cererea de restituire, iar petentei i s-a virat în contul bancar suma de 4.895 de lei, iar pentru diferența până la 6.531 lei (1.636 lei), conform prevederilor art. 167 din Codul fiscal, a fost compensată obligația de plată, scadentă la data de 25.05.2021.

Dosar nr. 3647/2021 Petenta a reclamat neprimirea răspunsurilor la petițiile nr. 4478303 și nr. 4478304/2020, adresate Administrației Sector 3 a Finanțelor Publice. Întrucât

nu am primit răspuns în termenul legal, a fost aprobată efectuarea unei **anchete** la data de 21 aprilie 2021. În timpul desfășurării anchetei, șeful Administrației a procedat la semnarea tuturor documentelor, inclusiv a răspunsurilor atât către petentă, cât și către instituția Avocatul Poporului. Astfel, datorită demersurilor efectuate de instituția Avocatul Poporului, a fost analizată situația petentei și a fost emisă Decizia de Corecție prin care s-a stabilit nu doar că petenta nu mai figurează cu obligații de plată neachitate (74.372 lei), ci, din contră, că aceasta urmează să primească, în plus, suma de 11.047 lei.

În anul 2021, a fost elaborat în colaborare cu un alt domeniu din cadrul instituției Avocatul Poporului ***Raportul special privind lipsa medicilor de familie din zona rurală și din zonele defavorizate sau greu accesibile***, înaintat prim-ministrului, președinților celor două camere ale Parlamentului, ministrului sănătății, ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, Colegiului Medicilor din România, Societății Naționale de Medicina Familiei, precum și Universităților de Medicină și Farmacie din țară, iar la data redactării prezentului raport se află în curs de finalizare, ***Raportul special privind respectarea dreptului la muncă și protecția socială a muncii***.

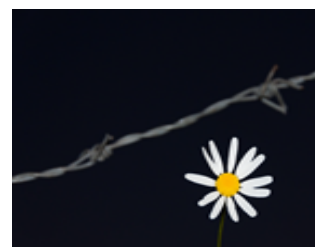
CAPITOLUL VI

DOMENIUL PRIVIND PREVENIREA TORTURII ÎN LOCURILE DE DETENȚIE - MNP

Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante...nici în caz de război sau de alt pericol public ce amenință viața națiunii.
(art. 3 și 15 lit. 2 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale)

Cea mai rea cruzime este indiferența noastră.

Nils Melzer, Raportorul Special ONU pentru
tortură - Ziua internațională a drepturilor
omului, 10 decembrie 2021

***Domeniul privind
prevenirea torturii - MNP***

Prin ratificarea ***Protocolului Opțional din 18 decembrie 2002 la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (OPCAT)***, România și-a asumat obligația de a înființa Mecanismul național de prevenire a torturii în locurile de detenție (MNP). Astfel, în anul 2014, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48 s-a stabilit ca instituția Avocatul Poporului, prin Domeniul privind prevenirea torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție, să îndeplinească atribuțiile specifice de mecanism național de prevenire. MNP exercită un **mandat preventiv**, rolul său fiind identificarea situațiilor cu risc potențial pentru rele tratamente și consolidarea protecției persoanelor lipsite de libertate împotriva relelor tratamente și a exercitării fără discriminare a drepturilor fundamentale.

Activitatea MNP constă în principal în: efectuarea de vizite periodice, anunțate sau inopinate, în locuri de detenție; formularea de recomandări către conducerea locurilor vizitate și autoritățile ierarhic superioare; formularea de propuneri de modificare legislativă; activități de mediatizare a mandatului MNP și pregătirea profesională a personalului care își desfășoară activitatea în locurile de detenție, cu privire la prevenirea relelor tratamente.

MNP cuprinde: Structura centrală, care include și Centrul Zonal București și Structura teritorială, alcătuită din 3 centre zonale: Centrul Zonal Alba; Centrul Zonal Bacău; Centrul Zonal Craiova. În cadrul celor 4 centre zonale își desfășoară activitatea personal de specialitate - 7 juriști, 1 medic, 2 psihologi, 2 asistenți sociali - și 4 persoane cu atribuții de personal administrativ (șoferi).

Pentru desfășurarea activităților MNP sunt cooptați și colaboratori externi, în baza unor contracte de prestări de servicii, selectați de către Avocatul Poporului, pe baza propunerilor primite de la Colegiul Medicilor din România, Colegiul Psihologilor din România și Colegiul Național al Asistenților Sociali. Astfel, în anul 2021, instituția Avocatul Poporului a avut 42 de colaboratori externi (12 medici; 10 asistenți sociali; 20 psihologi). De

asemenea, la desfășurarea activității de prevenire a torturii participă reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale active în domeniul protecției drepturilor omului, selectate pe baza activității, de către Avocatul Poporului. În prezent, sunt încheiate Protocoale de colaborare cu 27 de organizații neguvernamentale.

Vizite de monitorizare a locurilor de detenție:

În contextul pandemiei de coronavirus, la fel ca în cursul anului 2020, MNP a depus toate diligențele pentru îndeplinirea misiunii sale de a verifica respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor care sunt sau ar putea fi lipsite de libertate și protecția acestora împotriva relelor tratamente. MNP a monitorizat toate tipurile de locuri de detenție care, conform art. 4 din OPCAT intră în sfera sa de competență, prin intermediul vizitelor clasice dar și prin mijloace alternative, atunci când situația epidemiologică existentă a impus sistarea vizitelor.

În cursul anului 2021, MNP a efectuat **79** de vizite în locurile de detenție (**43 vizite clasice** și **36 prin mijloace alternative la vizitele clasice**, o parte dintre vizite fiind de verificare a implementării recomandărilor formulate prin rapoarte de vizită anterioare):

- **Penitenciare - 16 vizite:** Secția Exterioară Movila Vulpilor a Penitenciarului Ploiești; Penitenciarul Slobozia; Penitenciarul Găești; Penitenciarul - Spital Jilava; Penitenciarul - Spital Constanța Poarta - Albă; Penitenciarul Constanța-Poarta Albă; Penitenciarul Tulcea; Penitenciarul Tulcea, secția exterioară Chilia Veche; Penitenciarul de Femei Ploiești Târgșorul Nou; Penitenciarul Iași; Penitenciarul Galați; Penitenciarul Botoșani; Penitenciarul Arad; Penitenciarul Timișoara; Penitenciarul - Spital Mioveni, Secția Psihiatrie; Penitenciarul Gherla;

- **Spitale de psihiatrie - 5 vizite:** Spitalul de psihiatrie „Dr. Constantin Gorgos” Titan București; Spitalul de psihiatrie Poroschia, județul Teleorman; Spitalul de Psihiatrie „Sf. Nicolae” Roman, județul Neamț; Spitalul de Psihiatrie Gătaia, județul Timiș; Spitalul de Boli Psihice Cronice Borșa, județul Cluj;

- **Centre de Reținere și Arestare Preventivă - 14 vizite:** Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău; Centrele de Reținere și Arestare Preventivă nr. 5, nr. 6, nr. 7, nr. 9 și nr. 10 București; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Prahova; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Sibiu; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Suceava; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Brăila; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Dolj; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Mureș; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Bistrița; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Maramureș;

- **Centre rezidențiale pentru copii - 10 vizite:** Centrul de Plasament nr. 6, Voluntari, județul Ilfov; Centrul de primire în regim de urgență și de evaluare a copilului din cadrul Complexului de servicii sociale Giurgiu, județul Giurgiu; Centrul de Servicii Sociale „Bucium” Iași, județul Iași; Centrul pentru copii cu dizabilități „Sancta Maria” Piatra-Neamț, județul Neamț; Centrul „Sfântul Andrei” Iași, județul Iași; Centrul de Primire în Regim de Urgență pentru Copilul Abuzat, Neglijat și Exploatat din cadrul Complexului de Servicii Comunitare nr. 1 Bârlad, județul Vaslui; Centrul Maternal „Alexandra” din cadrul DGASPC Brăila, județul Brăila; Centrul de Plasament „Oituz” Arad, județul Arad; Complexul familial pentru copilul cu dizabilități Goranu, județul Vâlcea; Centrul de Plasament destinat Protecției Rezidențiale a Copiilor Târgu-Cărbunești, județul Gorj;

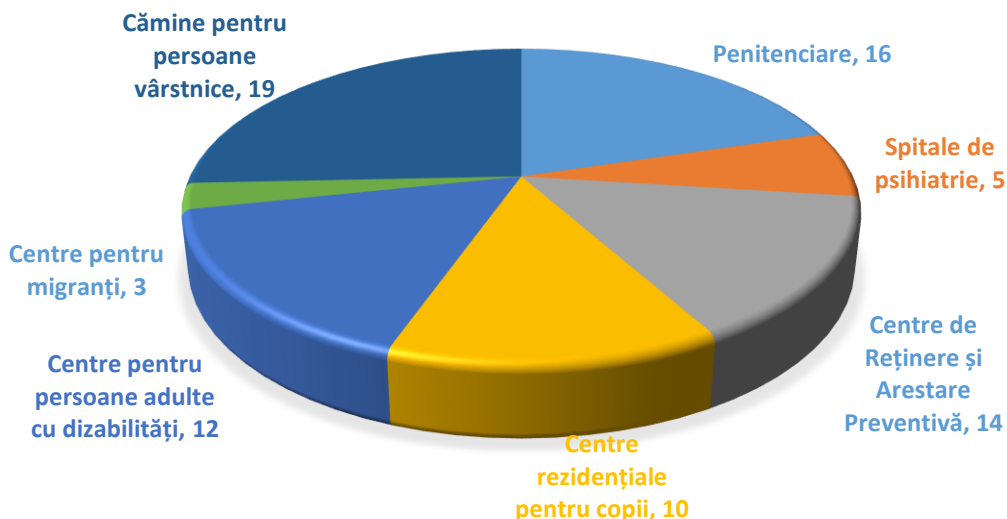
- **Centre pentru persoane adulte cu dizabilități - 12 vizite:** Centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități Aldeni, județul Buzău; Centrul de Recuperare și Reabilitare Persoane cu Handicap Tâncăbești, județul Ilfov; Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Nedelea, județul Prahova; Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Câmpina, județul Prahova; Centrul de Îngrijire și

Asistență Olteni, județul Teleorman; Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Horia, județul Tulcea; Centrul de îngrijire și asistență Grădinari, județul Giurgiu; Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Dărmănești, județul Bacău; Centrul de Îngrijire și Asistență Dobrița, județul Gorj; Centrul de Recuperare și Reabilitare pentru Persoane cu Handicap „Sf. Dimitrie cel Nou” Filiași, județul Dolj; Centrul de Îngrijire și Asistență Șopârlița, județul Olt; Centrul de Îngrijire și Asistență Strehaia, județul Mehedinți;

● **Centre pentru migranți - 3 vizite:** Centrul de Cazare a Străinilor luați în Custodie Publică Otopeni; Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Timișoara; Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Șomcuta Mare;

● **Cămine pentru persoane vârstnice - 19 vizite:** Unitatea de Asistență Medico - Socială Oltenița, județul Călărași; Căminul pentru Persoane Vârstnice Voluntari, județul Ilfov; Căminul pentru persoane vârstnice Periș, județul Prahova; Căminul de bătrâni „Sfântul Teodor”- Primăria Municipiului Roșiorii de Vede, județul Teleorman; Centrul de persoane vârstnice Smeeni, județul Buzău; Căminul pentru persoane vârstnice „Sfânta Maria” Călărași, județul Călărași; Căminul pentru persoane vârstnice „San Francesco”, județul Giurgiu; Căminul pentru Persoane Vârstnice Mangalia, județul Constanța; Căminul pentru Persoane Vârstnice „Speranța”, sector 4, București; Căminul pentru Persoane Vârstnice „Sky Angel” comuna Adunații Copăceni, județul Giurgiu; Centrul de bătrâni „Sf. Ana” DGASPC Sector 3 București; Căminul de bătrâni „Sanatour”, comuna Izvoarele, județul Prahova; Căminul de bătrâni „Armonia”, București; Căminul de bătrâni Bădeni - Asociația „Istrița”, comuna Breaza, județul Buzău; Asociația „Bunicii Văii Jiului”, Dărmănești - Petroșani, județul Hunedoara; Căminul pentru persoane vârstnice Brașov (DAS), județul Brașov; Căminul de bătrâni „Sf. Ilie” Galați, județul Galați; Centrul Rezidențial pentru Persoane Vârstnice Odobești, județul Vrancea; Căminul pentru persoane vârstnice Slatina, județul Olt.

VIZITE MNP

► colaborarea autorităților cu echipele MNP în timpul desfășurării vizitelor

În cazul majorității unităților vizitate **a existat o bună colaborare** a conducerii și personalului cu membrii MNP, atât în timpul vizitelor clasice, cât și atunci când situația

epidemiologică a impus utilizarea unor mijloace alternative, precum întrevederi online cu personalul unităților și cu persoanele private de libertate.

Au existat însă și situații, cum este cazul Căminului pentru persoane vârstnice Sf. Maria comuna Unirea, județul Călărași, când nu s-au transmis decât în parte documentele solicitate, ceea ce demonstrează necunoașterea prevederilor art. 40 alin. (1) din Legea nr. 35/1997, republicată.

Un alt exemplu, este Spitalul de Psihiatrie Poroschia, care nu a transmis în totalitate copii ale foilor de observație clinică generală (ale persoanelor care au stat internate peste 25 de zile în spital); documentele comunicate nu conțineau evoluția bolnavilor pe durata spitalizării, nici consimțămintele informate care ar fi trebuit semnate la internare.

Exemple de bune practici constatate pe parcursul vizitelor de monitorizare:

- în **Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău**, camerele de cazare, precum și celelalte spații anexă erau zugrăvite, igienizate și modernizate. De asemenea, era în curs de amenajare și cabinetul psihologului, spațiul fiind proaspăt zugrăvit și igienizat și urma să fie mobilat corespunzător. În fiecare cameră de deținere erau instalate telefoane fixe, începând cu data de 15 martie 2021. Astfel, prin contractul cu SC PAYTEL SRL Iași a fost introdus sistemul de telefonie cu aparatele montate în camerele de deținere. După introducerea unei persoane private de libertate în centru, în baza solicitării scrise a acesteia de a iniția un apel, datele persoanei în cauză erau implementate în aplicație, i se genera un cod unic de identificare și i se introducea în sistem suma de bani indicată de aceasta în cererea scrisă, iar după aprobarea cererii de către șeful centrului, persoana în cauză putea efectua apel telefonic către membrii familiei sau apărătorii aleși.

Administrația centrului a amenajat o cameră destinată izolării persoanelor private de libertate care se manifestă violent, construită în sistem monovolum, cu pereți moi, fără colțuri și posibilitatea de autorânire, capitonați, pardoseala capitonată, inclusiv ușa de acces era capitonată în interiorul camerei de izolare, astfel încât să fie evitate producerea de către persoana privată de libertate de răni sau leziuni sau distrugerea capitonajului prin acțiuni de vandalism. Lumina naturală pătrundea printr-un geam a cărui suprafață transparentă era de aproximativ 40 x 15 cm. Suplimentar se putea folosi și iluminatul artificial.

De asemenea, centrul asigura persoanelor private de libertate facilități pentru spălarea și uscarea rufelor și cazarmamentului, în acest sens fiind amenajat un spațiu și dotat adecvat.

- un aspect pozitiv reținut de echipa de vizită la **Penitenciarul Slobozia** a vizat faptul că pe perioada stării de urgență și până la momentul vizitei (9-12 martie 2021), nicio persoană custodiată nu a fost infectată cu noul Coronavirus, reieșind din verificarea documentelor puse la dispoziția echipei de vizită, precum și din chestionarele aplicate deținuților și personalului angajat că unitatea penitenciară a luat toate măsurile pentru protejarea acestora;

- cu prilejul vizitei de verificare a implementării recomandărilor formulate conducerii **Centrului pentru Persoane Vârstnice „Speranța”**, ulterior vizitei anterioare, din anul 2020, s-a constatat că urmare a recomandării MNP de întocmire a unei metodologii punctuale de lucru pentru prevenția apariției escarelor, instruirea personalului pentru aplicarea corectă a acestei metodologii și aplicarea periodică conform unui grafic, a tuturor măsurilor menite să prevină apariția complicațiilor asociate imobilizării prelungite (cutanate, osteo-articulare, infecțioase, respiratorii) s-au emis și s-au implementat în toate centrele rezidențiale pentru persoane adulte din subordinea DGASPC Sector 2: „Instrucțiunile de lucru pentru prevenirea și îngrijirea escarelor”, iar personalul din cadrul centrului monitorizat a fost instruit, conform proceselor verbale de instruire puse la dispoziție cu privire la prevederile acestei proceduri. De asemenea, pentru a veni în sprijinul acestor manevre medicale de prevenire a apariției escarelor, toți beneficiarii din centru aveau saltele antiescară.

În cadrul centrului, în perioada pandemiei de COVID-19, serviciile/activitățile desfășurate cu beneficiarii centrului s-au derulat respectând, pe cât posibil, evitarea supraaglomerării și în grupuri mici, respectiv 6-7 beneficiari prezenți concomitent în sala de terapie, angajații urmărind respectarea unui anumit circuit privind triajul epidemiologic, precum și purtarea echipamentului de protecție individuală în acordarea serviciilor cu rol de socializare și exersarea abilităților oferite beneficiarilor.

Personalul de specialitate a oferit beneficiarilor sprijin psihologic permanent în vederea depășirii perioadei de izolare și a asigurat menținerea legăturii cu familia prin intermediul aplicațiilor telefonice (apeluri video, audio, whatsapp). De asemenea, ca urmare a prelungirii succesive a perioadei de alertă, asistentul social împreună cu alți angajați le-au procurat beneficiarilor, din comunitate, produsele de strictă necesitate, precum și medicamente, produse de igienă personală, alimente și i-au sprijinit în vederea plății facturilor la abonamente de telefonie mobilă.

• în ***Penitenciarul de Femei Târgșorul Nou Ploiești***, în cadrul Comunității „Mama și Copilul”, în perioada iulie 2020 - februarie 2021 au fost custodiate trei mame, toate fiind informate de către personalul penitenciarului cu privire la posibilitatea solicitării întreruperii executării pedepsei de libertate. De asemenea, toate cele trei deținute au beneficiat de consiliere socială în vederea dezvoltării abilităților parentale, activitate desfășurată față în față. Alte activități desfășurate cu deținutele din Comunitatea Mama și copilul au fost: Programul de pregătire pentru liberare; Activitatea socială organizată în baza proiectului de activitate „ABC-ul relațiilor de familie”.

Situația uneia dintre mame a fost analizată în comisia de propuneri pentru liberare condiționată și aceasta a fost pusă în libertate, o altă mamă a fost pusă în libertate prin întreruperea executării pedepsei, iar pentru cea de-a treia mamă s-au făcut demersuri către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vâlcea, ca urmare a solicitării deținutei de a se stabili plasamentul copilului în familia extinsă sau la asistent maternal, din cauza lipsei sprijinului moral și material din partea familiei. În acest sens, printr-un protocolul de colaborare a fost stabilită ca responsabilitate a Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții facilitarea colaborării unităților penitenciare cu DGASPC în vederea asistării copiilor aflați în sistemul de protecție specială, ai căror părinți sau reprezentanți legali execută o pedeapsă sau o măsură privativă de libertate.

La nivelul penitenciarului, se derulau activități destinate persoanelor cu tulburări psihice, de anxietate, depresie, activități derulate în cadrul Programului „Comunitatea terapeutică Anima”. La începutul lunii septembrie 2020, toate persoanele din această Comunitate terapeutică au fost transferate la Penitenciarul Gherla, în vederea continuării programului destinat persoanelor cu tulburări de anxietate și depresie.

Exemple de deficiențe constatate pe parcursul vizitelor de monitorizare:

Numărul redus de personal față de nevoile reale ale unităților monitorizate a reprezentat și în acest an principala deficiență constatată de echipele MNP. De exemplu, în ***Penitenciarul Slobozia***, în organigrama unității penitenciare era prevăzut un număr de 279 de posturi din care, la data vizitei, 94 de posturi erau vacante (29 pentru ofițeri și 65 pentru agenți); de asemenea, activitatea de asistență socială era asigurată de un singur asistent social care deținea aviz de exercitare a profesiei și treapta de competență profesională corespunzătoare activității pe care o desfășura (principal). Având în vedere acest aspect, coroborat cu faptul că la data vizitei efectivul penitenciarului era de 361 persoane custodiate, se impunea suplimentarea organigramei cu cel puțin un post de asistent social, pentru ca un număr cât mai mare de persoane private de libertate să poată beneficia de consiliere specializată și sprijin, precum și de programe sociale și educative, în scopul creșterii

premiselor de reintegrare psihosocială, după executarea pedepsei (MNP a formulat o recomandare în acest sens). În cazul majorității centrelor pentru persoane vârstnice vizitate s-a constatat **deficit de personal**. În **Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihică Horia** erau vacante 16 posturi (1 post medic specialist, 1 post psiholog, 1 post educator/instructor ergoterapie, 2 posturi asistenți medicali, 5 posturi infirmieri, 6 posturi personal administrativ), iar în **Căminul de bătrâni „Sfântul Teodor” Roșiori de Vede** nu era personal specializat, precum: psiholog, kinetoterapeut, fizioterapeut, psihopedagog, ergoterapeut etc., astfel că nu se realizau activități de recuperare/ reabilitare funcțională (psihică și/sau fizică).

În multe dintre penitenciarele vizitate s-a constatat **supraaglomerarea secțiilor/camerelor de deținere** (gradul de ocupare varia între 130% -160%; la **Secția E2 din cadrul Penitenciarului Slobozia**, de exemplu, procentul de suprapopulare era de 156,81%). Și în unele centre rezidențiale **numărul beneficiarilor depășea capacitatea legală de cazare**. În **Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihică Horia** erau găzduiți 58 de beneficiari, capacitatea centrului fiind de 54 de locuri (situație în care nu era asigurată o suprafață de 6mp pentru toți beneficiarii, conform standardelor minime de calitate). În vederea diminuării supraaglomerării, o parte dintre beneficiari urmau să fie transferați la Centrul de îngrijire și asistență „Lebăda” Tulcea, care la data monitorizării era în curs de licențiere. Printre beneficiarii încadrați în grad de handicap mental, psihic sau asociat era și un beneficiar pentru care se făceau demersuri cu privire la soluționarea situației juridice. Era necesară evaluarea acestuia în vederea stabilirii încadrării în grad de handicap și, eventual, transferul într-un centru potrivit tipului de deficiență.

O situație îngrijorătoare a fost constatată în cursul vizitei la **Casa de Tip Familial Oituz**, o unitate de tip rezidențial, cu o capacitate de 14 locuri de cazare, în care la data vizitei erau cazați 12 beneficiari, 7 băieți și 5 fete, cu vârste între 10 și 18 ani, 3 dintre aceștia fiind încadrați în grad de handicap mediu.

Pe parcursul efectuării vizitei, care a durat mai multe ore, deși la un moment dat erau prezenți 4 salariați și echipa MNP a precizat de mai multe ori că activitățile și supravegherea copiilor trebuie să se desfășoare în mod normal, niciun membru al personalului nu a desfășurat activități cu copiii, nici măcar nu au stat cu ei, în camera de zi. Copiii au privit ore în șir la televizor, accesând permanent și telefoanele mobile, fără o minimă supraveghere. La un moment dat, membrii echipei de vizită au auzit plânsete și țipete, s-au deplasat imediat în camera de zi, o parte dintre angajați i-au urmat, dar erau dezinteresați de copii, neimplicați în relația cu aceștia. Un copil (10 ani) plângea, deoarece un alt copil (11 ani) găzduit în casă, îl strânsese de gât. În prezența echipei de vizită, copiii își adresau cuvinte obscene, au fost agresivi și fizic, fiind nevoie de intervenția altor copii pentru a îi separa. Un angajat s-a exprimat „*să facă ce vor, nu mă interesează*”.

Deși, conform documentelor prezentate, membrii personalului au fost instruiți cu privire la modalitățile de intervenție și relaționare cu copiii, aceștia erau dezinteresați și nu dovedeau o atitudine profesionistă, umană, empatică, casa fiind doar un loc de muncă, fără îndeplinirea atribuțiilor prevăzute în fișa postului. La interviurile cu beneficiarii, copilul agresat a plâns mereu, susținea că dorește să plece din casă; niciun angajat al centrului, ulterior incidentului, nu a discutat cu el, să îl liniștească; nu au discutat nici cu cel care l-a agresat. Astfel de situații au mai avut loc în centru.

Din discuțiile cu copiii a reieșit că nu li se ofereau activități structurate în casă, nu erau îndrumați și supravegheați. Singura activitate pe luna respectivă a fost o ieșire în parc, iar cuvintele unei fete au fost: „*Mă țineti în casă între 4 pereți, o să înnebunesc*”.

Echipa MNP a considerat absolut necesară schimbarea atitudinii personalului față de copii și s-a adresat Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Arad, în

vederea evaluării în regim de urgență a personalului, sub acest aspect. La data formulării răspunsului, era în curs evaluarea angajaților de către 3 psihologi. De asemenea, la recomandarea MNP în sensul implicării zilnice a copiilor în activități structurate, educative, de terapie ocupațională, centrul a transmis documente privind stabilirea unui program lunar pentru recreere și socializare, precum și cu privire la organizarea unei tabere la Hășmaș.

Unitatea respectivă rămâne în atenția MNP, aspect comunicat conducerilor centrului și DGASPC Arad.

Sunt prezentate, în continuare, câteva dintre **deficiențele întâlnite de MNP, în funcție de tipul locului de detenție vizitat:**

- **cămine pentru persoane vârstnice:** ● nu erau redactate materiale informative privind activitățile desfășurate și serviciile oferite beneficiarilor (broșuri, pliante, fluturași), iar în cazul Căminului pentru persoane vârstnice Sf. Maria comuna Unirea, aceste informații nu erau accesibile nici în mediul on-line, unitatea neavând o pagină de internet sau o pagină de prezentare pe rețelele de socializare; ● beneficiarii admiși în centru nu erau evaluați din punct de vedere al statusului funcțional fizic și psihic, stării de sănătate și gradului de autonomie păstrată, capacității de comunicare, relațiilor familiale și sociale, nivelului de educație, situației socio-economice, nevoilor speciale de tratament și de recuperare/reabilitare, nevoilor educaționale, culturale și spirituale, riscurilor posibile, eventualelor dependențe (droguri, alcool, tutun etc.), a capacității de muncă - deși această reevaluare trebuie să se realizeze anual, precum și atunci când situația o impune, respectiv dacă apar modificări semnificative ale stării de sănătate și ale statusului funcțional fizic și/sau psihic al beneficiarului; ● asistența medicală era necorespunzătoare (lipsă personal medical, necompletarea registrelor medicale, lipsa formularelor de consimțământ informat); în Căminul pentru persoane vârstnice Sf. Maria comuna Unirea, asistența medicală era asigurată și de un singur asistent medical angajat; ● existau situații în care beneficiarii primeau medicamente pentru diverse simptome (cefalee, dureri abdominale), fără indicarea personalului medical care a recomandat tratamentul și fără descrierea evoluției ulterioare a cazului; în registrul tipizat întocmit în cămin nu existau informații despre cine a indicat tratamentul respectiv, cine a supravegheat cazul sau despre evoluția ulterioară a stării de sănătate a beneficiarului (Căminul pentru persoane vârstnice Smeeni); ● lipsea informarea medicului în situația când se inițiau tratamente la pacienți fără un diagnostic inițial de certitudine, astfel încât să fie evitate situațiile de malpraxis medical; ● nu existau formulare de consimțământ informat pentru acordarea asistenței medicale asigurată în centru; ● nu erau respectate prevederile legale cu privire la elaborarea fișei de monitorizare servicii (fișa trebuie să cuprindă 3 secțiuni, respectiv: starea de sănătate și tratamentele efectuate, serviciile de recuperare/reabilitare funcțională și serviciile pentru integrare/reintegrare socială), nefiind completate serviciile/activitățile lunare, săptămânale, după caz, zilnice, astfel încât, acestea să fie adaptate și particularizate în funcție de nevoile fiecărui beneficiar; ● Planul individualizat de asistență nu cuprindea activitățile derulate/serviciile acordate pentru a acoperi nevoile de recuperare/reabilitare funcțională (psihică și/sau fizică), așa cum este prevăzut în Ordinul nr. 29/2019 privind aprobarea Standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare, organizate ca centre rezidențiale destinate persoanelor vârstnice;

- **spitale de psihiatrie:** ● exista deficit de personal; în cazul Spitalului de Psihiatrie Titan „Dr. Constantin Gorgos” București, deși în organigramă erau prevăzute posturi suplimentare de personal medical și de îngrijire, psihologi, asistenți sociali, kinetoterapeuți, logopezi etc., aceste posturi erau vacante, nefiind scoase la concurs în vederea ocupării lor; în schimb, în Spitalul de Psihiatrie Poroschia, în organigramă nu erau prevăzute posturi precum cel de asistent social, ergoterapeut/instructor ergoterapie, aceste activitățile fiind stabilite ca

responsabilități ale juristului sau asistenților medicali; astfel, pacienții nu erau implicați în activități de terapie ocupațională sau ergoterapie, activități recreative individuale sau de grup, datorită faptului că nu exista personal care să coordoneze aceste activități, doar o mică parte a acestor activități se desfășura cu sprijinul asistenților medicali; ● nu au fost implementate recomandările MNP (din cadrul unei vizite anterioare) privind efectuarea demersurilor în vederea amenajării corespunzătoare a camerelor de izolare, precum și înlocuirea ușilor de acces ale acestora, a paturilor cu altele noi, potrivit prevederilor legale în vigoare (Spitalul de Psihiatrie Poroschia); ● au existat situații când pacienți psihiatrici cu afecțiuni somatice severe nu au fost primiți prin transfer într-un spital multidisciplinar; ● cabinetul psihologic nu era dotat corespunzător; ● numărul de consilieri efectuate de către psihologii spitalului pe lună era insuficient pentru susținerea și recuperarea pacienților psihiatrici (12 consilieri/lună, în cazul Spitalului de Psihiatrie Gătaia); ● nu erau elaborate de către psihologi planurile individualizate de intervenție pentru fiecare pacient inclus în program de consiliere sau psihoterapie, cu precizarea obiectivelor și a activităților recomandate pentru atingerea obiectivelor; ● nu erau încheiate contracte de voluntariat cu persoane fizice sau organizații neguvernamentale cu activitate în domeniul terapiilor ocupaționale și nici cu universități, în vederea desfășurării unor activități diversificate cu pacienții, dar și pentru asigurarea stagiului de practică pentru studenți;

- **penitenciare:** ● unele persoane private de libertate executau pedeapsa în penitenciare situate la distanță mare de domiciliul acestora (de exemplu, în Penitenciarul Slobozia), iar din această cauză, erau vizitate foarte rar de către membrii familiei (vizitele acestora presupunând un efort financiar și o durată de timp mai mare în aceste situații); ● nu era respectată proporția în ceea ce privește numărul angajaților persoane de sex feminin/bărbătesc (Penitenciarul de Femei Ploiești Târgșorul-Nou); ● condițiile de cazare erau necorespunzătoare (lipsă mobilier necesar depozitării bunurilor personale, stare de igienă precară, prezența insectelor dăunătoare etc.); ● nu era amenajată cel puțin o cameră de cazare cu grup sanitar dotat corespunzător pentru persoanele cu dizabilități; ● nu existau spații destinate desfășurării activităților sportive, de către persoanele private de libertate custodiate; ● nu era respectată procedura de înregistrare a refuzului asistenței medicale de către o persoană privată de libertate; ● lipseau activități specifice domeniului reintegrării sociale, astfel încât să se asigure persoanelor private de libertate un climat favorabil, care să reducă vulnerabilitatea educațională, psihologică și socială și să faciliteze reintegrarea socială;

- **centre pentru migranți:** ● în Centrul de Cazare a Străinilor luați în Custodie Publică Otopeni, unde MNP a efectuat o vizită de verificare a implementării recomandărilor, situația era similară celei constatăte cu prilejul vizitei anterioare, în anul 2018: lipsă de personal, mai ales că la data vizitei din anul 2021 mulți salariați erau în concediu; în zona operativă erau vacante trei posturi; de asemenea, în cazul personalului contractual erau vacante două posturi de fochist și un post de ospătar, iar începând cu săptămâna următoare vizitei, devenea vacant un post de îngrijitor; ● nu era asigurată permanența asistenței medicale, în ambele centre vizitate în cursul anului 2021 (în Centrul de Cazare a Străinilor luați în Custodie Publică Otopeni, o dată la patru zile, timp de 24 de ore nu era prezent asistentul medical, uneori nu exista personal medical pe întreaga perioadă a sfârșitului de săptămână); ● nu erau afișate în camere informațiile referitoare la drepturile, obligațiile, interdicțiile și sancțiunile disciplinare aplicabile, într-o limbă de circulație internațională, potrivit prevederilor art. 5 alin. (3) din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016 (Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Timișoara); ● mai mulți străini au afirmat că nu li se permite să iasă din camere cu excepția perioadelor de servire a mesei, iar faptul că

în momentul vizitei MNP li s-a permis ieșirea din camere, a fost determinat de prezența echipei de vizită (Centrul de Cazare a Străinilor luați în Custodie Publică Otopeni);

- **centre de reținere și arestare preventivă:** ● condițiile de cazare erau necorespunzătoare: (lipsa luminii naturale și a iluminatului artificial, igienă precară, curți de plimbare fără dotări – de exemplu, în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Suceava și Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Brăila); ● în camere nu era asigurat un spațiu de minim de 4 mp/persoană; ● grupul sanitar nu era izolat, fiind separat de restul camerei doar printr-o perdea, care nu asigura în totalitate intimitatea persoanelor private de libertate; ● nu erau respectate criteriile de separație la repartizarea persoanelor private de libertate în camerele de deținere, în conformitate cu prevederile legale (în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Dolj, o persoană condamnată era cazată împreună cu persoane arestate); ● nu erau evaluate periodic condițiile sanitare de funcționare a centrului, până la construirea unui arest suprateran (Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Prahova); ● programul de lucru al personalului medical nu era adaptat astfel încât distribuirea medicamentelor să se realizeze de către acesta sau în prezența sa; ● nu era asigurată permanența asistenței medicale; ● persoanele private de libertate erau prezentate la consultațiile medicale recomandate, cu întârzieri față de data programată; ● nu era încheiat un Protocol de colaborare cu o persoană care poate comunica cu o persoană privată de libertate custodiată, în cazul în care aceasta nu vorbește sau nu înțelege limba română, ori de câte ori este nevoie;

- **centre rezidențiale pentru copii:** ● de mai mulți ani personalul din centru nu a participat la cursuri de formare profesională (Centrul de primire în regim de urgență și de evaluare a copilului din cadrul Complexului de servicii sociale Giurgiu); ● serviciile de asistență socială erau asigurate de către lucrătorul social, nefiind respectate prevederile legale în domeniul asistenței sociale; ● Fișele de evaluare socială și educațională a copilului, cât și Fișa de evaluare detaliată a nevoilor copilului erau completate și semnate de inspectorul de specialitate, ca membru al echipei multidisciplinare, aplicând semnătura în calitate de asistent social deși nu deținea această calificare; MNP reiterează faptul că delegarea unor atribuții și responsabilități specifice asistentului social către persoane de altă specialitate (psiholog, inspector de specialitate, lucrător social), situație regăsită în cadrul mai multor centre rezidențiale, ar putea face dificilă îndeplinirea sarcinilor de serviciu stabilite pentru aceștia în fișele de post individuale, fiind încărcăți cu responsabilități suplimentare și dificil de implementat deoarece nu dețin competențele specifice; ● condiții de cazare necorespunzătoare (mobilier uzat, stare de igienă precară etc.) s-au regăsit într-o serie de centre vizitate;

- **centre pentru persoane adulte cu dizabilități:** ● nu existau materiale informative (pliante, broșuri etc.); ● personalul nu a participat la activități de pregătire profesională continuă (de exemplu, în cazul Centrului de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Câmpina, asistentul social al centrului nu a participat la astfel de cursuri în perioada 2020-aprilie 2021); ● nu era amenajat un cabinet medical în cadrul unității (Centrul de Îngrijire și Asistență Grădinari); ● nu erau asigurate servicii de recuperare medicală; ● anumite secțiuni ale documentelor (de exemplu, Planul personalizat) nu aveau însemnări la rubrica Observații/Concluzii, mai ales că unele aspecte consemnate în structura documentelor erau destul de generale și ar fi necesitat precizări suplimentare; la Secțiunea Rezultatele evaluării din instrumentul Fișa de evaluare a beneficiarului, Nevoile identificate și Obiectivele pe termen scurt și mediu erau formulate, de asemenea, la modul general, fără precizarea nevoilor și obiectivelor concrete pentru beneficiarul în cauză, în condițiile în care abordarea procesului de evaluare al beneficiarului trebuie să se facă într-un mod individualizat (Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică pentru Persoane Adulte cu Handicap Nedelea); ● asistentul social și psihologul centrului împărțeau același birou de 10 mp; biroul nu putea

oferi spațiu suficient celor doi specialiști și nici condiții optime pentru desfășurarea convorbirilor/consilierilor sau altor activități specifice desfășurate cu beneficiarii și nici nu putea induce beneficiarilor sentimentul de siguranță, intimitate și confidențialitate în timpul întâlnirii (Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Câmpina);

- numărul grupurilor sanitare accesibilizate pentru uzul rezidenților cu handicap locomotor era redus sau nu exista nicio baie accesibilizată;
- unitatea nu dispunea de un spațiu special amenajat pentru diversele tipuri de servicii/terapii de recuperare/reabilitare funcțională oferite și de un spațiu amenajat și dotat corespunzător desfășurării activităților/terapiilor de integrare/reintegrare sociale, deși aceste servicii erau indispensabile în cazul unor beneficiari.

În cadrul Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihică Horia era rezidentă o beneficiară diagnosticată cu boala Alzheimer, imobilizată ca urmare a unei fracturi de col femural nerecuperată funcțional, probabil vicios consolidată, care genera dureri importante la încercările personalului de a mobiliza beneficiara. Aceasta nu beneficia de servicii de recuperare funcțională, întrucât în centru nu era angajat un kinetoterapeut. Urmare a recomandărilor MNP, a fost consultat un medic specialist în fizioterapie și recuperare medicală care a recomandat, ca singure măsuri eficiente: kinetoterapie, mobilizare pasivă pentru prevenirea escarelor, masaj pentru tonifiere musculară, efectuarea unui control de specialitate ortopedic pentru recomandări și conduită terapeutică (eventual intervenție chirurgicală dacă medicul consideră că se poate efectua). Managerul de caz al beneficiarei a propus informarea beneficiarei cu privire la demersurile efectuate și obținerea acordului acesteia/cooperarea pentru efectuarea controlului medical de specialitate (medic ortoped); în urma efectuării examenului medical de specialitate, în funcție de recomandările/îndrumările medicului urma să fie elaborat și desfășurat un program de recuperare (kinetoterapie/masaj). Au fost comunicate către MNP, documente precum: fișă de consultații medicale, minute de informare a beneficiarului, cerere transfer, fișă de evaluare, plan personalizat, plan de acțiune, fișe de monitorizare, fișe beneficiar.

În cadrul rapoartelor de vizită întocmite în anul 2021 au fost formulate **804 recomandări** către unitățile monitorizate și autoritățile ierarhic superioare (Administrația Națională a Penitenciarelor, Consiliul Județean Teleorman, DGASPC Tulcea, DGASPC Iași, DGASPC Mehedinți, DGASPC Arad, DGASPC Gorj etc.). În mare majoritate recomandările au fost **implementate** (622 recomandări - **77%**), în cazul recomandărilor rămase neimplementate (182 recomandări), motivele fiind, în general, justificate: unitate desființată ulterior vizitei (Centrul de Plasament nr. 6 Voluntari); lipsa fondurilor financiare (Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău pentru construire arest suprateran; Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Câmpina – în anul 2021, deși au fost solicitate, nu au putut fi acordate fondurile necesare pentru cursuri de pregătire și formare profesională continuă a specialiștilor - asistent social; aceste fonduri au fost solicitate și cuprinse în Bugetul aferent anului 2022); neînscrisere participanți la concurs în vederea ocupării locurilor vacante (Penitenciarul Slobozia, pentru medic stomatolog) etc., fie unitățile vizitate se aflau în termen legal de formulare a răspunsului către MNP.

Exemple de recomandări implementate cu succes:

- în **Penitenciarul Iași**, urmare a recomandării MNP, au fost demarate lucrările pentru construirea unui nou sector vizite, conform nevoilor specifice persoanelor private de libertate, având în vedere că, la momentul efectuării vizitei s-a putut observa o activitate intensă la sectorul vizite, deși spațiul în care se desfășurau întrevederile nu era suficient, clădirea fiind veche, întunecoasă, în stare necorespunzătoare de igienă;

- în cazul **Penitenciarului Timișoara**, în scopul participării a cât mai multor persoane private de libertate la activități lucrative, MNP a formulat recomandarea de continuare a

demersurilor pentru încheierea unor contracte de prestări servicii cu persoane juridice; conform răspunsului, au fost încheiate 50 de contracte de prestări servicii cu diverși operatori economici, un număr de 444 persoane private de libertate desfășurând activități lucrative remunerate; de asemenea, unitatea se afla în discuții cu 5 beneficiari, în scopul participării la activități lucrative a 50 de persoane private de libertate;

- urmare recomandării MNP, personalul din cadrul **Centrului de Îngrijire și Asistență Sopârlita** a fost instruit cu privire la recunoașterea și combaterea formelor de abuz și neglijare, exploatare, violență, tratament degradant, abuz emoțional, fizic sau sexual; de asemenea, personalul de îngrijire și asistență a fost instruit cu privire la acordarea primului ajutor, managementul situațiilor de risc precum și a celorlalte proceduri utilizate în centru;

- în **Centrul de primire în regim de urgență și de evaluare a copilului din cadrul Complexului de servicii sociale Giurgiu**, la recomandarea MNP, au fost identificate soluții pentru creșterea sentimentului de apartenență a copilului la centru, creșterea coeziunii dintre copii și personal prin desfășurarea permanentă a unor activități psihologice cu rolul de a preveni comportamentele de risc prin explorarea mediului necesară dezvoltării beneficiarilor precum și relaționarea și deschiderea acestora față de alți copii și față de personalul de serviciu;

- în **Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihică Horia**, pentru unul dintre beneficiari, care nu era încadrat în grad de handicap, se făceau demersuri cu privire la soluționarea situației juridice (stabilirea identității). MNP a recomandat urgentarea soluționării situației juridice a beneficiarului și evaluarea acestuia în vederea stabilirii încadrării în grad de handicap și, eventual, transferul într-un centru potrivit tipului de deficiență. Conform răspunsului comunicat de conducerea centrului, erau efectuate demersuri de eliberare a unei cărți de identitate pentru beneficiar și, ulterior clarificării situației civile a acestuia, urmau să fie atinse și celelalte obiective referitoare la situația sa socio-medicală. În luna martie/aprilie s-a efectuat corespondența cu IPJ Tulcea, în care s-a dat acordul pentru prelevarea probelor pentru stabilirea ADN, în demersul de stabilire a identității persoanei necunoscute, aceasta depinzând de programarea la IML, dar și de acordul presupusei mame. Urma ca ulterior stabilirii identității și obținerii cărții de identitate, beneficiarul să fie evaluat în vederea slabilirii/eliberării certificatului în grad de handicap;

- în cazul **Spitalului de Psihiatrie Poroschia**, MNP a recomandat să fie considerat accident de muncă accidentul suferit de o persoană aflată în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, ca urmare a unei agresiuni care provoacă incapacitate temporară de muncă de cel puțin 3 zile calendaristice, invaliditate ori deces, în cazul agresiunilor suferite de către personalul spitalului în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu (conform prevederilor art. 5 lit. g), art. 30 și art. 31 din Legea nr. 319/2006 a securității și sănătății în muncă, cu modificările ulterioare). Conform răspunsului comunicat, în spital au fost întreprinse demersuri în vederea elaborării unei proceduri de lucru referitoare la înregistrarea și analiza accidentelor de muncă;

- în **Penitenciarul Slobozia**, urmare a recomandărilor MNP, s-au efectuat demersuri de transferare a persoanelor private de libertate aflate la distanțe considerabile față de domiciliul acestora, astfel că, până la data formulării răspunsului (3 iunie 2021), au fost deja transferați doi deținuți; pentru ceilalți deținuți, conducerea unității penitenciare a menționat că nu a primit din partea acestora cereri prin care să solicite transferul la altă unitate penitenciară aflată în proximitatea domiciliului, în vederea demarării procedurilor legale de realizare a transferului;

Au fost efectuate demersuri în privința ocupării posturilor vacante, de exemplu: au fost încadrați 9 agenți în sectorul operativ, începând cu 10 martie 2021; de asemenea, erau în curs de încadrare, din sursa externă, un ofițer educație, un agent contabil și un agent magaziner;

erau în desfășurare concursuri pentru ocuparea unui post de ofițer IT, din sursă externă, și a unui ofițer educație, a unui ofițer evidentă deținuți, din sursă internă și s-a precizat că se vor face demersuri pentru scoaterea la concurs a posturilor vacante.

La nivelul compartimentului medical, asistenții medicali au fost instruiți cu privire la consemnarea în Procesul de schimbare de tură al asistenților medicali, precum și în Registrul de leziuni traumatice, a consemnării în cazurile de autoagresiune, a absenței/prezenței intenției suicidare. Această activitatea urma să fie monitorizată de personalul de zi pe unitate, respectiv șeful de tură aflat în serviciu, cu ocazia prezentării persoanei private de libertate care a recurs la acte de autoagresiune; acesta urma să efectueze consemnările corespunzătoare în dosarul de incident, după caz, consemnări care pot determina includerea persoanei respective în monitorizarea echipei multidisciplinare pentru gestionarea comportamentelor agresive/heteroagresive.

Exemple de recomandări neimplementate: (în majoritatea cazurilor, neimplementarea recomandărilor a fost justificată de către unitățile vizitate)

- la recomandarea de amenajare a unui cabinet medical în cadrul **Centrului de Îngrijire și Asistență Grădinari**, care să respecte cerințele legale, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Giurgiu a comunicat că aceasta nu se poate realiza din cauza configurației și compartimentării clădirii; beneficiarii primeau sprijin pentru îngrijirea stării de sănătate în cadrul unui spațiu amenajat în interiorul zonei de living, cu dotări minime necesare și în care se află un dulap închis cu cheie în care erau depozitate medicamentele și materialele necesare tratamentelor medicale, la care avea acces numai personalul responsabilizat în acest sens prin fișa postului.

- în cazul **Căminului pentru persoane vârstnice Smeenii**, MNP a sesizat autoritatea ierarhic superioară (Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Buzău), având în vedere că nu au fost implementate unele recomandări, printre care: reducerea supraaglomerării existente în cămin; asigurarea unui spațiu special amenajat pentru diversele tipuri de servicii/terapii de recuperare/reabilitare funcțională oferite și a unui spațiu amenajat și dotat corespunzător desfășurării activităților/terapiilor de integrare/reintegrare sociale. Conform răspunsului comunicat de către Direcție, se analiza posibilitatea extinderii/construirii de noi spații de cazare și activități, fie prin accesarea de fonduri, fie prin prinderea în bugetul pentru anul 2022 a unor sume cu această destinație, acesta fiind un obiectiv ce urma să fie cuprins în strategia județeană de dezvoltare a serviciilor sociale 2022-2027.

- în cazul **Spitalului de Psihiatrie Poroschia** nu au fost comunicate către MNP, fie un răspuns motivat la recomandări, fie demersurile concrete privind implementarea mai multor recomandări, precum: efectuarea demersurilor în vederea amenajării corespunzătoare a camerelor de izolare; asigurarea de grupuri sanitare accesibile persoanelor cu dizabilități; demararea demersurilor în sensul suplimentării personalului existent cu posturi precum: asistent social, terapeut ocupațional și/sau ergoterapeut; ocuparea posturilor vacante; instruirea periodică a personalului din spital; identificarea unor soluții de atragere a pacienților în activități de socializare și terapie ocupațională, în vederea creșterii stimei de sine și siguranță, astfel încât pacientul să poată deveni independent; intensificarea demersurilor în vederea transferării cazurilor sociale ce nu pot fi reintegrate în familie în vederea plasării acestora în servicii sociale adaptate nevoilor psiho-sociale identificate. În consecință, s-a formulat adresă către Consiliul Județean Teleorman în vederea comunicării de informații complete privind implementarea recomandărilor, până la momentul întocmirii prezentului raport nefiind primit răspuns.

- în cazul **Spitalului de Psihiatrie „Sf. Nicolae” Roman** nu au fost implementate o parte dintre recomandările MNP, de exemplu: intensificarea supravegherii pacienților cu

diagnostice severe, care pot determina apariția unor situații medicale grave și chiar deces (cum a fost cazul unui pacient care a suferit stop cardio-respirator, prin asfixiere mecanică cu bol alimentar); completarea tuturor datelor cu privire la aplicarea măsurii conțenționării (gradul de restricție și segmentele anatomice imobilizate), atât în Registrul de conțenționare, cât și în Foaia de Observație Clinică Generală a fiecărui pacient; continuarea măsurilor de supraveghere, prevenire și limitare a infecțiilor asociate asistenței medicale; intensificarea demersurilor la autoritățile competente, cu scopul ameliorării situației cazurilor sociale. MNP a solicitat spitalului informații cu privire la măsurile întreprinse în vederea implementării recomandărilor.

► Pe parcursul anului 2021, **în baza colaborării dintre domeniile de activitate și Birourile Teritoriale ale instituției Avocatul Poporului**, MNP a efectuat o vizită la Centrul de plasament destinat protecției rezidențiale a copiilor Târgu Cărbunești, împreună cu *Domeniul privind apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului (Avocatul Copilului)* și o anchetă la Căminul de Bătrâni Căprioara, județul Arad, împreună cu Biroul Teritorial Timișoara, urmare unei sesizări din oficiu cu privire la posibile rele tratamente aplicate beneficiarilor.

De asemenea, MNP a colaborat cu *Domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale* la formularea, de către domeniu, a răspunsului privind problematica migranților, către Raportorul Special privind drepturile omului pentru migranți și a fost informat, de către același domeniu, cu privire la posibile încălcări ale drepturilor omului în locuri de detenție (spitale de psihiatrie), informații avute în vedere la stabilirea vizitelor MNP.

Propuneri de modificări legislative:

- în cadrul vizitei la **Penitenciarul Iași** s-a recomandat **Administrației Naționale a Penitenciarelor** să întreprindă măsurile legale care se impun pentru *elaborarea unor proceduri de sistem unitare, care pot fi aplicate în toate unitățile penitenciare și care să ușureze accesul persoanelor private de libertate la investigații medicale de specialitate*, precum și îmbunătățirea modului în care se realizează colaborarea cu Penitenciarul-Spital Târgu-Ocna, ca unitate prin care se realizează achiziția de echipamente medicale, de medicamente, dezinfectanți, alte materiale sanitare, precum și alte produse necesare activității penitenciarului. Conform răspunsului primit, ni s-a comunicat că *este în curs de elaborare un proiect de ordin comun al Ministrului Justiției și al Ministrului Sănătății privind acordarea asistenței medicale, a tratamentului și îngrijirilor persoanelor private de libertate aflate în locurile de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor*.

- în cadrul vizitei la **Centrul Rezidențial Bucium Iași** s-a recomandat **Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași** să efectueze demersuri la Ministerul Muncii și Solidarității Sociale prin care să se prezinte situația existentă în centrele rezidențiale și să se solicite *creșterea cuantumului alocației de hrană acordată beneficiarilor, la o valoare care să asigure meniuri cu produse de calitate și care să respecte și condițiile de diversitate și rație calorică recomandată pentru beneficiari*. Potrivit răspunsului primit, o astfel de inițiativă a avut loc în luna iunie 2021, urmând să se primească un punct de vedere.

Acțiuni de mediatizare a atribuțiilor MNP, participarea la conferințe, simpozioane interne și internaționale, pregătirea personalului, grupuri de lucru:

În anul 2021, MNP a efectuat **187** de astfel de acțiuni.

La stabilirea activităților anuale, MNP are în vedere recomandarea SPT de a pune accent nu numai pe vizite, dar și pe alte activități de prevenire, precum acțiuni de mediatizare (acțiuni de sensibilizare în ceea ce privește prevenirea torturii) (CAT/OP/ROU/1).

► Pentru sporirea gradului de conștientizare cu privire la prevenirea torturii și a relelor tratamente, MNP a desfășurat și în acest an o **amplă activitate de mediatizare** adresată atât persoanelor lipsite de libertate, cât și personalului din locuri de detenție și autorităților care au în subordine unități supuse monitorizării MNP (**124 de acțiuni de mediatizare**), de exemplu: Direcții Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (Vâlcea - Centrul de Îngrijire și Asistență Zătreni, Suceava, Neamț, Ilfov, Buzău, Vrancea, Caraș-Severin, Dolj, Călărași, Constanța, Dâmbovița, Iași); Administrația Națională a Penitenciarelor; Primăria Orașului Răcari; Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială Dâmbovița; Universitatea „Andrei Șaguna” Constanța, Facultatea de Drept și Științe Administrative; Facultatea de Drept din cadrul Universității „Titu Maiorescu”; Asociația Națională pentru Copii și Adulți cu Autism din România; penitenciare (Bacău, Ploiești Târgșorul Nou, Timișoara, Drobeta Turnu Severin, Vaslui, Mărgineni, Tulcea, Găești, Aiud, Deva, Gherla, Miercurea Ciuc, Bistrița, Târgu Mureș, Oradea, Baia Mare, Codlea, Satu Mare, Penitenciar-Spital Dej, Mioveni, Ploiești - Secția Exterioară Movila Vulpilor, București-Jilava, București-Rahova, Giurgiu); Centrul de Cazare a Străinilor luați în Custodie Publică Arad; Centrul de plasament „Acasă”, București; Institutul de Psihiatrie Socola Iași - Secția Exterioară Șipote; Centrul de îngrijire și asistență Suseni, județul Gorj; Centre Regionale de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil (București, Giurgiu, Galați, Timișoara); Centrul de plasament Tecuci, județul Galați; Spitalul de psihiatrie cronici Schitu-Greci, județul Olt; cămine pentru persoane vârstnice („Casa Bunicilor” Câmpina, județul Prahova; Oncești, județul Giurgiu; Mirco House Tunari, județul Ilfov; Sidney Corbeanca, județul Ilfov; „San Francesco”, județul Giurgiu; „Sfântul Ilie” Galați; „Floare Roșie” București; „Sfântul Teodor” - Primăria Municipiului Roșiorii de Vede, județul Teleorman); Centre Educative (Buzias, Tg. Ocna); Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Brăduț București; Centre de Reținere și Arestare Preventivă (Buzău, Bacău, Arad, București: CRAP 1, CRAP 2, CRAP 3, CRAP 4, Prahova, Ialomița, Dâmbovița, Giurgiu, Olt); Centrul de Îngrijire și Asistență Odobești, județul Vrancea; Centrul Rezidențial pentru Copilul cu Handicap nr. 9 Buzău; Centrul de Plasament nr. 6 Voluntari; Centrul de Abilitare și Reabilitare Gherla; Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor Adulte cu Handicap Castanelor Baia Mare; Centrul de Plasament Lugoj, județul Timiș; Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică pentru Persoane Adulte cu Handicap Nedelea, județul Prahova etc.

► Membrii MNP au participat (cu o frecvență aproape săptămânală) **la o serie de webinarii, întâlniri, conferințe, simpozioane organizate la nivel național și internațional**, de exemplu: **la nivel internațional** - reuniunea la nivel înalt a Rețelei Europene a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului (ENNHRI) privind *Asigurarea respectării drepturilor omului în cazul migranților la frontiere: rolul instituțiilor naționale pentru drepturile omului* (NHRI-uri); Conferința inaugurală a consultării MNP-urilor europene și a părților interesate internaționale cu privire la crearea unui centru internațional de formare pentru vizite în locuri de detenție (prima și a doua sesiune); webinar-ul *Visiting places of detention*, organizat de Centrul de Cercetare al Ombudsmanului African (AORC) și Institutul Internațional al Ombudsmanului (IOI); webinar-ul *Border police monitoring in the OSCE Region: upholding a human-rights approach to migration*, organizat de Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) și Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR); mini-Conferința *Prevenirea torturii în sistemul de justiție penală: rolurile și responsabilitățile poliției și ale altor organe de aplicare a legii*, organizată de Reprezentanțele permanente elvețiene și daneze la OSCE; webinarul *Mecanismul Frontex pentru reclamații și monitorizarea returnărilor forțate*, organizat de Rețeaua Europeană a Ombudsmanilor; Conferința Mecanismelor Naționale de Prevenire Europene cu tema *Rolul MNP-urilor în*

implementarea efectivă a deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului și a recomandărilor Comitetului European de prevenire a torturii, organizată de Consiliul Europei; webinarul *Rolul monitorizării independente a detenției în protecția drepturilor omului în închisori, în contextul prevenirii și contracarării extremismului violent și radicalizarea către terorism*, organizat de OSCE/ODIHR și Penal Reform International; webinarul *Conflict Resolution and Management*, organizat online de African Ombudsman Research Centre etc.;

la nivel național - Conferința de lansare a proiectului *Correctional*, organizată de Administrația Națională a Penitenciarelor; sesiunea de consultare publică organizată de Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții (ANDPDCA) în scopul prezentării Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2027 și a Planului său operațional, în cadrul proiectului Consolidarea mecanismului de coordonare a implementării Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități; simpozionul *Cine sunt? Despre viața mea!*, organizat de Sucursala Teritorială Prahova a Colegiului Național al Asistenților Sociali din România în parteneriat cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova; webinarul *Norme și proceduri de tehnică legislativă*, organizat de Institutul European Român; conferința *Demnitatea umană în abordări multidisciplinare*, organizată de Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași; videoconferința *Programul Promotorii Voluntariatului în România*, organizată de Secretariatul General al Guvernului; conferință internațională *Accesul la justiția penală pentru copii cu dizabilități intelectuale și psihosociale*, organizată de CRJ; sesiunea de consultare a Comitetului Interministerial pentru Asigurarea Implementării Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CIAIC), organizată de Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții (ANDPDCA), cu asistență tehnică din partea Băncii Mondiale; grup de lucru constituit din reprezentanți MNP și ai Spitalului de Psihiatrie și pentru Măsurile de Siguranță Săpoca, în scopul identificării unor soluții pentru rezolvarea cazurilor sociale din cadrul spitalului; Atelierul de lucru destinat reprezentanților instituționali și organizaționali cu rol din regiunea de dezvoltare Sud organizat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Educației și Ministerul Sănătății etc.

► În ceea ce privește **pregătirea profesională a membrilor MNP**, în cursul anului 2021, alături de seminariile, workshop-urile naționale și internaționale la care au participat membrii MNP, au fost organizate activități de pregătire profesională la nivel intern, în cadrul instituției Avocatul Poporului, cu teme precum: *Calitățile necesare coordonatorului unei vizite MNP*; *Procedura internării nevoluntare în legislația franceză*; *Elaborarea raportului de vizită*; *Drepturile persoanelor private de libertate*; *Copiii în sistemul de protecție socială*; *Legislația națională și internațională cu privire la prevenirea torturii*, *Ansamblul de Reguli Nelson Mandela ale Națiunilor Unite*; *Aspecte privind legislația în domeniul migrației și azilului în România*; *Tehnici de intervievare a persoanelor private de libertate în cadrul vizitelor* *Mecanismului Național de Prevenire*; *Cum folosești Skype în Windows 10*; *Leziuni traumatice tegumentare – evaluare medico-legală* (curs prezentat de dr. Ovidiu Chiroban, medic primar legist din cadrul Institutului de Medicină Legală Cluj Napoca, șef de lucrări în cadrul UMF „Iuliu Hațieganu” Cluj Napoca).

De asemenea, au fost organizate **activități de pregătire profesională comune** cu cele ale colegilor din instituția Avocatul Poporului: sesiunea de instruire *Prelucrarea datelor cu caracter personal în sectorul public*, organizată de Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal în colaborare cu Domeniul proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe; activitate de pregătire profesională *Elemente de relevanță*

privind procesul de reintegrare socială a persoanelor private de libertate, organizată de Domeniul armată, poliție, justiție, penitenciare în colaborare cu ANP; activitate de pregătire profesională a membrilor MNP și BT Bacău, cu tema *Activitatea desfășurată de către reprezentanții MNP și BT Bacău*.

Rapoarte publicate:

În luna mai 2021, a fost publicat pe pagina de internet a instituției Avocatul Poporului **Raportul special cu privire la asistența psihologică în cadrul centrelor de reținere și arestare preventivă - Extras din constatările celor 51 de vizite ale Mecanismului Național de Prevenire 2015-2020**, care a fost prezentat în data de 26 mai 2021, în fața Comisiei pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități din Senatul României. Raportul poate fi vizualizat accesând link-ul: <https://avp.ro/wp-content/uploads/2021/04/RAPORT-asistenta-psihologica-CRAP-uri.pdf>

În luna august 2021, a fost publicat pe pagina de internet a instituției Avocatul Poporului **Raportul privind activitatea de monitorizare efectuată de către Mecanismul Național de Prevenire în starea de urgență și starea de alertă (2020)**, în cadrul căruia sunt prezentate aspectele reținute pe parcursul activității de monitorizare a locurilor de detenție (cămine pentru persoane vârstnice, centre pentru migranți, unități penitenciare, centre de reținere și arestare preventivă, spitale de psihiatrie, locuri de carantină instituționalizată, spitalele COVID-19) desfășurată de MNP în cursul anului 2020, precum și propuneri în scopul îmbunătățirii tratamentului asigurat persoanelor lipsite de libertate în sensul art. 4 din OPCAT. Raportul poate fi vizualizat accesând link-ul: https://avp.ro/wp-content/uploads/2021/07/Raport-monitorizare-MNP-stare-urgenta_alerta_2020.pdf

► Au avut loc **întâlniri ale MNP cu organizațiile neguvernamentale** cu care instituția Avocatul Poporului are încheiate protocoale de colaborare (Organizația pentru Apărarea Drepturilor Omului – Filiala Regională Craiova; Asociația Romilor Creștini „Calea, Adevărul și Viața” Bacău; Asociația Iris Vaslui; Fundația Familia Galați; Asociația Alternative Sociale Iași, A.S.C.I.S. Iași, A.R.C. Bacău; Pro Democrația Piatra Neamț; Institutul pentru Parteneriat Social Bucovina; ADO Iași), în cadrul cărora au fost abordate subiecte referitoare la vizitele de monitorizare, organizare și aspecte constatate.

► Au fost organizate **întâlniri cu colaboratorii externi** (psihologi, asistenți sociali) pe teme profesionale (legislația națională și internațională cu privire la prevenirea torturii, aspecte constatate în vizitele MNP cu privire la asigurarea asistenței psihologice/sociale, întocmirea rapoartelor de vizită etc.).

Colaborarea cu CPT, SPT și alți parteneri internaționali:

Subcomitetul de prevenire a torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante (SPT)

În conformitate cu prevederile art. 49 din Legea nr. 35/1997, republicată, MNP a menținut legătura cu SPT, în special cu privire la invitația Subcomitetului către Mecanismele Naționale de Prevenire de a furniza informații pentru elaborarea unui comentariu general la art. 4 din OPCAT, și anume, sfera de aplicare exactă a acestui articol (cu privire la locurile de detenție - *orice loc aflat sub jurisdicția și controlul său* (al statului parte), *în care persoanele sunt sau pot fi private de libertate*).

► Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT)

Cu prilejul vizitei ad-hoc efectuată de CPT în România în scopul examinării tratamentului aplicat persoanelor private de libertate din penitenciare și centre de reținere și arestare preventivă și verificarea implementării recomandărilor formulate ulterior vizitei din

anul 2018, în perioada 10-21 mai 2021, MNP a colaborat cu reprezentanții CPT, prin schimburi de informații și desfășurarea unei întrevederi.

► **Asociația pentru prevenirea torturii (APT)**

În cursul anului 2021, la fel ca în anii anteriori, MNP România, similar celorlalte MNP-uri, a menținut legătura cu APT și a participat la evenimentele organizate de această asociație, precum: dialogul virtual *Reducing prison population in times of COVID-19 - Insights from a global analysis*; webinar-ul *First hours of detention: Lessons from a 3-year prevention journey. Insights from Brazil, Madagascar and Thailand*; a 4-a reuniune regională APT/ODIHR privind prevenirea torturii pentru mecanismele naționale de prevenire și organizațiile societății civile, *Monitorizarea situației persoanelor vârstnice private de libertate, în contextul pandemiei de COVID-19*; workshop-ul *Principles on Effective Interviewing for investigations and information Gathering*, organizat împreună cu OSCE-ODHIR etc.

► **Mecanisme Naționale de Prevenire - SEE NPM Network**

MNP România este parte a Rețelei Mecanismelor Naționale de Prevenire din Europa de Sud-Est, a cărei activitate poate fi urmărită pe pagina de internet creată în acest an și care poate fi vizualizată accesând link-ul: <https://see-npm.net/>.

MNP România a menținut în anul 2021 un contact permanent cu alte MNP-uri și a participat la întâlniri/sesiuni de pregătire profesională organizate de către acestea, de exemplu: conferința *Monitoring Corruption and Preferential Treatment in Places of Deprivation of Liberty – the CPT/NPM Perspective*, organizată de MNP Kosovo și Consiliul Europei; colocviul internațional *Monitoring conditions of arrest, custody, and pre-trial detention*, organizat de MNP-ul din Tunisia (INPT - Instance Nationale pour la Prevention de la Torture); prima întâlnire a Rețelei MNP-urilor Sud-Est Europene centrată pe desfășurarea vizitelor de monitorizare în timpul pandemiei de coronavirus, organizată de MNP Ungaria; a II-a întrevedere a Rețelei S-E Europene – Conferința *Tehnica interviului cu grupurile vulnerabile*, organizată de Biroul Comisarului pentru Drepturile Fundamentale din Ungaria; webinarul organizat de Mecanismul Național de Prevenire din Africa de Sud pentru a marca Ziua Mondială pentru Sprijinirea Victimelor Torturii și ratificarea OPCAT.

CAPITOLUL VII

ACTIVITATEA BIROURILOR TERITORIALE ALE INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI

În anul 2021, pe lângă cele 14 birouri teritoriale deja existente, a fost înființat și cel de-al 15-lea - Biroul Teritorial Slobozia, în a cărui rază de competență se regăsesc județele: Călărași, Giurgiu, Ialomița, Ilfov, Teleorman.

La nivelul anului 2021, activitatea birourilor teritoriale s-a concretizat în: soluționarea unui număr de **2471 de petiții**, **1623 de sesizări din oficiu**, efectuarea a **74 de anchete**, acordarea a **1686 de audiențe**, înregistrarea a **6376 de apeluri telefonice** prin serviciul dispecerat, formularea a **142 de recomandări** și **582 de activități mediatizare/colaborare cu alte autorități**, după cum urmează:

Biroul Teritorial Alba-Iulia

● **Biroul Teritorial Alba-Iulia:** a soluționat un număr de 97 de petiții, a acordat 103 de audiențe, a înregistrat 345 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 18 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 96 cazuri, a efectuat 2 anchete și a formulat 3 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 233/2021 - Sesizare din oficiu privind situația unei persoane care suferea, încă din copilărie, de surditate medie severă, având ambele timpane sparte, și care, în ciuda handicapului incontestabil, nu putea obține un certificat de handicap, deoarece trebuia să dovedească că boala s-a instalat încă din copilărie.

Au fost întreprinse demersuri la Consiliul Județean Sibiu - Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap, care ne-a comunicat că potrivit criteriilor Ordinului nr. 762/1.992/2007 pentru aprobarea criteriilor medico-psiho-sociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad de handicap, Cap. 2. II. Evaluarea persoanelor cu afectarea funcțiilor auditive în vederea încadrării în grad de handicap, afecțiunea trebuie să fie **congenitală sau dobândită precoce - copilărie / adolescență**.

Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții ne-a comunicat că este necesar ca persoana care solicită încadrarea în grad de handicap să prezinte documente din care să rezulte debutul precoce al afecțiunii. Stabilirea debutului precoce are un fundament psihologic și medical, intervalul situat între vârsta de 18 ani și 26 de ani, cunoscut în psihologia vârstelor ca fiind stadiul adolescenței prelungite (postadolescență).

Demonstrarea debutului precoce poate fi atestată prin documente medicale, eliberate până la împlinirea vârstei de 26 ani: fișă de dispensarizare, bilete de ieșire din spital, rețete medicale etc. și prin copii ale altor documente care pot constitui dovezi indirecte ale debutului precoce al afecțiunii (livret militar, dovadă frecventare școală specială etc.). În final, se preciza că persoana în cauză nu deține documente medicale care să dovedească faptul că boala s-a instalat din copilărie, astfel că, nu poate fi încadrată în grad de handicap.

Având în vedere răspunsurile primite de la autorități, Avocatul Poporului a supus atenției Ministrului Sănătății și Ministrului Muncii și Protecției Sociale cele prezentate, cu solicitarea de a analiza **oportunitatea modificării Ordinului nr. 762/1.992/2007, în sensul**

de a nu mai fi condiționată evaluarea încadrarea în grad și tip de handicap, în afecțiunile cronice auditive de cauză diversă de momentul dobândirii acestor afecțiuni.

Urmare demersurilor întreprinse, Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii și Protecției Sociale ne-au comunicat următoarele: în urma analizării aspectelor prezentate, Comisia de Otorinolaringologie a Ministerului Sănătății, consideră oportună modificarea Ordinului nr. 762/1.992/2007, în sensul în care încadrarea în grad și tip de handicap, în afecțiunile cronice auditive, să nu mai fie condiționate de momentul dobândirii acestor afecțiuni.

Astfel, Ministerul Sănătății a transmis Ministerului Muncii și Protecției Sociale opinia comisiei de specialitate în vederea comunicării punctului de vedere asupra modificării Ordinului nr. 762/1992/2007, pentru a fi întreprinse demersurile necesare în acest sens.

În contextul acestei solicitări, se menționa că Ministerul Muncii și Protecției Sociale în parteneriat cu Agenția Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții cu asistență tehnică din partea Băncii Mondiale au în derulare Proiectul *Modernizarea sistemului de evaluare a dizabilității din România*, care și-a propus printre altele, analiza procesului de evaluare complexă în vederea încadrării în grad de handicap și elaborarea unui nou set de criterii medico-psiho-sociale pentru evaluarea complexă în vederea încadrării în grad de handicap.

Având în vedere acest aspect, și ținând cont că potrivit prevederilor art. 90² alin. (1), lit. a¹) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, Comisia Superioară din cadrul ANDPDCA, elaborează, modifică și /sau completează Criteriile medico-psiho-sociale pe baza cărora se stabilește încadrarea în grad și tip de handicap a persoanelor adulte, aprobate prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale și al ministrului sănătății, la propunerea ANDPDCA. **Modificările ce vor urma în materia criteriilor pentru evaluarea complexă în vederea încadrării în grad de handicap, vor avea în vedere și propunerea Avocatului Poporului.**

Dosar nr. 623/2021 - Sesizare din oficiu privind cazul unui elev înjunghiat în sala de clasă de către un coleg. Au fost efectuate demersuri la Colegiul „Școala Națională de Gaz” Mediaș, care ne-a comunicat măsurile dispuse în vederea prevenirii unor astfel de evenimente: scăderea notei la purtare pentru elevii implicați în eveniment, pe semestrul I, pentru fapta comisă; obligația participării la activități de consiliere individuală în scopul intervenției asupra tulburărilor de comportament; participarea la activități de promovare a unui climat educațional care încurajează atitudini pozitive, nonviolente, de exersare a empatiei, a interrelaționării dintre elevi; includerea elevilor implicați în activități de voluntariat, de implicare socială, de creștere a încrederii, a respectului față de ei și față de ceilalți; includerea părinților elevilor în activități de consiliere pentru îmbunătățirea relației părinte - elev și susținerea dezvoltării personale a elevilor; la nivelul clasei, s-a propus derularea unui proiect de către diriginte și consilierul școlar prin implicarea elevilor clasei pentru informarea, prevenirea comportamentelor de risc, comportamente nonviolente.

Se considera acest eveniment deosebit de grav, ca fiind un semnal de alarmă, dar totodată un eveniment izolat, deoarece la nivelul unității școlare nu au existat acte de violență fizică/violență psihologică de tip bullying.

Pentru siguranța elevilor, se va instala sistem de supraveghere audio - video și în sălile de clasă, se va intensifica colaborarea cu poliția, solicitându-le acestora o prezență mai intensă în perimetrul școlii pe perioada derulării cursurilor, se vor accentua activitățile de informare, prevenire a comportamentelor de risc prin parteneriate cu diverse instituții publice, private și asociații nonguvernamentale.

Au fost solicitate date de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sibiu, care ne-a comunicat următoarele: reprezentanții direcției au purtat discuții cu reprezentanții Colegiului „Școala Națională de Gaz” Mediaș; din discuțiile purtate cu cei doi minori a rezultat faptul că incidentul în cauză a fost unul izolat, fiind de fapt un accident; au fost vizionate înregistrările camerelor de supraveghere din cadrul școlii, filmările confirmând cele relatate de cei doi minori; la nivelul școlii s-a desfășurat o anchetă, minorii implicați în incident au fost sancționați în mod corespunzător prin scăderea notei la purtare și obligativitatea participării la ședințe de consiliere și activități de promovare a unui climat educațional benefic în cadrul școlii.

De asemenea, în vederea evaluării situației, s-au transmis adrese către: Serviciile Publice de Asistență Socială din cadrul Primăriilor de la domiciliul minorilor implicați pentru transmiterea anchetelor și către medicii de familie ai acestora, și comunicarea unui referat medical cu privire la starea de sănătate a acestora.

Au fost solicitate date de la Biroul Siguranță Școlară din cadrul IPJ Sibiu, care ne-a comunicat că evenimentul face obiectul cercetărilor într-un dosar penal, cercetările fiind efectuate de către lucrătorii Poliției Municipiului Mediaș, urmând ca la finalul cercetărilor să fie propuse soluțiile legale.

Polițiștii din cadrul Biroului Siguranță Școlară au desfășurat /desfășoară în permanență activități preventive-informative pe linia cazurilor de violență/bullying în unitățile de învățământ din județul Sibiu.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 124/2021 Petentul a sesizat Biroul Teritorial Alba-Iulia, reclamând tergiversarea soluționării cererii sale, prin care a solicitat în baza certificatului de încadrare în grad de handicap grav cu asistent personal, acordarea dreptului la asistent personal, de către Primăria comunei Cricău, județul Alba.

Au fost solicitate informații de la Primăria comunei Cricău, județul Alba, de la care am primit un răspuns nefavorabil, și ca urmare, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 54/2021**, care a vizat luarea tuturor măsurilor legale care se impun, pentru respectarea și acordarea drepturilor prevăzute de lege, petentului, în baza certificatului de încadrare în grad de handicap, emis de Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap.

Deoarece, primarul comunei Cricău nu și-a însușit Recomandarea, au fost continuate demersurile, fiind solicitate informații de la Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Alba.

Autoritatea ne-a informat că reprezentanți din cadrul AJPIS Alba, au efectuat un control inopinat la UAT Cricău, iar în urma controlului și a verificării documentelor și informațiilor obținute, s-au dispus următoarele măsuri: persoana cu atribuții de asistență socială din cadrul UAT Cricău, va efectua anchetă socială în teren în vederea angajării unui asistent personal pentru persoana cu handicap grav; compartimentul cu atribuții în domeniul resurselor umane va demara procedura de angajare a asistentului personal, în urma anchetei sociale întocmite de persoana cu atribuții de asistență socială din cadrul primăriei Cricău; termen de realizare - 30.06.2021.

Ca urmare a demersului întreprins, prin Dispoziția nr. 323/2021, a fost aprobată angajarea asistentului personal pentru persoana cu handicap, începând cu data de 01.07.2021.

Dosar nr. 286/2021 Petentul s-a adresat Biroului Teritorial Alba-Iulia, reclamând că în cadrul Penitenciarului Aiud nu îi este respectat dreptul la comunicare on-line, din cauza faptului că spațiul de deținere destinat comunicărilor on-line este dotat cu 3 monitoare, acestea fiind insuficiente.

Totodată, menționa că sectorul de vizită din cadrul Penitenciarului Aiud nu este dotat și amenajat corespunzător, fiind compus doar din 6 cabine cu dispozitiv de separare și un singur receptor, acestea fiind insuficiente, având în vedere numărul mare de deținuți din cadrul unității penitenciare; spațiile destinate plimbării nu sunt dotate cu sursă de apă potabilă.

Ca urmare, Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei **anchete**. Deficiențele constatate, au determinat emiterea **Recomandării nr. 92/2021**, adresată directorului Penitenciarul cu Regim de Maximă Siguranță Aiud. Recomandarea a vizat dispunerea de măsuri pentru dotarea și amenajarea corespunzătoare a spațiilor destinate plimbării, respectiv, dotarea cu sursă de apă potabilă.

Autoritatea ne-a comunicat că spațiile destinate plimbării persoanelor private de libertate au fost dotate și amenajate cu sursă de apă potabilă, în conformitate cu prevederile Deciziei nr. 757/2017 privind aprobarea Normelor tehnice pentru lucrări de întreținere și reparații curente la clădirile și construcțiile speciale din patrimoniul Administrației Naționale a Penitenciarelor și a unităților subordonate. Se are în vedere modernizarea curților de plimbare, fiind pe listele de investiții.

Dosar nr. 77/2021 Un grup de elevi de la Liceul Tehnologic „Țara Moșilor” Albac, județul Alba s-a adresat Biroului Teritorial Alba-Iulia, reclamând că de la revenirea la cursuri în data de 8 februarie 2021, în sala de clasă era foarte frig. Deși unul dintre părinții acestor elevi a adus la cunoștința directorului acest aspect, nu a fost luată nicio măsură.

Ca urmare, Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei **anchete**. Deficiențele constatate, au determinat emiterea **Recomandării nr. 27/2021**, adresată directorului Liceului Tehnologic „Țara Moșilor” Albac, județul Alba.

Prin recomandarea emisă, s-a solicitat directorului liceului luarea măsurilor care se impun pentru verificarea și pregătirea coșurilor de evacuare a fumului din sobele de teracotă, aflate în sălile de clasă, în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 163/2007 pentru aprobarea Normelor generale de apărare împotriva incendiilor al MAI; desemnarea unei/unor persoane responsabile cu măsurarea, monitorizare și înregistrare zilnică a temperaturii aerului din sălile de curs, precum și celelalte spații comune ale unității de învățământ, în vederea evitării producerii pe viitor a unor situații precum cea semnalată de petenți. Autoritatea sesizată ne-a comunicat că Recomandarea a fost însușită.

Dintre autoritățile care **au fost deschise la colaborare** și care au acordat sprijinul lor în exercitarea atribuțiilor noastre legale amintim: Penitenciarul cu regim de maximă siguranță Aiud, Inspectoratul de Poliție Județean Alba, Primăria Municipiului Alba-Iulia, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara, care au răspuns la obiect, cu promptitudine și profesionalism tuturor solicitărilor adresate.

În activitatea de soluționare a petițiilor, nu am întâmpinat dificultăți sau reticențe din partea autorităților.

Biroul Teritorial Bacău

● **Biroul Teritorial Bacău:** a soluționat un număr de 188 de petiții, a acordat 105 de audiențe, a înregistrat 257 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 6 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 74 cazuri, a efectuat 2 anchete și a formulat 16 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 128/2021 Petenta ne-a sesizat cu privire la salarizarea necorespunzătoare vechimii sale în muncă, de către Direcția de Sănătate Publică Bacău. Conform celor relatate

de petentă, deși la angajare avea o vechime în muncă de 23 ani, 6 luni și 16 zile, conform adeverinței anexate, a fost salarizată corespunzător gradației 4, cu salariul de încadrare de 4.689 lei.

Față de aceste aspecte, au fost solicitate informații Direcției de Sănătate Publică Bacău. Urmare demersului întreprins, autoritatea sesizată a comunicat că situația petentei a fost reevaluată, fiindu-i stabilit salariul de încadrare corespunzător gradației 5 pentru funcția deținută, conform art. 10 alin. (4), lit. e), coroborat cu art. 39 alin. (1) din Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

Dosar nr. 159/2021 Petentul a sesizat faptul că fiul său a absolvit cursurile unei școli de conducători auto, promovând examenul teoretic pentru categoria A1. Din susținerile petentului, precum și din documentele anexate la petiție, rezulta că fiul acestuia a fost programat pentru susținerea probei de poligon și traseu pentru data de 7 aprilie 2021, însă din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile proba nu a putut fi susținută. În aceste condiții, candidatul a fost reprogramat pentru susținerea probei de poligon și traseu pentru data de 28 iunie 2021.

Potentul și-a exprimat nemulțumirea cu privire la data stabilită pentru susținerea examenului, apreciind că între data programării inițiale și data reprogramării este o diferență de timp foarte mare, în condițiile în care alți candidați pentru categoria A1 ar fi fost reprogramați pentru data de 26 mai 2021.

Ca urmare a demersului întreprins, Serviciul Public Comunitar Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor Bacău ne-a comunicat că solicitarea petentului a fost soluționată favorabil, prin programarea fiului acestuia pentru data de 26 mai 2021, în vederea susținerii examenului practic pentru obținerea permisului de conducere categoria A1.

Dosar nr. 259/2021 - Sesizare din oficiu în urma reportajului *Cu orele la buletine pentru că nu au programare online*, în care era prezentată situația înregistrată la Serviciul Public Comunitar de Evidență a Persoanelor Roman, unde cetățenii ar fi fost nevoiți să stea la coadă mai multe zile la rând, cu bonuri de ordine emise și neonorate, neluate în calcul a doua zi. Conform celor relatate de persoanele intervievate, nu se puteau face programări online până în luna octombrie 2021, iar pentru obținerea unui bon de ordine, solicitanții erau nevoiți să se prezinte cu mult timp înainte de începerea programului de lucru cu publicul. Mai mult, conform celor prezentate în reportaj, deși sunt rezolvate doar 60 de cereri pe zi, sunt emise bonuri ajungând la cifra 80.

Biroul Teritorial Bacău a solicitat Primăriei Municipiului Roman informații cu privire la situația relatată în presă. Autoritatea ne-a comunicat următoarele: la data de 24 august 2021, din numărul de 100 de bonuri alocat prin sistemul de distribuire și ordonare clienți, începând cu ora 8, s-au prezentat și înregistrat 72 de cereri pentru eliberarea cărții de identitate, fiind astfel soluționate toate cererile cetățenilor care s-au prezentat la ghișeul Biroului de Evidență a persoanelor Roman; în ceea ce privește aspectul sesizat de cetățeni cu privire la necesitatea prezentării cu mult timp înaintea începerii programului de lucru cu publicul, se precizează că sistemul de distribuire și ordonare clienți se deschide automat la ora 8; la nivelul serviciului funcționează 3 ghișee de lucru cu publicul, din care unul pe bază de programări online și două ghișee prin sistemul de distribuire și ordonare clienți; în fiecare zi de joi, programul de lucru cu publicul se desfășoară în intervalul orar 8:00-18:30, pentru a veni în sprijinul tuturor cetățenilor.

Dosar nr. 246/2021 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Câte școli nu au internet în România. Topul județelor cu cele mai multe unități de învățământ fără conexiune*, în care a fost prezentată o situație la nivel național cu privire la numărul unităților de învățământ

preuniversitar care nu au conexiune la internet, ceea ce ar putea face imposibilă realizarea activității didactice online. Potrivit datelor publicate în materialul amintit, la nivelul județului Bacău ar fi existat 32 de unități de învățământ preuniversitar fără conexiune la internet.

Au fost solicitate date despre situația relatată în presă de la Inspectoratul Școlar Județean Bacău, care a precizat că informațiile publicate în materialul de presă sunt eronate. Astfel, potrivit celor comunicate de autoritatea sesizată, toate unitățile de învățământ din județul Bacău sunt conectate la internet, conexiunea facilitând condiții egale din partea școlii pentru desfășurarea orelor în sistem online pentru toți elevii și preșcolarii.

De asemenea, Inspectoratul Școlar al Județului Bacău a precizat că o eventuală lipsă a conexiunii la internet sau calitatea semnalului la domiciliul elevilor nu este responsabilitatea unităților de învățământ.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 137/2021 - Sesizare din oficiu La propunerea Biroului Teritorial Bacău, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 97/2021**, adresată directorului Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț. Recomandarea viza reevaluarea tuturor cazurilor în care sunt monitorizați minorii aflați în situație de risc și luarea de îndată a măsurilor de protecție specială care se impun, pentru prevenirea unor situații similare cazului care a făcut obiectul sesizării din oficiu.

Autoritatea ne-a comunicat că au fost reevaluate toate cazurile active de copii aflați în situații de risc de abuz sau neglijare aflate în monitorizarea serviciilor de specialitate ale Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț și a serviciilor publice de asistență socială de la nivelul unităților administrativ-teritoriale, dispunându-se măsuri de prevenire a abuzurilor asupra copiilor.

Dosar nr. 176/2021 - Sesizare din oficiu La propunerea Biroului Teritorial Bacău, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 94/2021**, către directorul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău. Prin Recomandarea emisă s-a solicitat directorului DGASPC Bacău luarea măsurilor necesare pentru: creșterea numărului de psihologi încadrați la Centrul pentru Management de Caz și Asistență Maternală și îmbunătățirea pregătirii profesionale a asistenților maternali profesioniști, cu referire în principal la relaționarea cu minorii primiți în plasament, precum și cu specialiștii din cadrul instituției.

Autoritatea a comunicat următoarele: a fost suplimentată schema de personal a Centrului pentru Management de Caz și Asistență Maternală cu un număr de doi psihologi și un asistent social, care să contribuie la respectarea standardelor minime de calitate în oferirea de servicii de suport beneficiarilor de măsură de protecție specială; în perioada martie-iulie 2021 Centrul pentru Management de Caz și Asistență Maternală a organizat un număr de 16 grupuri de suport la care au participat 172 de asistenți maternali, coordonate de psihologii centrului.

Dosar nr. 299/2021 - Sesizare din oficiu după apariția articolului *Policlinica Spitalului Județean, sufocată de solicitări*, în care a fost prezentată situația creată la Ambulatoriul Integrat de Specialitate al Spitalului Județean de Urgență Piatra Neamț, unde programările pentru acordarea consultațiilor au ajuns chiar și la sfârșitul anului.

Astfel, din materialul de presă a rezultat că pentru cabinetul de endocrinologie, precum și la laboratorul de analize medicale, s-au efectuat deja programări inclusiv pentru luna decembrie, iar persoanele interesate sunt rugate să revină cu solicitări de programare spre sfârșitul anului, pentru anul următor. De asemenea, pentru celelalte specialități programările erau deja efectuate pentru luna octombrie sau jumătatea lunii noiembrie 2021.

Biroul Teritorial Bacău a solicitat informații despre situația relatată în presă de la Spitalul Județean de Urgență Piatra Neamț. Deoarece unitatea medicală nu a dat curs solicitării, s-a revenit cu o nouă solicitare, însă și acest demers a rămas fără răspuns.

Având în vedere situația constatată, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 178/2021** către managerul Spitalului Județean de Urgență Piatra Neamț.

Prin Recomandare s-a solicitat conducerii Spitalului Județean de Urgență Piatra Neamț să dispună măsuri pentru cunoașterea și respectarea de către compartimentele cărora li se repartizează solicitări ale instituției Avocatul Poporului și să informeze Avocatul Poporului cu privire la măsurile concrete și imediate dispuse la nivelul Ambulatoriului de Specialitate pentru ca pacienții să beneficieze de consultații/investigații de specialitate într-un termen rezonabil.

Dosar nr. 71/2021 Petentul a sesizat Biroul Teritorial Bacău cu privire la refuzul Comisiei Locale de Fond Funciar Itești, județul Bacău, de a-i întocmi documentația privind reconstituirea dreptului de proprietate pentru terenul în suprafață de 0,45 ha., situat pe teritoriul comunei Itești.

Acesta susținea că în mod eronat, prin Hotărârea Consiliului Județean Bacău nr. 6893/2002, poziția 601 din anexa 2 a Itești, cu suprafața de 0,45 ha. a fost radiată și, totodată, a fost anulat titlul de proprietate, la propunerea Comisiei Locale de Fond Funciar Berești-Bistrița. Conform celor susținute de petent, deține în continuare terenul în cauză, a depus în termenul legal cerere pentru restituirea terenului la Comisia Locală Itești, însă autoritatea sesizată nu a dat curs solicitărilor sale.

Au fost solicitate Primăriei comunei Itești informații privind modul de soluționare a dosarului, însă ne-a fost comunicată spre știință, adresa înaintată petentului, prin care i s-a comunicat că la nivelul Comisiei Locale de Fond Funciar Itești nu a formulat o cerere pentru restituirea suprafeței de teren de 0,45 ha., fiind îndrumat să se adreseze Primăriei comunei Berești-Bistrița, autoritate care a propus anularea titlului de proprietate.

Pentru verificarea aspectelor sesizate de petent și având în vedere refuzul autorității sesizate de a comunica informațiile solicitate, a fost efectuată o **anchetă** la Primăria comunei Itești, județul Bacău. În urma verificărilor efectuate, s-a constatat că în evidențele fiscale ale Primăriei comunei Itești figurează înscris rolul fiscal pe numele X., cu suprafața de 4500mp. teren arabil, plătitor, Y. De asemenea, în arhiva electronică a primăriei a fost identificat Titlul de proprietate nr. 23721/1993, pe numele autorului X, cu domiciliul în comuna Gârleni, pentru suprafața de 0,45 ha., pe teritoriul satului Itești și despre existența căruia se apreciază că petentul nu are cunoștință, motiv pentru care susține că anularea titlului de proprietate ar fi fost eronată.

În aceeași eroare, la care se adaugă și lipsa disponibilității de a verifica în evidențe, s-au aflat și funcționarii din cadrul Primăriei comunei Itești, cărora petentul le-a solicitat sprijinul în vederea clarificării situației terenului deținut. Prin titlul de proprietate anulat prin Hotărârea Consiliului Județean Bacău nr. 6893/2002, s-a făcut reconstituirea dreptului de proprietate pe numele aceluiași autor, petentul în cauză, cu aceeași suprafață de teren de 4500 mp., fiind vorba despre o dublă validare pe aceeași suprafață de teren, identică cu cea reconstituită în Titlul de proprietate nr. 23721/1993.

Potentul a fost informat cu privire la identificarea titlului de proprietate și a fost îndrumat să se adreseze Comisiei Județene Bacău pentru a solicita emiterea unui duplicat al titlului de proprietate.

Biroul Teritorial Braşov

● **Biroul Teritorial Braşov:** a soluţionat un număr de 254 de petiţii, a acordat 98 de audienţe, a înregistrat 513 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfăşurat 143 activităţi mediatizare/colaborare cu alte autorităţi, s-a sesizat din oficiu în 161 de cazuri, a efectuat 16 anchete şi a formulat 28 de recomandări.

Autorităţi deschise la colaborare:

Dosar nr. 146/2021 Petenta, mama unei minore, a reclamat Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Braşov şi Consiliul Judeţean Braşov, întrucât fiica sa a fost victima infracţiunii de viol, exercitată la nivelul Centrului de plasament – tip familial „Donald” din Hărman.

Cazul minorei a fost mediatizat de către Asociaţia de Siguranţă şi Mediere Urbană Braşov. Potrivit informaţiilor relatate în petiţia adresată şi prin plângerea depusă la DGASPC Braşov, respectiv la Consiliul Judeţean Braşov, rezulta faptul că prin documentul denumit „Drept la replică”, instituţia DGASPC Braşov prin purtătorul de cuvânt, cât şi prin directorul general, au dezvăluit informaţii confidenţiale din dosarul penal aflat pe rolul Parchetului de pe lângă Judecătoria Braşov, cu privire la infracţiunea de viol comisă împotriva fiicei petentei.

Astfel, dreptul la demnitate, cât şi la propria imagine a minorei au fost încălcate de către DGASPC Braşov. Petenta ne-a anexat documentul „Dreptul la replică” publicat în spaţiul public de către Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Braşov, respectiv plângerea depusă la DGASPC Braşov şi la Consiliul Judeţean Braşov, în vederea solicitării luării măsurilor legale şi disciplinare în cazul purtătorului de cuvânt al DGASPC Braşov, respectiv directorului general al DGASPC Braşov.

Până la data sesizării Biroului Teritorial Braşov petentei, nu i s-a comunicat răspuns de la autorităţile implicate.

Faţă de aspectele prezentate, ne-am adresat Consiliului Judeţean Braşov, Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Braşov, Autorităţii Naţionale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilităţi, Copii şi Adopţii şi Autorităţii Naţionale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, solicitând informaţii în vederea soluţionării celor reclamate de petenta.

În urma demersurilor, autorităţile sesizate ne-au comunicat informaţii cu privire la demersurile efectuate în cazul minorei, cât şi măsurile luate la nivelul DGASPC Braşov. În urma sesizării Autorităţii Naţionale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Braşov **a fost sancţionată pentru divulgarea datelor personale despre minora în cauză.**

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 84/2021 - Sesizare din oficiu privind situaţia cu care se confruntă aparţinătorii pacienţilor internaţi la Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie Braşov, mai exact, rude ale bolnavilor au reclamat faptul că de la data internării unui pacient în spital şi până la momentul externării, nu le-au fost comunicate informaţii esenţiale legate de tratamentul administrat pacientului internat, respectiv date privind starea de sănătate a bolnavului.

În urma demersurilor întreprinse la unitatea medicală, s-a constatat că nu există o procedură operaţională adaptată contextului epidemiologic actual, generat de infecţiile cu COVID-19, care să răspundă cerinţelor legale de a furniza aparţinătorilor pacienţilor internaţi informaţii medicale legate de starea de sănătate a acestora, diagnostic, tratament administrat, în condiţiile în care vizitele aparţinătorilor pe secţiile spitalului sunt interzise, iar familiile pacienţilor nu mai pot afla direct de la medici starea de sănătate a celor internaţi.

Astfel, o procedură operațională trebuie să reglementeze posibilitatea aparținătorului de a contacta medicul curant al pacientului internat, pentru ca, într-un anumit interval orar al zilei, persoana desemnată de pacient să poată contacta cadrul medical și să primească informațiile medicale legate de starea celui internat.

Față de problemele identificate, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 25/2021**. Urmare recomandării, Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie Brașov ne-a informat că a fost aprobată *Metodologia cu privire la informarea aparținătorilor referitoare la pacienții care sunt internați la Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie Brașov care cuprinde modalitatea de comunicare a aparținătorilor cu personalul medical al Spitalului, gradul de informații pe care-l primesc aparținătorii referitoare la starea pacientului, nivelul de informații furnizate în funcție de categoria de angajați, precum și un îndrumar privind comunicarea cu aparținătorii*.

Totodată, au fost aprobate *Nota scrisă pe care o primesc pacienții la internare și Formularul de consimțământ informat cu privire la aparținătorii cărora li se pot oferi informații referitoare la starea lor de sănătate*.

Dosar nr. 619/2021 - Sesizare din oficiu privind necesitatea respectării dreptului pacienților de a beneficia de tratament adecvat pentru controlul durerii în bolile cronice grave sau incurabile și deficiențele identificate în cadrul legislativ național, fiind emisă **Recomandarea nr. 133/2021**, adresată ministrului sănătății.

Ministerul Sănătății ne-a comunicat că în urma recomandării, au avut loc discuții între reprezentanții Ministerului Sănătății, Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și cei ai Agenției Naționale a Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, referitoare la aspectele menționate în recomandare, și anume, **corelarea** prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 720/2008 și a dispozițiilor Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 339/2005 privind regimul juridic al plantelor, substanțelor și preparatelor stupefiante și psihotrope, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1915/2006.

Ca urmare, s-a agreeat faptul că **se va lua în considerare modificarea notelor de subsol din sublista C - DCI-uri corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații în regim de compensare 100%, SECȚIUNEA C1 - DCI-uri corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații în tratamentul ambulatoriu al unor grupe de boli în regim de compensare 100% din prețul de referință**, în cel mai scurt timp, în cadrul unui proiect de act normativ.

Dosar nr. 724/2021 Petentul ne-a sesizat arătând că în data de 4 mai 2021, a fost înștiințat asupra deciziei privind suspendarea plății pensiei de invaliditate și asupra deciziei privind recuperarea sumelor încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale emise de Casa Județeană de Pensii Covasna, pentru lunile martie-aprilie 2021, în cuantum de 2.920 lei, deși nu a primit nicio înștiințare prin care să i se aducă la cunoștință faptul că trebuie să se prezinte la revizuire medicală.

Potentul beneficia de pensie comunitară - pensie de invaliditate de gradul II și preciza că nici Casa Județeană de Pensii Cluj și nici Casa Județeană de Pensii Covasna nu l-au informat asupra obligației sale de a se prezenta la comisia medicală de expertiză până în data de 2 februarie 2021, luând în considerare faptul că evaluarea medicală anterioară s-a efectuat fără prezența sa fizică, ci prin transmiterea documentelor medicale solicitate de către Casa Județeană de Pensii Cluj, care are în competență dosarele pensionarilor care au reședința în Ungaria.

În urma emiterii **Recomandării nr. 136/2021**, Casa Județeană de Pensii Covasna ne-a comunicat faptul că **situația petentului a fost soluționată, acesta fiind repus în situația anterioară**.

Ca urmare, a fost emisă decizia privind revizuirea suspendării plății de invaliditate, cu următoarea motivare: *suspendarea pensiei nu s-a datorat unor motive imputabile pensionarului și a fost revocată decizia de debit prin care se stabilise un debit în sumă de 2.920 lei petentului. Ulterior, petentul a fost pus în plată cu sumele de bani reprezentând cuantumul pensiei care nu i se acordase pe perioada suspendării acesteia.*

Dosar nr. 140/2021 - Sesizare din oficiu privind luarea de măsuri adecvate în vederea preîntâmpinării lipsei de pe piață a medicamentelor vitale pentru pacienții cu diabet, precum Siofor, Glucophage și altele similare, care au ca substanță activă clorhidratul de metformină, care nu se găseau în farmaciile din toată țara, județul Covasna nefăcând excepție.

Au fost întreprinse demersuri la Ministerul Sănătății, Unifarm S.A., precum și la Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale din România (ANMDMR), iar în urma acestor demersuri Avocatul Poporului a constatat:

Mecanismul de preîntâmpinare a lipsei de pe piață a medicamentelor, descris teoretic în Ordinul ministrului sănătății nr. 269/2017 privind obligația de a asigura stocuri adecvate și continue de medicamente, este nefuncțional.

Conform dispozițiilor art. 1 lit. f) din Ordinul nr. 269/2017, posibila identificare a "nivelului național de alertă", care este generat de "scăderea timp de 7 zile consecutive a stocului la nivel național pentru categoria de medicamente având același DCI, formă farmaceutică și concentrație, sub rulajul mediu lunar" **nu se întâmplă, acest mecanism nefiind funcțional.**

Mecanismul descris în Ordinul ministrului sănătății nr. 269/2017 **nu este funcțional nici în ceea ce privește declanșarea alertei la nivel național**, prin intermediul Sistemului electronic de raportare a stocurilor - SER, **nici din punct de vedere al constituirii listei temporare a medicamentelor aflate sub observație și gestionarea acesteia** (art. 1 lit. c) și art. 3 din actul normativ menționat).

În condițiile în care, prin SER nu se declanșează nivelul național de alertă, **este practic imposibilă luarea de măsuri adecvate pentru preîntâmpinarea lipsei de pe piață a medicamentelor.** În acest context, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 69/2021.**

Ministerul Sănătății ne-a comunicat următoarele: în vederea îmbunătățirii cadrului legal cu privire la monitorizarea discontinuităților la medicamente pe piața din România, **au fost demarate discuțiile pentru implementarea integrală a funcționalităților Serviciului electronic de raportare și implicit, dezvoltarea acestuia împreună cu experții tehnici ai Serviciului de Telecomunicații Speciale;** au fost stabilite specificațiile tehnice care să răspundă necesităților Ministerului Sănătății și ANMDMR, urmând ca acestea să fie operaționalizate de către Serviciul de Telecomunicații Speciale.

Recomandări ignorate de autorități:

Recomandarea nr. 18/2021, adresată Primăriei Municipiului Târgu Secuiesc, județul Covasna. Autoritatea nu a dat curs recomandării și nu a procedat la luarea măsurilor legale care se impun pentru respectarea și acordarea drepturilor cuvenite de lege petentului, **începând cu data valabilității certificatului de încadrare în grad de handicap, astfel cum a stabilit Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Covasna prin Certificatul de încadrare în grad de handicap grav cu asistent personal, în temeiul hotărârii judecătorești definitive.**

Având în vedere că această opțiune conferită de lege ce a survenit ca urmare a soluționării definitive unui dosar înregistrat la Curtea de Apel Brașov, petentul era îndreptățit la plata acestei indemnizații lunare, **începând cu data valabilității certificatului emis, adică din 1 martie 2020**, nefiind incidentă susținerea Primăriei Municipiului Târgu Secuiesc, în sensul că plata drepturilor se va efectua începând cu luna următoare depunerii cererii atât timp

cât acest aspect este contrazis de valabilitatea certificatului de handicap, valabilitate care curge de la 1 martie 2020.

Avocatul Poporului nu a putut continua demersurile printr-o eventuală acțiune în contencios administrativ, întrucât fiica petentului ne-a înștiințat, prin e-mail, în data de 24 martie 2021 (în aceeași zi în care primăria ne-a comunicat răspunsul de neînsoțire a recomandării), că **tatăl său a decedat la data de 15 martie 2021.**

Recomandarea nr. 49/2021, adresată Inspectorului General al Poliției Române referitoare la elaborarea unei proceduri în ceea ce privește persoanele fără adăpost.

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu privind situația persoanelor fără adăpost din zona Gării Brașov și au fost întreprinse demersuri la următoarele autorități: Regionala Brașov C.F.R. S.A., Secția regională de poliție transporturi Brașov din cadrul Poliției Române, Poliția Locală a Municipiului Brașov, Direcția de Asistență Socială a Municipiului Brașov și Consiliul Județean Brașov, și ulterior, Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Poliția Română.

Poliția Română ne-a comunicat următoarele:

- Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale îndeplinește mai multe atribuții, printre care, identificarea priorităților de dezvoltare a serviciilor sociale pentru mai multe categorii de beneficiari, inclusiv pentru persoanele fără adăpost;

- luând în considerare competența marginală a Poliției Române, inițiativa elaborării unei proceduri specifice persoanelor fără adăpost trebuie să vină din partea instituțiilor care sunt titulare în gestionarea acestei problematice, întrucât ameliorarea situației în care se regăsesc aceste categorii de persoane implică măsuri complexe;

- Recomandarea Avocatului Poporului excede competențelor materiale și funcționale ale Poliției Române, problematica persoanelor fără adăpost revenind M.M.F.P.S. și autorităților publice locale.

Dosar nr. 974/2020 - Sesizare din oficiu privind dispariția unei minore în vârstă de 14 ani, din Municipiul Făgăraș. În legătură cu acest caz, au fost solicitate informații de la: Poliția Municipiului Făgăraș, Parchetul de pe lângă Judecătoria Făgăraș, Direcția de Asistență Socială Făgăraș, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Serviciul Teritorial Brașov.

Potrivit răspunsurilor primite de la autoritățile sesizate, în perioada în care minora a fost dată dispărută, *aceasta a fost victima mai multor acte sexuale*. A fost efectuată o **anchetă** la Direcția de Asistență Socială Făgăraș și o vizită la domiciliul minorei, fiind purtate discuții atât cu minora, cât și cu mama acesteia. Ulterior, demersurile au fost continuate la Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Brașov.

Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 157/2021**, către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov și Direcția de Asistență Socială Făgăraș.

În baza recomandării, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov trebuia să dispună: măsurile legale și procedurale ce se impun pentru minorii părți vătămate ori victime ale unor infracțiuni prevăzute de legea penală, de a fi gestionate cu celeritate, implicare, atenție, interes și profesionalism; monitorizarea demersurilor angajaților DGASPC Brașov a DAS-urilor și a SPAS-urilor în soluționarea cazurilor, cu respectarea tuturor prevederilor legale în vigoare, în sensul identificării juste și obiective a interesului superior al copilului și al gestionării adecvate a situației familiale, în funcție de particularitatea fiecărui caz; stabilirea și/sau îmbunătățirea comunicării interinstituționale, a perfectării procedurii de transmitere a informațiilor și a documentelor între DGASPC Brașov și

SPAS/DAS-uri, cu precădere în cazurile minorilor pentru care se realizează monitorizarea, conform prevederilor legale în vigoare.

Direcția de Asistență Socială Făgăraș trebuia să dispună luarea tuturor măsurilor legale și procedurale pentru: stabilirea și/sau îmbunătățirea comunicării interinstituționale; perfectarea procedurii de transmitere a informațiilor și a documentelor între DGASPC Brașov și SPAS/DAS-uri, cu precădere în cazurile minorilor pentru care se realizează monitorizarea, conform prevederilor legale în vigoare; îmbunătățirea abordării și gestionării cazurilor sociale în care sunt implicați și minori, de către reprezentanții DAS Făgăraș, specialiști, psihologi, în vederea asigurării serviciilor oferite de către DAS Făgăraș, cu profesionalism și respect față de beneficiari.

Având în vedere că minora a plecat în străinătate cu mama sa, autoritățile sesizate nu au pus în aplicare recomandările Avocatului Poporului, iar demersurile efectuate de către acestea pentru protejarea și/sau sprijinirea sănătății fizice și psihice a minorei au fost superficiale, lipsite de interes și profesionalism.

Propuneri de modificări legislative:

- promovarea de către Ministerul Sănătății a Strategiei Naționale pentru implementarea îngrijirilor paliative;

- solicitare adresată Ministerului Muncii și Protecției Sociale privind necesitatea modificării cadrului legal reprezentat de Legea nr. 197/2012, republicată, și de Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 197/2012, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 118/2014, în sensul diferențierii între centrele care solicită licența de funcționare fără să fi fost sancționate în prealabil și cele care au fost sancționate cu măsura retragerii licenței de funcționare, în scopul protecției drepturilor fundamentale ale beneficiarilor, atunci când este pusă în pericol viața acestora;

- menținerea actualelor dispoziții legale referitoare la consultarea comisiei de specialitate CNMI/CZMI și eliminarea completării aduse Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, prin art. 34²;

- corelarea de către Ministerul Sănătății a Hotărârii de Guvern nr. 720/2008 cu dispozițiile art. 26 din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 1915/2006 și cele ale art. 38 din Legea nr. 339/2005, conform căroră medicul specialist, titular al autorizației de liberă practică poate prescrie tratamentul cu substanțe și preparate stupefiante și psihotrope;

- elaborarea de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a Normelor metodologice de solicitare, calcul și acordare a compensațiilor și despăgubirilor prevăzute de art. 97 din Legea nr. 46/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a Legii nr. 197/2020;

- elaborarea de către Poliția Română a unei proceduri care să aibă ca obiect îndrumarea și monitorizarea persoanelor fără adăpost, cât și colaborarea cu autoritățile administrației publice locale de care acestea aparțin, în scopul evaluării cauzelor vulnerabilităților acestei categorii de persoane, dar și a măsurilor de protecție necesare.

Acte normative adoptate/modificate în urma demersurilor Biroului Teritorial Brașov:

- modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 3/2021 și a Ordinului nr. 73/2021 pentru punerea în aplicare a prevederilor art. 4 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2021, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2021. A fost introdus art. 1 alin. (2¹), conform căruia: *Prin derogare de la prevederile art. 383 alin. (1) din Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale*

art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 144/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 53/2014, cu modificările și completările ulterioare, **personalul medico-sanitar care desfășoară activitatea în cadrul centrelor de vaccinare împotriva COVID-19 poate încheia contracte de prestări servicii ca persoană fizică.** (Dosar nr. 320/2021 - Sesizare din oficiu)

- Hotărârea Guvernului nr. 383/2021 privind prelungirea perioadei prevăzute în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății. **Perioada prevăzută la lit. A pct. I ultimul paragraf din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare, se prelungește cu 6 luni, respectiv până la data de 11 octombrie 2021.** (Dosar nr. 1131/2021 - Sesizare din oficiu)

Demersuri realizate în perioada stării de alertă:

- Prin **Recomandarea nr. 170/2021**, Avocatul Poporului a solicitat prefectului județului Brașov să ia toate măsurile necesare în scopul respectării prevederilor art. 12 alin. (8) din Anexa nr. 3 din Hotărârea de Guvern nr. 1090/2021 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 10 octombrie 2021, și anume, *asigurarea accesului cetățenilor la serviciile publice oferite, în situații urgente și persoanelor care nu fac dovada vaccinării, testării sau vindecării de infecția cu virusul SARS-CoV-2.* **Dosar nr. 1099/2021**

- *Solicitare adresată ministrului sănătății privind comunicarea informațiilor referitoare la stadiul elaborării și implementării Planului Național de Cancer, având în vedere mai ales măsurile care au fost dispuse pe parcursul anului 2021 pentru sprijinirea prevenției și a depistării precoce a afecțiunilor oncologice, respectiv care sunt modalitățile identificate de soluționare a aspectelor semnalate prioritar de către bolnavii cu afecțiuni oncologice care s-au adresat call-center-ului Federației Asociațiilor Bolnavilor de cancer.* **Dosar nr. 229/2021**

- Prin **Recomandarea nr. 144/2021**, a fost solicitată luarea tuturor măsurilor necesare pentru promovarea autosuficienței plasmei umane în România, în scopul respectării prevederilor art. 856 din Legea nr. 95/2006, republicată, și anume, *încurajarea donărilor de plasmă, dezvoltarea fabricației și a utilizării produselor derivate din plasmă umană.* **Dosar nr. 237/2021**

- Solicitare adresată Comitetului Național pentru Situații de Urgență privind *analizarea oportunității reglementării posibilității prezentării rezultatului unui test antigen rapid, cetățenilor români care se întorc în România, similar situațiilor reglementate de Hotărârea de Guvern nr. 932/2021, cu modificările și completările ulterioare.* Dosar nr. 551/2021

- *Solicitare adresată ministrului muncii și protecției sociale privind comunicarea măsurilor de sprijin avute în vedere la nivelul ministerului în ceea ce privește salariații din sectorul HoReCa, printre cel mai grav lovite de măsurile luate pentru limitarea pandemiei de coronavirus, măsuri care să privească salariile și stabilitatea locului de muncă.* **(Dosar nr. 1135/2021 - Sesizare din oficiu)**

Autorități deschise la colaborare:

Dintre autoritățile care au fost **deschise la colaborare**, amintim: Instituția Prefectului Județul Brașov, Primăria Municipiului Brașov, Casa Județeană de Pensii Covasna, Inspectoratul de Poliție al Județului Brașov, Comisariatul Județean Brașov-Garda Națională de Mediu, Spitalul Clinic Județean de Urgență Brașov, Consiliul Județean Brașov, Inspectoratul de Poliție al Județului Covasna, Direcția Generală de Asistență Socială și

Protecția Copilului Brașov, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Covasna.

Exemple unde ne-am lovit de opoziția autorităților:

Dintre autoritățile care **nu au acordat sprijinul** necesar în exercitarea atribuțiilor instituției Avocatul Poporului, s-au evidențiat: Ministerul Culturii, Spitalul Județean de Urgență „Dr. Fogolyán Kristóf” Sfântu Gheorghe, județul Covasna.

Biroul Teritorial Cluj-Napoca

● **Biroul Teritorial Cluj-Napoca:** a soluționat un număr de 126 de petiții, a acordat 82 de audiențe, a înregistrat 574 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 27 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 256 de cazuri, a efectuat 7 anchete și a formulat 17 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 1035/2021 - Sesizare din oficiu referitoare la numărul mare de elevi români care abandonează școala și consecințele acestui abandon, fiind solicitate informații cu privire la demersurile efectuate, de la Instituția Prefectului Județul Sălaj și Inspectoratul Școlar Județean Sălaj.

Instituției Prefectului Județul Sălaj, i s-a solicitat sprijinul pentru transmiterea unei adrese către toate UAT-urile din județ.

În urma adresei transmise de către Instituția Prefectului către toate UAT-urile din județul Sălaj, au transmis răspunsuri un număr de 24 de autorități publice locale. Din analiza răspunsurilor, atât a celor venite din parte autorităților publice locale, din partea Instituției Prefectului Județul Sălaj, cât și a Inspectoratului Școlar Județean Sălaj, s-au desprins următoarele concluzii:

- județul Sălaj are o rată relativ scăzută a abandonului școlar, monitorizată atât la nivelul unităților școlare, cât și la nivelul primăriilor, respectiv la nivelul Inspectoratului Școlar Județean și a Instituției Prefectului Județul Sălaj;

- ca și factori de risc în apariția abandonului școlar au fost identificați: factori de natură socio-economică, atitudinea familiei față de școală/educația copiilor, munca/activitățile lucrative în gospodărie și/sau în afara acesteia și situația familială a elevului;

- instituțiile direct implicate în problematica absenteismului și a abandonului școlar întreprind în continuare demersuri pentru prevenire și intervenție în cazul acestui fenomen cu consecințe grave în formarea elevilor.

A fost apreciat modul de implicare a Instituției Prefectului Județul Sălaj prin transmiterea către toate unitățile administrativ teritoriale din județ a adresei Instituției Avocatul Poporului - Biroul Teritorial Cluj-Napoca.

Dosar nr. 484/2021 Petenta a reclamat faptul că a participat la examenul de titularizare, sesiunea 2020, la disciplina Psihopedagogie Specială, unde a obținut nota 10. Cu nota obținută, a participat la etapa de mobilitate a personalului didactic din învățământul preuniversitar, în urma căreia a ocupat postul de profesor-educator la Liceul Special pentru Deficienți de Vedere, în anul școlar 2020-2021, post cu viabilitate de 1 an.

În data de 30.03.2021, petenta și-a depus dosarul la Liceul Special pentru Deficienți de Vedere, în vederea modificării duratei contractului individual de muncă, din durată determinată de 1 an, în contract individual de muncă pe durata de viabilitate a postului, conform art. 931 din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Consiliul de Administrație a Liceului Special pentru Deficienți de Vedere a hotărât respingerea dosarului. Ulterior, petenta a depus contestație la Inspectoratul Școlar Județean,

care a decis respingerea contestației, menționând că toți candidații au întrunit condițiile prevăzute la art. 52 alin. (16) din Metodologia-cadru, motiv pentru care departajarea acestora s-a realizat în temeiul prevederilor art. 52 alin. (7). În acest sens, dispoziția citată menționează faptul că în situația în care, la nivelul unității de învățământ, la o anumită specialitate, numărul cadrelor didactice, care pot beneficia de modificarea duratei contractului individual de muncă din durată determinată de un an, în contract individual de muncă pe durata de viabilitate a postului/catedrei, este mai mare decât numărul posturilor didactice/catedrelor vacante, prioritate are, în ordine:

a) cadrul didactic cu domiciliul în localitatea în care solicită postul didactic/catedra, conform art. 1 alin. (2).

b) cadrul didactic cu domiciliul cel mai apropiat de unitatea de învățământ.

Potrivit afirmațiilor petentei, distanța între domiciliu și sediul profesional a fost măsurată în cauză, prin intermediul aplicației Google Maps.

Art. 52 alin. (7) teza II, stipulează că în situația în care domiciliul nu conduce la departajare, atunci are prioritate cadrul didactic cu nota/media cea mai mare în baza căreia se realizează modificarea contractului individual de muncă.

În contextul dat, petenta a apreciat că prin aplicarea criteriului prevăzut la art. 52 alin. (7) teza I lit. b), cel al distanței existente între domiciliu și sediul profesional, performanța cadrului didactic va fi pusă în umbra domiciliului pe care acesta îl are. În acest context, se impune și precizarea că, cel puțin la nivel teoretic, domiciliul ar putea fi schimbat ulterior obținerii postului, nemaexistând rațiunea care a impus acordarea priorității. În aceeași ordine de idei, tot la nivel teoretic, timpul necesar pentru a ajunge de la domiciliu la sediul profesional, favorizat de factori aleatorii ca, de pildă, existența sau lipsa unor mijloace de transport în comun, ar putea constitui un criteriu la fel de "solid" ca distanța dintre domiciliu și sediul profesional. Așadar, prevederea în Metodologia-cadru a unor astfel de criterii de departajare, urmată de aplicarea lor, în detrimentul criteriului dat de performanțele candidatului, apare ca fiind discriminatorie. În plus, în Metodologia-cadru nu se face nicio mențiune cu privire la modalitatea de apreciere a criteriului referitor la distanța existentă între domiciliu și sediul profesional.

Față de cele prezentate de petentă, au fost întreprinse demersuri la Inspectoratul Școlar Județean, respectiv Direcția Generală Învățământ Preuniversitar din cadrul Ministerului Educației, cu solicitarea de a examina oportunitatea modificării Metodologiei-cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar în anul școlar 2021-2022, în așa fel încât criteriile de departajare să reflecte performanțele profesionale ale candidatului

Direcția Generală Învățământ Preuniversitar din cadrul Ministerului Educației ne-a comunicat faptul că Metodologia-cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar în anul școlar 2021-2022 a fost elaborată cu consultarea partenerilor de dialog social, și a fost aprobată prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 5991/2020. **Grupul de lucru care va elabora proiectul Metodologiei-cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar în anul școlar 2022-2023 va analiza criteriile de departajare în acord cu observațiile formulate de Avocatul Poporului.**

Dosar nr. 372/2021 Petentul reclama că în data de 15.07.2020, pe numele său a fost încheiat un proces-verbal de constatare a contravenției, pe motiv că a fost surprins de organele de poliție conducând cu o viteză peste limita legală. În data de 17.07.2020, înăuntrul termenului de 15 zile în care avea posibilitatea să achite jumătate din valoarea amenzii, petentul a făcut acest lucru online, prin intermediul serviciului BT Pay. Cu toate acestea, la

data de 25.01.2021, pe numele său a fost emisă, de către Direcția Impozite și Taxe Locale din cadrul Primăriei Municipiului Cluj-Napoca, somația aferentă titlului executoriu, în dosarul de executare silită având ca obiect recuperarea sumei de 580 lei (dublul sumei achitate).

Având în vedere că petentul era implicat într-o procedură de executare silită, au fost întreprinse demersuri la Primăria Municipiului Brașov, solicitând verificarea celor expuse și eliberarea unui document care să ateste explicit faptul a fost achitat debitul în valoare de 290 lei în termenul de 15 zile, precum și comunicarea documentului Serviciului de Executare Silită din cadrul Primăriei Municipiului Cluj-Napoca, cu solicitarea de a lua în considerare posibilitatea întârzierii continuării măsurilor de executare silită, până la obținerea documentului eliberat de Primăria Municipiului Brașov.

Primăria Municipiului Brașov a comunicat că în urma verificărilor efectuate, s-a întocmit dovada plății efectuate în cuantum de 290 lei. Totodată, se preciza că verificarea conformării termenului de 15 zile pentru plata jumătății din minim, intră în atribuția instituției care deține confirmarea de primire a comunicării procesului-verbal, dată de la care se calculează acest termen prevăzut de lege. De asemenea, se menționa că dovada de plată a fost trimisă și la Serviciul de Executare Silită din cadrul Primăriei Municipiului Cluj-Napoca prin mail, conform solicitării.

Primăria Municipiului Cluj-Napoca ne-a informat că s-a procedat la scăderea din debit a acesteia precum și la încetarea măsurilor de executare demarate împotriva petentului, având în vedere faptul că dovada plății sumei de 290 lei reprezentând contravaloarea amenzii contravenționale a fost efectuată prin extrasul de cont anexat adresei comunicate.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 344/2021 - Sesizare din oficiu în urma unui reportaj care prezenta cazul unui copil bruscăt, prins de față și băgat în mașina poliției, pe Strada Culturii din Baia Mare, după ce a agresat niște copii într-un parc.

În acest context, Biroul Teritorial Cluj-Napoca a solicitat date de la Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș și Primăria Municipiului Baia Mare.

Analizând informațiile și datele comunicate de autoritățile și instituțiile menționate, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 93/2021**, către Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș, cu solicitarea de a dispune: analizarea nevoii de formare continuă a polițiștilor care interacționează în activitatea curentă cu minori, pentru ridicarea nivelului profesional și dezvoltarea abilităților de comunicare în situații dificile, având în vedere faptul că, la executarea acțiunilor în forță polițistul trebuie să aibă în permanență în vedere respectarea demnității umane; integrarea drepturilor fundamentale ale omului în formarea polițiștilor, prin activități de formare corespunzătoare, cu precădere în ceea ce privește drepturile copiilor; înaintarea propunerilor de formare către Direcția generală management resurse umane - Direcția formare inițială și continuă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pentru includerea în Graficul anual al programelor de formare profesională pentru personalul MAI, după caz; analizarea oportunității de formare continuă a polițiștilor care interacționează în activitatea curentă cu minori, pentru ridicarea nivelului profesional și dezvoltarea abilităților de comunicare în situații dificile și integrarea drepturilor fundamentale ale omului în formarea polițiștilor, prin activități de formare corespunzătoare, cu precădere în ceea ce privește drepturile copiilor.

Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș ne-a comunicat că au fost dispuse următoarele măsuri: a fost întocmită și diseminată tuturor lucrătorilor Inspectoratului de Poliție al Județului Maramureș, Dispoziția șefului Inspectoratului nr. 2436/21.07.2021 privind asigurarea respectării cu rigurozitate a drepturilor și libertăților persoanelor fizice în

raporturile acestora cu autoritățile publice, de către angajații care, în desfășurarea activității curente, interacționează cu minori care săvârșesc fapte penale, însă nu răspund penal; s-a instituit necesitatea analizării, de către șefii grupelor de pregătire continuă, a nevoii de formare continuă a polițiștilor vizați, pentru ridicarea nivelului profesional și dezvoltarea abilităților de comunicare în situații dificile precum și integrarea prevederilor privind drepturile fundamentale ale omului în formarea polițiștilor, prin activități de formare corespunzătoare, cu precădere în ceea ce privește drepturile copilului; la începutul anului de pregătire continuă vor fi întocmite și trimise propuneri de formare prin cursuri/convocări de specialitate a polițiștilor din structurile operative ale inspectoratului; prin intermediul psihologilor unității, vor fi realizate întâlniri profesionale, în cadrul pregătirii profesionale prin intermediul disciplinelor de sprijin, cu polițiștii care au calitate de organ al poliției judiciare, astfel încât să se asigure o ridicare a nivelului profesional și o dezvoltare a abilităților de comunicare.

Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș a implementat Recomandarea nr. 93/2021, fiind efectuate demersuri în vederea pregătirii profesionale corespunzătoare a personalului de specialitate din cadrul Inspectoratului. **A fost apreciat modul de colaborare cu Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș, atât în speța de mai sus cât și în restul dosarelor care au presupus transmiterea unor date de către această instituție, date comunicate de fiecare dată prompt și în mod complet.**

Dosar nr. 216/2021 - Sesizare din oficiu referitoare la fenomenul mamelor minore, fiind solicitate informații de la Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș, Direcția de Sănătate Publică Maramureș și Instituția Prefectului Județul Maramureș

Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș a arătat că în anul 2020, au fost înregistrate 30 de dosare penale având ca obiect infracțiunea de act sexual cu un minor, cu victima de sex feminin, cu defalcarea în funcție de vârstă, domiciliu și modul de soluționare. De asemenea, ofițerii din cadrul Compartimentului de prevenire a criminalității au desfășurat două activități de informare în domeniul prevenirii delincvenței juvenile și a victimizării minorilor/prevenirea exploatării sexuale și a traficului de ființe umane, care au avut ca beneficiari 15 copii cu vârste între 10-17 ani din case de tip familial.

Direcția de Sănătate Publică Maramureș a comunicat demersurile efectuate în domeniul sănătății și educației, desfășurate în unitățile școlare în anul 2020, precum și cele programate în anul 2021 privind educația pentru viață, în vederea prevenirii contactării bolilor cu transmitere sexuală și a gravidității minorelor. De asemenea, a fost transmisă situația gravidelor nou depistate în anul 2020 cu vârsta sub 15 ani, în număr de 9, și situația gravidelor nou depistate în anul 2020 cu vârsta cuprinsă între 15-19 ani, în număr de 191, defalcate pe unitățile administrativ teritoriale unde este sediul cabinetului medicului de familie.

Instituția Prefectului Județul Maramureș a solicitat instituțiilor din județul Maramureș cu atribuții în domeniul sănătății, învățământului, asistenței sociale și protecție a copilului informații privind derularea programelor în ceea ce privește educația pentru viață în anul 2020 și celor programate pentru anul 2021. Ca urmare a intervenției Instituției Prefectului Județul Maramureș, au fost obținute informații de la instituțiile cu atribuții în domeniu, respectiv Direcția de Sănătate Publică a Județului Maramureș, Inspectoratul Școlar Județean Maramureș și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului Maramureș.

Analizând informațiile și datele comunicate de autoritățile și instituțiile menționate, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 62/2021**, adresată prefectului județului Maramureș, cu solicitarea de a dispune măsurile necesare pentru analizarea fenomenului *mamelor minore* în cadrul Colegiului Prefectural, în scopul armonizării activității serviciilor publice deconcentrate și al identificării unor demersuri comune de prevenire a sarcinilor la adolescente în județul Cluj, precum și a oportunității înființării, la nivelul Instituției

Prefectului, a unui grup de lucru care să colaboreze direct cu autoritățile administrației publice locale în gestionarea acestui fenomen și identificarea adolescentelor aflate în situație de risc.

Instituția Prefectului Județul Maramureș a arătat că a luat act de Recomandarea nr. 62/2021, și, în data de 30 iunie 2021, în cadrul ședinței Colegiului Prefectural, s-a supus atenției, precum și spre aprobare, propunerea ca problematica *mamelor minore* să fie gestionată prin Comisia județeană privind incluziunea socială Maramureș, aceasta având, de altfel, atribuții și responsabilități în acest sens. Membrii Colegiului Prefectural au votat unanim în favoarea acestei soluții. De asemenea, s-a hotărât ca, bianual, în cadrul ședințelor Colegiului Prefectural din lunile noiembrie și mai, Comisia județeană privind incluziunea socială Maramureș să informeze asupra acțiunilor întreprinse pentru identificarea adolescentelor aflate în situație de risc precum și a și măsurilor luate pentru protejarea mamelor minore și a copiilor.

Biroul Teritorial Constanța

● **Biroul Teritorial Constanța:** a soluționat un număr de 258 de petiții, a acordat 240 de audiențe, a înregistrat 1042 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 47 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 190 de cazuri, a efectuat 7 anchete și a formulat 14 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 461/2021 Biroul Teritorial Constanța a fost sesizat în legătură cu faptul că în anul 2012, Primăria comunei Lumina, județul Constanța a săpat un canal, mai bine-zis, a adâncit o „derea”, intrând pe terenul proprietatea petentei în suprafață de 1000 mp. Petenta susținea că după efectuarea cadastrului a constatat că terenul rămas, are o suprafață de 720 mp., și ca urmare, a sesizat primarului problema cu care se confruntă.

În urma unei ședințe, Consiliul local al comunei Lumina a emis Hotărârea nr. 18/2013, privind aprobare schimb de teren situat în localitatea Lumina, prin care, la art. 1 „*se aprobă schimbul de teren între Comuna Lumina și petentă, pentru suprafața de 248 mp situată în Lumina, str. Y și acordarea în compensare conform raportului de evaluare a suprafeței de 300 mp, situați în Lumina, str. Z*”. În baza acestei hotărâri, a fost emis și un proces-verbal prin care o parte din terenul din Str. Y era schimbat cu 300 mp. de teren situat pe Str. Z, ca diferență de teren din totalul suprafeței deținută în proprietate de 1000 mp. pe care a fost „derea”. Petenta plătea impozit pentru suprafața de 1000 mp. încă din anul 2013, și sesiza faptul că deși a mers de mai multe ori la Primăria Lumina a efectuat și cadastrul, nu-i este încheiat contractual de schimb conform art. 1 din Hotărârea nr. 18/2013.

Față de cele sesizate, au fost efectuate demersuri la Primăria comunei Lumina, dar demersurile instituției noastre au rămas fără răspuns. Am solicitat sprijinul Instituției Prefectului Județul Constanța, care ne-a comunicat că a efectuat demersuri către Primăria comunei Lumina, care însă continuă să tergiverseze încheierea contractului de schimb de peste 7 ani.

Ca urmare, Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei **anchete** la Primăria comunei Lumina, ocazie cu care a fost analizat dosarul petentei și s-a discutat cu reprezentanții Primăriei comunei Lumina, care *inițial* au susținut faptul că își mențin punctul de vedere comunicat anterior efectuării anchetei. În cadrul discuțiilor, am susținut cauza petentei întemeiată pe înscrisurile din dosar potrivit cărora, prin Hotărârea nr. 18/2013, *s-a aprobat schimbul de teren*, am reiterat faptul că petenta probează cu chitanțe plata impozitului pentru suprafața de 1000 mp. și nu de 700 mp. încă din anul 2013 și până în prezent, iar tergiversarea

timp de 7 ani încheierii contractului de schimb de terenuri așa cum a fost aprobat încă din 2013, constituie un abuz din partea primarului.

Pentru toate aceste motive, Primăria comunei Lumina, trebuia să procedeze de îndată la încheierea contractului de schimb la notariat.

Am stăruit intens ca acest caz să fie soluționat favorabil, pe cale amiabilă și după multe discuții, primarul comunei Lumina, a revenit la susținerile comunicate anterior efectuării anchetei, a acceptat faptul că cererea petentei este întemeiată și a decis să aducă /participe și petenta la discuții. În fața reprezentanților instituției Avocatul Poporului i-a garantat petentei rezolvarea problemei cu care se confruntă și în acest sens, în cadrul ședinței de lucru ocazionată de anchetă, primarul a luat legătura telefonic cu o persoană autorizată (cadastrist) să efectueze cadastrul terenului în suprafață de 300 mp. și cu un notar în vederea programării la o dată la care petenta și reprezentanții Primăriei comunei Lumina să se deplaseze la biroul notarial din comună în vederea încheierii contractului de schimb de terenuri în formă autentică - forma cerută de lege pentru actele translativale ale dreptului de proprietate.

Ulterior, petenta a revenit la Biroul Teritorial Constanța precizând faptul că mulțumește instituției Avocatul Poporului pentru implicare și profesionalism în rezolvarea cazului său care era tergiversată de mai mulți ani, de către Primăria Lumina.

Considerăm că acest caz este extrem de relevant, întrucât Biroul Teritorial Constanța **și-a îndeplinit misiunea legală de soluționarea conflictelor dintre cetățeni și autorități publice prin mediere și dialog.**

Dosar nr. 548/2021 Biroul Teritorial Constanța a fost sesizat în legătură cu faptul că Administrația Județeană a Finanțelor Publice Constanța i-a transmis petentului somație și titlu executoriu constând în obligația fiscală de plată a sumei de 2.000 lei.

Potentul susținea că în mod total abuziv, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Galați, prin Administrația Județeană a Finanțelor Publice Constanța a emis somația și titlul executoriu și deși procesul-verbal de contravenție a fost contestat de către petent și a făcut obiectul unui dosar soluționat de Judecătoria Mangalia, în sensul admiterii plângerii contravenționale formulate de petent în contradictoriu cu Inspectoratul de Poliție Județean Constanța - Secția 9 Poliție Rurală Topraisar, totuși este ținut de obligația de plată a debitului.

Potentul considera că atât somația, cât și titlul executoriu au fost emise cu încălcarea de către organul fiscal a obligațiilor legale, mai mult era contrariat de faptul că Inspectoratul de Poliție Județean Constanța - Secția 9 Poliție Rurală Topraisar nu a transmis organului fiscal faptul că a existat un litigiu pe rolul instanței de judecată în urma căruia, procesul-verbal de contravenție a fost anulat.

Am solicitat ANAF Constanța precizarea temeiului legal al emiterii somației și a titlului executoriu și motivarea actului administrativ, dacă în cazul menționat au fost respectate prevederile interne cu privire la emiterea acestor acte administrative, întrucât conform dispozițiilor legale în vigoare, *emitentului actului îi revine obligația de a indica în mod neechivoc elementele de fapt și de drept care au stat la baza soluției adoptate, atât pentru a putea fi cunoscute de destinatar și în funcție de care să-și poată formula eventualele apărări. Obligația motivării actului administrativ poate funcționa ca o garanție a respectării legii și a ocrotirii drepturilor cetățenești. Cerința motivării corespunzătoare a actelor administrative cu indicarea concretă a motivelor de fapt și de drept pentru care au fost adoptate se regăsește în Recomandarea (2007)7 a Comitetului de Miniștri at. 17 pct. 2, respectiv în Rezoluția (77)31 a Comitetului de Miniștri (principiul IV), fiind preluată și menționată în mod expres în Codul European al Bunei Conduite Administrative: „Fiecare decizie adoptată de instituție, care poate afecta în mod negativ drepturile sau interesele unei persoane particulare, va menționa*

temeiurile pe care se bazează acesta, arătând în mod clar faptele relevante și baza legală a deciziei”.

Urmare demersurilor întreprinse, ANAF Constanța, ne-a comunicat că în urma verificărilor efectuate, a constatat că s-a făcut dovada anulării debitului, și, ca urmare, executarea silită începută prin comunicarea somației și a titlului executoriu, a încetat, iar procesul-verbal de contravenție a fost restituit organului emitent, respectiv, IPJ Constanța - Secția 9 Poliție Rurală Topraisar.

Dosar nr. 1344/2021 Biroul Teritorial Constanța a fost sesizat în legătură cu faptul că petenta și fratele său au depus în anul 2016 un dosar la Regia Autonomă „Exploatarea Domeniului Public și Privat” Constanța - RAEDPP, în vederea acordării unei locuințe sociale.

Petenta susținea că a fost la sediul instituției periodice pentru a obține informații despre stadiul soluționării dosarului și i s-a comunicat fie faptul că nu s-a întrunit Comisia care se ocupa de locuințele sociale din Primăria Constanța, fie că dosarul este incomplet și mai sunt necesare acte în completare. Ultimul act în completarea dosarului a fost depus în 04.10.2021.

Față de aspectele prezentate, am solicitat informații de la RAEDPP Constanța, care ne-a comunicat următoarele: regia are doar drept de administrare asupra locuințelor din fondul locativ de stat în regim de închiriere, locuințelor modulare situate în Campusul social Henri Coandă, locuințelor construite de ANL destinate tinerilor în regim de închiriere, locuințelor sociale în baza Legii nr. 14/1996, din cele nou construite precum și asupra locuințelor sociale destinate chiriașilor evacuați sau care urmează a fi evacuați din locuințele retrocedate foștilor proprietari. Pentru a beneficia de o repartiziție pe un spațiu de locuit aflat în administrarea regiei, solicitanții trebuie să îndeplinească criteriile de acces în vederea repartizării unei locuințe și să figureze cu dosar complet în evidențele Biroului Imobile din cadrul RAEDPP Constanța. Dosarele complete se supun analizei Comisiilor de la nivelul Consiliului Local Constanța, urmând ca soluționarea referitoare la repartizarea acestora să fie făcută de comisie, în funcție de disponibilitatea spațiilor, libere fizic și juridic.

În baza Hotărârii Consiliului local nr. 547/2019, RAEDPP Constanța a preluat arhiva constituită din dosarele solicitanților de locuințe modulare situate în Campusul social Henri Coandă și asigură secretariatul Comisiei de Analiză, Verificare și Punctare a Cererilor de Locuințe Modulare. RAEDPP i-a solicitat petentului înscrierile necesare în vederea eligibilității dosarului.

Întrucât la data de 13.10.2021 a depus în completare documentele solicitate, petentul îndeplinește de criteriile de acces în vederea repartizării unei locuințe modulare în Campusul Henri Coandă pentru 2 persoane, cu un punctaj de 63 de puncte, calculat conform documentelor depuse și că are posibilitatea să depună înscrierile evidențiate în adresă, în vederea recalculării punctajului.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 263/2021 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Mai multe persoane infectate cu COVID-19 au fost filmate în timp ce stăteau pe hol, învelite cu cearșafuri. Niciun cadru medical nu se apropia de pacienți. Scenele au fost înregistrate la Spitalul Clinic Județean de Urgență Constanța.* Au fost întreprinse demersuri la Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei” Constanța și Direcția de Sănătate Publică Constanța, în urma cărora a rezultat sunt necesare măsuri concrete de prevenire a producerii în viitor a unor astfel de incidente.

Având în vedere toate aceste considerente, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 100/2021**, prin care managerul Spitalului Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei” Constanța, urma ca, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să dispună șefului Secției Medicală II din cadrul spitalului o serie de măsuri.

Managerul Spitalului Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei” Constanța, ne-a comunicat **însușirea Recomandării**, astfel că, la nivelul secțiilor din cadrul unității medicale se prelucrează cu întreg personalul Procedurile operaționale conform prevederilor legale în vigoare și de asemenea s-au făcut angajări și se organizează concursuri, astfel încât schema de personal din secția Medicală II să fie completă.

Dosar nr. 18/2021 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Tavan din beton, căzut peste deținuți, la Poarta Albă*. Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei **anchete** la Penitenciarul Constanța - Poarta Albă. Cu ocazia anchetei, s-au constatat următoarele: există igrasie pe pereții camerei de baie destinată secției, unde s-a produs incidentul prin prăbușirea tavanului din rigips, peste cele două persoane private de libertate; clădirea secției vizate necesită reparații în vederea igienizării și stopării fenomenului de igrasie.

Față de constatările efectuate cu ocazia anchetei, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 31/2021**, adresată directorului Penitenciarului Constanța - Poarta Albă, în sensul dispunerii măsurilor legale, pentru prevenirea producerii unor astfel de evenimente în viitor prin întocmirea unui plan de întreținere și reparații a spațiilor în care există multă umezeală, în vederea asigurării normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, aprobate prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 2772/C/2017, precum și înlăturarea oricăror situații care pot pune în pericol viața și integritatea fizică a persoanelor custodiate, care utilizează aceste spații.

Autoritatea ne-a comunicat însușirea recomandării, prin întreprinderea lucrărilor de natura reparațiilor curente și a investițiilor aflate în derulare și prin continuarea efectuării unor reparații în vederea asigurării normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, aprobate prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 2772/C/2017.

În ceea ce privește autoritățile din competența teritorială a Biroului Constanța, am constatat faptul că de cele mai multe ori **au fost deschise la colaborare**, au răspuns prompt solicitărilor instituției Avocatului Poporului, iar în situațiile în care au fost emise recomandări, acestea și le-au însușit și au comunicat măsurile dispuse.

Biroul Teritorial Craiova

● **Biroul Teritorial Craiova:** a soluționat un număr de 118 de petiții, a acordat 84 de audiențe, a înregistrat 252 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 11 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 97 de cazuri, a efectuat 2 anchete și a formulat 2 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 215/2021- Sesizare din oficiu, în urma informațiilor apărute în mass-media, conform cărora imagini șocante au fost surprinse de o cameră video în timp ce o mamă din Târgu Jiu, cu o furie de nestăpânit lovește cu piciorul poarta unei curți, își trage de mâini fetița și o smulge din brațele fostului soț, care venise să o viziteze, apoi își urcă fiica speriată în autoturism și îi acoperă privirea.

Au fost efectuate demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Gorj. Urmare demersurilor efectuate, am fost informați că tatăl minorei a depus o sesizare la autoritate, prin care reclama abuzul emoțional din partea mamei asupra fiicei lor, prin manifestarea unui comportament agresiv verbal în preajma acesteia. Având în vedere aspectele sesizate, mama minorei a fost contactată telefonic de către reprezentantul instituției, fiind stabilită o întâlnire, în cadrul căreia, mama a declarat că relațiile cu fostul soț erau tensionate cu mult timp înainte de pronunțarea divorțului, ulterior aceștia stabilind o colaborare în ceea ce privește îngrijirea și educarea minorei, precum și un program de vizitare,

astfel încât fiica lor să petreacă timpul în mod egal cu ambii părinți. Reprezentantul legal a precizat că în ultima perioadă tatăl minorei nu a mai respectat programul de vizitare, imaginile filmate de către acesta fiind surprinse în momentul în care s-a deplasat la domiciliul lui, pentru a-și lua fiica acasă. Totodată, a declarat că își asumă cu responsabilitate îndatoririle părintești față de fiica sa, acuzațiile aduse de către fostul soț nefiind fondate.

Ulterior, mama minorei s-a prezentat la sediul instituției, fiind informată cu privire la drepturile și obligațiile părintești care îi revin conform Legii nr. 272/2004, republicată, recomandându-i-se să evite implicarea minorei în situații de abuz.

Autoritatea a transmis adresă către Direcția Publică de Protecție Socială Târgu Jiu, prin care s-a solicitat deplasarea la domiciliul minorei pentru evaluarea situației psihosociale, întocmirea raportului de evaluare inițială și anchetei psihosociale, conform prevederilor legale, precum și a planului de servicii, în situația în care se impune. Totodată, un psiholog și un inspector din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Gorj s-au deplasat la domiciliul minorei, pentru a evalua situația socio-familială și a observa modul de interacționare dintre mamă și fiică, fiind întocmit un raport în cauză. Cu ocazia vizitei, s-a constatat că minora prezenta o stare bună de sănătate, era preocupată de activități specifice vârstei, mama fiind atentă la toate solicitările fiicei, acordându-i sprijinul necesar. Nu au fost constatate semne de abuz emoțional la copil, observându-se o interacțiune pozitivă mamă - fiică. Din discuțiile purtate cu reprezentantul legal, precum și din declarația scrisă, a reieșit faptul că aceasta conștientizează rolul ambilor părinți în creșterea și educarea copilului.

Deoarece problema identificată în acest caz a reprezentat-o colaborarea defectuoasă dintre părinți privind programul vizitare minor, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Gorj a emis o serie de recomandări reprezentanților legali. În acest sens, părinților li s-a recomandat stabilirea unor relații parentale de calitate, eliminarea ostilităților, soluționarea matură a conflictelor existente, identificarea unor soluții comune privind viitorul, sănătatea fizică și emoțională a minorei, deoarece orice perturbare a relației ar putea produce efecte negative asupra copilului. Din discuțiile purtate de către reprezentanții Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Gorj cu părinții minorei, la sediul instituției, a reieșit faptul că ambii conștientizează rolul pe care îl au în viața copilului, pentru ca acesta să fie crescut, educat și îngrijit într-un mediu propice unei dezvoltări armonioase din punct de vedere fizic, psihic și emoțional.

Dosar nr. 610/2021 - Sesizare din oficiu în urma articolului *Profesoara (...) a murit la doar patru ore după ce starea ei de sănătate a fost evaluată la Spitalul din Corabia. Colegii ei sunt consternați că femeia a fost trimisă acasă, deși avea saturația de oxigen mică și nu i s-a acordat asistența medicală necesară. Conducerea unității medicale a refuzat să prezinte un punct de vedere, iar poliția face cercetări în acest caz.*

Au fost întreprinse demersuri la Spitalul Orășenesc Corabia și Inspectoratul de Poliție Județean Olt. Urmare demersurilor întreprinse, autoritățile au comunicat următoarele:

- Spitalul Orășenesc Corabia, menționa că pacienta s-a prezentat în data de 09.10.2021, la Spitalul Corabia, motivul prezentării fiind fatigabilitate și astenie. Pacienta a solicitat un test pentru COVID-19. S-a efectuat un test rapid antigen pentru COVID-19 al cărui rezultat a fost negativ. Pacienta a refuzat efectuarea unui test RT-PCR și a solicitat să meargă acasă. Nu au fost constatate deficiențe sau nereguli privind respectarea procedurilor operaționale, nefiind declanșată anchetă internă/disciplinară.

- Inspectoratul de Poliție Județean Olt ne-a informat că la data de 09.10.2021, lucrători din cadrul Secției 10 Poliție Rurală Vișina au fost sesizați prin numărul unic de urgență 112 cu privire la faptul că o femeie a găsit-o decedată pe mama sa, într-o cameră a locuinței sale. Fiica persoanei decedate a declarat poliției că în aceeași zi, mama sa s-a simțit rău, a solicitat

intervenția ambulanței, care a transportat-o la Spitalul Corabia, unde a fost examinată și testată SARS-CoV-2. Întrucât aceasta a refuzat internarea în spital, a fost transportată cu ambulanța la domiciliul său, unde ulterior a decedat. Totodată, se mai menționa că la nivelul Secției 10 Poliție Rurală Vișina nu a fost întocmit dosar penal privind săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă.

Dosar nr. 130/2021 - Sesizare din oficiu, în urma informațiilor apărute în mass-media, conform cărora peste 30 de agenți și ofițeri de poliție penitenciară ai Sindicatului Phoenix din Penitenciarul Craiova-Pelendava au protestat în fața Prefecturii Dolj, solicitând eliminarea încheităților salariale din sistemul public, aplicarea legii-cadru privind salarizarea beneficiarilor, un salariu minim corelat cu creșterea prețurilor de consum.

Au fost efectuate demersuri la Penitenciarul Craiova-Pelendava. Unitatea penitenciară ne-a comunicat că nu a avut cunoștință despre protestele organizate, nu au fost înregistrate sesizări de la angajații penitenciarului cu privire la neacordarea sporurilor și neplata muncii suplimentare, nu au fost purtate discuții pe marginea salarizării cu reprezentanții sindicatului.

Personalul Penitenciarului Craiova-Pelendava a beneficiat de drepturile salariale prevăzute de Legea nr. 153/2017, în limitele stabilite de art. 38 alin. (4) referitor la aplicarea etapizată a acesteia. Începând cu data de 1 ianuarie 2021, nu s-a mai acordat majorarea corespunzătoare anului 2021 prevăzută de art. 38 alin. (4) din Legea nr. 153/2017, aceasta fiind suspendată. Angajații penitenciarului au beneficiat și beneficiază în mod corespunzător de drepturile salariale prevăzute de lege, inclusiv de sporurile cuvenite. Totodată, beneficiază de plata orelor suplimentare, conform Ordinului Ministrului Justiției nr. 2721/2018 privind condițiile de acordare a majorării de 75% din salariul de funcție pentru munca suplimentară prestată începând cu 1 aprilie 2018 peste programul normal de lucru de către funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

Recomandare implementată cu succes:

Dosar nr. 490/2021 Petentul, custodiat în Penitenciarul Craiova, ne-a sesizat în legătură cu nemulțumirea sa privitor la faptul că nu beneficiază de consult medical și medicație, în concordanță cu starea sa de sănătate. Totodată, susținea faptul că nu sunt condiții de cazare decente, camera în care este cazat fiind supraaglomerată. A fost efectuată o anchetă la Penitenciarul Craiova, în cadrul căreia au fost studiate documentele puse la dispoziție de conducerea penitenciarului, s-au vizitat spațiile de deținere, a fost audiat petentul, care a refuzat să de o declarație scrisă și au fost purtate discuții cu reprezentanții penitenciarului.

Având în vedere cele constatate cu ocazia anchetei, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 115/2021**. Urmare recomandării, Penitenciarul Craiova ne-a comunicat următoarele: petentul se află în evidența cabinetului medical al unității penitenciare, fiindu-i administrat tratament medicamentos conform prescripției medicului; a beneficiat de-a lungul detenției de asistență medicală corespunzătoare, fiind internat în penitenciare-spital de mai multe ori; a fost examinat în comisia medico-legală a IML Craiova, în vederea stabilirii dacă afecțiunile de care suferă determină întreruperea sau amânarea pedepsei privative de libertate; a fost internat la Spitalul Clinic Județean de Urgență Craiova, în vederea efectuării de investigații de specialitate.

Pentru îmbunătățirea condițiilor de cazare raportate la supraaglomerare, la nivelul penitenciarului s-au dispus mai multe măsuri: monitorizarea permanentă a efectivului de persoane custodiate; dezinstalarea de paturi, în funcție de ritmul depunerilor efectuate de structurile de poliție; inventarierea bunurilor deținuturilor aflate în camerele de deținere; optimizarea circuitului de ridicare/depunere a bunurilor deținuturilor de la magazia unității, precum și a circuitului de predare/primire a bunurilor de la aparținători, cu prilejul vizitelor; ridicarea din camerele de deținere a obiectelor care ocupă artificial spațiul util de deținere;

efectuarea periodică de analize în cadrul Comisiei pentru stabilirea, individualizarea și schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate, în scopul formulării unor propuneri de transferare a deținuților care au domiciliul în județe arundate altor penitenciare.

Demersuri realizate în perioada stării de alertă:

- *Sesizare din oficiu privind focarul de COVID-19 de la Secția de Psihiatrie Cronici de la Spitalul Orășenesc Turceni, județul Gorj. (Dosar nr. 140/2021)* S-au efectuat demersuri la unitatea medicală și Direcția de Sănătate Publică Gorj. Urmare demersurilor întreprinse, Direcția de Sănătate Publică Gorj ne-a comunicat că: au fost identificate un număr de 12 cazuri de infectare cu SARS-CoV-2 la pacienții internați și un număr de 25 de persoane contacti direcți ai celor infectați; s-a dispus prelungirea carantinării Secției de Psihiatrie pe o perioadă de 14 zile și s-au instituit interzicerea accesului persoanelor străine în cadrul secției, izolarea persoanelor pozitive în camere special amenajate, sau transferarea acestora în secțiile de psihiatrie din spitalele suport COVID; persoanele internate, precum și personalul din secție, care au fost contacti direcți cu pacienții pozitivi, au fost carantinate în camere separate, aerisite, cu recomandarea testării pentru SARS-COV-2; s-a dispus amânarea vaccinării împotriva COVID-19 până la o dată ulterioară; s-a limitat circulația personalului prin spațiile comune, care au fost aerisite și dezinfectate; s-a efectuat dezinfecția curentă prin nebulizare și ștergerea suprafețelor cu substanțe dezinfectante avizate de Ministerul Sănătății; s-a impus păstrarea distanței fizice de cel puțin 1,5 m., folosirea dezinfectantelor de mâini pe bază de alcool, precum și respectarea măsurilor de igienă personală pentru cei carantinați.

Spitalul Orășenesc Turceni ne-a comunicat că s-a dispus prelungirea carantinării Secției de Psihiatrie pe o perioadă de 14 zile și s-au instituit interzicerea accesului persoanelor străine în cadrul secției, izolarea persoanelor pozitive în camere special amenajate sau transferarea acestora în secțiile de psihiatrie din spitalele suport COVID. Personalul medical și auxiliar din cadrul secției poartă echipament de protecție adecvat, se efectuează triaj epidemiologic zilnic, atât al personalului la intrarea în serviciu, cât și a pacienților. Dintre toți pacienții confirmați SARS-CoV-2 pozitivi s-a înregistrat un singur deces la o persoană cu multiple comorbidități. La nivelul spitalului, sunt implementate toate măsurile care se impun pentru prevenirea infecției cu SARS-CoV-2.

- *Sesizare din oficiu privind decesul unor pacienți ai Spitalului Orășenesc Târgu Cărbunești, județul Gorj. (Dosar nr. 646/2021)* S-au efectuat demersuri la Inspectoratul de Poliție Județean Gorj și Spitalul Orășenesc Târgu Cărbunești. Urmare demersurilor întreprinse, Spitalul Târgu Cărbunești ne-a comunicat că la nivel de unitate se acționează în cazul unui aflux mare de pacienți, în cazul în speță, prin întreruperea furnizării de oxigen medicinal, spitalul având un număr mare de pacienți dependenți de oxigen. Au fost anunțate Instituția Prefectului Județul Gorj, Inspectoratul pentru Situații de Urgență Gorj și Direcția de Sănătate Publică Gorj, care au declanșat Planul Roșu, deoarece numărul de pacienți internați depășea capacitatea de gestionare a urgențelor la nivelul unității sanitare.

Activitatea medicală se desfășoară conform protocoalelor terapeutice, procedurile operaționale fiind implementate și periodic revizuite, conform Regulamentului. Supravegherea cantității de oxigen din stocator este în sarcina firmei furnizoare care, potrivit caietului de sarcini și ofertei tehnice, are montate dispozitive de monitorizare la distanță a nivelului de lichid din rezervor, dispuse pe recipiente de stocare oxigen medicinal. Sistemul de monitorizare a nivelului de lichid din rezervor dă posibilitate firmei de a livra automat lichid, fără a mai fi necesară verificarea regulată a nivelului de lichid și emiterea unei noi comenzi. Conform avizelor de alimentare cu oxigen medicinal, stocatorul de oxigen medicinal a fost alimentat cu două zile înainte de incident.

La nivelul spitalului, nu există forme de control al instalației de furnizare oxigen deoarece acesta este proprietatea firmei furnizoare și nu există drept de acces la echipamentul respectiv. Ultima verificare tehnică a instalației s-a efectuat în data de 14.09.2021 de către firma furnizoare. Pentru preîntâmpinarea unui incident similar, spitalul a decis numirea de personal responsabil cu monitorizarea cantității de oxigen existent în stocatorul amplasat în incinta unității și a aprobat graficul de monitorizare. Din două în două ore, se prezintă în scris, situația reală a consumului de oxigen pentru fiecare pacient internat, cu obligativitatea urmăririi pacienților consumatori de oxigen pe perioada tratamentului privind modul de utilizare al măștii de oxigen.

Inspectoratul de Poliție Județean Gorj ne-a informat că aspectele sesizate fac obiectul unui dosar penal, înregistrat la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova.

- *Sesizare din oficiu privind lipsa medicilor de medicină școlară din școlile și grădinițele din județul Dolj, în contextual epidemiologic actual. (Dosar nr. 205/2021)* S-au efectuat demersuri la Inspectoratul Școlar Județean Dolj și Direcția de Sănătate Publică Dolj. Inspectoratul Școlar Județean Dolj ne-a comunicat că prin Ordinul ME/MS nr. 3253/93/2021 s-au aprobat măsurile de organizarea activității în cadrul unităților/instituțiilor de învățământ în condiții de siguranță epidemiologică pentru prevenirea îmbolnăvirilor cu SARS-CoV-2. La nivelul unităților de învățământ preuniversitar din județul Dolj, care nu dispun de cabinet medical, a fost desemnat un responsabil dintre angajați, cu atribuții de coordonare a activității de prevenire a infecției cu SARS-CoV-2, care menține în permanență legătura cu personalul medico-sanitar și reprezentanții inspectoratului. Direcția de Sănătate Publică Dolj ne-a informat că în urma discuțiilor purtate cu Ministerul Sănătății s-a stabilit să se revină cu solicitare în vederea finanțării posturilor vacante de asistenți medicali școlari și medici, în funcție de disponibilitățile bugetare existente.

Toate autoritățile sesizate **au fost deschise la colaborare**, au dat curs demersurilor efectuate, în acest sens fiind de menționat cu titlu de exemplu: Penitenciarul Craiova-Pelendava, Penitenciarul Târgu-Jiu, Penitenciarul Craiova, Administrația Națională a Penitenciarelor, Inspectoratele Școlare Județene Dolj, Gorj, Olt și Mehedinți, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Olt, Dolj, Gorj și Mehedinți, Direcțiile de Sănătate Publică Dolj, Olt, Gorj și Mehedinți, Spitalele Județene de Urgență Dolj, Gorj, Olt și Mehedinți, Inspectoratele de Poliție Județene Dolj, Gorj, Olt și Mehedinți, Primăria Municipiului Craiova.

Cât privește **latura negativă** a activității de colaborare cu autoritățile, este de menționat faptul că, în continuare, este prezentă situația în care în cadrul primăriilor nu există personal de specialitate angajat la compartimentele de asistență socială, activitatea acestor compartimente, care ar trebui, printre alte atribuții, să fie interfața dintre comunitățile locale și direcțiile județene de asistență socială și protecția copilului, este de cele mai multe ori disfuncțională, ineficientă și pur simbolică.

Biroul Teritorial Galați

- **Biroul Teritorial Galați:** a soluționat un număr de 111 petiții, a acordat 56 de audiențe, a înregistrat 177 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 12 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 77 de cazuri, a efectuat 3 anchete și a formulat 2 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Inspectoratul de Poliție Județean Galați - Petentul a adresat Inspectoratul de Poliție Județean Galați o cerere (pe e-mail), prin care solicita înscrierea în audiență la conducerea instituției. Deși pe site-ul instituției era precizat un program de audiențe acordate de către comisarul șef, petentul nu a fost primit în audiență și i-au fost comunicate două răspunsuri contradictorii, cu două numere de înregistrare diferite. Astfel, în primul răspuns i se aducea la cunoștință că trebuie făcută înscrierea printr-o cerere tip, atașată documentului, iar al doilea preciza că solicitarea sa a fost trimisă spre competentă soluționare Parchetului de pe lângă Judecătoria Galați. IPJ Galați a răspuns solicitării de a verifica cele susținute de petent dar, analizând neconcordanțele între răspunsul primit și actele atașate petiției, s-a considerat oportună revenirea cu o altă adresă la această instituție pentru verificări amănunțite.

Urmare acestor demersuri, Inspectoratul de Poliție Județean Galați a comunicat rezultatele verificărilor efectuate, precum și faptul că petentul a fost invitat la sediu, ocazie cu care i s-a explicat modul de înregistrare a email-urilor expediate în 29.07.2021 și motivele care au stat la baza formulării și expedierii răspunsurilor primite.

Dosar nr. 345/2021 Petenta a reclamat încadrarea eronată pentru indemnizația cuvenită conform prevederilor Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, de către AJPIS Brăila, indemnizație solicitată în calitate de moștenitoare a mamei sale.

Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Brăila a decis acordarea dreptului cuvenit pentru perioada în care persecutatul politic a avut stabilit domiciliu obligatoriu (potrivit art. 1 alin. (1), lit. d), deși Ministerul Justiției atesta că mama petentei „... a fost dislocată împreună cu părinții ... și i s-a stabilit domiciliu obligatoriu în...”, mențione ce impunea aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (1), lit. e) din actul normativ.

Au fost întreprinse demersuri la Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Brăila pentru verificarea celor reclamate de petentă, reanalizarea solicitării, precum și emiterea unei decizii care să respecte legislația în vigoare. În cadrul demersului efectuat, au fost avute în vedere și dispozițiile Deciziei nr. 8/2012 a Înaltei Curți de Casație și Justiție privind examinarea recursurilor în interesul legii declarate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și de Avocatul Poporului privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) lit. d) și e) raportat la art. 4 alin. (1) și (2) din Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, de a cumula indemnizația pentru perioada de strămutare cu cea prevăzută pentru perioada de domiciliu forțat, atunci când aceste perioade au coincis. În temeiul acestei decizii obligatorii, *atunci când perioada de strămutare coincide cu perioada de domiciliu obligatoriu, persoana îndreptățită poate beneficia de o singură indemnizație prevăzută de lege, respectiv cea pentru perioada de strămutare (Măsura administrativă a dislocării forțate (strămutării) presupunea, mai întâi, mutarea persoanei din localitatea de domiciliu într-o altă localitate, iar apoi obligarea persoanei de a nu părăsi acea localitate unde a fost strămutată. Chiar dacă măsura strămutării era însoțită de măsura domiciliului obligatoriu, aceasta din urmă nu era una distinctă, ci era o măsură care o însoțea pe cea a strămutării, fiind complementară acesteia).*

Ca rezultat, Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Brăila a transmis copia documentului prin care a fost revizuită decizia inițială, reținând că mama petentei nu a avut doar domiciliu forțat, ci a fost strămutată, fapt ce îi dă dreptul la 50% din indemnizația de care ar fi beneficiat în această calitate, cu începere de la data depunerii cererii, adică 01.11.2020.

Dosar nr. 131/2021 Petentul a reclamat că este nemulțumit de răspunsul primit de la Primăria Municipiului Galați la cererea de înscriere în audiență la viceprimar. I s-a comunicat că „din cauza riscului crescut de infectare cu virusul COVID-19, audiențele sunt suspendate”.

Petentul a susținut că nu există nicio informare în acest sens la sediul instituției sau pe site-ul acesteia.

Au fost întreprinse demersuri la Primăria Municipiului Galați pentru a dispune verificarea celor reclamate de petent și a ne comunica dacă audiențele la primar și viceprimari sunt suspendate, actul administrativ care stabilește acest lucru, precum și perioada pentru care se aplică o asemenea reglementare.

Primăria Municipiului Galați a transmis că nu există nicio dispoziție în sensul suspendării audiențelor la primar și viceprimari, însă, având în vedere starea de alertă și necesitatea prevenirii riscului de infectare cu virusul SARS-CoV-2, nu au fost programate audiențe la conducerea instituției. De asemenea, ni s-a adus la cunoștință faptul că relațiile solicitate au fost comunicate petentului în cadrul audiențelor avute la Direcția Patrimoniu și la Serviciul Juridic și Legalitate.

În același răspuns s-a precizat faptul că petentul a fost programat pentru audiență la viceprimar în perioada imediat următoare.

Dosar nr. 220/2021 - Sesizare din oficiu privind situația unui copil de 10 ani, care a ajuns la spital cu răni în urma bătăilor pe care i le aplica tatăl său. Au fost întreprinse demersuri la Inspectoratul de Poliție Județean Galați, pentru a afla care este stadiul dosarului penal deschis în acest caz, și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Galați, pentru a afla dacă pentru minor s-a instituit sau nu o măsură de protecție, dacă acesta este inclus într-un program de consiliere psihologică, care este stadiul dosarului de decădere a tatălui din drepturile părintești și dacă în familia copilului mai există alți minori care ar putea deveni victimele aceluiași agresor și ce măsuri s-au luat pentru acești copii, dacă este cazul.

Inspectoratul de Poliție Județean Galați ne-a comunicat că a fost întocmit un dosar penal în care sunt efectuate cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de rele tratamente aplicate minorului și de violență în familie.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Galați ne-a transmis că pentru minor s-a instituit o măsură de protecție la bunicii paterni, copilul a fost inclus într-un program de consiliere psihologică, iar dosarul pentru decăderea din drepturile părintești a tatălui se afla în lucru la Serviciul Juridic și Contencios. De asemenea, am aflat și că în familia agresorului nu au fost identificați alți copii care să fi fost și ei victime.

Dosar nr. 325/2021 - Sesizare din oficiu privind dispariția a doi minori de la domiciliul bunicii lor, care ulterior au fost găsiți de echipa formată pentru căutarea lor. Copiii au declarat că nu vor să se mai întoarcă la rudele lor, deoarece acolo erau abuzați.

Au fost întreprinse demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vrancea și Inspectoratul de Poliție Județean Vrancea.

Inspectoratul de Poliție Județean Vrancea ne-a transmis că cei doi copii au fost găsiți la câteva sute de metri de domiciliu, s-a constatat că nu au fost victimele vreunei infracțiuni din momentul dispariției, dar copiii nu doresc să se întoarcă la domiciliul de unde au plecat. A fost sesizată imediat Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vrancea, care a preluat minorii. Aceștia beneficiază de măsura de protecție specială, respectiv plasament la asistent maternal profesionist, și au fost incluși într-un program de consiliere psihologică. S-a solicitat organelor de poliție să efectueze cercetări asupra aspectelor sesizate de către copii și a fost sesizată instanța judecătorească cu propunerea de decădere din drepturile părintești, atât pentru mamă, cât și pentru tată. În acest mod, drepturile celor doi copii sunt protejate, ei fiind protejați de abuzuri și beneficiind de condiții bune de creștere și educare.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 388/2021 - Sesizare din oficiu pe baza articolului *Pacienți lăsați să aștepte ore în șir la ușa unui cabinet din Focșani. Medicul, de negăsit.*

S-au efectuat demersuri către Spitalul Județean de Urgență „Sf. Pantelimon” Focșani. În conținutul adresei de răspuns se menționa: programul cabinetului *Explorări funcționale* din cadrul ambulatoriului unității medicale, modul în care se fac programările pentru consultații și faptul că nu au fost înregistrate reclamații privind nerespectarea programului.

În ceea ce privește situația descrisă în presă (lipsa medicului de la program), aceasta este prezentată ca fiind una despre care medicul specialist a informat telefonic conducerea, comunicând că va întârzia, deoarece trebuia să meargă cu soțul în vederea internării pentru o intervenție chirurgicală.

În conținutul adresei de răspuns nu există nicio referire privind modul în care au fost informați pacienții despre apariția acestei întârzieri în programul medicului.

Față de cele prezentate, s-a emis **Recomandarea nr. 147/2021**, adresată managerului Spitalului Județean de Urgență „Sf. Pantelimon” Focșani, care a vizat dispunerea unor măsuri pentru informarea pacienților cu privire la situațiile în care medicii nu pot respecta programul de lucru.

Conducătorul unității medicale ne-a transmis că medicilor din ambulatoriul de specialitate li s-a comunicat că, în situațiile excepționale în care sunt nevoiți să lipsească un anumit interval de timp din cabinet, au obligația să anunțe în prealabil conducerea spitalului (manager și director medical) și să afișeze pe ușa cabinetului, sub semnătură, intervalul de timp în care vor lipsi. Nerespectarea celor dispuse constituie abatere disciplinară și va fi sancționată potrivit legii.

Dosar nr. 460/2021 - Sesizare din oficiu pe baza articolului *Un brăilean a murit după ce a căzut de la înălțime, printr-o spărtură din balustrada podului Apollo.*

Au fost efectuate demersuri la Primăria Municipiului Brăila și Inspectoratul de Poliție Județean Brăila.

Din analiza răspunsurilor primite, am constatat că la evenimentele rutiere petrecute în zona podului în intervalul 2020-2021, a fost afectat parapetul care delimitează partea carosabilă de trotuar, dar în toate cele 3 cazuri poliția rutieră nu a notificat administratorul drumului privind daunele consemnate în procesele-verbale de constatare.

Față de cele prezentate, s-a emis **Recomandarea nr. 169/2021**, adresată șefului Inspectoratului de Poliție Județean Brăila, care viza dispunerea unor măsuri pentru respectarea obligației instituite de art. 45 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 în sarcina poliției rutiere.

Ca rezultat al demersului nostru, Inspectoratul de Poliție Județean Brăila ne-a informat că, în data de 16 decembrie 2021, Serviciul Rutier a transmis electronic tuturor subunităților din cadrul inspectoratului adresa nr. 417.653, prin care s-a comunicat recomandarea Avocatului Poporului, însoțită de precizări suplimentare, pentru o practică unitară, fiind atașat și un model de „notificare”, conform Ordonanței Guvernului nr. 43/1997.

De asemenea, prin aceeași adresă s-a solicitat și instruirea, pe bază de semnătură, a tuturor polițiștilor rutieri din cadrul subunităților, cu privire la recomandare, aceștia confirmând, prin adresă scrisă, până la data de 29.12.2021 îndeplinirea activității.

În paralel, la nivelul Serviciului Rutier a fost prelucrată cu toți polițiștii adresa instituției noastre. Mai mult, la evaluarea profesională de sfârșit de an, unul dintre subiecte (o speță) a vizat obiectul recomandării, cu acest prilej constatându-se că a fost însușit corespunzător de către polițiști.

Demersuri realizate în perioada stării de alertă:

• *Sesizare din oficiu privind situația ușilor de la ATI COVID la Spitalul Județean de Urgență Brăila care sunt mai înguste decât paturile*, pentru că secția era proiectată și avizată pentru copii, ISU descoperind problema în a doua parte a anului 2021. În secție sunt internați pacienți adulți, conform deciziei conducerii spitalului din luna aprilie 2020. În cauză s-au făcut demersuri către ISU Brăila, Spitalul Județean de Urgență Brăila și Consiliul Județean Brăila. ISU Brăila a comunicat că avizul de securitate la incendiu, emis în 22.02.2021 a fost eliberat pentru secțiile Cardiologie și Pediatrie, transformarea în secție ATI COVID, neavând niciun aviz din partea instituției, motiv pentru care a fost aplicată o sancțiune contravențională pentru funcționarea fără obținerea autorizației de securitate la incendiu. Dosarul este în curs de soluționare pentru a vedea ce soluții propun autoritățile.

Toate autoritățile și instituțiile sesizate **au fost deschise la colaborare**, au dat curs demersurilor efectuate, în acest sens fiind de menționat cu titlu de exemplu, Primăria Municipiului Galați, Agenția Județeană de Plăți și Inspecție Socială Brăila, Agenția Județeană de Plăți și Inspecție Socială Galați, Direcția de Asistență Socială Focșani, Direcția de Asistență Socială Brăila, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Galați.

Biroul Teritorial Iași

• **Biroul Teritorial Iași:** a soluționat un număr de 327 petiții, a acordat 94 de audiențe, a înregistrat 281 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 19 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 93 de cazuri, a efectuat 9 anchete și a formulat 4 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 38/2021 Petentul ne-a solicitat să intervenim pe lângă Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Iași, cu privire la nesoluționarea în termenul legal a cererii depuse în data de 9.11.2020, în baza art. 5 pct.7 din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, având calitate de fiu moștenitor.

Urmare demersului întreprins, prin decizia directorului executiv, s-a dispus admiterea cererii de acordare a drepturilor prevăzute de Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, și i s-au stabilit drepturile începând cu data de 1.02.2021. În termen de 10 zile de la soluționarea cererii, aceasta a fost comunicată Casei Județene de Pensii Iași împreună cu decizia de admitere, în vederea acordării drepturilor cuvenite.

Dosar nr. 332/2021 Petentul își exprima nemulțumirea generată de comunicarea de către Direcția Generală Economică și Finanțe Publice Locale din cadrul Primăriei Municipiului Iași a somației și a titlului executoriu pentru plata sumei de 5.000 lei, reprezentând amenzi secții de poliție, conform procesului-verbal de constatare a contravenției.

Urmare demersurilor întreprinse, Primăria Municipiului Iași ne-a comunicat că potrivit art. 32 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, organul fiscal a procedat la suspendarea executării silite a amenzii stabilite prin procesul-verbal de constatare a contravenției până la soluționarea cauzei civile, întrucât a fost formulată plângere contravențională, iar petentul a fost înștiințat cu privire la măsura suspendării executării silite pentru amenda contravențională.

Dosar nr. 686/2021 - Sesizare din oficiu ca urmare a prezentării în mass-media a cazului a două minore în vârstă de 16 ani, care au părăsit Centrul de Servicii Sociale „Mihail Sadoveanu” din Pașcani la data de 5 noiembrie 2021 și nu au mai revenit.

Urmare demersurilor întreprinse, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași ne-a comunicat că personalul de serviciu al Centrului de Servicii Sociale „Mihail Sadoveanu” din Pașcani a respectat procedura învoirii minorelor, care au fost găsite în data de 10.11.2021 și reintegrate în centru, în acest caz nefiind identificate elemente privind comiterea unei fapte penale.

Recomandare implementată cu succes:

Recomandarea nr. 163/2021, emisă de Avocatul Poporului în urma sesizării din oficiu cu privire la cazul unei minore din comuna Dagâța, județul Iași, care a fugit de acasă pentru a patra oară din pricina agresiunilor fizice și sexuale la care a fost supusă de către tatăl vitreg. Recomandarea adresată primarului comunei Dagâța, județul Iași viza asigurarea respectării dispozițiilor art. 39 alin. (1) și ale art. 89 alin. (1) din Legea nr. 272/2004, în vederea depistării precoce a situațiilor de risc în care se pot afla copiii din comunitate și prevenirii comportamentelor abuzive ale părinților și violenței în familie; implicarea membrilor Consiliului Comunitar Consultativ în identificarea copiilor aflați în situație de risc, în conformitate cu dispozițiile art. 114 din Legea nr. 272/2004, pentru eficientizarea monitorizării minorilor din comunitate și prevenirea unor situații similare; conlucrarea eficientă cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași, unitățile de învățământ din localitate și celelalte instituții publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și informarea acestora din urmă asupra obligației prevăzute de art. 89 alin. (3) din Legea nr. 272/2004.

Recomandarea a fost însușită, autoritatea locală comunicându-ne că în anul 2022, se va asigura perfecționarea pregătirii profesionale continue a personalului cu atribuții în domeniul asistenței sociale. A fost transmisă către instituțiile publice din comună (școală, poliție, cabinet medical) adresa cu modelul de fișă de observație din Hotărârea Guvernului nr. 691/2015 în vederea depistării precoce a situațiilor de risc în care se pot afla copii din comunitate și prevenirii comportamentelor abuzive ale părinților și violenței în familie. Membrii Consiliului Comunitar Consultativ sunt implicați în identificarea copiilor din comuna aflați în situații de risc pentru eficientizarea monitorizării minorilor din comunitate și prevenirea unor situații similare. Sunt încheiate convenții de colaborare cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași și protocoale de colaborare cu instituțiile publice din comuna Dagâța.

Demersuri realizate în perioada stării de alertă:

- *Solicitare adresată Direcției de Sănătate Publică Vaslui, cu privire la situația pacienților internați la sfârșit de săptămână, testați pentru detectarea virusului SARS-CoV-2 și care, în așteptarea rezultatului testului, sunt încuiați în saloane. (Dosar nr. 100/2021)*

Din răspunsul Direcției de Sănătate Publică Vaslui a rezultat că la Unitatea de Primiri Urgențe unde sunt testați pacienții cu teste rapide antigen, iar în urma rezultatelor negative, sunt testați și prin metoda RT PCR, conform procedurii de testare pentru depistarea SARS-CoV-2 de la nivelul unității sanitare au fost respectate prevederile punctului 4 din Anexa 3, lit. A cu privire la procedura izolării pacienților suspecti aflați în așteptarea confirmării sau infirmării diagnosticului de COVID-19, precum și circuitele pentru pacienții aflați în izolare până la confirmarea/infirmarea diagnosticului de COVID-19.

- *Solicitare adresată Institutului de Boli Cardiovasculare „Prof. dr. George I.M. Georgescu” cu privire la limitarea accesului pacienților cardiaci la intervenții chirurgicale motivat de lipsa materialelor pentru intervenții chirurgicale cardiovasculare. (Dosar nr. 83/2021)*

- *cu privire la motivele lipsei materialelor necesare intervențiilor chirurgicale cardiologice pentru pacienții din zona Moldovei, având în vedere importanța institutului la nivel regional*

Prin programele naționale de sănătate curative - **Programul național de boli cardiovasculare** finanțat din bugetul Fondului Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate sunt asigurate fonduri necesare pentru tratamentul pacienților cu stenoze arteriale severe prin proceduri de dilatare percutană în raport cu profilul clinic și aspectul morfofuncțional. În anul 2020 s-a alocat suma de 1.449.681 lei, iar pentru lunile ianuarie - februarie 2021 suma de 139.000 lei.

S-au întreprins demersuri pentru suplimentarea plafonului pe anul 2021 până la 200.000 lei lunar care va permite intervenții pentru pacienții de pe lista de așteptare.

- *cu privire la considerentele pentru care nu s-a achiziționat un stoc suficient de materiale care să asigure posibilitatea efectuării intervențiilor chirurgicale și în cazurile care nu sunt urgențe*

Practica impune o aprovizionare ritmică, după parcurgerea procedurilor legale de achiziție publică, fără a se constitui stocuri mari, deoarece aceste materiale sanitare au un preț ridicat și sunt cu indicație strictă, ținând cont de particularitățile cazurilor tratate. Este adevărat că sunt unele probleme cu aprovizionarea la început de an, când nu este aprobat bugetul, dar și ulterior, când sumele repartizate pentru unele subprograme nu sunt întotdeauna suficiente, **datorită repartizării inechitabile a fondurilor către regiunea Moldovei de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate și Ministerul Sănătății.**

- *cu privire la soluțiile pentru evitarea listelor lungi de așteptare pentru pacienții care necesită intervenții chirurgicale cardiologice și dacă au fost redirecționați către alte unități medicale de specialitate*

Soluția pentru evitarea listelor lungi de așteptare și nedirecționarea pacienților o constituie **construcția unui nou Institut de Medicină Cardiovasculară de aproximativ 450-500 de paturi pentru a echilibra drepturile cetățenilor din estul României la tratamente cardiovasculare comparativ cu celelalte zone ale țării**, sens în care a fost încheiat un Protocol de asociere între Ministerul Sănătății, Institutul de Boli Cardiovasculare „Prof. Dr. George I.M. Georgescu” Iași, UAT Județul Iași - Consiliul Județean Iași și UAT Comuna Miroslava, aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Iași nr. 292/2020, iar prin Hotărârea nr. 2/2021 a fost aprobată realizarea obiectivului de investiții „*Construirea și Dotarea Institutului Regional de Medicină Cardiovasculară - Iași*”.

• **Solicitare adresată unităților medicale care au internat pacienți infectați cu SARS-CoV-2 cu privire la conținerea pacienților din secțiile de terapie intensivă (Dosar nr. 186/2021)**

Toate unitățile spitalicești sesizate au proceduri de conținere. Procedura conținării este elaborată în baza procedurilor instituite de Legea nr. 487/2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice, republicată, **unitățile medicale neavând o procedură distinctă destinată pacienților internați în secțiile ATI, alții decât cei cu tulburări psihice.**

La capitolul propuneri cu privire la eventuale modificări legislative/propuneri de lege ferenda în cazul conținării pacienților de pe secțiile ATI ni s-a comunicat că:

- *s-ar impune alocarea unui număr mai mare de asistenți medicali pentru secțiile ATI (deși încadrarea de personal este conform normelor, personalul este insuficient datorită concediilor de odihnă, concediilor medicale și concediilor de maternitate, personalul fiind preponderent feminin);*

- *durata de conținție de 4 ore pentru un pacient cu agitație severă și tulburări ale stării de conștiință severă, de tip halucinații, delir este insuficientă, deoarece, chiar în ciuda unui tratament farmacologic corect și maximal, durata de recuperare a statusului neuropsihic poate dura câteva zile.*

Deși procedurile de conținționare vorbesc generic despre posibilitatea aplicării acestor proceduri pacienților aflați sub influența unor substanțe psiho-active, tratamente sau dependențe care au manifestări de pericolozitate asupra pacientului însuși, cadre medicale sau aparținători, acestea ar trebuie reglementate distinct pentru cazul pacienților internați în cadrul ATI, pacienți care se află într-o situație particulară, cu specificitate aparte și particularități de tratament față de pacienții care intră sub incidența Legii nr. 487/2002, republicată.

• *Solicitare, adresată Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Mihail Sturza” al Județului Iași și Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Podul Înalt” al Județului Vaslui cu privire la rezultatele verificărilor efectuate în spitalele din Iași și Vaslui, vizate fiind secțiile de ATI Covid, fiind pusă în discuție lipsa serviciilor proprii de pompieri în spitale (Dosar nr. 743/2020)*

Din răspunsurile comunicate de autoritățile sesizate a rezultat că: pe perioada verificărilor efectuate în unitățile sanitare de pe raza județului Vaslui, s-a constatat că există două unități sanitare cu un număr mai mare de 300 paturi, acestea fiind: Spitalul Județean de Urgență Vaslui și Spitalul Municipal de Urgență „Elena Beldiman” Bârlad. Dintre cele două, numai Spitalul Județean de Urgență Vaslui are constituit Serviciu Privat pentru Situații de Urgență, însă acesta nu respectă prevederile *Criteriilor de performanță privind constituirea, încadrarea și dotarea serviciilor voluntare și a serviciilor private pentru situații de urgență*, nefiind avizat. În aceste condiții, managerilor unităților sanitare li s-au făcut recomandări privind înființarea serviciilor pentru situații de urgență și avizarea conform *Criteriilor de performanță privind constituirea, încadrarea și dotarea serviciilor voluntare și a serviciilor private pentru situații de urgență*.

Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Mihail Sturza” al Județului Iași a efectuat prin Inspekția de prevenire în anul 2021 controale tematice la toate unitățile sanitare de pe raza județului Iași, iar concluziile rezultate au fost următoarele:

- **spitalele care au constituit S.P.S.U.** sau au încheiat contracte cu servicii private pentru situații de urgență constituite ca și societăți comerciale - **4**;
- **spitale pentru care nu se impune constituirea S.P.S.U.** ca urmare a faptului că nu se încadrează în prevederile art. 37 alin. (1) lit. b) din OMAI nr. 75/2019 pentru aprobarea criteriilor de performanță privind constituirea, încadrarea și dotarea serviciilor voluntare și a serviciilor private pentru situații de urgență - **6**;
- **spitale la care S.P.S.U. nu este constituit**, dar sunt **întreprinse măsuri de unitățile spitalicești** pentru avizarea serviciului privat sau factorii responsabili de la nivelul acestor unități sanitare și-au luat angajamentul pentru constituirea acestor servicii private pentru situații de urgență - **8**. (Conform unui tabel centralizat transmis, aceste spitale au fost sancționate cu avertisment, iar în cazul Spitalului Municipal de Urgență Pașcani a fost aplicată și o amendă în valoare de 10.000 lei.)

De asemenea, ne-a fost precizat că în urma acestor activități s-au impus factorilor de decizie urgentarea procedurilor pentru constituirea S.P.S.U., acolo unde cadrul legal impune acest aspect, precum și pregătirea continuă a personalului propriu cu atribuții de intervenție la locul de muncă în cazul producerii unor situații de urgență.

• *Solicitare adresată Direcției de Sănătate Publică Iași, Instituției Prefectului Județul Iași și Primăriei comunei Popricani, județul Iași, privind accesibilitatea locuitorilor comunei*

Popricani și ai comunelor învecinate la serviciile de vaccinare împotriva COVID-19. (Dosar nr. 92/2021)

Din răspunsul autorităților sesizate, a reieșit că la stabilirea centrelor de vaccinare și a numărului acestora se au în vedere mai multe criterii, respectiv: aria geografică acoperită, etapa de vaccinare, estimarea numărului de persoane eligibile, cantitatea de vaccin alocată, asigurarea la nivelul fiecărui centru a circuitelor funcționale și a condițiilor de autorizare și funcționare, asigurarea infrastructurii și dotărilor, asigurarea personalului de specialitate medicală și a registratorilor medicali.

Inițial, la nivelul Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Iași s-a avut în vedere organizarea unui centru de vaccinare în localitatea Popricani, la care să fie arondate comunele Trifești, Probota, Andrieșeni, Țigănași, Movileni, Victoria, Gropnița, Vlădeni, Bivolari și Roșcani, însă, reanalizând așezarea geografică a localităților enumerate, posibilitățile de deplasare a cetățenilor în comuna Popricani, s-a desprins ideea conform căreia, benefic ar fi ca centrul de vaccinare să fie structurat în comuna Vlădeni. Astfel, nu s-a mai trecut la etapa de amenajare a centrului din Popricani, însă, în raport de criteriile enunțate și în funcție de etapa de vaccinare aflată în derulare, se va analiza necesitatea și oportunitatea stabilirii altor centre de vaccinare cu implicarea directă a autorităților administrației publice locale.

Propuneri de modificări legislative:

- Modificarea prevederilor art. 104 alin. 3) și alin. 6) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, în sensul simplificării procedurii de delegare a autorității părintești în cazul părinților care pleacă la muncă în străinătate, atât sub aspect procedural, cât și sub aspectul repetării anuale a acestei proceduri.

În vederea facilitării procedurii de delegare a îndeplinirii, respectiv exercitării drepturilor și obligațiilor părintești, s-ar impune o modificare în sensul ca, în prima instanță această delegare să fie dispusă, în urma notificării depusă de părinte, a evaluării persoanei/familiei printr-un act administrativ - dispoziție, emis de către primarul unității administrativ - teritoriale de la domiciliul copilului, urmând ca ulterior, instanța să constate temeinicia emiterii dispoziției și să se pronunțe cu privire la menținerea/ modificarea/ înlocuirea delegării persoanei sau a familiei la care s-au delegat drepturile, respectiv obligațiile părintești, precum și întinderea acestor drepturi și obligații.

- Modificarea în cuprinsul Hotărârii de Guvern nr. 691/2015 a următoarelor aspecte:

- mențiunea potrivit căreia delegarea se poate prelungi la expirarea termenului pentru care s-a pronunțat inițial, fără parcurgerea întregii proceduri, în regim de urgență, astfel încât să nu existe perioade lungi în care copilul nu are reprezentant legal;

- prevederi clare în ceea ce privește excepțiile, respectiv situațiile în care nu este necesară notificarea (exemplificăm situația în care copilul locuiește în mod statornic cu unul dintre părinți, iar cel cu care nu locuiește în mod statornic pleacă la muncă în străinătate sau situația în care copilul locuiește cu ambii părinți și în străinătate pleacă doar unul dintre ei);

- extinderea posibilității de delegare și către alte persoane decât rudele până la gradul al IV -lea, respectiv persoanele față de care copilul a dezvoltat legături de atașament (nași de botez, prieteni de familie apropiați etc.);

- revenirea asupra legislației, astfel încât instrumentele de colectare a datelor să fie distincte pentru fiecare tip de date solicitate, sau să fie elaborat un instrument unic pentru toate datele solicitate, precum și perioadele de raportare să fie identice și unitare pentru toate entitățile implicate, în vederea unei colectări eficiente a datelor solicitate.

- Introducerea în cuprinsul Legii nr. 95/2006 a unui capitol distinct care să vizeze procedura contenționării pacienților internați în cadrul ATI, pacienți care se află într-o situație

particulară, cu specificitate aparte și particularități de tratament față de pacienții care intră sub incidența Legii nr. 487/2002, republicată.

Biroul Teritorial Oradea

● **Biroul Teritorial Oradea:** a soluționat un număr de 142 de petiții, a acordat 108 de audiențe, a înregistrat 529 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 11 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 75 de cazuri, a efectuat 5 anchete și a formulat 7 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 600/2021 Biroul Teritorial Oradea a fost sesizat de către o petentă cu privire la un imobil pe care l-a deținut în proprietate împreună cu defunctul său soț, ca bun comun. La decesul soțului, petenta a renunțat la moștenire în favoarea copiilor săi, astfel că apartamentul a devenit $\frac{1}{2}$ proprietatea petentei și $\frac{1}{2}$ proprietatea fiilor săi, conform certificatului de moștenitor.

Din extrasul CF, eliberat în luna iulie 2021 rezulta că proprietari ai apartamentului în discuție sunt fii petentei în cote de $\frac{1}{2}$ (fiul) și $\frac{1}{2}$ (fiica) din cota actuală de 1/1. Numele petentei nu mai figura în extrasul de carte funciară, motiv pentru care aceasta s-a adresat instituției Avocatul Poporului.

Ca urmare a demersurilor efectuate la Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Bihor, am fost informați că la conversia în format electronic a CF Oradea, s-a produs o eroare materială privind preluarea informațiilor din cartea funciară pe hârtie.

Eroarea materială a fost îndreptată, astfel că imobilul în discuție este proprietatea petentei în cota de $\frac{1}{2}$ cu titlu de cumpărare, iar cota de $\frac{1}{2}$, cu titlu de moștenire, aparține copiilor săi.

Dosar nr. 212/2021 Biroul Teritorial Oradea a fost sesizat de către un petent cu privire la problemele întâmpinate în relația cu fostul angajator, care refuza să-i plătească indemnizația pentru concediul medical, aferentă lunilor ianuarie și februarie 2021.

Urmare demersurilor efectuate la Casa de Asigurări de Sănătate Cluj, am fost informați că ultima cerere de restituire a sumelor reprezentând indemnizații de concedii medicale a fost depusă la CAS Cluj de către angajatorul respectiv, în data de 21.04.2021, aceasta fiind aferentă concediilor medicale de care au beneficiat angajații în luna ianuarie 2021.

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj Napoca ne-a comunicat că, din declarațiile depuse de angajator pentru lunile ianuarie și februarie 2021 pentru petent, sunt evidențiate concediile medicale, dar nu și plățile acestora.

Prin urmare, ne-am adresat Inspectoratului Teritorial de Muncă Cluj, pentru a ne comunica măsurile dispuse acestui agent economic pentru plata indemnizației concediului medical aferent lunilor ianuarie și februarie 2021, la care este îndreptățit petentul.

Inspectoratul Teritorial de Muncă Cluj ne-a comunicat că aspectele semnalate au făcut obiectul unor verificări la agentul economic în cauză. Acesta a prezentat dovada plății indemnizației pentru concediul medical aferent lunilor ianuarie și februarie 2021.

Dosar nr. 482/2021 Petentul a sesizat Biroul Teritorial Oradea cu privire la faptul că nu i-au fost restituite bunurile care le avea asupra sa în momentul arestării.

Față de aspectele sesizate, au fost întreprinse demersuri la Penitenciarul Oradea și Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Bihor.

Urmare acestor demersuri, bunurile petentului au fost identificate în „dovada de predare” prin care i-au fost preluate de către lucrători ai IPJ Bihor-Serviciului Investigații Criminale, cu ocazia instrumentării dosarului.

Prin urmare, ne-am adresat Tribunalului Bihor pentru a ne comunica dacă bunurile petentului au fost/sunt la Camera de Corpuri Delicte a Tribunalului Bihor.

Tribunalul Bihor ne-a comunicat că prin sentință penală a Tribunalului Bihor, definitivă prin decizie a Curții de Apel Oradea, s-a dispus condamnarea petentului, însă în cuprinsul hotărârii de condamnare nu s-a dispus cu privire la lucrurile ridicate de la acesta. Prin urmare, bunurile inculpatului se află la Camera de Corpuri Delicte fiind arhivate în vederea păstrării de către instanță.

Dosar nr. 648/2021 - Sesizare din oficiu referitor la faptul că elevii fumători de la Colegiul Național „Avram Iancu” Ștei au aruncat țigări aprinse în tomberoanele de gunoi. Focul a cuprins mai multe tomberoane situate lângă zidul unei case vecine cu școala. Potrivit articolului de presă, liceenii ar fuma cu acordul tacit al profesorilor și al conducerii colegiului, dovadă că nu sunt sancționați, chiar dacă legea interzice vehement fumatul în instituții publice și în școli.

Urmare demersurilor efectuate la Inspectoratul Școlar Județean Bihor și Colegiul Național „Avram Iancu” Ștei, instituțiile sesizate au luat măsuri pentru prevenirea unor astfel de incidente în viitor. Astfel, Inspectoratul Școlar Județean Bihor a trimis în toate școlile din județul Bihor o adresă prin care promovează diferite acțiuni și activități antitutin, organizate în parteneriat cu colaboratorii săi.

În urma inspecției tematice, ISJ Bihor a făcut recomandări conducerii școlii pentru intensificarea supravegherii elevilor pe parcursul pauzelor dintre cursuri de către profesorii de serviciu pe școală; responsabilizarea elevilor instituției prin prelucrarea normelor legislative care sunt în vigoare cu privire la interzicerea fumatului în unitățile de învățământ; afișarea la loc vizibil a mijloacelor de informare cu privire la interzicerea fumatului în școală și zona adiacentă; discuții permanente în cadrul orelor de dirigiență pe acest subiect cu diriginți și specialiști.

Colegiul Național „Avram Iancu” Ștei a organizat întâlniri cu profesorii și cu Consiliul reprezentativ al elevilor, în care au fost analizate circumstanțele evenimentului menționat. S-a decis intensificarea monitorizării incintei școlii de către cadrele didactice, atât în timpul pauzelor, cât și pe parcursul orelor, astfel încât elevii să fie în siguranță. Consiliul elevilor a expus în fiecare clasă concluziile și măsurile discutate, asumându-și în mod direct implicarea și sprijinul în rezolvarea problemei prezentate.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 506/2021 - Sesizare din oficiu referitoare la faptul că mai mulți beneficiari ai Centrului de Îngrijire și Asistență Socială „O Viață Nouă” Satu Mare au fost filmați în timp ce declarau că ar fi fost loviți și înfometati de către angajați ai centrului. A fost efectuată o **anchetă** la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare și la Centrul de Îngrijire și Asistență Socială „O viață nouă” Satu Mare. S-a constatat că aspectele semnalate în presă nu se confirmă, însă au fost identificate deficiențe în ceea ce privește acordarea asistenței medicale pentru beneficiarii centrului, personal insuficient, necunoașterea Regulamentului intern și a Codului de conduită etică și profesională a personalului, precum și lipsa prelucrării procedurilor operaționale.

Urmare demersului inițiat, a fost emisă **Recomandarea nr. 134/2021**, adresată Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare pentru a proceda la: reinstruirea personalului Centrului de Îngrijire și Asistență Socială „O viață Nouă” Satu Mare privind procedurile și protocoalele de lucru incidente în acest domeniu de activitate; luarea

măsurilor necesare pentru asigurarea asistenței medicale, respectiv consultarea periodică sau la nevoie a beneficiarilor centrului de către medicul de familie și medicul psihiatru; luarea măsurilor necesare pentru asigurarea consilierii psihologice a beneficiarilor; luarea măsurilor pentru acoperirea deficitului de personal și luarea măsurilor pentru igienizare a centrului.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare ne-a comunicat măsurile întreprinse în sensul însușirii celor recomandate de Instituția Avocatul Poporului.

Dosar nr. 481/2021 - Sesizare din oficiu ca urmare unui articol de presă potrivit căruia, la Primăria comunei Berveni, județul Satu Mare nu se dau numere de înregistrare pentru documentele depuse de locuitori. Tot mai multe persoane din satul Lucăceni se plâng că la Primăria Berveni sunt umiliți pentru că solicită câte o informație, iar secretarul comunei folosește un ton ridicat în discuțiile cu cetățenii și refuză să înregistreze documentele pe care aceștia vor să le depună la primărie.

Au fost efectuate demersuri la Primăria comunei Berveni și Instituția Prefectului Județul Satu Mare. În urma acestor demersuri, a fost emisă **Recomandarea nr. 152/2021**, adresată primarului comunei Berveni, pentru a dispune măsuri pentru informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal, precum și pentru respectarea codului de conduită a funcționarilor publici în relația cu cetățenii.

Primarul comunei Berveni ne-a comunicat că funcționarii publici din cadrul aparatului de specialitate al primăriei au fost instruiți cu privire la respectarea Codului de conduită al funcționarilor publici și a Regulamentului de organizare și funcționare a aparatului de specialitate al primarului comunei Berveni, iar cetățenii au fost informați asupra modului de depunere a cererilor și a termenelor de răspuns.

Pe parcursul anului 2021, am avut o **bună colaborare** cu autoritățile din județele arondate, Bihor și Satu Mare, în special cu Instituția Prefectului Județul Bihor și Instituția Prefectului Județul Satu Mare, Inspectoratul Școlar Județean Bihor și Inspectoratul Școlar Județean Satu Mare, respectiv cu Direcția de Sănătate Publică Bihor.

O **colaborare deficitară** am avut-o cu Direcția de Sănătate Publică Satu Mare, care răspunde foarte greu sesizărilor venite din partea Instituției Avocatul Poporului, doar după multe reveniri sau sesizări la autoritățile ierarhic superioare, respectiv Ministerul Sănătății.

Biroul Teritorial Pitești

● **Biroul Teritorial Pitești:** a soluționat un număr de 105 de petiții, a acordat 39 audiențe, a înregistrat 353 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 50 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 71 de cazuri, a formulat 14 recomandări și a organizat un stagiul de practică pentru 16 studenți români și străini ai Universității din Pitești - Facultatea de Drept și Științe Administrative.

După ce, în cursul anului 2020, Biroul Teritorial Pitești și-a desfășurat activitatea cu greutate, neavând un birou adecvat activității specifice, în luna martie 2021, Primăria Municipiului Pitești a pus la dispoziție, printr-o hotărâre a Consiliului local, pentru o perioadă de trei ani, un sediu civilizat și ușor accesibil pentru cetățeni.

Colaborarea cu autoritățile locale din județele Argeș și Vâlcea a fost bună, în sensul că acestea au răspuns în termenul legal la demersurile întreprinse de către Biroul Teritorial Pitești, iar pentru majoritatea, soluționările au fost favorabile. În mod similar, au procedat și unele autorități centrale.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 55/2021 - Sesizare din oficiu pornind de la datele oficiale care indicau faptul că, în luna ianuarie 2021, județul Argeș se afla în scenariul verde, motiv pentru care am solicitat Direcției de Sănătate Publică Argeș să analizeze, împreună cu medicii specialiști, oportunitatea înființării, în spitalele de fază I și II din județul Argeș, a unor secții de sprijin și recuperare medicală pentru persoanele care au fost infectate cu virusul SARS-CoV-2, vindecate, imunizate și care aveau nevoie de recuperare a capacității de funcționare pulmonară post COVID-19. În contextul epidemiologic al evoluției infecției cu virusul SARS-CoV-2 în județul Argeș, DSP Argeș a avizat modificarea temporară a structurii și circuitelor spitalului cu 145 paturi de asistare pacienți confirmați COVID-19 și pacienți cu status post COVID-19 în vederea asigurării condițiilor de izolare și a circuitelor funcționale care aveau drept scop prevenirea și controlul infecției cu virusul SARS-CoV-2 (52 paturi pentru recuperare respiratorie).

Dosar nr. 50/2021 - Sesizare din oficiu, formulată deoarece reglementarea din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 100/2021 prin care copiilor antepreșcolari le este permis accesul în creșe începând cu vârsta de 11 luni nu este corelată cu art. 7 din alin. (1) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, conform căruia persoanele care, în perioada în care sunt îndreptățite să beneficieze de concediul pentru creșterea copilului, prevăzut la art. 2 alin. (1), obțin venituri supuse impozitului potrivit art. 3 alin. (1) au dreptul la un stimulent de inserție, în cuantum de 1.500 lei, dacă persoanele îndreptățite obțin venituri înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 6 luni, respectiv 1 an în cazul copilului cu dizabilități respectiv în cuantum de 650 lei dacă persoanele îndreptățite obțin venituri după împlinirea de către copil a vârstei de 6 luni, respectiv 1 an în cazul copilului cu dizabilități.

În această situație, orice părinte care dorește să opteze pentru întoarcerea la muncă înaintea împlinirii vârstei de 11 luni a copilului său nu va avea posibilitatea legală să beneficieze de înscrierea acestuia în programul de educație timpurie oferit de creșe. În sensul celor arătate, am solicitat secretarului general al Ministerului Muncii și Protecției Sociale să analizeze posibilitatea de a fi îndreptate și corelate celor două texte de lege, astfel încât să fie reglementat accesul copiilor în programele de educație timpurie la aceeași vârstă. Ministerul Muncii și Protecției Sociale a răspuns că va avea în vedere aceasta la modificările legislative ulterioare.

Prin art. I pct. 2 din Legea nr. 17 din 13 ianuarie 2022 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 100/2021 pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 și abrogarea unor acte normative din domeniul protecției sociale, art. I punctul 1, alin (1¹) al art. 27 s-a modificat și are următorul cuprins:

(1¹) Creșele fac parte din sistemul național de învățământ preuniversitar și oferă copiilor antepreșcolari cu vârste cuprinse între 0 luni și 3 ani servicii integrate de educație, îngrijire și supraveghere.

Dosar nr. 432/2021 Biroul Teritorial Pitești a fost sesizat în legătură cu faptul că petentul figura cu obligații fiscale restante la bugetul general consolidat după dezbaterile succesiunii iar, în temeiul art. 23 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, debitul principal a fost achitat de către unul dintre moștenitori. Cu toate acestea, au fost transmise decizii de impunere tuturor celorlalți moștenitori, însoțite de înștiințarea pentru instituirea popririi de către angajator. Petentul a depus la Administrația Județeană a Finanțelor Publice Argeș o solicitare pentru anularea accesoriilor bugetare restante, la care nu a primit niciun răspuns. Biroul Teritorial Pitești a întreprins demersurile

legale, iar Administrația Județeană a Finanțelor Publice Argeș a emis decizia de anulare a obligațiilor de plată accesorii în sumă totală de 7.477 lei, instituite în sarcina petentului.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 23/2021 - Sesizare din oficiu privind cazul unei minore în vârstă de 11 ani care a fost supusă la întreținerea de relații sexuale cu un bărbat în vârstă de 23 ani, având acordul părinților ei în stare de ebrietate, când ar fi acceptat o presupusă cerere în căsătorie. Atât bărbatul, cât și copila împreună cu părinții ei locuiau în comuna Sălătrucu, județul Argeș și aveau un profil vulnerabilizat de consumul de alcool, lipsa de educație și a unui loc de muncă permanent. Bărbatul a fost condamnat și încarcerat la Penitenciarul Mioveni, iar minora împreună cu cei 8 frați au fost preluați de la părinți și puși în plasament la asistenți maternali.

Au fost efectuate demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș și la Serviciul pentru Protecție și Asistență Socială al comunei Sălătrucu, județul Argeș, iar din răspunsurile primite s-au desprins concluzii care au condus la emiterea **Recomandării nr. 139/2021**, adresată directorului DGASPC Argeș, care să procedeze la îndrumarea Serviciului de Protecție și Asistență Socială a comunei Sălătrucu pentru prevenirea apariției unor situații similare în localitate, să evalueze și să propună măsuri pentru înființarea și/sau evaluarea activității structurilor comunitare consultative la nivelul județului Argeș, precum și a programelor de formare în domeniul asistenței sociale și protecția copilului de care au beneficiat adaptându-și metodologia de lucru în acest sens.

Recomandarea nr. 139/2021 a fost însușită integral, în sensul că DGASPC Argeș a elaborat Ghidul pentru specialiștii din cadrul DAS/SPAS/compartimentul de asistență socială de la nivelul autorităților publice locale privind respectarea dreptului copilului de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării și a oricărei forme de violență, care a fost transmis atât Primăriei comunei Sălătrucu, cât și celorlalte DAS-uri/SPAS-uri/compartimente de asistență socială de la nivelul autorităților publice locale din județul Argeș.

Între DGASPC Argeș și Primăria comunei Sălătrucu a fost semnat un Protocol de colaborare pentru aplicarea în mod unitar și cu celeritate a dispozițiilor legale care reglementează activitățile de prevenire a separării copilului de părinții săi, de prevenire a instituționalizării persoanelor adulte cu handicap, de prevenire și combatere a violenței asupra copilului, precum și de prevenire a delinvenței juvenile, desfășurate la nivelul Serviciului Public de Asistență Socială.

Până la data răspunsului (04.11.2021), au fost încheiate protocoale de colaborare cu 79 de UAT-uri din totalul celor 102 existente în județul Argeș. DGASPC Argeș a desemnat 23 de asistenți sociali responsabili cu menținerea legăturii cu serviciile publice de asistență socială de la nivelul județului Argeș (102 UAT-uri).

DGASPC Argeș a procedat la informarea tuturor unităților administrativ teritoriale din județul Argeș cu privire la: Recomandarea nr. 139/2021 privind necesitatea înființării structurilor comunitare consultative și implicarea acestora în procesul de identificare a nevoilor comunității și de soluționare la nivel local (după caz) a problemelor sociale care privesc copiii; necesitatea încheierii protocolului cu DGASPC Argeș; finanțarea înființării și dezvoltării serviciilor sociale comunitare care să răspundă nevoilor sociale precum și celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excludere socială, promovării incluziunii sociale și creșterea calității vieții pentru perioada 2021-2027, în cadrul Programului Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

S-a solicitat tuturor UAT-urilor să transmită informații cu privire la: constituirea, componența și implicarea structurii comunitare consultative înființată la nivelul UAT, în

procesul de identificare a nevoilor comunității și de soluționare la nivel local a problemelor sociale care privesc copiii; programele de formare în domeniul asistenței sociale și protecția copilului de care au beneficiat, atât asistentul/asistenții sociali, cât și ceilalți membri ai structurii comunitare consultative. Informațiile cu privire la structurile consultative care au fost transmise de către UAT-uri, vor fi analizate de către DGASPC Argeș în vederea identificării unor soluții de eficientizare și implicare a acestora în rezolvarea problemelor sociale semnalate la nivel local. 98 de unități administrativ teritoriale (din totalul celor 102) au comunicat că au înființat structuri comunitare consultative.

Dosar nr. 231/2021 - Sesizare din oficiu după ce mass-media au relatat despre faptul că în jumătate dintre direcțiile de asistență socială și protecția copilului (DGASPC-uri) din întreaga țară au fost înregistrate sesizări pentru fapte de violență sexuală în perioada 2005-2020, în care agresorii erau angajați ai instituției, iar victimele erau minori și persoane cu dizabilități din centre sau minori aflați în asistență maternală.

Au fost efectuate demersuri la Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș și Vâlcea, iar după centralizarea răspunsurilor, a fost emisă **Recomandarea nr. 118/2021**, adresată președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități, Drepturile Copiilor și Adopții. Recomandarea a fost însușită, în sensul că specialiștii ANPDCA au inițiat și implementat un Program de formare pe tema prevenirii și combaterii violenței asupra copilului, care s-a pus în aplicare începând cu luna noiembrie 2021 și va dura până la finele lui aprilie 2022.

ANPDCA va proceda la elaborarea unui set de proceduri de lucru destinate activității desfășurate de asistenții maternali. De asemenea, ANPDCA va analiza opțiunile disponibile pentru corelarea problematicii conduitei asistenților maternali profesioniști care interacționează direct cu copiii aflați în sistemul de protecție specială, în vederea determinării acelor aspecte care pot fi încadrate în categoria urgențelor umanitare.

Dintre **autoritățile deschise la colaborare** și care au acordat sprijinul lor în exercitarea atribuțiilor legale putem enumera: Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș și Vâlcea, Direcțiile de Sănătate Publică Argeș și Vâlcea, Instituțiile Prefectului Argeș și Vâlcea, Inspectoratul pentru Situații de Urgență Argeș și Vâlcea, Inspectoratul Teritorial de Muncă Argeș, Primăria Municipiului Pitești, Autoritatea Națională pentru Protecția Persoanelor cu Dizabilități, Drepturile Copiilor și Adopții.

Biroul Teritorial Ploiești

● **Biroul Teritorial Ploiești:** a soluționat un număr de 305 petiții, a acordat un număr de 279 de audiențe, a înregistrat un număr de 965 apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 131 activități de mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 85 de cazuri, a efectuat 14 anchete și a formulat 18 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 629/2021 Petenta s-a adresat Biroului Teritorial Ploiești, sesizând problemele pe care le întâmpina în relația cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița. În acest sens, petenta a precizat că este mama unui tânăr în vârstă de peste 19 ani, persoană cu handicap grav, permanent, care se afla instituționalizat la un centru de plasament pentru copilul cu dizabilități (centru ce aparține DGASPC Dâmbovița), deși devenise major și ar fi trebuit să fie mutat într-un centru de persoane adulte cu dizabilități.

Pentru clarificarea aspectelor sesizate, a fost efectuată **anchetă** la Centrul de plasament pentru copilul cu dizabilități Găești și la Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Moreni-Țuicani, precum și demersuri scrise la DGASPC Dâmbovița.

Urmare demersurilor și discuțiilor care au avut loc, tânărul a fost transferat într-un centru de recuperare și reabilitare pentru persoane adulte cu handicap, corespunzător vârstei și nevoilor acestuia.

Dosar nr. 624/2021 - Sesizare din oficiu ca urmare a apariției în mass-media a articolului referitor la cazul unei minore, care a fost agresată sexual de mai mulți adolescenți, într-o baie publică din Municipiul Ploiești.

În vederea clarificării situației prezentate de presă, au fost întreprinse demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova, Administrația Serviciilor Sociale și Comunitare din cadrul Primăriei Municipiului Ploiești și la Inspectoratul de Poliție Județean Prahova.

Urmare demersurilor întreprinse, au fost realizate procedurile specifice de evaluare și de intervenție în astfel de cazuri, atât cu privire la situația minorei victimă, cât și cu privire la situația minorilor agresori. Pentru minora victimă au fost întocmite de către specialiștii DGASPC Prahova Planul personalizat de consiliere, Calendarul activităților de consiliere psihologică și socială și a fost semnat Contractul cu familia.

De asemenea, au fost întocmite planuri de servicii pentru minorii agresori, cu acordul părinților, pentru participare la ședințele de consiliere psihologică gratuite, acordate de specialiștii DGASPC Prahova.

Dosar nr. 411/2021 - Sesizare din oficiu cu privire la situația creată în comuna Lipănești unde, printr-o hotărâre a Consiliului local Lipănești au fost stabilite criterii de acordare a bursei de merit, altele decât cele menționate în Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5576/2011, îngrădindu-se, astfel, dreptul la burse școlare unui număr considerabil de elevi.

Pentru clarificarea aspectelor semnalate în presă, s-a dispus efectuarea unei **anchete** la Primăria comunei Lipănești, în cadrul căreia aspectele s-au confirmat. Ulterior efectuării anchetei autoritatea locală a îndeplinit formalitățile necesare remedierii deficiențelor, prin adoptarea unei hotărâri de consiliu local, prin care s-a aprobat cuantumul pentru fiecare categorie de bursă acordată elevilor din unitățile școlare din comuna Lipănești, pentru semestrul al II-lea al anului școlar 2020-2021.

Dosar nr. 544/2021 Petenta a sesizat faptul că, potrivit chitanței eliberate de Serviciul de stabilire, constatare, încasare impozite și taxe locale din cadrul Primăriei Municipiului Târgoviște, a achitat amenda în sumă de 50.00 lei, stabilită în sarcina sa prin procesul-verbal încheiat de Poliția Locală Târgoviște.

În luna februarie 2021, petenta a primit din partea Administrației Județene a Finanțelor Publice Dâmbovița o somație prin care i se comunica faptul că figurează în evidența fiscală cu un debit de 1.000 lei, sumă pentru care s-a început executarea silită, în temeiul unui titlu executoriu emis de Administrația Județeană a Finanțelor Publice Dâmbovița, care are la bază același proces-verbal.

Petenta s-a prezentat la cele două autorități pentru rezolvarea situației create, însă demersurile sale nu au fost rezolvate favorabil și a solicitat sprijinul instituției noastre.

În urma demersurilor întreprinse, Administrația Județeană a Finanțelor Publice Dâmbovița a analizat situația reclamată și a procedat la scoaterea din evidența fiscală a procesului-verbal în cauză, deoarece suma era deja achitată la Serviciul de stabilire, constatare, încasare impozite și taxe locale din cadrul Primăriei Municipiului Târgoviște.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 750/2020 - Sesizare din oficiu privind aspectele prezentate în presă referitoare la modul în care se asigură informarea rudelor pacienților internați cu COVID-19 la Spitalul Județean de Urgență Ploiești.

Biroul Teritorial Ploiești a întreprins demersuri la Direcția de Sănătate Publică Prahova și la Spitalul Județean de Urgență Ploiești.

În urma verificărilor întreprinse, s-a constatat faptul că la Spitalul Județean de Urgență Ploiești **nu există o procedură operațională privind informarea aparținătorilor despre starea de sănătate a pacienților internați, pentru toate secțiile spitalului.** Ca atare, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 5/2021.**

Recomandarea a fost însușită integral de către conducerea Spitalului Județean de Urgență Ploiești, sens în care s-a elaborat și implementat o Procedură prin care s-a reglementat modul în care se realizează comunicarea cu aparținătorii pacienților de pe toate secțiile spitalului, procedură difuzată la nivelul întregului personal medical al spitalului (procedura regăsindu-se postată și pe pagina de internet a spitalului).

Dosar nr. 190/2021 - Sesizare din oficiu referitoare la situația unei mame cu 17 copii, dintre care 7 minori din orașul Breaza, județul Prahova, care era bătută și amenințată cu moartea de fostul soț și nu avea unde să plece pentru a scăpa de abuzurile acestuia. Pentru clarificarea aspectelor, au fost efectuate demersuri la Primăria orașului Breaza și Poliția orașului Breaza.

În urma verificărilor efectuate, s-a constatat că Primăria Breaza a identificat ca soluție de sprijinire a mamei și a copiilor minori, atribuirea unei locuințe (apartament cu trei camere în orașul Breaza) și a fost încheiat contractul de închiriere încă din luna octombrie 2019, însă mama și copii minori nu s-au putut muta în această locuință, deoarece spațiul nu îndeplinea condițiile de locuit.

Pentru remedierea acestor deficiențe, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 42/2021**, adresată primarului orașului Breaza. Recomandarea a fost însușită în totalitate (mama și cei șapte minori s-au mutat în apartamentul atribuit de Primăria Breaza unde locuiesc în condiții de igienă și confort, locuința este racordată la utilități și mobilată corespunzător, copiii sunt înscriși la școală/grădiniță; tatăl nu manifestă interes față de nevoile copiilor, care sunt ajutați de frații mai mari, care realizează venituri).

Dosar nr. 622/2021 Petenta, mama unui tânăr internat la Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsurile de Siguranță Săpoca, județul Buzău, a reclamat mai multe aspecte referitoare la situația fiului său.

În vederea soluționării petiției, a fost efectuată o **anchetă** la unitatea sanitară în cauză, rezultând mai multe deficiențe, pentru remedierea cărora Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 106/2021**, către conducerea Spitalului de Psihiatrie și pentru Măsurile de Siguranță Săpoca, care a fost însușită astfel: au fost elaborate procedurile operaționale privind informarea aparținătorilor despre starea de sănătate a pacienților internați în toate secțiile spitalului, privind asigurarea îngrijirii corporale a pacienților internați pentru secțiile spitalului, prelucrate cu personalul și aduse la cunoștință pacienților și aparținătorilor; s-a instituit Registrul de evidență a comunicării informațiilor transmise aparținătorilor; au fost dispuse măsuri pentru asigurarea permanentă a accesului pacienților la duș, atât la secția Psihiatrie III Săpoca, cât și la toate celelalte secții ale spitalului; a fost înștiințat Ministerul Sănătății cu privire la situația supraaglomerării existente în secțiile destinate pacienților aflați în executarea măsurii de siguranță a internării medicale.

Demersuri realizate în perioada stării de alertă:

- *Sesizare din oficiu cu privire la necesitatea completării cadrului legal pentru reglementarea obligativității minorilor agresori de a urma programe de consiliere*

psihologică. (Dosar nr. 815/2021 - în lucru) Au fost întreprinse demersuri la Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții, iar ulterior au fost transmise adrese către Ministrul Justiției și Comisiile de specialitate din cadrul Parlamentului (Comisia juridică, de disciplină și imunități și Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților), prin care s-a supus atenției analizarea necesității completării cadrului legislativ.

- *Sesizare din oficiu cu privire la situația critică de la Spitalul Județean de Urgență Buzău din cauza lipsei medicilor - deficit de medici specialiști pe secția de medicină internă. (Dosar nr. 209/2021)* Au fost efectuate demersuri la Spitalul Județean de Urgență Buzău și la Direcția de Sănătate Publică Buzău, în urma cărora a reieșit că au fost întreprinse acțiuni pentru deblocarea situației existente la nivelul unității sanitare, care au rămas însă fără rezultate semnificative. Situația existentă la acest spital a fost supusă atenției Ministerului Sănătății, care ne-a prezentat unele măsuri ce pot fi luate pentru asigurarea serviciilor medicale în specialitățile deficitare, măsuri pe care le-am adus la cunoștința conducerii Spitalului Județean de Urgență Buzău.

- *Sesizare din oficiu cu privire la lipsa unor medicamente din schema de tratament pentru pacienții infectați cu COVID-19, internați la Spitalul Municipal Râmnicu Sărat, județul Buzău. (Dosar nr. 962/2021)* Au fost întreprinse demersuri la unitatea medicală și la Ministerul Sănătății, rezultând că au fost luate toate măsurile pentru a se acoperi necesarul de medicamente pentru tratarea pacienților COVID-19 de la nivelul Spitalului Municipal Râmnicu Sărat, județul Buzău.

- *Sesizare din oficiu cu privire la reparația unui focar de infecție cu noul coronavirus la Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Săpoca, județul Buzău. (Dosar nr. 102/2021)* Au fost efectuate demersuri la Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Săpoca și la Direcția de Sănătate Publică Buzău, care s-au implicat în clarificarea aspectelor, focarul de infecție cu noul coronavirus a fost gestionat și au fost dispuse toate măsurile epidemiologice necesare pentru a se preveni extinderea infecției la nivelul comunității.

- *Sesizare din oficiu privind situația cetățenilor din comuna Merei, județul Buzău, care nu mai beneficiază de serviciile medicale acordate de medicul de familie. (Dosar nr. 728/2021)* Au fost întreprinse demersuri la Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Buzău și la Casa Națională de Asigurări de Sănătate. Aspectele sesizate în presă au fost rezolvate în urma unui control dispus de Casa Națională de Asigurări de Sănătate.

- *Sesizare din oficiu cu privire la cursele ilegale organizate pe timpul nopții, în Ploiești, curse care tulbură liniștea locuitorilor (Dosar nr. 470/2021)* Au fost întreprinse demersuri la Primăria Municipiului Ploiești și la Poliția Municipiului Ploiești, în urma cărora a reieșit că reprezentanții Poliției Municipiului Ploiești au întreprins acțiuni în vederea prevenirii și sancționării curselor ilegale de motociclete, au fost aplicate sancțiunile contravenționale prevăzute de lege. Acțiunile preventive, de conștientizare și consolidare a educației rutiere vor continua.

- *Sesizare din oficiu cu privire la creșterea numărului de cazuri de abandon școlar din Prahova. (Dosar nr. 730/2021)* Au fost întreprinse demersuri la Inspectoratul Școlar Județean Prahova. A reieșit că în unitățile de învățământ din județul Prahova au fost derulate acțiuni și proiecte pe tema abandonului școlar, însă în învățământul primar și gimnazial (în ultimul an școlar), în mediul rural, abandonul școlar a înregistrat creșteri semnificative. Urmare demersurilor întreprinse, conducerea Inspectoratului Școlar Județean Prahova a inițiat un Protocol de colaborare cu mai multe autorități cu competențe în materia drepturilor copilului, în scopul aplicării politicilor sociale în scopul reducerii abandonului școlar și al protecției copilului.

• *Sesizare din oficiu cu privire la neasigurarea mijloacelor de transport public pentru elevii navetiști din localitățile limitrofe orașului Găești. (Dosar nr. 915/2021)* Au fost întreprinse demersuri la Consiliul Județean Dâmbovița și la Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița. A reieșit că au fost dispuse toate măsurile necesare pentru a se asigura transportul public județean de persoane în localitățile limitrofe orașului Găești, județul Dâmbovița.

Propuneri de modificări legislative:

• *necesitatea completării cadrului legislativ referitor la acordarea serviciilor de consiliere psihologică pentru minorii agresori, în lipsa acordului părinților.*

Din activitatea instituției au rezultat situații în care pentru unii minori agresori, autoritățile cu atribuții în domeniu nu au putut întocmi planurile de servicii, întrucât părinții acestora au refuzat consilierea psihologică pusă la dispoziție prin structurile de specialitate ale autorităților.

Având în vedere că problematica intră în sfera de competență a Autorității Naționale pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții, s-a solicitat formularea unui punct de vedere referitor la oportunitatea completării cadrului legislativ, iar ulterior problema a fost supusă atenției Ministerului Justiției și comisiilor de specialitate din cadrul Parlamentului, respectiv Comisiei juridice, de disciplină și imunități și Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale.

ANDPDCA a considerat că nu se impune modificarea cadrului legislativ, dar a menționat că se află în proces de reevaluare Metodologia cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie, urmând ca aceasta să fie revizuită și adaptată la realitatea actuală, iar pe parcursul procesului de revizuire se vor avea în vedere inclusiv minorii agresori și familiile acestora.

Ministerul Justiției a menționat că va colabora cu ANDPDCA în vederea îmbunătățirii cadrului legal privind protecția minorilor, considerând că această autoritate are inițiativă legislativă în materie).

Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a precizat că va iniția o propunere legislativă, care să vină în sprijinul rezolvării acestei lacune legislative. Comisia juridică, de disciplină și imunități nu a transmis un punct de vedere. **Dosar nr. 815/2021 - în lucru**

Dintre autoritățile care au fost deschise la colaborare amintim: Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, Direcțiile de Sănătate Publică din județele Prahova, Buzău și Dâmbovița, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova, Casa Județeană de Pensii Prahova, Casa Județeană de Pensii Dâmbovița, Instituția Prefectului Județul Prahova, Instituția Prefectului Buzău, Instituția Prefectului Județul Dâmbovița, Consiliul Județean Prahova, Consiliul Județean Buzău și Consiliul Județean Dâmbovița, Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Moreni-Țuicani, județul Dâmbovița, Primăria comunei Ceptura, județul Prahova, Primăria Municipiului Ploiești.

Biroul Teritorial Slobozia

• **Biroul Teritorial Slobozia:** în activitatea desfășurată de la înființarea acestuia începând cu luna **ieunie 2021**, a soluționat un număr de 23 de petiții, a acordat 35 de audiențe, a înregistrat 23 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 25 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități și s-a sesizat din oficiu în 100 de cazuri.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 2/2021 - Sesizare din oficiu față de starea drumului județean DJ201B, care face legătura între localitățile Rași și Orezu, județul Ialomița. Pe acest sector de drum s-au petrecut mai multe accidente rutiere în anul 2021, din cauza stării necorespunzătoare a drumului, în sensul că acesta: nu era marcat corespunzător, nu era asigurată vizibilitatea conducătorilor auto și toaletarea copacilor nu se efectuase în mod corespunzător.

Ca urmare a intervenției instituției Avocatul Poporului, autoritățile cu competențe în materie au procedat la restabilirea siguranței pe drumul public, în sensul că au marcat longitudinal drumul public, au instalat marcaje semnalizatoare și au toaletat corespunzător partea carosabilă. De asemenea, au plombat și partea din asfalt care necesita acest lucru.

Dosar nr. 110/2021 - Sesizare din oficiu referitoare la situația unui cetățean din Municipiul Giurgiu care colecta în curtea sa foarte mult gunoi și din această cauză sănătatea lui, cât și sănătatea celorlalți cetățeni ai municipiului a fost în mod real pusă în pericol.

Datorită intervenției Avocatului Poporului, autoritățile locale au luat măsuri pentru curățarea curții cetățeanului în cauză. De asemenea, se fac demersuri pentru identificarea eventualelor rude ale acestuia, în vederea îngrijirii lui de către rude sau a îngrijirii acestuia de către Serviciul Public de Asistență Socială a Municipiului Giurgiu.

Dosar nr. 128/2021 Petentul ne-a sesizat cu privire la dificultățile întâmpinate în obținerea primei de activare prevăzută de dispozițiile art. 73² din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu privire la nesoluționarea în termenul legal a cererii depuse la Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Au fost întreprinse demersuri la Agenția Județeană Pentru Ocuparea Forței de Muncă Teleorman pentru a se reanaliza posibilitatea acordării primei de activare.

Urmare demersurilor întreprinse, autoritatea ne-a comunicat că cererea petentului a fost soluționată prin emiterea deciziei de acordare a primei tranșe din prima de activare în cuantum de 500 de lei neimpozabili, pentru care au fost îndeplinite condițiile legale.

Dosar nr. 201/2021 - Sesizare din oficiu, în urma apariției în mass-media a cazului unui domn de vârstă înaintată, lipsit de sprijinul familiei, care nu se putea gospodări singur din cauza stării de sănătate și care ar putea beneficia de măsura internării într-un centru de persoane vârstnice.

Au fost întreprinse demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Giurgiu și Primăria comunei Malu, județul Giurgiu.

Ca rezultat, instituțiile anterior menționate ne-au comunicat faptul că a avut loc o anchetă socială la domiciliul persoanei, în cadrul căreia s-a constatat că nu beneficiază de ajutorul familiei, fiind ajutat ocazional de vecini, precum și că trăiește în condiții precare, întreținându-se doar din indemnizația de handicap. În acest sens, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Giurgiu a solicitat sprijinul Primăriei comunei Malu pentru întocmirea documentației necesare în vederea acordării serviciilor medicale necesare, dar și pentru identificarea unui loc într-un centru pentru persoane vârstnice.

Persoana în cauză a fost inițial internată la Spitalul Județean de Urgență Giurgiu, iar mai apoi a fost admisă în Centrul pentru persoane vârstnice din localitatea Hotarele.

Dosar nr. 62 - 65/2021 - Sesizare din oficiu privind problema accesului la internet a unor unități de învățământ, astfel că au fost efectuate demersuri către inspectoratele școlare din județele Călărași, Ialomița, Giurgiu și Teleorman. Inițial, în statistica publicată în articol, figura un număr de 227 de clădiri care nu erau conectate la acest serviciu.

În procesul de soluționare a dosarelor, s-a constatat că 72 dintre aceste locații (aparținând unor școli ori grădinițe) nu sunt conectate la internet. Motivele pentru care nu există conexiune la internet în aceste corpuri sunt lipsa infrastructurii (în special în mediul

rural) din partea companiilor care oferă aceste servicii, neorganizarea de cursuri în respectivele clădiri ori reabilitarea recentă a acestor imobile (urmând a fi conectate la internet).

Inspectoratele școlare au menționat că deși unele clădiri unde învață preșcolarii nu sunt conectate la internet, aceștia au desfășurat activitate didactică în format fizic. În ceea ce îi privește pe elevi, reprezentanții școlilor și ai unităților administrativ-teritoriale au solicitat companiilor să asigure acest serviciu și pe raza localităților mai izolate. De asemenea, administrațiile locale au accesat fonduri pentru achiziționarea de dispozitive necesare copiilor pentru a putea participa la orele de curs.

Situația rămâne în monitorizare, iar dacă măsurile dispuse la nivel național vor necesita mutarea activității didactice în format online, se va analiza oportunitatea (re)verificării împrejurărilor la nivelul județelor sus-menționate, pentru a permite desfășurarea în condiții optime a procesului educativ.

Dosar nr. 121/2021 - Sesizare din oficiu privind situația unei școli gimnaziale dintr-o localitate din județul Călărași, unde elevii vor fi nevoiți să învețe în săli de clasă temporare, organizate sub forma unor containere metalice, ca urmare derulării unui proiect de reabilitare a unității de învățământ.

Cu ocazia demersurilor efectuate către Primăria comunei Dragoș Vodă, județul Călărași, Inspectoratul Școlar Județean Călărași și Direcția de Sănătate Publică a județului Călărași, s-a constatat că până la finalizarea montării containerelor, cei 301 elevi au învățat în format online (3 săptămâni), trecând apoi la formatul fizic. Cele 11 unități metalice modulare vor fi utilizate până la data finalizării lucrărilor, respectiv februarie 2023.

Acestea sunt construite de o companie specializată în domeniu, respectându-se normele în materie în vigoare. Pe perioada sezonului rece, poate fi asigurată temperatura optimă de desfășurare a cursurilor, întrucât containerele sunt izolate corespunzător, sunt racordate la rețeaua electrică, au radiatoare electrice și aparate de aer condiționat care permit acest lucru. Nu în ultimul rând, așa cum rezultă din configurația și specificațiile tehnice ale containerelor, sunt respectate proporțiile unei săli de clasă, iar grupurile sanitare sunt organizate separat, pentru elevi și pentru cadrele didactice.

Dosar nr. 378/2021 - Sesizare din oficiu privind cazul unui elev al unei școli primare din Alexandria, care ar fi fost agresat fizic în timpul orelor de curs de către profesorul său.

În această speță, au fost efectuate demersuri la școala gimnazială unde era înscris elevul, Poliția Municipiului Alexandria, Inspectoratul Școlar Județean Teleorman, precum și Direcția de Asistență Socială din cadrul Primăriei Municipiului Alexandria.

Astfel, informațiile din presă au fost confirmate de către instituțiile sesizate, în sensul că profesorul a avut într-adevăr respectiva reacție agresivă față de elevul de clasa a II-a, în timpul desfășurării orei, pe fondul comportamentului inadecvat conduitei școlare al elevului.

În baza raportului comisiei de disciplină, consiliul de administrație al școlii a hotărât *sanționarea profesorului cu observație scrisă*. De asemenea, s-a luat *hotărârea de schimbare a încadrării la clasa respectivului elev, în sensul că materia respectivă a fost atribuită altui profesor pentru a fi predată copiilor*. Până la vacanța de iarnă, clasa a beneficiat de *consiliere de grup și de o activitate desfășurată de Poliția Siguranței Școlare* din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Teleorman pe teme de prevenire a violențelor. Totodată, s-a recomandat includerea elevului într-un program individual de consiliere psihopedagogică.

Dosar nr. 314/2021 - Sesizare din oficiu privind condițiile precare dintr-un centru pentru persoane adulte cu dizabilități din subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Giurgiu - bucătărie și băi insalubre, personal insuficient, nespecializat în îngrijirea persoanelor adulte cu dizabilități.

Au fost întreprinse demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Giurgiu, precum și la Consiliul Județean Giurgiu.

Ca rezultat, instituțiile anterior menționate ne-au comunicat faptul că au demarat procedura de achiziție a celor necesare pentru remedierea situației din centrul vizat de sesizarea din oficiu, încheindu-se un contract de prestări servicii pentru reparațiile necesare, iar până la acest moment s-a făcut recepția parțială a lucrărilor prin care s-a montat gresie și faianță, s-au reabilitat instalațiile termice și s-au înlocuit ușile. Urmează ca autoritățile în cauză să întreprindă de asemenea lucrări de igienizare a spațiului, dar și de îmbunătățire a condițiilor de siguranță, prin instalarea plaselor anti-insecte, prin montarea sistemelor de protecție pentru prize, întrerupătoare și uși. Dosarul a rămas în monitorizare, pentru a se urmări finalizarea obiectivelor propuse.

Dintre autoritățile care **au fost deschise la colaborare** și care au acordat sprijinul lor în exercitarea atribuțiilor noastre legale amintim Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Ialomița, Inspectoratul de Poliție Județean Ialomița, Consiliul Județean Ialomița, Primăria Municipiului Giurgiu, Administrația Județeană a Finanțelor Publice Teleorman, care au răspuns la obiect, cu promptitudine și profesionalism tuturor solicitărilor adresate.

O autoritate cu **reticențe** în colaborarea cu instituția Avocatul Poporului a fost Direcția de Sănătate Publică Giurgiu.

În activitatea de soluționare a petițiilor, nu au fost întâmpinate dificultăți sau reticențe din partea autorităților.

Biroul Teritorial Suceava

● **Biroul Teritorial Suceava:** a soluționat un număr de 86 de petiții, a acordat 50 de audiențe, a înregistrat 89 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 22 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 160 de cazuri, a efectuat 2 anchete și a formulat 6 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 539/2021 - Sesizare din oficiu privind creșterea exagerată a taxei de însoțitor percepută părinților ai căror copii mai mari de trei ani sunt internați în Spitalul Județean de Urgență „Sfântul Ioan cel Nou” Suceava, din cele relatate de mass-media, rezultând faptul că, mărirea la 70 de lei/zi a taxei de însoțire, îi determină pe tot mai mulți dintre părinți să-și lase copiii singuri în spital, ceea ce poate să producă o traumă emoțională pentru copii, generată de separarea acestora de părinți pe parcursul internării, dar poate să aibă efect și asupra procesului de vindecare a copiilor.

Din răspunsurile comunicate, a rezultat faptul că Spitalul Județean de Urgență „Sfântul Ioan cel Nou” Suceava a solicitat Consiliului Județean Suceava creșterea taxei de însoțitor, așa cum rezultă din documentația pusă la dispoziție în copie, în baza căreia, Consiliul Județean Suceava, prin Hotărârea nr. 81/2021, cu aplicare de la data de 1 iunie 2021, a aprobat majorarea acestei taxe de la 55 lei/zi la 70 lei/zi.

Biroul Teritorial Suceava a solicitat celor două instituții să analizeze posibilitatea reducerii acestei taxe, argumentând atât prin faptul că spitalul nu dispune de personal suficient pentru a asigura supravegherea permanentă a copiilor internați, cu vârsta mai mare de trei ani, cât și prin caracterul discriminatoriu al acestei taxe, care îngreuează dreptul copiilor ai căror părinți nu au posibilitatea achitării acesteia, de a beneficia de susținerea și îngrijirea efectivă din partea acestora pe perioada internării.

Întrucât Spitalul Județean de Urgență „Sfântul Ioan cel Nou” Suceava și Consiliul Județean Suceava nu au arătat nicio deschidere în soluționarea problemei apărute din cauza creșterii taxei de însoțitor, în sensul dispunerii unor măsuri pentru reducerea acesteia, situația a fost semnalată Ministerului Sănătății.

De altfel, problema taxei hoteliere aplicată de spitale a mai fost în atenția instituției Avocatul Poporului (sediul central) și în anul 2019, când a făcut obiectul Dosarului nr. 560/2019, în cadrul căruia ne-am adresat Ministerului Sănătății - Direcția generală de asistență medicală și sănătate publică, pentru a solicita punctul de vedere cu privire la oportunitatea stabilirii unor limite și a uniformizării acestor tarife și cu privire la creșterea vârstei până la care copiii să poată fi însoțiți pe perioada spitalizării, cu suportarea tarifelor serviciilor hoteliere de către casele de asigurări, de la 3 la 7 ani.

În urma demersurilor întreprinse, atât în anul 2019, cât și în anul 2021, Ministerul Sănătății ne-a comunicat că **art. 233 din Legea nr. 95/2006** privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **a fost modificat** prin Ordonanța Guvernului nr. 18/2021, **prin modificările aduse plafonându-se taxa hotelieră la cuantumul a maxim 2 alocații de hrană specifică secției în care este internat copilul.**

Așadar, ca efect al contribuției instituției Avocatul Poporului la modificarea legislației prin care a fost plafonată taxa hotelieră la cuantumul a maxim 2 alocații de hrană specifică secției în care este internat copilul (cuantumul acestor alocații de hrană fiind modice, față de taxele percepute anterior de unele spitale), dreptul la îngrijire al copilului nu va mai fi afectat, problema fiind soluționată la nivel național.

Dosar nr. 615/2021 Petenta ne-a sesizat în legătură cu tergiversarea lucrărilor de reabilitare a Școlii Gimnaziale din localitatea Sfântu Ilie, comuna Șcheia, județul Suceava, în contextul în care unitatea școlară a fost închisă încă din cursul anului 2020, iar elevilor din această localitate nu li se asigură condiții decente pentru efectuarea navetei la școala din comună.

Cu ocazia demersurilor efectuate, s-a constatat că proiectul de hotărâre privind consolidarea și modernizarea Școlii din localitatea Sfântu Ilie, cât și indicatorii tehnico-economici, sursa de finanțare și proiectul tehnic au fost respinse de trei ori.

Ulterior, prin bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul 2021, Consiliul Local Șcheia a blocat proiectul de consolidare și modernizare al Școlii din localitatea Sfântu Ilie, aprobând în schimb demolarea școlii, prin HCL nr. 34/2021, cu un buget de 3 milioane de lei, deși concluzia Raportului de expertiză tehnică era pentru: *aplicarea soluției de consolidare de nivel maximal, deoarece va spori cel mai mult siguranța clădirii existente la acțiuni seismice și la fenomenele de tip geotehnic.*

Primăria comunei Șcheia a solicitat în data de 08.07.2021 Școlii Gimnaziale „Dimitrie Păcurariu” Șcheia acordul consiliului de administrație privind demolarea Școlii din localitatea Sfântu Ilie, însă consiliul de administrație al școlii, prin adresa de răspuns din 12 iulie 2021, a comunicat decizia ca școala să fie reabilitată, nu demolată.

De asemenea, Primăria comunei Șcheia s-a adresat și Inspectoratului Școlar Județean Suceava, solicitând eliberarea unui acord. Consiliul de Administrație al Inspectoratului Școlar Județean Suceava, prin Hotărârea nr. 147/2021, și-a dat acordul privind reabilitarea și consolidarea imobilului: Școala Gimnazială din satul Sf. Ilie, comuna Șcheia, județul Suceava, respingând de demolare a acestui imobil.

De altfel, nici Ministerul Educației - Direcția Generală Infrastructură - Direcția Patrimoniu și Investiții, nu a fost de acord cu demolarea acestei școli, comunicând la data de 12.08.2021 acordul pentru aprobarea reabilitării și consolidării Școlii Gimnaziale din

localitatea Sfântu Ilie, în sensul aplicării consolidării maxime conform Raportului de expertiză tehnică elaborate de expertul tehnic.

În acest context, Primăria comunei Șcheia ne-a comunicat că va fi reluată procedura pentru reabilitarea și consolidarea Școlii Gimnaziale din localitatea Sfântu Ilie, comuna Șcheia, județul Suceava, cu propunerea ca lucrările să fie finalizate până la începerea anului școlar 2022-2023.

În ceea ce privește naveta celor 142 de elevi și a 14 cadre didactice de la Școala Gimnazială din localitatea Sfântu Ilie la Școala din Șcheia se menționează că transportul acestora se face cu microbuzele școlare și o firmă autorizată de transport persoane, cu cheltuieli în sarcina autorității publice locale ce se ridică la peste 20.000 lei/lună, iar de la începutul anului școlar 2021-2022, elevilor care sunt transportați cu microbuzele din localitatea Sfântu Ilie, la Școala Gimnazială Șcheia li se asigură adăpost în Căminul Cultural Sfântu Ilie, până la sosirea mijlocului de transport.

Recomandări implementate cu succes:

Recomandarea nr. 126/2021, emisă de Avocatul Poporului cu ocazia soluționării Dosarului nr. 359/2021 - sesizare din oficiu, în cazul sinuciderii unui copil ce se afla sub măsura de protecție specială a plasamentului la un asistent maternal din județul Suceava.

Verificările efectuate în acest caz au condus la identificarea unor deficiențe la nivelul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava, vizând modul în care s-a acționat de la momentul instituirii măsurii speciale a plasamentului, până la data decesului copilului, prin recomandarea emisă stabilindu-se necesitatea dispunerii unor măsuri care să conducă la:

- Identificarea membrilor familiei extinse (rude până la gradul IV) și obținerea opiniei acestora, pentru a verifica disponibilitatea de a lua în plasament copii pentru care se impune instituirea acestor măsuri speciale de protecție, în concordanță cu dispozițiile art. 64 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care instituie, la stabilirea măsurii plasamentului, regula plasării copilului, în primul rând, la familia extinsă;

- Cunoașterea de către angajații DGASPC Suceava a dispozițiilor privind monitorizarea aplicării măsurilor speciale de protecție prevăzute la Secțiunea V din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele prevăzute de art. 10 lit. a) pct. 7 din Anexa 1 (Regulamentul-Cadru de organizare și funcționare al Direcției generale de asistență socială și protecția copilului) din Hotărârea de Guvern nr. 797/2017, în sensul respectării termenului prevăzut pentru reevaluare, cel puțin o dată la 3 luni și ori de câte ori este cazul, a împrejurărilor care au stat la baza stabilirii măsurilor de protecție specială;

- Respectarea de către personalul DGASPC Suceava a principiului interesului superior al copilului, prin asigurarea ascultării opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, ținând cont de vârsta și de gradul său de maturitate, în conformitate cu dispozițiile art. 6 lit. h) raportat la art. 2 pct. 6 lit. c) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Cunoașterea și respectarea Standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip familial destinate copiilor din sistemul de protecție specială, prevăzute de Ordinul 26/2019, în special cele stabilite de Modulul III - Evaluare și planificare - Standard 1 - Evaluarea copilului - Sub-partea 3 - S1.3 („Fișele de evaluare și rapoartele privitoare la evoluția copilului și la împrejurările care au stat la baza stabilirii măsurii de protecție specială conțin o rubrică în care se consemnează, sub semnătură, opinia copilului, în funcție de vârsta și gradul de maturitate al acestuia, și a persoanelor implicate în evaluare și reevaluare”);

- Revizuirea Procedurii operaționale privind identificarea, semnalarea și soluționarea cazurilor de abuz și neglijență, elaborată la nivelul acestei instituții (Cod: PO-14.11), astfel încât, la pct. 8.4.1- modul de lucru - să fie stabilit concret un interval de timp maxim în care trebuie să se intervină/să fie verificată de către specialiști situația de abuz/neglijență semnalată, în scopul instituirii măsurilor necesare extragerii imediate a copilului din mediul în care se află într-o situație de risc.

DGASPC Suceava ne-a comunicat punctul de vedere referitor la însușirea recomandării, menționându-se în acest sens măsurile dispuse în vederea implementării acestei recomandări, din care rezultă însușirea integrală a acesteia.

Recomandarea nr. 159/2021, emisă de Avocatul Poporului în Dosarul nr. 199/2021 - sesizare din oficiu, referitor la cazul unui bebeluș mort, după ce a fost alăptat de mamă.

Verificările efectuate în acest caz au condus la identificarea unor probleme la nivelul autorității publice locale - Primăria comunei Șcheia, județul Suceava, pe teritoriul căreia a avut loc evenimentul semnalat de presă.

Astfel, s-a constatat că la Primăria comunei Șcheia, județul Suceava nu există asistent medical comunitar, care prin atribuțiile sale ar fi putut evita producerea evenimentului relatat de presă, angajarea unui astfel de salariat putând contribui la preîntâmpinarea unor cazuri asemănătoare, precum și la asigurarea serviciilor sociale integrate, potrivit prevederilor Ordinului nr. 393/2017 pentru aprobarea Protocolului de colaborare în vederea implementării serviciilor comunitare integrate necesare prevenirii excluziunii sociale și combaterii sărăciei, emis de Ministerul Muncii și Justiției Sociale.

De asemenea, pe parcursul corespondenței purtate cu această autoritate, a rezultat și faptul că la nivelul Primăriei comunei Șcheia, județul Suceava, fie nu se cunosc, fie nu se respectă, în mod corespunzător, reglementările legale privind activitatea de soluționare a petițiilor prevăzută prin Ordonanța Guvernului nr. 27/2002, care prevede că: autoritățile și instituțiile publice sesizate au obligația să comunice petiționarului, în termen de 30 de zile de la data înregistrării petiției, răspunsul, indiferent dacă soluția este favorabilă sau nefavorabilă.

Pentru remedierea acestor neajunsuri, Avocatul Poporului a emis și înaintat autorității publice locale Recomandarea nr. 159/2021, iar în răspunsul comunicat, primarul comunei Șcheia și-a exprimat disponibilitatea de a îmbunătăți întreaga activitate de asistență socială, inclusiv prin angajarea unui asistent medical comunitar la nivelul autorității publice locale, precum și cea referitoare la soluționarea petițiilor, însușindu-și astfel recomandarea.

Demersuri realizate în perioada stării de alertă:

- *Sesizare din oficiu privind lipsa implicării autorităților județene care coordonează campania de vaccinare, în județul Suceava. (Dosar nr. 86/2021)* În urma demersurilor efectuate la Direcția de Sănătate Publică Suceava și Instituția Prefectului Județul Suceava, au fost comunicate măsurile referitoare la promovarea și facilitarea vaccinării persoanelor în județul Suceava, în acest sens fiind transmisă o situație privind repartiția de materiale de promovare a campaniei de vaccinare, distribuite autorităților publice locale.

- *Sesizare din oficiu privind extinderea unui focar de COVID-19 la Secția de Psihiatrie a Spitalului Județean din Botoșani. (Dosar nr. 210/2021)*

Demersul înaintat în acest caz de Biroul Teritorial Suceava după apariția focarului de COVID-19, a impulsionat Spitalul Județean de Urgență Județean Botoșani să dispună măsuri pentru prevenirea extinderii îmbolnăvirilor, astfel încât, având acordul pacienților / tutorilor / reprezentanților legali ai acestora, s-a procedat la vaccinarea unui număr de 94 de pacienți cronici, internați în cadrul secțiilor de Psihiatrie.

• *Sesizare din oficiu privind lipsa inițiativei pentru utilizarea unui aparatul PCR pentru teste COVID, pe care Primăria Dorohoi a dat 300.000 de lei, zace nefolosit. (Dosar nr. 254/2021)*

În urma demersurilor efectuate, Spitalul Municipal Dorohoi, Primăria Municipiului Dorohoi și Direcția de Sănătate Publică Botoșani au procedat la amenajarea spațiului necesar funcționării compartimentului de diagnostic molecular și au demarat demersurile necesare pentru obținerea autorizației sanitare de funcționare.

• *Sesizare din oficiu privind condiționarea accesului la evenimentele organizate la Zilele Sucevei, exclusiv pentru cei vaccinați anti-Covid de prezentarea unui certificat de vaccinare. (Dosar nr. 421/2021)*

În urma intervenției instituției Avocatul Poporului, Primăria Municipiului Suceava a propus dezbaterii publice sucevene posibilitatea accesului restricționat la evenimentele ce urmau să fie organizate la Zilele Sucevei, iar locuitorii municipiului și-au arătat reticența ca la aceste manifestări accesul să fie condiționat de prezentarea unui certificat de vaccinare, astfel încât evenimentele propuse pentru Zilele Sucevei din data de 24 iunie 2021, au fost anulate.

Pot fi menționate, pentru **modul deosebit de colaborare**, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Nicolae Iorga” Botoșani și Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Bucovina” Suceava, pentru celeritatea și acuratețea informațiilor comunicate la solicitarea Biroului Teritorial Suceava, referitor la cazurile de incendiu care au avut loc în instituțiile de învățământ din cele două județe.

Exemple unde ne-am lovit de opoziția autorităților:

Pe parcursul anului 2021, Biroul Teritorial Suceava a întâlnit și autorități/instituții reticente în a comunica informațiile solicitate în soluționarea dosarelor aflate în lucru. Astfel, la capitolul **colaborare defectuoasă** cu Biroul Teritorial Suceava, pot fi menționate următoarele autorități: Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Primăria Municipiului Fălticeni, Primăria Orașului Bucecea, Spitalul Județean de Urgență „Sfântul Ioan cel Nou” Suceava, Direcția de Asistență Socială din cadrul Primăriei Municipiului Botoșani, Primăria comunei Durnești, județul Botoșani, Direcția de Sănătate Publică Suceava, anterior numirii doamnei director executiv Olivia Ioana Vlad.

Biroul Teritorial Târgu-Mureș

• **Biroul Teritorial Târgu-Mureș:** a soluționat un număr de 132 de petiții, a acordat 253 de audiențe, a înregistrat 617 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 31 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 48 de cazuri, a efectuat 1 anchetă și a formulat 5 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 4/2021 Petentul arata faptul că atât el, cât și soția sa sunt angajați ai Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu-Mureș și sunt părinții a doi copii minori, care începând cu data de 19.10.2020, de la momentul instituirii scenariului roșu pentru unitățile de învățământ din Târgu-Mureș (suspendarea activității didactice în totalitate) își desfășoară cursurile școlare în regim online. Întrucât petentul și soția sa nu sunt beneficiari ai măsurilor dispuse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 147/2020, aceștia fiind în situația de excepție prevăzută de art. 4, a formulat și depus la angajator două cereri, solicitând acordarea drepturilor prevăzute de actul normativ menționat. Petentul mai arata că în pofida demersurilor legale realizate, până la momentul sesizării instituției noastre, nu a primit majorarea acordată

suplimentar drepturilor salariale cuvenite, în cuantum de 75% din salariul de bază, deși această majorare se acordă obligatoriu, odată cu drepturile salariale cuvenite.

Pentru clarificarea situației expuse, au fost întreprinse demersuri la Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu-Mureș. Urmare demersurilor efectuate, unitatea spitalicească ne-a comunicat că în data de 25 ianuarie 2021, a fost formulat și comunicat răspunsul referitor la situația plății drepturilor bănești, astfel: pentru luna octombrie 2020, s-au plătit 5 zile, în valoare de 442 lei; pentru luna octombrie - noiembrie 2020, s-au plătit 15 zile lucrătoare.

Dosar nr. 14/2021 Petenta, persoană în vârstă, s-a adresat Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș, depunând toate documentele solicitate în vederea evaluării situației medico-psiho-sociale în scopul acordării drepturilor prevăzute de Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată. Având în vedere că petenta este netransportabilă (nu se poate deplasa singură, se află în permanență la pat, iar deplasarea chiar și cu un autoturism special destinat acestui tip de transport persoane, de la Târnăveni la Târgu-Mureș îi provoacă mari dureri), se face precizarea că s-a solicitat o evaluare care să nu implice deplasarea persoanei. De la momentul depunerii dosarului în vederea evaluării și până la momentul sesizării instituției noastre, situația este neschimbată, recomandarea primită fiind aceea să aibă răbdare, ori la vârsta și starea de sănătate a petentei, această recomandare devine cinică.

Pentru clarificarea situației expuse, ne-am adresat Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș. În urma demersurilor efectuate, autoritatea sesizată ne-a comunicat că dosarul petentei a intrat în comisie și s-a emis un certificat de încadrare în grad de handicap.

Dosar nr. 360/2021 Petenta a arătat faptul că s-a adresat Casei Județene de Pensii Mureș, solicitând ca începând cu luna mai 2021, dreptul de pensie cuvenit să îi fie distribuit la adresa de domiciliu de către factorul poștal. Petenta susținea că pentru luna mai, cuponul de pensie i-a fost înmănat de către factorul poștal, însă, la momentul prezentării la Oficiul Poștal i-a fost refuzată eliberarea pensiei, pe motiv că banii au fost transferați către Casa de Pensii Mureș.

Pentru clarificarea situației expuse, ne-am adresat Oficiului Poștal nr. 1 Târgu-Mureș și Casei Județene de Pensii Mureș.

În urma demersurilor efectuate, instituțiile sesizate ne-au comunicat că dreptul de pensie cuvenit a fost virat în contul deschis de către titular la bancă, iar achitarea acestui drept se realizează după data de 14 a fiecărei luni. Petenta a solicitat virarea dreptului de pensie aferent în contul deschis la CEC Bank SA, astfel că s-a dat curs solicitării formulate în acest sens, fiind înștiințată la adresa de domiciliu. Ulterior, petenta a solicitat ca plata pensiei să se realizeze prin poștă la noua adresă indicată, astfel ca începând cu luna iunie 2021, acest aspect a fost clarificat.

Dosar nr. 479/2021 Petentul a arătat faptul că în baza prevederilor Legii nr. 18/1991 i-a fost reconstituit dreptul de proprietate pentru suprafața de 5 ha., 9200 mp. teren. În urma măsurătorilor topografice efectuate, din suprafața de 6000 mp. teren intravilan lipsește suprafața de 600 mp., fiindu-i redusă suprafața de teren fără acordul acestuia, mai mult vecinului său i-a fost adăugată în plus suprafața respectivă de teren, fără ca acesta să dețină vreun document cu care să facă dovada acestui fapt.

Potentul s-a adresat de mai multe ori cu solicitări scrise atât Comisiei locale de Fond Funciar Corunca, cât și Comisiei județene de Fond Funciar Mureș, în vederea soluționării celor prezentate, dar situația a rămas neschimbată, deși Instituția Prefectului Județul Mureș, i-a comunicat că într-o primă etapă, această problemă va trebui clarificată de Comisia locală pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Corunca.

Față de cele expuse de petent, ne-am adresat Primăriei comunei Corunca, județul Mureș. Instituția sesizată ne-a comunicat că reconstituirea dreptului de proprietate pentru petiționar, cât și pentru proprietatea învecinată s-a realizat în baza legilor fondului funciar, având geometria, vecinătățile și suprafața indicată prin procesele-verbale întocmite cu această ocazie, astfel că terenul în suprafață de 614 mp. se regăsește în continuarea parcelei deținute de vecinul său, însă nu este inclus în titlul de proprietate al persoanei indicate. Terenul se află la dispoziția Comisiei locale pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Corunca. Mai mult decât atât, autoritatea locală a demarat procedura de identificare și înscriere a tuturor imobilelor în sistemul integrat de cadastru și carte funciară, ocazie cu care se va clarifica și regimul juridic al terenului în suprafață de 614 mp.

Recomandare implementată cu succes:

Prin **Recomandarea nr. 110/2021**, s-au stabilit în sarcina directorului Școlii Profesionale Band, județul Mureș, următoarele măsuri: elaborarea unei proceduri operaționale referitoare la modul de gestionare a situațiilor de abuz, violență fizică/psihologică apărute în cadrul unității școlare cu determinarea rolurilor și responsabilităților în gestionarea incidentelor de acest gen; optimizarea comunicării între școală și autorități, inclusiv mass-media în legătură cu incidente petrecute în cadrul unității de învățământ sau în care sunt implicați elevi.

Instituția sesizată ne-a comunicat că a fost elaborată Procedura operațională – Gestionarea situațiilor de abuz, violență fizică/psihică apărute în cadrul unității de învățământ, Cod PO-16.06, precum și planul operațional de prevenire și combatere a violenței privind reducerea fenomenului violenței în mediul școlar. Conform procedurilor emise în temeiul dispozițiilor Legii nr. 272/2004, republicată, ale Ordinului ministrului educației și cercetării nr. 4343/2020 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la violența psihologică se reglementează procedura de gestionare a situațiilor de orice fel de abuz în unitatea școlară, responsabilitățile conducerii școlii, a comisiei pentru prevenirea și combaterea violenței, a profesorului de serviciu, a cadrelor didactice- diriginte/învățător, a consilierului școlar. Întrucât unitatea școlară a elaborat, avizat și prelucrat cu părțile responsabile procedura operațională emisă referitoare la combaterea violenței de orice fel, rezultă că și-a însușit măsurile dispuse prin Recomandarea nr. 110/2021.

Recomandare ignorată de autorități:

Prin **Recomandarea nr. 109/2021**, s-au dispus următoarele măsuri în sarcina primarului Comunei Tulgheș, județul Harghita: realizarea unei acțiuni de informare și prezentare publică a acțiunii de înregistrare sistematică de cadastru și carte funciară pentru sectoarele cadastrale nr. 6 și nr. 20 din perimetrul UAT Tulgheș, cu interes deosebit în ceea ce privește efectele juridice izvorâte, urmare a procedurii de înregistrare sistematică a imobilelor, în funcție de situațiile diferite apărute și termenele legale în care se realizează demersurile de către persoanele îndreptățite pentru intabularea dreptului de proprietate; informarea și asigurarea unui sprijin real și activ pentru cei interesați, în vederea obținerii documentației necesare intabulării dreptului de proprietate la cererea titularului de drept, așa cum este prevăzută de dispozițiile art. 13 alin. (15), teza finală din Legea nr. 7/1996.

Primăria Comunei Tulgheș, județul Harghita ne-a comunicat că măsurile dispuse prin Recomandarea nr. 109/2021, s-au realizat astfel:

- *pentru o cât mai bună informare a celor interesați am publicat în totalitate Recomandarea nr. 109 din 3 august 2021 prin postare pe site-ul primăriei Tulgheș și prin afișare la sediu;*

- *am postat pe site-ul primăriei Tulgheș și prin afișare la sediu un anunț public, în scopul informării generale și în mod special pentru acei proprietari, posesori sau alți detentori*

precari a căror terenuri au fost înscrise provizoriu pe UAT. Menționăm expres faptul că noi, Primăria Comunei Tulgheș vom da eficiență prevederilor art. 13 alin. (15) lit. c din Legea nr. 7/1996 a cadastrului și publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare și vom rezolva cu celeritate orice solicitare a deținătorilor reali a terenurilor pentru intabularea acestora în nume propriu.”

Față de cele comunicate de către autoritatea administrației publice locale, s-a apreciat că s-a îndeplinit o obligație de diligență, în sensul postării pe site-ul primărie și afișării la sediu a unui anunț public în legătură cu acțiunea de cadastrare și înregistrare sistematică a terenurilor, însă obiectul și scopul urmărite prin măsurile dispuse prin Recomandarea nr. 109/2021 nu sunt realizate, prin urmare s-au continuat demersurile la Primăria comunei Tulgheș, în conformitate cu dispozițiile art. 2 din Legea nr. 53/2003 privind transparența decizională în administrația publică, respectiv art. 75 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 - Codul administrativ, potrivit căroră, autoritatea administrației publice are obligația de a informa/consulta/coopera cu cetățenii în probleme de interes general pentru comunitate, aspect care se poate realiza în cazul de față prin organizarea unei ședințe publice în care să fie prezentate rezultatele acțiunii de cadastrare, etapele ulterioare pentru intabularea terenului pe titularul de drept și desigur implicarea activă a autorității în sprijinirea și rezolvarea cu celeritate a solicitărilor pe această chestiune.

În situația în care instituția publică vizată nu va da curs însușirii măsurilor dispuse prin Recomandarea nr. 109/2021, se va propune realizarea de demersuri către instituția ierarhic superioară, și anume, Instituția Prefectului Județul Harghita.

Demersuri realizate în perioada stării de alertă:

- *Sesizări din oficiu în vederea autorizării, organizării și funcționării în cadrul centrelor de vaccinare din județele Mureș și Harghita, a echipelor mobile de vaccinare, procedura de lucru a acestora, respectiv asigurarea numărului de cadre medicale necesare pentru funcționarea corespunzătoare a centrelor de vaccinare împotriva COVID-19. (Dosare nr. 39, 40 și 62/2021)* Urmare demersurilor realizate la nivelul Instituției Prefectului Județul Mureș, Instituției Prefectului Județul Harghita, Direcției de Sănătate Publică Mureș și Direcției de Sănătate Publică Harghita, situația a fost clarificată, activitatea centrelor de vaccinare, atât sub aspectul existenței și activității echipelor mobile, cât și sub aspectul asigurării echipelor de cadre medicale pentru o derulare corespunzătoare a procesului medical de vaccinare realizându-se în condiții adecvate.

- *Demersuri realizate urmare identificării unor focare de COVID-19 în unități sanitare: Spitalul Județean de Urgență Miercurea Ciuc și Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu-Mureș, respectiv la Adăpostul de Noapte Târgu-Mureș. (Dosare nr. 244, 819 și 851/2021- Sesizări din oficiu).* În urma demersurilor realizate, unitățile spitalicești și autoritățile publice locale în cauză au procedat la efectuarea anchetelor epidemiologice, au fost instituite măsuri pentru izolarea focarelor, a fost testat întregul personal medical, precum și pacienții, s-a realizat dezinfecția locațiilor pentru prevenirea răspândirii infecției cu virusul SARS-CoV-2.

Pentru anul 2021, o parte semnificativă a activității Biroului Teritorial Târgu-Mureș a fost reprezentată de demersuri realizate în perioada stării de alertă pentru situații excepționale create de pandemia cu virusul SARS-CoV-2. Pentru situații care au făcut obiectul sesizărilor din oficiu, autoritățile publice vizate și cu care am derulat o **colaborare interinstituțională bună**, în unele cazuri, chiar cu maximă celeritate, au fost: Direcția de Sănătate Publică Mureș, Direcția de Sănătate Publică Harghita, Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu-Mureș, Spitalul Clinic Județean Târgu-Mureș, Spitalul de Urgență Miercurea Ciuc, Spitalul Municipal Sighișoara.

De asemenea au fost cazuri de **autorități deschise la colaborare** și pentru situații, altele decât cele prezentate mai sus, și anume, Casa Județeană de Pensii Mureș, Agenția pentru Protecția Mediului Târgu-Mureș, Primăria Municipiului Târgu-Mureș și Primăria Municipiului Miercurea Ciuc.

În anul 2021, au existat cazuri când unele autorități și instituții publice **nu au acordat sprijinul necesar** în exercitarea atribuțiilor instituției Avocatul Poporului: Primăria comunei Ceuașu de Câmpie, județul Mureș, Primăria comunei Tulgheș, județul Harghita.

Biroul Teritorial Timișoara

• **Biroul Teritorial Timișoara:** a soluționat un număr de 199 de petiții, a acordat 60 de audiențe, a înregistrat 359 de apeluri telefonice prin serviciul dispecerat, a desfășurat 29 activități mediatizare/colaborare cu alte autorități, s-a sesizat din oficiu în 40 de cazuri, a efectuat 4 anchete și a formulat 6 recomandări.

Autorități deschise la colaborare:

Dosar nr. 426/2021 - Sesizare din oficiu privind cazul bărbatului care s-ar fi aruncat în gol de la etajul al 9-lea al Spitalului Clinic Județean de Urgență Timișoara.

Având în vedere aspectele semnalate în mass-media, au fost efectuate demersuri la Spitalul Clinic Județean de Urgență Timișoara, cu solicitarea de a ne informa cu privire la contextul evenimentului, precum și dacă a fost deschisă o anchetă internă cu privire la identificarea persoanelor responsabile, măsurile luate pentru evitarea producerii pe viitor a altor evenimente similare.

Unitatea medicală ne-a comunicat măsurile luate ca urmare a evenimentului din 1 octombrie 2021, respectiv: Măsuri preventive; Măsuri corective/ imediate; Măsuri și plan de măsuri al Comisiei de cercetare eveniment advers (după producerea evenimentului); Măsuri disciplinare (după producerea evenimentului).

În urma analizei efectuate de managementul superior al raportului Comisiei de cercetare al evenimentului, acesta a fost transmis Comisiei de disciplină pentru cercetarea disciplinară a angajaților implicați în eveniment.

Din răspunsul SCJU Timișoara rezultă faptul că unitatea sanitară a dispus măsuri de sporire a siguranței și securității pacienților, riscul de defenestrare fiind tratat cu prioritate, imediat după producerea evenimentului.

Dosar nr. 451/2021 - Sesizare din oficiu privind zona Gării Aradul Nou, unde, printre blocurile din partea stângă a străzii Ștefan cel Mare, spațiul public este insalubru, vegetația este netunsă și gunoaiile sunt aruncate pe jos.

Având în vedere aspectele semnalate în mass-media, au fost efectuate demersuri la Primăria Municipiului Arad.

Urmare demersului întreprins, reprezentanții Serviciului Edilitar și Dezvoltare Mediu Urban din cadrul Direcției Edilitare a Primăriei Municipiului Arad s-au deplasat în teren pentru verificarea stării amplasamentului descris, constatând că relatările din presă se confirmă, motiv pentru care au fost dispuse de urgență măsuri pentru igienizarea și salubritatea zonei.

Astfel, ținând cont de condițiile meteorologie, neprielnice activității de cosire a ierbii și vegetației, igienizarea zonei a fost desfășurată de operatorul pentru întreținerea spațiilor verzi din Municipiul Arad la începutul lunii noiembrie, fiind atașate fotografii după intervenție.

În aceeași măsură, operatorul serviciului public de salubritate stradală din Municipiul Arad a procedat la salubritatea trotuarului de deșeurile de dimensiuni reduse (în general

ambalaje), abandonate într-un mod neglijent și/sau preluate din recipientele pentru colectarea deșeurilor, amplasate pe platforma gospodărească din imediata apropiere.

Dosar nr. 331/2021 Petenta arată că încă din anul 2005, a depus cerere la Comisia locală de fond funciar Pecineaga, județul Constanța, pentru retrocedarea unei suprafețe de 50 hectare teren arabil, din care a fost pusă în posesie doar cu 35 ha., pentru diferența de 15 ha. urmând a se întocmi un dosar pentru plata de despăgubiri.

Astfel, în anul 2015, a fost întocmit dosarul nr. 137 privind reconstituirea dreptului de proprietate a terenului în suprafață de 15 ha. după autorul său, iar Primăria comunei Pecineaga a solicitat petentei completarea dosarului cu acte de stare civilă și acte de proprietate. Petenta preciza că s-a conformat adresei primite, transmițând documentele prin scrisoare recomandată și ulterior prin fax și e-mail, primind și confirmarea recepționării acestora.

În urma demersurilor noastre, dosarul petentei a fost înaintat la data de 04.08.2021 Instituției Prefectului Județul Constanța, în vederea emiterii avizului de legalitate, și ulterior, a fost înaintat către ANRP pentru plata de despăgubiri.

Recomandări implementate cu succes:

Dosar nr. 412/2021 - Sesizare din oficiu în cazul celor 4 accidente de circulație, toate petrecute în aceeași zi pe Drumul Național 58B, între Bocșa și Reșița, soldate cu răniți și pagube materiale.

Drumul Național 58B, care leagă Reșița de Bocșa, este una dintre cele mai intens circulate artere rutiere din Caraș-Severin și, din păcate, una dintre cele mai periculoase. De la începutul acestui an, pe tronsonul Reșița-Bocșa au avut loc 11 accidente rutiere în urma cărora o persoană a decedat, o alta a fost rănită grav și 16 persoane au fost rănite ușor, majoritatea autorilor accidentelor rutiere fiind conducători auto din Reșița sau Bocșa.

Situația era cunoscută la nivelul autorităților locale, întrucât conform relatărilor din presa locală din 10 august anul curent, la Instituția Prefectului Județul Caraș-Severin a avut loc o întâlnire la care au participat reprezentanți ai Inspectoratului de Poliție, ai Direcției Regionale de Drumuri și Poduri și ai altor instituții, în cadrul căreia s-a încercat identificarea unor soluții pentru reducerea riscului de producere a accidentelor rutiere, în contextul creșterii numărului acestora pe unele sectoare de drumuri naționale.

Au fost întreprinse demersuri la Secția de Drumuri Naționale Caransebeș, care are în administrare DN58B, respectiv Inspectoratul de Poliție Județean Caraș-Severin.

Urmare demersului întreprins, Secția de Drumuri Naționale Caransebeș ne-a comunicat că sectorul de drum în cauză este semnalizat corespunzător, atât din punct de vedere al semnalizării verticale (indicatoare), cât și din punct de vedere al semnalizării orizontale (marcaje), în conformitate cu proiectul de semnalizare întocmit conform legislației rutiere și a standardelor în vigoare, proiect avizat de Serviciul Rutier al Inspectoratului de Poliție Județean Caraș-Severin.

De asemenea, având în vedere starea tehnică corespunzătoare, **nu au existat solicitări ale poliției rutiere în sensul unor amenajări rutiere suplimentare pentru astfel de sectoare.**

Inspectoratul de Poliție Județean Caraș-Severin ne-a comunicat că având în vedere analiza dinamicii accidentelor rutiere produse pe DN58B, efectuată la finalul trimestrului al treilea din acest an, din care rezultă creșterea numărului și a consecințelor acestora și declarațiile conducătorilor auto, s-a constatat că una din cauzele concurente la producerea acestor accidente rutiere poate fi și aderența scăzută a părții carosabile în condiții de ploaie, sens în care, administratorul drumului, respectiv **Direcția Regională de Drumuri și Poduri Timișoara a fost notificată cu privire la executarea de măsuri în vederea desfășurării în condiții de siguranță a circulației rutiere pe DN58B.**

Totodată, administratorul drumului a fost notificat asupra necesității refacerii benzilor rezonatoare transversale și a marcajelor longitudinale, curățarea zonei de protecție a drumului de arborii și arbuștii care obstrucționează vizibilitatea în curbe și instalarea unor indicatoare rutiere de avertizare.

Mai mult, în primele 9 luni din 2021, polițiștii rutieri de la Biroul Drumuri Naționale și Europene din cadrul Serviciului Rutier Caraș Severin au organizat peste 100 de acțiuni preventiv-reactive, în urma cărora au fost aplicate 238 sancțiuni contravenționale, au fost reținute în vederea suspendării 115 permise de conducere, dintre care 113 pentru nerespectarea regulilor privind depășirea și au fost retrase 30 certificate de înmatriculare. Pe DN58B, tronsonul Bocșa-Reșița, au fost înregistrate 14 accidente rutiere soldate cu o persoană decedată, o persoană rănită grav și 24 rănite ușor.

Din analiza răspunsurilor primite de la cele două instituții, s-a constatat necesitatea luării unor măsuri în vederea creșterii siguranței circulației rutiere de către autoritățile locale responsabile.

Având în vedere neconcordanța între răspunsurile primite de la cele două instituții, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 158/2021** către Secția de Drumuri Naționale Caransebeș, în sensul punerii în aplicare a măsurilor cuprinse în notificarea transmisă de Inspectoratul de Poliție Județean Caraș Severin, recomandare care a fost ulterior înșușită.

Dosar nr. 354/2021 - Sesizare din oficiu privind lista scurtă a primăriilor din județul Arad care oferă posibilitatea cetățenilor de a plăti taxele și impozitele locale prin intermediul platformei online Ghișeul.ro, administrată de Autoritatea pentru Digitalizarea României.

Reportajul prezenta o listă scurtă de 20 de primării care sunt înrolate pe platforma ghișeul.ro, 6 primării la care plata online va fi introdusă în perioada imediat următoare (Ghioroc, Bocsig, Iratoșu, Vinga, Zăbrani, Semlac), iar 5 primării (Grăniceri, Dorobanți, Săvârșin, Archiș și Șeitin), nu au această posibilitate de plată.

Au fost efectuate demersuri la Autoritatea pentru Digitalizarea României, pentru a ne comunica: modalitatea de colaborare cu autoritățile de la nivel local pentru implementarea procesului de digitalizare a sectorului public; numărul instituțiilor înrolate și demersurile concrete care s-au făcut pentru realizarea obiectivului; dacă manualul de înrolare a instituțiilor a fost realizat și cum a fost pus la dispoziția beneficiarilor.

Urmare demersului întreprins, Autoritatea pentru Digitalizarea României ne-a comunicat următoarele: în ceea ce privește demersurile de înregistrare a unor noi instituții și de diversificare a acestora, ADR depune eforturi importante prin inițierea constantă a unor campanii de informare prin toate mijloacele de comunicare disponibile a tuturor instituțiilor direct beneficiare a funcționalităților sistemului ghișeul.ro; au fost înregistrate în sistem un număr total de 801 de instituții. Succesul este mult mai pregnant în zona urbană, unde din punct de vedere statistic peste 98% din municipii sunt înrolate și 68% dintre orașele din România.

Față de răspunsul Autorității pentru Digitalizarea României, am solicitat celor 11 primării din județul Arad care nu au inițiat sau finalizat procedura de înregistrare în Sistemul Național Electronic de Plată online (SNEP) să ne comunice informații cu privire la: stadiul parcurgerii procedurii de înregistrare în Sistemul național electronic de plată online (SNEP); inițierea demersurilor pentru selectarea unei instituții de credit acceptatoare și respectiv inițierea unei hotărâri de Consiliu local în vederea susținerii de către primărie a comisionului pentru plățile efectuate prin Ghișeul.ro pentru taxe și impozite.

Având în vedere răspunsul Autorității pentru Digitalizarea României și situația la nivelul primăriilor din județul Arad, Avocatul Poporului a emis **Recomandarea nr. 102/2021**, către Primăriile comunelor Archiș, Grăniceri și Șeitin, care nu au inițiat niciuna din

procedurile de înrolare, unele din ele angajându-se totuși ca în perioada următoare să supună atenției Consiliului local dezbaterea și emiterea unei hotărâri pentru plata online a taxelor și impozitelor locale. Recomandarea a fost însușită de Primăria comunei Archiș și Primăria comunie Grăniceri, județul Arad.

Exemple unde ne-am lovit de opoziția autorităților:

Dosar nr. 354/2021 Petentul ne-a relatat că în anul 2007 a construit un imobil în regim P+M în Timișoara, pe un teren a cărui situație juridică a fost reglementată prin Planul Urbanistic Zonal (PUZ) aprobat prin HCL nr. 413/2017.

Potentul preciza că în baza acestui PUZ au fost ridicate mai multe construcții, însă zona nu beneficiază de racordarea la rețele de utilitate publică, respectiv energie electrică, apă sau canalizare. Ca urmare, proprietarii construcțiilor din zonă au efectuat în fiecare an numeroase demersuri la Primăria Municipiului Timișoara în vederea finanțării sau cofinanțării extinderii rețelelor de utilități și de executare a lucrărilor de branșare.

În speță, petentul reclama ultimul impas legat de racordarea la rețeaua electrică de interes public, în urma depunerii cererii sale la E-distribuție Banat.

Ca urmare, a fost purtată o corespondență bogată atât cu E-Distribuție Banat, ANRE, cât și cu Primăria Municipiului Timișoara, în vederea stabilirii condițiilor/studiului de fezabilitate, întocmirii soluției tehnice precum și disponibilității actorilor implicați în cofinanțarea acestor lucrări.

Astfel, la data de 06.05.2021 E-distribuție Banat a informat Primăria Municipiului Timișoara cu privire la existența cererii petentului de racordare, solicitând totodată acesteia exprimarea intenției de participare la finanțare. Direcția Generală DPPRU din cadrul Primăriei Timișoara a răspuns că nu există fonduri pentru extinderi de rețele de distribuție a energiei electrice.

Potentul își exprima nemulțumirea atât față de refuzul autorității publice locale de a participa la finanțarea extinderii rețelei electrice în zonă, cât și de durata mare de comunicare a documentelor către E-distribuție Banat, obligație care incumbă autorității publice locale. Astfel, în perioada 21.04.2021-20.05.2021, E-distribuție Banat a depus 15 adrese către Primăria Municipiului Timișoara, solicitând documente necesare întocmirii studiului de fezabilitate și soluției tehnice pentru lucrarea solicitată.

Față de cele expuse de petent, am solicitat Primăriei Municipiului Timișoara să ne informeze în ce măsură autoritatea publică locală și-a îndeplinit obligația de comunicare a documentelor solicitate de E-distribuție Banat în speța prezentată, precum și dacă există în viitor disponibilitatea finanțării de către autoritatea publică locală a extinderii celorlalte rețele de utilități (apă, canalizare, gaz).

Direcția Tehnică din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara ne-a comunicat că aspectele sesizate au făcut obiectul mai multor ședințe, în care s-a dezbătut situația existentă în zonă, fiind transmis un răspuns către SC E-Distribuție Banat în data de 15.06.2021.

Totodată, conform Planului Urbanistic Zonal, aprobat prin HCL nr. 413/2014, *se recomandă cooperarea investitorilor pentru realizarea lucrărilor de echipare a terenului (alimentarea cu apă, canalizare, alimentarea cu energie electrică, gaze naturale etc.); nu vor fi date în funcțiune construcțiile realizate, până când nu vor fi racordate la rețelele edilitare: alimentare cu apă, canalizare (fosă septică) după caz, **alimentare cu energie electrică**.*

Referitor la extinderea rețelelor de utilitate publică apă și canalizare pe strada menționată, operatorul de servicii publice AQUATIM SA nu are prevăzute/aprobrate lucrări de investiții din surse proprii pe anul 2021.

CAPITOLUL VIII

SERVICIUL CONTENCIOS CONSTITUȚIONAL, RECURS ÎN INTERESUL LEGII, CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI JURIDIC, ANALIZĂ ACTE NORMATIVE, RELAȚII EXTERNE ȘI COMUNICARE

Avocatul Poporului coordonează direct activitatea în domeniul controlului de constituționalitate al legilor și ordonanțelor Guvernului (simple sau de urgență), al unificării practicii judiciare și al contenciosului administrativ, care se realizează prin intermediul Biroului contencios constituțional, recurs în interesul legii și al Biroului contencios administrativ și juridic.

De asemenea, Avocatul Poporului își realizează competențele în domeniul relațiilor externe, al mass-media, al comunicării etc., cu sprijinul Biroului analiză acte normative, relații externe și comunicare.

Jurisprudența recentă a Curții Constituționale relevantă pentru consolidarea statutului constituțional al Avocatului Poporului

Corespunzător anului 2021, se cuvine a evidenția considerentele unei decizii¹³ esențiale, pronunțate de Curtea Constituțională, menită să reafirme și să sublinieze rolul fundamental al Avocatului Poporului în sistemul constituțional românesc, **ca fiind cel de apărare a drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile lor cu autoritățile publice și nicidecum de apărare a actelor/măsurilor/atitudinilor autorităților publice care afectează aceste drepturi sau libertăți.**

Analizând normele constituționale și legale referitoare la rolul constituțional și atribuțiile Avocatului Poporului, precum și statutul juridic al acestuia (care implică incompatibilitatea cu orice altă funcție publică sau privată, imunitatea privind opiniile emise și actele efectuate în exercitarea mandatului, interdicția mandatului imperativ și reprezentativ), **Curtea Constituțională a reținut că scopul acestor reglementări este de a asigura independența Avocatului Poporului față de orice altă autoritate publică, deci inclusiv față de Parlament.** Mai mult, fără a pune în discuție calitatea de autoritate aflată sub control parlamentar, **Curtea a constatat că poziția autonomă și independentă a acestei autorități publice în raport cu Parlamentul este consacrată expres de dispozițiile art. 2 alin. (1) și (4) din Legea nr. 35/1997.**

Curtea a constatat că, față de normele constituționale și legale în vigoare, **înaintarea către Parlament a raportului anual care vizează activitatea instituției pe un an calendaristic nu plasează instituția Avocatul Poporului sub un control parlamentar autentic, ci reprezintă un act de colaborare loială**, întemeiat pe normele constituționale, între două autorități publice independente: „instituția națională pentru promovarea și protecția drepturilor omului” [art. 1 alin. (2) din Legea nr. 35/1997] și „unica autoritate legiuitoare a țării” [art. 61 alin. (1) din Constituție]. De altfel, această concluzie este susținută și de dispozițiile art. 60 din Constituție, care, referindu-se la conținutul rapoartelor anuale - care "pot conține recomandări privind legislația sau măsuri de altă natură, pentru ocrotirea drepturilor și a libertăților cetățenilor" -, subliniază tocmai raportul de colaborare și dialog

¹³Decizia nr. 455 din 29 iunie 2021 referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a Hotărârii Parlamentului României nr. 36/2021 pentru revocarea doamnei Renate Weber din funcția de Avocat al Poporului

instituțional între cele două autorități sub aspectul politicilor legislative în materia drepturilor și libertăților omului.

Reiterând cele statuate prin Decizia nr. 80 din 16 februarie 2014 și luând în considerare normele și principiile constituționale care fundamentează tragerea la răspundere juridică, Curtea Constituțională a reținut că, **în cazul revocării Avocatului Poporului, cu titlu de sancțiune juridică, este obligatorie respectarea normelor și a principiilor inerente răspunderii juridice: instituirea expresă și exhaustivă a cazurilor care pot atrage răspunderea juridică, reglementarea cadrului procedural corespunzător de cercetare a faptelor imputate și a vinovăției persoanei a cărei revocare se propune, respectiv asigurarea exercitării dreptului la apărare al acesteia în scopul dovedirii netemeinicii acuzațiilor care i se aduc. Răspunderea juridică a Avocatului Poporului, ca orice altă formă de răspundere juridică, nu poate interveni decât cu condiția dovedirii unei fapte culpabile de încălcare a unei norme legale.**

Curtea Constituțională a reținut **imunitatea Avocatului Poporului, ca trăsătură a mandatului**, în temeiul căreia acesta este protejat față de eventualele presiuni sau abuzuri și care îi asigură independența, libertatea și siguranța în exercitarea drepturilor și obligațiilor ce îi revin potrivit Constituției și legilor. Expresie a dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 35/1997, care consacră autonomia și independența instituției Avocatul Poporului „față de orice altă autoritate publică”, **imunitatea este o măsură de protecție împotriva amenințărilor sau a altor acte de presiune la care ar putea fi supusă persoana care ocupă această funcție publică din partea unei alte autorități publice, a unei instituții sau a unor persoane fizice.**

Secțiunea 1. Activitatea Biroului contencios constituțional și recurs în interesul legii

1.1. Sesizarea directă a Curții Constituționale

Pe parcursul anului 2021, Avocatul Poporului a formulat un număr **de 11 sesizări ale Curții Constituționale** atât în vederea declanșării controlului prealabil de constituționalitate, cât și în vederea realizării controlului ulterior de constituționalitate.

Din totalul de **11 sesizări de neconstituționalitate** (obiecții și excepții) ridicate direct de Avocatul Poporului, doar **1 sesizare** a fost soluționată de Curtea Constituțională (admisă), restul de **10 sesizări** aflându-se **în fază de raport**, la data întocmirii prezentului raport.

Prin activitatea sa în domeniul controlului de constituționalitate, Avocatul Poporului a urmărit crearea cadrului legal care să asigure realizarea următoarelor deziderate în protecția drepturilor și libertăților omului:

a) garantarea dreptului de asociere sindicală a cadrelor militare active (Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare);

b) adoptarea unor reglementări previzibile, clare, nediscriminatorii și care să evite paralelismul juridic în materie penală în domeniul forestier (Legea nr. 46/2008 privind Codul silvic, cu modificările și completările ulterioare);

c) apărarea drepturilor minorului în cadrul procedurii de numire a curatorului pentru desfășurarea procedurilor succesoriale (Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil);

d) respectarea limitelor legiferării cu prilejul adoptării legii bugetului de stat, în scopul asigurării finanțării cheltuielilor de întreținere, funcționare și a indemnizațiilor din cadrul Academiei Oamenilor de Știință din România din subvențiile de la bugetul de stat (Legea nr. 15/2021 a bugetului de stat pe anul 2021);

Soluția Curții Constituționale: Prin **Decizia nr. 449/2021**, Curtea Constituțională **a admis** excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 38 din Legea bugetului de stat pe anul 2021 nr. 15/2021.

Curtea Constituțională a decis că art. 38 din Legea nr. 15/2021 încalcă principiul legalității dintr-o dublă perspectivă: (i) procedurală - subsumată exigențelor legilor adoptate în ședință comună sau separate ale celor două Camere și, implicit, a majorității de vot cerute din rândul deputaților și senatorilor [art. 65 alin. (1) și (2) lit. b) și art. 76 alin. (2) din Constituție] și (ii) materială - subsumată faptului că excedează sferei de relații sociale pe care legea bugetului are aptitudinea constituțională să o reglementeze [art. 138 alin. (2) din Constituție]. Prin urmare, textul criticat încalcă principiul legalității, în componenta sa referitoare la supremația Constituției, consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție, prin raportare la art. 65 alin. (1) și (2) lit. b), art. 76 alin. (2) și art. 138 alin. (2) din Constituție.

e) înlăturarea privilegiilor instituite în favoarea unor subiecte de drept, care pot primi sume de la bugetul de stat pentru realizarea activității în domeniul protecției persoanelor cu dizabilități, prin înlăturarea altor subiecte de drept, fără a avea la bază criterii obiective (Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare);

f) asigurarea informării salariaților unei microîntreprinderi prin comunicarea în scris a documentelor care stau la baza contractului de muncă, spre exemplu, fișa postului (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii);

g) înlăturarea competenței exclusive a medicilor alergologi în procesul de diagnosticare și de tratament a bolii alergice și a identificării suspiciunii de boală alergică, precum și asigurarea nediscriminatorie la decontarea analizelor pentru persoanele ce prezintă asemenea afecțiuni, nu doar la recomandarea medicilor alergologi (Legea nr. 4/2021 privind protecția drepturilor persoanelor diagnosticate sau suspectate a fi diagnosticate cu boli sau afecțiuni alergice);

h) asigurarea accesului liber la justiție prin eliminarea termenului instituit de legiuitor pentru contestarea legalității tuturor actelor administrative cu caracter normativ emise în situații de risc epidemiologic și biologic (Legea nr. 136/2020 privind instituirea unor măsuri în domeniul sănătății publice în situații de risc epidemiologic și biologic, republicată, cu modificările și completările ulterioare);

i) înlăturarea inechităților ivite la acordarea de facilități de transport elevilor (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2021 pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011);

j) respectarea dreptului părintelui la concediul medical acordat pentru îngrijirea copilului bolnav, până la împlinirea vârstei de 18 ani (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate);

k) respectarea drepturilor persoanelor supuse măsurilor de supraveghere tehnică (Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal (PL-x nr. 250/2016).

Soluția Curții Constituționale: Obiecția de neconstituționalitate se află în curs de soluționare, pe rolul Curții Constituționale, având termen de judecată stabilit pentru data de 9 februarie 2022.

1.2 Formularea punctelor de vedere la solicitarea Curții Constituționale

Într-un număr de 3 dosare, au fost exprimate puncte de vedere în sensul neconstituționalității actului normativ analizat sau au fost formulate puncte de vedere sub rezervă de interpretare.

1.3. Formularea punctelor de vedere cu privire la constituționalitatea proiectelor de legi sau ordonanțe la solicitarea inițiatorilor acestora

În cursul anului 2021, Avocatul Poporului a transmis **inițiatorilor de proiecte de legi și ordonanțe** (primului-ministru, ministrului sănătății, ministrului muncii și protecției sociale, Guvernului, prin Secretarul General al Guvernului, Comisiei pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități), **punctul său de vedere în privința neconstituționalității soluțiilor legislative care preconizau condiționarea exercitării dreptului la muncă și al dreptului la salariu de obținerea certificatului digital al UE privind COVID-19.**

În esență, Avocatul Poporului a apreciat că soluțiile legislative, în diferitele variante preconizate, încalcă dreptul la muncă, inclusiv în componenta acestuia - dreptul la salariu-, dreptul de proprietate privată, dreptul la un nivel de trai decent, principiul securității juridice și al loialității constituționale.

1.4. Soluționarea petițiilor prin care se solicită sesizarea Curții Constituționale

În anul 2021, a fost soluționat **un număr de 1293 de petiții** prin care a fost solicitată sesizarea Curții Constituționale în privința actelor normative apreciate de petenți ca fiind neconstituționale.

Soluționarea petițiilor adresate Biroului contencios constituțional prin care se solicită sesizarea Curții Constituționale presupune realizarea analizei de constituționalitate a actelor normative invocate de petenți, prin raportare la textele constituționale pretins încălcate, astfel cum au fost acestea dezvoltate în jurisprudența Curții Constituționale, a Curții Europene a Drepturilor Omului, a Înaltei Curți de Casație și Justiție și în doctrină.

Urmare analizei de constituționalitate, petenții care solicită sprijinul Avocatului Poporului primesc un răspuns detaliat, cuprinzând argumentele care întemeiază decizia Avocatului Poporului de a sesiza sau nu Curtea Constituțională.

1.4.1 Sesizarea unor autorități publice

În anumite situații, în vederea soluționării s-a impus sesizarea autorităților publice competente pentru că au fost identificate fie necorelări legislative, fie necesitatea unor intervenții legislative, după cum urmează:

a) Sesizarea Ministerului Finanțelor Publice cu privire la neconcordanța dintre actele normative incidente cu privire la reglementarea cotei reduse de TVA de 5% pentru locuințe aferente programului *Prima casă*.

Ministerul Finanțelor a comunicat un punct de vedere cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor referitoare la colectarea și virarea cotei reduse de TVA de 5% pentru locuințe aferente programului *Prima casă*, fiind de un real ajutor cetățenilor aflați înscriși în program pentru achiziția de imobile.

b) Sesizarea Comisiilor de specialitate din cadrul Camerei Deputaților (cameră decizională) cu privire la măsurile fiscale instituite de Legea nr. 239/2020, care au un caracter

discriminatoriu prin raportare la diferite categorii de angajați care au alți angajatori decât persoanele juridice plătitoare de impozit pe profit, în vederea modificării și corelării textului de lege criticat, în sensul în care, facilități fiscale să fie acordate tuturor angajaților, indiferent de cifra de afaceri a profesionistului care beneficiază de facilitatea fiscală în cauză.

c) Sesizarea Casei Naționale de Pensii cu privire la aplicarea discriminatorie a dispozițiilor art.170 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice. Avocatul Poporului a semnalat că în procesul de aplicare a legii apar discriminări cu privire la stabilirea cuantumului punctului de pensie pentru persoanele care au obținut pensie de invaliditate potrivit Legii nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială, și care au îndeplinit condițiile de ieșire la pensie pentru limită de vârstă după intrarea în vigoare a Legii nr. 263/2010, modificată, față de persoanele care au obținut pensie de invaliditate potrivit Legii nr. 19/2000, modificată, sau Legii nr. 263/2010, modificată, și care au îndeplinit condițiile de ieșire la pensie pentru limită de vârstă după intrarea în vigoare a Legii nr. 263/2010, modificată, în acord cu Decizia Curții Constituționale nr. 702 din 31 octombrie 2019.

d) Sesizarea Ministrului Apărării Naționale, finalizată cu emiterea unei Recomandări, însoțită de Ministerul Apărării Naționale. (Recomandarea nr. 165/2021)

Urmare a Recomandării formulate, Ministrul Apărării Naționale ne-a comunicat că instituția militară are în intenție modificarea Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, **în sensul reglementării exprese a posibilității transmiterii talonului de pensie, alternativ, fie la domiciliu, fie la reședința pensionarului, în funcție de opțiunea acestuia, în aceleași condiții în care se realizează informarea pensionarilor din sistemul public de pensii.**

În același sens a fost și răspunsul primit de la președintele Comisiei pentru apărare și Siguranță Națională din Senat, care ne-a comunicat că a elaborat o inițiativă legislativă care reglementează modalitatea alternativă de transmitere a documentului de plată a pensiei la domiciliul sau reședința pensionarilor militari, la adresele de email declarate, la solicitarea scrisă a acestora. Documentul de plată în format electronic va avea aceeași valoare juridică ca și cel livrat în format de hârtie și va fi acceptat de către instituțiile care solicită prezentarea acestuia ca o dovadă a calității de pensionar militar.

1.4.2 Verificarea naturii informațiilor solicitate în baza Legii privind protecția informațiilor de interes public

În contextul soluționării petițiilor referitoare la controlul de constituționalitate, la nivelul Serviciului contencios a fost verificată natura informațiilor solicitate într-un număr de **7 petiții** formulate în temeiul Legii nr. 544/2001 privind protecția informațiilor de interes public.

2. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu recursul în interesul legii

La începutul anului 2021, Înalta Curte de Casație și Justiție **a admis recursul în interesul legii** formulat de Avocatul Poporului și a stabilit că în **interpretarea și aplicarea sintagmei „până la soluționarea contestației la executare” din cuprinsul art. 719 alin. (1) din Codul de procedură civilă, suspendarea executării silite este limitată în timp până la soluționarea în primă instanță a contestației la executare.** (Decizia nr. 2/2021 pronunțată în interesul legii)

În cursul anul 2021, în exercitarea atribuției sale privind unificarea practicii judiciare, Avocatul Poporului a formulat **2 recursuri în interesul legii**, având ca obiect:

a) interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 94 pct. 1 lit. k) și art. 95 pct. 1 din Codul de procedură civilă, în sensul de a stabili competența materială de soluționare a cauzelor având ca obiect obligarea pe temei delictual a părților la achitarea daunelor morale/materiale pentru malpraxis, în situația în care a fost sau nu urmată procedura reglementată de dispozițiile art. 679-685 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății. (Dosar nr. 3065/1/2021, cu termen de judecată la data de 21 februarie 2022)

b) interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 39 alin. (1) din Legea nr. 188/2000 privind executorii judecătorești, republicată, coroborat cu art. 125 (actualul art. 265) din Codul fiscal, art. 670 alin. (2) din Codul de procedură civilă și Ordinul ministrului justiției nr. 2550/C/2006, astfel cum a fost modificat prin Ordinul ministrului justiției nr. 2561/C din 30 iulie 2012, în sensul de a se stabili „dacă onorariul maximal al executorilor judecătorești include și taxa pe valoarea adăugată sau taxa pe valoarea adăugată se adaugă la onorariul maximal prevăzut de lege.”

2.3. Soluționarea petițiilor prin care se solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea unificării practicii judiciare neunitare

În perioada analizată, a fost soluționat un număr de **62 petiții** prin care petenții au solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Soluționarea petițiilor din analiza cărora se conturează sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție presupune: (i) identificarea dispozițiilor legale a căror interpretare și aplicare a determinat practica judiciară neunitară; (ii) identificarea aceleiași probleme de drept care a primit o soluționare diferită; (iii) sesizarea celor 15 curți de apel.

Din cele 62 de petiții:

a) în 5 dosare s-a impus formularea solicitărilor către curțile de apel de la nivelul întregii țări, în vederea comunicării hotărârilor judecătorești privind practica judiciară neunitară;

b) în 1 dosar, întrucât practica judiciară neunitară nu se regăsea la nivelul întregii țări, ci doar la nivelul unei singure curți de apel, s-a solicitat respectivei curți de apel unificarea practicii judiciare neunitare prin intermediul **întâlnirilor lunare ale judecătorilor, în care să fie discutate problemele de drept care au condus la pronunțarea unor soluții diferite sau probleme de drept de mare noutate, care ar putea genera practică neunitară.**

Secțiunea a 2-a Activitatea Biroului contencios administrativ și juridic

Pentru perioada de referință, activitatea acestui birou poate fi sintetizată astfel:

2.1. Formularea a 4 acțiuni în contencios administrativ

a) Acțiune în contencios administrativ cu privire la refuzul Casei Naționale de Pensii Publice de a acorda diferențe bănești conform art. 107 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, modificată și completată;

b) Acțiune în anularea parțială a unor hotărâri ale Consiliului Local al comunei Voinești, județul Dâmbovița și ale Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Management Integrat al Deșeurilor în județul Dâmbovița”;

c) Acțiune în anularea parțială a unei hotărâri a Consiliului Local al comunei Bărbulețu, județul Dâmbovița;

d) Acțiune în anularea parțială a unei hotărâri a Consiliului Local al comunei Bradu, județul Argeș.

2.2. Soluționarea petițiilor prin care se solicită sesizarea instanței de contencios administrativ

A fost soluționat un număr de 11 lucrări având ca obiect solicitarea de sesizare a instanței de contencios administrativ în privința nelegalității unor acte administrative.

2.3. Dosare în care Avocatul Poporului are calitatea de pârât/intimat; acte procedurale întocmite:

În anul 2021, la nivelul Biroului contencios administrativ și juridic au fost gestionate **69 de dosare** (dosare nou înregistrate și dosare din anii precedenți, care se află în diferite faze procesuale), pentru care s-au întocmit actele de procedură necesare: **a) 47 întâmpinări; b) 6 puncte de vedere la solicitarea instanțelor; c) 10 răspunsuri la întâmpinări; d) 17 note/concluzii scrise, e) 5 adrese formulate la solicitarea organelor de cercetare/urmărire penală în vederea soluționării unor plângeri penale formulate față de instituția Avocatul Poporului.**

Până la data întocmirii prezentului raport, nu a fost pierdut definitiv nici unul dintre dosarele în care Avocatul Poporului a avut calitatea de pârât/intimat, astfel încât putem evidenția o rată de succes de 100%.

2.5. Alte activități

Pe lângă activitățile de reprezentare a intereselor instituției în fața instanțelor, au fost realizate și alte activități juridice specifice: **a) Întocmire sau revizuire, după caz, și viză de legalitate pentru toate ordinele și regulamentele emise de Avocatul Poporului; b) formularea unor puncte de vedere cu privire la diverse acte sau fapte administrative, la solicitarea Avocatului Poporului, c) avizarea juridică a tuturor contractelor și a actelor adiționale încheiate de instituția Avocatul Poporului.**

2.6. Informări zilnice privind actele normative cu incidență în materia drepturilor omului, publicate în Monitorul Oficial

În contextul fluctuației legislative datorată situației sanitare, în scopul informării publice, în timp real, a cetățenilor, dar și a personalului instituției Avocatul Poporului, au fost întocmite la nivelul Biroului contencios administrativ și juridic **210 de informări zilnice.**

Secțiunea a 3-a Activitatea Biroului analiză acte normative, relații externe și comunicare

Anul 2021 a fost un an plin de provocări, având în vedere pandemia de COVID-19. Pentru a ne adapta la noile cerințe dictate de pandemia care a generat temeri cu privire la sănătatea proprie și a celor din jur, siguranța locului de muncă, calitatea vieții și stabilitatea financiară atât la nivel personal, cât și profesional, am încercat pe cât posibil, să ne desfășurăm activitatea și în format online, ocazie cu care am continuat să implementăm regimul de telemuncă. De asemenea, în mod preponderent, participarea la conferințe, webinarii, seminarii, mese rotunde a avut loc în format online.

3.1. Pentru perioada de referință, activitatea poate fi sintetizată astfel:

✓ Demersuri la nivelul autorităților din România:

- răspunsul instituției Avocatul Poporului la solicitările Ministerului Afacerilor Externe pe marginea: concluziilor Raportului anual al Departamentului de Stat SUA privind drepturile omului pentru anul 2020;

- demersuri Patriarhia Română - recomandări privind analizarea oportunității includerii în programa universitară a Facultăților de Teologie Ortodoxă a unor cursuri/pregătiri suplimentare privind practicile liturgice aplicate Tainei Botezului, dar și organizarea unor astfel de cursuri pentru preoții activi;

- răspunsul instituției Avocatul Poporului la solicitarea Ministerului Justiției de a transmite o contribuție, în vederea elaborării de către Comisia Europeană a celui de al doilea *Raport privind Statul de drept*;

- răspunsuri la solicitările Secretariatului General al Guvernului pe marginea Anexei privind rezultatele monitorizării respectării standardelor reglementate prin Legea nr. 544/2001 privind accesul liber la informațiile de interes public, completate prin „Memorandumul prin creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public”, la nivelul instituției Avocatul Poporului;

- demersuri către prim-ministru, referitoare la lipsa răspunsurilor la solicitările adresate ministrului educației;

- răspunsul instituției Avocatul Poporului la solicitarea Secretariatului General al Guvernului, referitoare la implementarea Parteneriatului pentru o guvernare deschisă;

- răspunsuri la solicitările unor parlamentari;

✓ **Demersuri la nivelul instituțiilor Ombudsman din Europa, dar și al altor autorități de la nivel european:**

- întocmirea răspunsurilor la diverse solicitări/chestionare primite din partea instituțiilor Ombudsman din Europa/ asociațiilor și organizațiilor din care face parte instituția Avocatul Poporului;

- contribuția instituției Avocatul Poporului la solicitarea înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului cu privire la provocările legate de drepturile omului cu care se confruntă țările în răspunsul la pandemia de COVID-19;

- răspunsul instituției Avocatul Poporului la solicitarea Ambasadei României în Malaysia cu privire la necesitatea întreprinderii unor acțiuni în beneficiul celor 3 cetățeni români din Malaysia, doi condamnați definitiv la pedeapsa capitală și unul condamnat definitiv la 18 ani de închisoare și 10 lovituri de rotan;

- demersuri la Ombudsmanul European, Comisia de la Veneția, Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni, Institutul Internațional al Ombudsmanului, Institutul European al Ombudsmanului, Comisarul pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei, privind respingerea Rapoartelor Avocatului Poporului și revocarea Avocatului Poporului;

- corespondență cu Ombudsmanul din Turcia în vederea detașării unui reprezentant al acestei instituții pentru o perioadă de o lună, în cursul anului 2022, în cadrul instituției Avocatul Poporului din România, conform Proiectului de Asistență Tehnică privind „Sporirea Rolului Instituției Ombudsmanului în Protecția și Promovarea Drepturilor Omului”, derulat de instituția Ombudsman din Turcia.

✓ Alte activități specifice la nivelul Biroului analizează acte normative, relații externe și comunicare: întocmirea Raportului de activitate al instituției Avocatul Poporului pentru anul 2020; verificarea/corectarea/elaborarea/documentarea/expedierea rapoartelor speciale; gestionarea documentelor primite/transmise prin Poșta specială; traducerea tuturor invitațiilor și solicitărilor primite de la Ombudsmani sau alte organizații cu care colaborează instituția Avocatul Poporului; întocmirea comunicatelor de presă; răspunsuri la solicitările primite din partea mass-media/ONG-uri; gestionarea rubricilor: *Acțiuni ale Avocatului Poporului legate de deciziile privind starea de urgență și starea de alertă; Noutăți, Știri, Documente adoptate de organisme internaționale*, prin transmiterea pentru postare/actualizare a tuturor

demersurilor Avocatului Poporului, respectiv răspunsurilor primite, precum și a documentelor adoptate de organismele internaționale în care instituția Avocatul Poporului este membră / cu care colaborează.

De asemenea, șeful Biroului analizează acte normative, relații externe și comunicare este și secretarul Comisiei de monitorizare din cadrul instituției Avocatul Poporului, realizând o serie de activități în acest sens: pregătirea ședințelor Comisiei, întocmirea proceselor-verbale ale ședințelor, întocmirea Situației centralizatoare anuale privind stadiul implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la data de 31 decembrie 2020, precum și Raportul asupra sistemului de control intern managerial la data de 31 decembrie 2020, documentele întocmite în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

Totodată, unul din consilierii din cadrul Biroului analizează acte normative, relații externe și comunicare asigură implementarea dispozițiilor Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, în calitate de persoană responsabilă cu implementarea prevederilor legale referitoare la declarațiile de avere și interese.

În plus, personalul Biroului analizează acte normative, relații externe și comunicare asigură relația cu mediul asociativ conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare.

3.2. Informări privind actele normative referitoare la drepturile omului adoptate/emise în perioada stării de alertă

În contextul fluctuației legislative, datorate situației sanitare, în scopul informării publice, în timp real, a cetățenilor, dar și a personalului instituției Avocatul Poporului, au fost întocmite la nivelul biroului, **66 de informări** privind actele normative referitoare la drepturile omului adoptate/emise în perioada stării de urgență/alertă.

3.3. Pe *plan extern*, și în anul 2021, o mare parte din evenimentele organizate pe plan internațional au fost mutate în sistem online. Reprezentanții instituției Avocatul Poporului au participat la reuniuni internaționale, organizate de: Institutul European al Ombudsmanului, Institutul Internațional al Ombudsmanului, Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni, Consiliul Europei, Comisarul pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei, alte instituții europene cu care colaborăm.

- reuniunea online a Ombudsmanilor din țările balcanice, organizată de Ombudsmanul din Turcia;
- discuțiile bilaterale online, cu experții Comisiei Europene, pe marginea noului Mecanism European privind Statul de Drept;
- webinarul internațional privind *Rezoluția ONU Rolul instituțiilor Ombudsmanului și Mediatorului în promovarea și protecția drepturilor omului, bunei guvernări și statului de drept și standardele Consiliului Europei*, organizat de Instituția Mediatorului Regatului Maroc, Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni, Institutul Internațional al Ombudsmanului și Consiliul Europei;
- reuniunea Regiunii Europene a Institutului Internațional al Ombudsmanului - Adunarea Europeană, organizată de Ombudsmanul Catalan;

- Adunarea generală a Institutului Internațional al Ombudsmanului și a 12-a Conferință Mondială a IOI, organizate online de Ombudsmanul din Irlanda, Peter Tyndall, Președinte IOI;

- webinarul cu tema *Investigații sistemice*, organizat de Institutul Internațional al Ombudsmanului, Centrul de Cercetare al Ombudsmanului African - AORC și Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Africani;

- Adunarea generală a Institutului European al Ombudsmanului - EOI, care a avut loc la Novi Sad (Voivodina) – Serbia;

- seminarul cu tema *Drepturile Economice, Sociale și Culturale în Republica Moldova: dezvoltarea cadrului metodologic de evaluare și monitorizare*, organizat de Academia de Studii Economice din Republica Moldova;

- webinarul cu tema *Îngrijire instituțională, fonduri UE și lecții învățate în pandemie*, organizat de Rețeaua Europeană a Ombudsmanilor;

- a 13-a Conferință internațională a Instituțiilor Ombudsman pentru Forțele Armate (ICOAF), organizată online de Centrul din Geneva pentru Guvernarea Sectorului de Securitate și Inspectorul General al Forțelor de Apărare din Australia;

- reuniunea pregătitoare europeană a Adunării generale a Asociației Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni - AOMF;

- conferință anuală ENOC, cu tema *COVID-19 și drepturile copiilor: învățăm pentru viitor*, organizată de Rețeaua Europeană a Ombudsmanilor pentru Copii.

3.4. Din manifestările care au avut loc pe **plan intern**, amintim:

- reuniunea Grupului de lucru privind problematica victimelor infracțiunilor, constituit la nivelul Ministerului Justiției;

- întâlnirea Avocatului Poporului cu președintele Consiliului de Monitorizare a implementării Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități;

- întâlnirea Avocatului Poporului cu reprezentanții Asociației Elevilor Constanța;

- evenimentul cu tema *Importanța comunicării medic-pacient și malpraxisul medical*, organizat de către Sindicatul Medicilor Promedica și Alianța Medicilor din România;

- întrevederea Avocatului Poporului cu președintele Consiliului Economic și Social;

- masa rotundă cu tema *Combaterea discriminării în clasă - ghid pentru profesori*, organizată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și Institutul pentru Politici Publice București;

- sesiunea de consultare a Comitetului Interministerial pentru Asigurarea Implementării Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități, organizată de Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții.

*

În vederea eficientizării activității și pentru a consolida relațiile cu autoritățile publice dispuse să colaboreze cu Avocatul Poporului în interesul cetățenilor, pentru apărarea drepturilor și libertăților acestora, au fost încheiate **acorduri de colaborare**:

Avocatul Poporului și Asociația ACCEPT au încheiat un **Acord de colaborare**, având ca scop cooperarea cu privire la identificarea și agrearea modalităților de realizare a acțiunilor comune pentru punerea în aplicare a activităților aferente proiectului *Parteneriat pentru egalitatea persoanelor LGBTI: implementarea jurisprudenței CEDO privind orientarea sexuală și identitatea de gen*.

În cadrul bunelor raporturi de colaborare cu alte instituții, trebuie amintită colaborarea cu Facultatea de Drept din cadrul Universității din București, precum și cea cu Facultatea de Drept din cadrul Universității „Titu Maiorescu” din București, concretizată prin încheierea a două *Acorduri de parteneriat privind efectuarea stagiului de practică*, între instituția Avocatul Poporului și cele două instituții de învățământ superior.

*

Începând cu luna martie 2021, pentru a veni în sprijinul studenților care au solicitat efectuarea unor stagii de practică în cadrul instituției Avocatul Poporului, *stagiile de practică* au fost derulate online, prin intermediul Platformei Zoom:

Astfel, de-a lungul anului au avut loc 5 stagii de practică online, de către **85 de studenți** din cadrul Facultății de Drept – Universitatea din București, Facultății de Drept - Universitatea „Titu Maiorescu” din București, Facultății de Drept - Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca și Facultății de Drept din cadrul Academiei de Studii Economice.

*

În ceea ce privește *pregătirea profesională*, la nivelul Biroului analiză acte normative, relații externe și comunicare, au fost derulate 4 activități: instruire organizată de Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni - AOMF, care a avut ca teme: *Planul de comunicare / Viziunea strategică de comunicare pentru o instituție Ombudsman*; cursul de formare cu tema *Sistemul normativ al Uniunii Europene*, organizat de Institutul European din România; reuniunea online de pregătire profesională în *Domeniul protecției datelor cu caracter personal* și programul de instruire cu tema *Managementul și soluționarea conflictelor*, organizat de Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Africani - AOMA și Centrul African de Cercetare a Ombudsmanului.

*

De-a lungul anilor, activitatea instituției Avocatul Poporului a fost prezentată în mod succint, trimestrial sau semestrial, după caz, în funcție de volumul de date, informații și lucrări, în *Buletinele Informative*.

Pentru anul 2020, din cauza pandemiei de COVID-19, activitatea instituției a fost prezentată într-un singur Buletin Informativ, anual, deoarece, pentru perioada 16 martie-10 septembrie 2020, a fost întocmit Raportul Special privind respectarea drepturilor omului și măsurile excepționale dispuse în perioada stării de urgență și a stării de alertă, care a capacitat o mare parte din eforturile instituției, depuse pe parcursul acestei perioade.

3.5. Comunicarea și relațiile instituției Avocatul Poporului cu mass-media

În ciuda persistenței situației pandemice generate de Coronavirus, Avocatul Poporului a menținut o atitudine pro-activă în relația cu societatea civilă și autorități, continuând să fie un observator atent al respectării drepturilor și libertăților cetățenești, mai ales în contextul măsurilor luate de către autorități în scopul combaterii pandemiei.

În ciuda limitării interacțiunii cu societatea civilă și presa, în contextul pandemiei, Avocatul Poporului a menținut o legătură strânsă cu mass-media, prin emiterea de comunicate de presă, mediatizarea acțiunilor pe site-ul instituției, dar, în primul rând, prin organizarea de conferințe de presă/întâlniri cu presa, atunci când contextul pandemic a permis acest fapt și cu respectarea strictă a măsurilor igienico-sanitare.

În anul 2021, activitatea instituției Avocatul Poporului a fost reflectată în **505 emisiuni radio-TV**, **2624 articole în presa centrală și locală**, **14 comunicate de presă**. De asemenea, au fost organizate **5 conferințe de presă**:

- 28 aprilie 2021, în cadrul căreia au fost prezentate concluziile *Raportului special privind lipsa medicilor de familie din zona rurală și din zonele defavorizate sau greu accesibile*;

- 19 mai 2021, în cadrul căreia au fost prezentate concluziile *Raportului special privind deficitul de personal din cadrul Poliției Române și dotarea logistică a polițiștilor*;

- 17 iunie 2021, în cadrul căreia au fost prezentate concluziile *Raportului special privind impactul pandemiei de COVID-19 asupra sănătății mintale a copiilor - măsuri recomandate în vederea îmbunătățirii accesului copiilor la servicii medicale de specialitate psihiatrică și psihologică*;

- 15 septembrie 2021, organizată cu ocazia deschiderii oficiale a Biroului Teritorial Slobozia al Instituției Avocatul Poporului, în cadrul Primăriei Municipiului Slobozia, județul Ialomița;

- 10 decembrie 2021, în cadrul căreia au fost prezentate rezultatele *Cercetării privind copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate*.

Comunicarea și relațiile birourilor teritoriale cu mass-media s-a concretizat în publicarea în presa locală a **276 de articole**, referitoare la activitatea birourilor teritoriale, iar reprezentanții acestora au participat la **96 de emisiuni de radio și televiziune**.

CAPITOLUL IX

RESURSE UMANE, MATERIALE ȘI BUGETARE

Secțiunea 1 – Resurse umane

Instituția este condusă de Avocatul Poporului, asistat de 6 adjuncți, care au calitatea de secretar de stat, specializați pe șase domenii de activitate.

În cadrul instituției Avocatul Poporului funcționează, în subordinea directă a Avocatului Poporului, Serviciul contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analizează acte normative, relații externe și comunicare, fiind compus din trei structuri, având competențe bine delimitate: Biroul contencios constituțional și recurs în interesul legii, Biroul contencios administrativ și juridic și Biroul analizează acte normative, relații externe și comunicare.

În teritoriu, activitatea se desfășoară prin cele 15 birouri teritoriale, organizate pe criteriul geografic al Curților de Apel, precum și prin cele 4 centre zonale ale Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în Locurile de Detenție. Al 15-lea birou teritorial a devenit funcțional în anul 2021, și are 3 angajați ce deservesc populația, la nivel regional, din cinci județe.

Personalul existent în instituție de 143 salariați, este format din: 7 demnitari, 1 director coordonator, 1 șef serviciu, 3 șefi de birou, 102 consilieri, 9 experți, 4 referenți, 12 șoferi la care se adaugă 4 consilieri la cabinetul demnitarului. Dintre aceștia, 94 sunt femei și 49 sunt bărbați.

Structura organizatorică a instituției Avocatul Poporului este prevăzută în Regulamentul de organizare și funcționare a instituției și reflectă domeniile de specializare, astfel cum sunt stabilite prin lege.

Activitatea economică și administrativă a instituției este coordonată de directorul coordonator.

În cadrul instituției funcționează Consiliul Consultativ, care este compus din Avocatul Poporului, adjuncții acestuia, directorul coordonator, precum și alte persoane desemnate de Avocatul Poporului. Consiliul se întrunește o dată pe săptămâna sau ori de câte ori se consideră necesar, fiind convocat de Avocatul Poporului.

Instituția Avocatul Poporului și-a desfășurat activitatea în anul 2021 cu o schemă de personal ce a cuprins un număr de 165 de posturi finanțate, din care 157 de posturi repartizate la sediul central și la birourile din teritoriu, precum și la cele patru centre zonale; iar 8 posturi la cabinetul Avocatului Poporului.

La începutul anului 2021 au fost înregistrați 146 salariați și 19 posturi vacante din care 2 posturi de conducere și 17 posturi de execuție. În cursul anului, în perioada ianuarie - decembrie au avut loc 5 intrări și 8 ieșiri.

La sfârșitul anului 2021 au fost înregistrate 22 posturi vacante, din care 2 posturi de conducere și 20 posturi de execuție (din care 4 posturi la cabinetul demnitarului).

Personalului instituției Avocatul Poporului îi sunt aplicabile prevederile Statutului personalului din structurile de specialitate ale Parlamentului.

Secțiunea a 2-a – Resurse materiale și bugetare

Prezenta secțiune tratează resursele financiare ale instituției și modul în care au fost consumate, baza legală și modificările legislative privind creditele puse la dispoziție prin bugetul instituției.

Situația creditelor bugetare și de angajament alocate și consumate de instituția Avocatul Poporului în anul 2021 este prezentată în tabelul următor:

Titlul	Buget inițial Legea nr. 15/2021	Influente virări conform art.47 din Legea nr. 500/2002	Influente rectificări bugetară conform OUG nr.122/2021	Retrageri credite conform art.54 din Legea nr.500/2002	Buget diminuat rămas de executat	Buget consumat la data de 31.12.2021	Realizat %
Total, din care:	22.875.000	-	-300.000	-64.000	22.511.000	22.435.547	99,66
Cheltuieli personal	18.500.000	-	-300.000	-64.000	18.136.000	18.080.912	99,70
Bunuri și servicii	4.109.000	+4.000	-	-	4.113.000	4.095.133	99,57
Alte transferuri	16.000	-	-	-	16.000	15.249	95,31
Alte cheltuieli	155.000	-4.000	-	-	151.000	149.936	99,30
Capital	95.000	-	-	-	95.000	94.317	99,28

În vederea desfășurării activității în anul 2021, instituției Avocatul Poporului i s-a alocat prin **Legea nr. 15/2021 a bugetului de stat pe anul 2021**, credite bugetare și de angajament în valoare de **22.875.000 lei**.

Ca urmare a instituirii stării de alertă pe teritoriul României, instituția Avocatul Poporului a identificat pe parcursul anului 2021 economii în sumă de **364.000 lei**, economii pe care le-a restituit la bugetul de stat cu ocazia rectificărilor bugetare sau le-a disponibilizat la Fondul de Rezervă Bugetară la dispoziția Guvernului. Creditele de angajament și bugetare de executat pentru anul 2021 au fost de **22.511.000 lei**.

Execuția bugetară a anului 2021 s-a realizat la nivelul a 99,66% din bugetul alocat.

Ponderea cea mai mare în totalul creditelor bugetare o au **cheltuielile de personal**, în procent de 80.57%

Instituția Avocatul Poporului s-a încadrat în creditele bugetare rămase de executat în cursul anului 2021.

Consumarea fondurilor privind cheltuielile de personal s-a făcut cu respectarea prevederilor Legii nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fondurile publice, potrivit cărora s-a efectuat încadrarea personalului instituției Avocatul Poporului.

Pentru finanțarea măsurilor determinate de pandemia COVID-19 au fost efectuate cheltuieli de la titlul I „Cheltuieli de personal” în sumă de 194.545 lei ca urmare a faptului că instituția Avocatul Poporului a plătit în perioada ianuarie-decembrie 2021, concedii medicale

acordate pentru codul 07 (carantină) pentru 13 salariați și concedii medicale acordate pentru codul 51 (boală infecto-contagioasă din grupa A) pentru 21 salariați.

Bugetul rămas de executat în anul 2021, în urma rectificărilor bugetare și a disponibilizării de credite bugetare a fost de 18.136.000 lei, cheltuielile cu salariile fiind, la finele anului 2021, în valoare de 18.090.912 lei, rezultând o execuție bugetară de 99,70%.

Instituția Avocatul Poporului nu are datorii și nici întârzieri la plata salariilor sau a contribuțiilor la bugetul de stat.

La **Titlul II Bunuri și servicii**, consumarea creditelor bugetare s-a efectuat în baza Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice. În cursul anului 2021, toate achizițiile publice, cu mici excepții, au fost efectuate prin intermediul SICAP.

Toate achizițiile au fost efectuate prin achiziție directă, nedepășindu-se pragul prevăzut la art. 7, alin. (5) din Legea nr. 98/2016.

În cadrul cheltuielilor cu bunurile și serviciile, ponderea cea mai mare o dețin **cheltuielile cu închirierea** spațiului pentru desfășurarea activității curente, rezultate din încheierea Acordului-cadru nr. 3920 din 2 martie 2020 cu GENERALCOM SA pe o perioadă de 5 ani de la semnarea lui, cu posibilitate de reînnoire în condițiile legii. Valoarea lunară a contractului subsecvent este de 49.184,26 euro (inclusiv TVA). Anual, se încheie câte un Contract Subsecvent aferent Acordului-Cadru. Pentru anul 2021 cheltuielile cu chiria au însumat 2.975.979 lei, reprezentând 72,67% din totalul creditelor bugetare consumate la Titlul II Bunuri și servicii.

Pentru finanțarea măsurilor determinate de pandemia COVID-19 au fost efectuate cheltuieli de la titlul II „Bunuri și servicii” în sumă de 42.517 lei ca urmare a faptului că instituția Avocatul Poporului a plătit în perioada februarie-decembrie 2021, atât pentru angajații de la sediul central cât și de la cele 15 birouri teritoriale și 3 centre zonale:

- **materiale de protecție** în vederea respectării măsurilor impuse de instituirea stării de urgență/alertă, respectiv: gel dezinfectant, panouri de protecție, măști de protecție, mănuși, viziere de protecție;

- **servicii de dezinfecție;**

- **lămpi UV dezinfecție.**

Bugetul de executat în anul 2021, rezultat în urma virărilor efectuate conform art. 47 din Legea finanțelor publice a fost de 4.113.000 lei, iar cheltuielile realizate au fost, la finele anului 2021, în valoare de 4.095.133 lei, execuția bugetară fiind de 99,57%.

În cursul anului 2021 nu au fost identificate economii la Titlul II Bunuri și servicii.

La **Titlul VII Alte transferuri**, s-au alocat prin Legea bugetului de stat nr. 15/2021 credite bugetare și de angajament în sumă de 16.000 lei.

Instituția Avocatul Poporului este afiliată la o serie de organisme internaționale fiind obligată prin lege să achite cotizații anuale, astfel:

- Legea nr. 170/1999 pentru aprobarea afilierii instituției Avocatul Poporului la Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni (1.100 euro/an)

- Legea nr. 206/1998 pentru aprobarea afilierii instituției Avocatul Poporului la Institutul Internațional al Ombudsmanului (1.500 euro/an) și la Institutul European al Ombudsmanului (350 euro/an).

În cursul anului 2021 au fost efectuate plăți în sumă de 15.249 lei. Execuția bugetară a fost de 95,31 % suma fiind în totalitate destinată achitării contribuției de membru al instituției Avocatul Poporului la organismele internaționale la care aceasta este afiliată.

La **Titlul XI Alte cheltuieli**, s-au alocat prin Legea bugetului de stat nr. 15/2021 credite bugetare și de angajament în sumă de 155.000 lei, pentru plata fondului aferent persoanelor cu handicap neîncadrate.

Bugetul de executat în anul 2021, rezultat în urma virărilor efectuate conform art. 47 din Legea finanțelor publice a fost de 151.000 lei, cheltuielile pentru plata fondului aferent persoanelor cu handicap neîncadrate fiind, la finele anului 2021, în valoare de 149.936 lei, rezultând o execuție bugetară de 99,30%.

La **Titlul XIII. Active nefinanciare** ponderea cea mai mare a cheltuielilor efectuate (77,40%) este deținută de achiziționarea de licențe în valoare de 72.999 lei, astfel:

- licență pentru upgrade aplicație web Pirs-ePRIM, aplicație care permite salvarea bazei de date a instituției, în valoare de 38.080 lei;

- licență Microsoft Windows Server Essentials 2019 pentru crearea serverului de back-up pentru aplicația web Pirs-ePRIM după up-grade-ul acesteia, în sumă de 2.999 lei;

- licențe Windows 10 Pro (18 buc.), Office Home and Business 2019 (16 buc.) și Office Home and Business 2021 (2 buc.) în valoare de 31.920 lei, pentru calculatoarele și laptopurile achiziționate în cursul anului.

Cheltuielile totale realizate au fost, la finele anului 2021, în valoare de 94.317 lei, execuția bugetară fiind de 99,66 %.

CAPITOLUL X

AUDIT ȘI MANAGEMENTUL RISCURILOR

În anul 2021, în instituția Avocatul Poporului au fost efectuate misiuni de audit privitoare la:

a) Auditul de sistem, adică o evaluare de profunzime a sistemelor de conducere și control intern, cu scopul de a stabili dacă acestea funcționează economic, eficace și eficient, pentru identificarea deficiențelor și formularea de recomandări pentru corectarea acestora.

Temele alese au fost:

- Evaluarea procesului și stadiului de implementare a sistemelor de control managerial sub prisma standardelor din Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;

- Auditul sistemelor de control privitoare la activitățile de asigurare a securității fizice a instituției, de securitate și sănătate în muncă.

b) Auditul de regularitate/conformitate, care reprezintă examinarea acțiunilor asupra efectelor financiare pe seama fondurilor publice sau a patrimoniului public, sub aspectul respectării ansamblului principiilor, regulilor procedurale și metodologice, conform normelor legale.

Temele alese au fost:

- Auditul achizițiilor publice;
- Auditul activității de gestionare și contabilizare a imobilizărilor corporale, necorporale și stocurilor;

- Auditul fondurilor destinate deplasărilor interne și în străinătate;

c) Auditul de performanță, care examinează dacă criteriile stabilite pentru implementarea obiectivelor și sarcinilor entității publice au fost corecte pentru evaluarea rezultatelor și apreciază dacă rezultatele sunt conforme cu obiectivele.

Temele alese au fost:

- Auditul Birourilor Teritoriale Iași și Ploiești (au fost evaluate rezultatele birourilor teritoriale în raport cu obiectivele; au fost avute în vedere și confruntarea dintre situația patrimonială scriptică cu cea faptică, activitățile IT, de registratură și arhivare, îndeplinirea cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă).

- Auditul domeniilor de activitate ale instituției Avocatul Poporului (Domeniul drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale și Domeniul apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului).

În rapoartele de audit întocmite s-a constatat funcționalitatea controlului intern și a proceselor de guvernare, fiabilitatea sistemelor auditate, dar și aspecte care necesită perfecționări atât din punct de vedere procedural, organizatoric cât și al resurselor umane implicate.

Recomandările auditului public intern s-au referit în special la necesitatea consolidării sistemului de control intern, prin managementul riscurilor, elaborarea de noi proceduri operaționale interne și revizuirea celor existente, perfecționarea pregătirii profesionale și dezvoltarea sistemului informatic. Astfel, principalele recomandări s-au referit la continuarea bunelor practici actuale privind:

- monitorizarea și raportarea performanțelor, la nivelul fiecărei structuri organizatorice, pe baza indicatorilor asociați obiectivelor specifice;

- scanarea și încărcarea documentelor în format electronic în aplicația dedicată, pentru posibilitatea accesării lor on-line;

- respectarea strictă a parcurgerii succesive a fazelor procesului de execuție bugetară, în conformitate cu prevederile legale incidente, înregistrarea plăților și a cheltuielilor conform naturii, destinației și conținutului economic al acestora;

- aplicarea principiului economicității, eficienței și eficacității, în urma unor analize periodice a gradului de angajare a creditelor bugetare raportat la necesitățile reale, pe termen scurt și mediu al instituției;

- atribuirea contractelor de achiziție și derularea acestora, inclusiv prin prioritizarea achizițiilor în funcție de stricta necesitate, în scopul diminuării cheltuielilor materiale și a efectuării de economii;

- planificarea și organizarea activităților de pregătire a salariaților privind protecția civilă, prevenirea și stingerea incendiilor, semnalizarea la locul de muncă a pericolelor de accidentare, a căilor de evacuare, locația mijloacelor de intervenție și respectarea măsurilor de prevenție anti-Covid.

Rapoartele de audit au relevat faptul că în anul 2021, calitatea mediului de control în instituția Avocatul Poporului a înregistrat progrese, atât din punct de vedere procedural, organizatoric cât și al resurselor umane implicate. Prin atitudinea, acțiunile și prin procedurile implementate de management, mediul de control este de natură să insufle disciplina, integritatea și valorile etice necesare pentru atingerea obiectivelor.

Consilierul pentru audit a avut acces la toate datele și informațiile, inclusiv la cele existente în format electronic, pe care le-a considerat relevante pentru scopul și obiectivele misiunii. Conducerea a dispus măsurile necesare de implementare a recomandărilor din rapoartele de audit intern, în scopul perfecționării activităților auditate.

Instituția Avocatul Poporului dispune de o structură specializată, constituită în scopul monitorizării, coordonării și îndrumării metodologice a sistemului propriu de control managerial, respectiv **Comisia de monitorizare**. În anul 2021, membrii Comisiei de monitorizare s-a întrunit periodic, pentru a elabora noi proceduri și revizuirea celor existente. De asemenea, s-a desfășurat activitatea de autoevaluare a stadiului implementării standardelor de control intern în instituția Avocatul Poporului, fapt care a stat la baza întocmirii Raportului anual asupra sistemului de control intern.

Analiza riscurilor s-a efectuat la nivelul fiecărui compartiment, pentru a monitoriza expunerea la risc, indicator calculat în funcție de două componente:

- probabilitatea manifestării riscurilor;
- impactul riscurilor asupra realizării obiectivelor instituției.

Activitatea de monitorizare a riscurilor s-a axat pe riscurile inerente și reziduale care au fost identificate și consemnate în Registrul riscurilor, luând în calcul circumstanțele care favorizează apariția riscurilor, expunerea la risc, strategia adoptată pentru risc, instrumentele de control intern.

Prin dezbaterile noutăților legislative, a cazuisticii și prin schimburi de experiență cu instituții omoloage de tip ombudsman din alte țări, inclusiv prin intermediul webinariilor și a conferințelor on-line, s-a urmărit perfecționarea personalului și a sistemului de control intern al instituției Avocatul Poporului, servind la atingerea obiectivelor generale ale instituției legate de apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice.